Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

# SØNDERJYSKE STEDNAVNE

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1942

17. LEVERING

BOGLADEPRIS KR. 3,00

FORELØBIG FORTEGNELSE OVER DE VIGTIGSTE

# KILDE- OG LITTERATURFORKORTELSER

Aarb.=Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.
AM=Afskrift i den Arna-Magnæanske Samling.
APhS=Acta Philologica Scandinavica.
Ark.=Arkiv för nordisk filologi.
B=Boniteringssager.
BL=Boniterings- og Landmaalingssager.
BLU=Boniterings-, Landmaalings- og Udskiftningssager.
BrN GG=Johs. Brøndum-Nielsen, Gammeldansk Grammatik.
BU=Boniterings- og Udskiftningssager.
Coupon=Couponbøger (Kort) til TM.
Danckw=Teksten i Danckwerts Landesbeschreibung.
DAtl=Pontoppidan, Den Danske Atlas.
DF=Danske Folkemaal.
DgP=Danmarks gamle Personnavne, udg. af Gunnar Knudsen og Mar. Kristensen.
DS=Danmarks Stednavne Nr. 1 ff.
DSt=Danske Studier.
Feilb.=Feilberg, Ordbog over jyske Almuesmål.
FT=Folketælling.
Förstem. NO=Förstemann, Altdeutsches Namenbuch. II. Ortsnamen.
Gst=Danske Generalstabskort.
Hellq. EO=E. Hellquist, Svensk etymologisk ordbok.
Hellq. Sjön.=E. Hellquist, Svenska sjönamn.
I=Indberetning til Stednavneudv.
Jb=Jordebog.
Jenssen-Tusch=H. Jenssen-Tusch, Nordiske Plantenavne.
J. Sørensens Kort=Danske Søkort af Jens Sørensen, udg. af Johs. Knudsen.
K=Kort.
Kok=J. Kok, Det danske Folkesprog i Sønderjylland.
Kort Fm=Kort over danske Folkemaal.
L=Landmaalingssager.
LB=Løgumbogen 1578 (SRD VIII).
LDipl=Langebeks Diplomatarium.
Lind Bin.=E. H. Lind, Norsk-isländska personbinamn.
Lind Dopn.=E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn.
LU=Landmaalings- og Udskiftningssager.
Lundgren-Brate=M. F. Lundgren og E. Brate, Personnamn från medeltiden.
M=Matrikel.
MB=Markbog i Rigsarkivet.
Mejer=Mejers Kort i Danckwerts Landesbeschreibung.
Molbech=Dansk Dialect-Lexikon.
Moth=Moths Ordbog, cit. efter Kalkar.
NE=Rygh, Norske Elvenavne.
NecrRip=Necrologium Ripense (SRD V).
NG=Norske Gaardnavne.
Nissen 1840=J. Nissen, Haderslev Amt.
NoB=Namn och Bygd.
Oda. Personn.=O. Nielsen, Oldanske Personnavne.
ODS=Ordbog over det danske Sprog.
OGB=Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län.
Oldekop=Oldekop, Topographie des Herzogtums Schleswig.
Ortschaftsverz. = Ortschafts-Verzeichnis v. Schleswig-Holstein 1890.
Postadr9=Postadressebog, 9. Udg.
Reg=Register.
Rhode 1775=P. Rhode, Haderslev Amts Beskrivelse.
RO=Ribe Oldemoder.
SchLüb=Schiller und Lübben, Mittelniederdeutsches Wörterbuch.
Schmidt-Petersen NF = Die Orts- und Flurnamen Nordfrieslands.
Schröder 1837=Johs. v. Schröder, Topographie des Herzogthums Schleswig.
SJb=Slesvigbispens Jordebog.
Sk=Skatteliste.
SOÄ=Ortnamnen i Älvsborgs län.
SRD = Scriptores Rerum Danicarum.
TGst=Tyske Generalstabskort.
TM=Tysk Matrikel.
Torp NEO=Torp, Nynorsk etymologisk ordbok.
Trap[1]=Trap, Hertugdømmet Slesvig.
Trap[4]=Trap, Danmark, 4. Udg.
U=Udskiftningssager.
UBl=Blandinger, udg. af Universitets-Jubilæets danske Samfund.
VJb=Valdemars Jordebog.
VSK=Videnskabernes Selskabs Kort.
VSO=Videnskabernes Selskabs Ordbog.
ÆDA=Ældste danske Archivregistraturer.

# 2390. NØRRE-TYRSTRUP HERRED.

Herredet blev oprettet efter Fredsslutningen 1864, idet de otte nordligste Sogne af det gamle Tyrstrup Herred blev lagt ind under Vejle Amt og i gejstlig Henseende benævnt Nørre-Tyrstrup Herred, hvorimod det i retslig Henseende underlagdes det samtidig oprettede Kolding Herreds Jurisdiktion. Om Herredsnavnet se u. Sønder-Tyrstrup Herred, 3030.

**Barvid Syssel.** Som Eksempler kan anføres: 1231 VJb (13. Aarh.) Barwithsysæl, Barwithsysel; u. D 1273 (Vidisse $^{29}/_{4}$ 1311) Baryathsysæl; $^{22}/_{9}$ 1280 (LB) Barugsyssel; $^{8}/_{10}$ 1280 (RO) Baruithsysæl; Haderslev Stadsret 1292 (1639) Barugsyszel; Dag? 1318 (Cypræus) Barchsusel; $^{11}/_{8}$ 1344 Barugsysel; $^{20}/_{3}$ 1357 Barthzuzel; $^{11}/_{3}$ 1419 (LDipl) Barysysel; RegCapSlesv 1445—50 Barugsusel, Bargsußel; SJb 1462 Barrichzuzel, Barchzuzel; $^{4}/_{7}$ 1507 (Pavens Kopibog) Barcksusel; Mejer 1649 Baringsyssel; Danckw 1652 Barringsüssel; DAtl Baring- eller Borg-Syssel. — Til dette Syssel hørte ifl. VJb foruden Tyrstrup H. ogsaa Haderslev-, Frøs-, Gram- og Rangstrup Herreder, men Stedet Barvid, som Syslet har Navn efter, har det ikke været muligt at finde. Det er udelukket, at Barvid kan være lig med Sognenavnet Bjert, saaledes som formodet af O. Nielsen (Sysselinddelingen i Danmark p. 70). Formerne i VJb og RO viser, at der foreligger en Sammensætning med glda. with „Skov", se Indl. u. Ved. Forleddet maa sikkert være et Subst. glda. *bar, oldn. barr „de yderste Skud paa Naaletræets Grene", og Navnet betyder da „Naaleskov", ligesom Barlund i Brede S., 3116. Barwithsysæl er tidlig paa Dansk blevet til *Baræsysæl, hvis Forled af nty. Skrivere er forstaaet som nty. barg „Bjærg". I Kilderne fra 17. Aarh. og senere er Navnet ikke længer levende; det omdannes til Baring eller endog til Borg.

**Feld,** fsv. Gd og Mølle. Provstibog 1564 tho Feld; KronSk $^{9}/_{1}$ 1584 Feld, Felds Mølle. — Laa i Tyrstrup Herred og hørte efter Provstibogen til Fovslet Gods. Subst. Feld „Mark" eller maaske Fælled, se Indl.

**Hellufgaard,** Gd. Dag? 1512 (Stenderupgaards „Copi-Bog") Hellufgaard. — Om Gaarden se P. Eliassen i Vejle Amts Aarbøger 1907 p. 123. Forleddet kunde være et oprindelig *Helghælef af Mandsn. glda. Helgi og Efterleddet -lev, hvorom se Indl. Helluf- kunde dog ogsaa være sammensat af Adj. hellig og Subst. Høj, der i Stednavne som ubetonet Efterled kan faa Skriftformen ouf, of o. lgn. (O. Nielsen i UBl I p. 233).

## B. NATURNAVNE.

**Fovsaa** [*'føss'ɑ'*]. Mejer 1649 Fobis fl.; Danckw 1652 Fobis-Aw, Fobisbeck; Rhode 1775 Fobis Aae; Schröder 1837 Fobisaue; Gst 1857—58 Fovsaa; Trap[1] Fovsaa, Fovsaaen; TM Fausaue, Fausaüe, Fausau; I 1906 Fovsaa; I 1912 Fovsaaen; Opt. 1916 [*fåw·s o'*]; Ravn 1920, Trap[4], Gst Fovsaa. — Aaen har sit Udspring ved Grænsen mod Fovslet Jorderne, hvorfor Fovsaa sandsynligvis er en Ellipse af *Fovsletaa. Om Fovslet se u. Ødis S., 2397.

**Taps Aa.** Mejer 1649 Daps fl.; Danckw 1652 Taps-Aw; Rhode 1775 Tabs Flod; DAtl Taps-(Daabs-)Åae; Schröder 1837 Tapsaue; Nissen 1840 Taps Aae; Schmidt 1852 Taps Aaen; Gst 1857—58 Taps Aa; Trap[1] Taps-Aa; TGst Taps Au; Oldekop Tapsau; Nik. Andersen [*tabs å·*]; I 1912, Trap[4], Gst Taps Aa. — Sognenavnet Taps, 2398.

# 2391. SØNDER-STENDERUP SOGN.

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Stenderup, Sønder-,** Sb [*sdæŋəʀɷp, sǫŋə sdæŋəʀɷp*]. 12/3 1304 Stenthorp; 21/10 1448, SJb 1462 Stendorp; udat. (1476 ÆDA I 21) Stendrop; 14/6 1499 Stendrup; 3/6 1500 (16. Aarh.), SJb 1509 ff. Stendorpe; Dag? 1512 (Udt.) Stenderup; udat. (1524 ÆDA IV 391) Stendrup; Sk 1541 stendorpp, steen dorp, Stenderupp; Sk 1542 Nor Stendorp; Provstibog 1564 Stenderup; Reg 1580 Stendorp; Jb 1639—40 Stenderrup; Mejer 1649, Danckw 1652 Stenderup; Jb 1672 Stendrup; DAtl Stenderup; VSK Søndre Stenderup; M 1844, Gst 1857—58 Stenderup; Lyngby 1859 [*stæŋ·ərop*]; Trap[1] Stenderup; Opt. 1916 [*sdi̯ŋərop*]; Gst Sr Stenderup; Postadr 1941 S.-Stenderup. — Af Subst. Sten. Jfr. Stenderup i Nybøl S., 3244.

**Aakær,** Gd. Guide 1901, Gst Aakjær; Trap[4] Aakær.

**Aalrye.** — Se u. S.-Bjert S., 2392.

**Amorshave,** Gd [*a·mɷsˈhas·*]. Ravn 1920, Trap[4] Amorshave; F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 219 Amoshave; Postadr 1941 Amorshave. — Se Aamose Have ndfr. u. Naturnavne i Varmark.

**Brødregaard,** Gd [*ˈbʀǫ·ʀəˌgɷ'ə, ˈbʀǫ·dʀəˌgɷ'ə*]. Nissen 1840, Guide 1901, Gst Brødregaard; Postadr 1941 Brødre. — Ejedes i Beg. af det 19. Aarh. af to Brødre (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 215).

**Dalsager,** Gd [*ˈdaɫsˌaq'ə*]. 1858 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 147) Dalsagergaard; Trap[1] Dalager; Ravn 1920 Dalsagergaard; Gst Dalager Gd; Postadr 1941 Dalsager. — Se Dalsager ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Dalsgaard,** Gd. Nissen 1840 Dallsgaard. — Maaske Fejl for det foregaaende Navn.

**Dortealund,** Gd [*dɷˈti·əˌɫɷŋ'*]. Gst 1887 Dorthealund; Opt. 1916 [*dorˈte·əˌɫsw'ŋ*]; Ravn 1920, Gst Dorthealund; Postadr 1941 Dortealund. — Opkaldt efter Dorthe Michelsen, hvis Søn byggede Gaarden 1855 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 208).

**Ejersminde,** Gd. Guide 1901 Ejersminde.

**Ejnsgaard,** Gd [*ˈæi̯'nsˌgɷ'ə*]. Trap[4] Ejensgd.; F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 218 Ejensgaard; Postadr 1941 Ejnsgaard. — Se Ejns ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Enemark,** Gd. F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 222, SkovK 1936 Enemark. — Se Enemark ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Fensbjærg,** Hs. Guide 1901 Fænsbjerg Hs; Gst Fensbjerg Hs.

**Fensbjærg,** Gd [*fænsˈbjɛɹ'ə*]. Nissen 1840, Guide 1867 Fensbjerggaard; Gst 1887 Fænsbjerg Gd; Gst Fensbjerg Gd; Trap[4] Fensbjærggd.; Opt. c. 1930 [*fɛnsbjæɹˈgo'ə*]; Postadr 1941 Fensbjerg. — Se Fensbjærg ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Frydenborg,** Hse [*ˈfʀɥj'dənˌbɷɹ'ə*]. 1746 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 153), Dörfer 1805 Frydenborg; Schröder 1837 Frydenburg; Gst 1857—58, Trap[1] Frydenborg; Ravn 1920 Frydensborg Huse; Gst Frydenborg Hse; Postadr 1941 Frydenborg. — I 1746 Navn paa et Hus paa Præstegaardens Grund ved Kirken. Efter Byens Brand 1807 udflyttet til Præstegaardens Tilliggende ved Lille-Bælt (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 153).

**Gammel-Aalbo,** Gde og Hse [*gaməɫ ˈɷ·ɫbɷ, gaməɫ ɷ·ɫbɷˈgɷ'ə*]. Mejer 1649 Gammelahlbode; K 1780 Gammel Ohlbo; Dörfer 1805 Gammelaboe; Nissen 1840 Gammelnalboe; Gst Gle Aalbo, Gle Aalbogaard; Trap[4] Gl.-

Aabogd.; Postadr 1941 Gl.-Aalbo. — Se Gammel-Aalbo ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Gammel-Aalegaard,** Gd [*gamǝl ˈœ·ɫgœ*]. Gst 1857—58 Gammel Aalegaard; Opt. 1916 [*gamǝl o·ɫgǝ*]; Ravn 1920 Gammel Aalegaard; Postadr 1941 Gl.-Aalegaard. — Gaard i Gammel-Aalbo.

**Gammelhjem,** Gd. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Gammelhjem.

**Himmeltoft,** Gd. Dörfer 1805, Trap[1], Guide 1901, Gst Himmeltoft. — Se Himmeltoft ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Hovsmark,** Gd. Nissen 1840 Hausmark. — Se Hovsmark ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Husarhytte,** Hs. K 1780 Husaren Hütte.

**Hyldegaard,** Gd. Guide 1901, Gst Hyldegaard. — Se Hylde ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Højgaard,** Gd [*höjˈgœˈə*]. Postadr 1941 Højgaard.

**Højsager,** Gd. Dörfer 1805 Heissagger; Nissen 1840 Høisager, Høisagergaard; Guide 1867 Højsager; Gst 1887 Højager Gd; Gst Højsager Gd. — Se Højsager ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Hørgaard,** Gd [*höɹəˈgœˈə*]. Nissen 1840 Hørgaard; Gst 1887, Gst Hørregaard; Trap[4] Kongens Hørregaard; Opt. c. 1930 [*kʌŋəns ˈhö·ɹgœɹ*]; Postadr 1941 Hørgaard (Kongens Hørgaard). — Se Hørgaard ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Juhlsminde** [*ˈjüw'ɫsˈmeŋ·*]. Guide 1886, Ravn 1920, Gst Juhlsminde; F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 201, Postadr 1941 Juelsminde. — Efter Slægten Juel, der har ejet Gaarden siden Beg. af det 18. Aarh. (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 201 f.).

**Katrad,** Hse [*ˈkadˌraj*]. Ravn 1920 Katrad. — Et andet Navn paa Mørkholt. Se u. Katrad i Jels S., 3052.

**Katrinebjærg,** Gd. Guide 1886 Katrinebjerg, Kirstinebjerg; Guide 1901, Gst Katrineberg; Trap[4] Kathrineberg; Opt. c. 1930 [*kvˈtɾi'nəˌbjæɹ'ə*]; Postadr 1941 Catrineberg. — En tidligere Ejer († 1861) havde en Hustru, som hed Catrine (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 198).

**Kildevæld,** Gd. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Kildevæld.

**Lavritsminde,** Gd. Gst 1887 Lavridsminde; Opt. 1916 [*ɫawəsmjŋ·*]; Gst Lavridsminde; Ravn 1920 Lavritsminde; Trap[4] Lauritsminde; Opt. c. 1930 [*ɫasrɹdsˈmeŋ·*]; Postadr 1941 Lauritsminde. — Gaarden er udflyttet 1860 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 208 f.).

**Løkkesgaard,** Gd [*løgəsˈgœˈə*]. Nissen 1840 Lyksgaard; Gst 1857—58 Lykkesgd; 1858 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 147) Lyksgaard; Trap[1] Lykkesgaard; Opt. 1916 [*ɫøgəsg.*]; Gst Lykkesgaard; Opt. c. 1930 [*løgsˈgoˈə*]; Postadr 1941 Lykkesgaard.

**Løverodde,** Hs. K 1780 Leverhuus; Dörfer 1805 Löverade; Schröder 1837 Löverodde; SkovK 1936 Løveroddehus; Postadr 1941 Løverodde. — Se Løver Odde ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Midtgaard,** Gd. Guide 1907 Midtgaard; Opt. c. 1930 [*medgœɹ*].

**Moshuse,** Hse [*mœsˈhiw·s, masˈhiw·s*]. Mejer 1649 Moshuß; Danckw 1652 Moeshuß; Rhode 1775 Muushuse; DAtl Muushuuse; VSK Moeshuus; Dörfer 1805 Mooshuus; Nissen 1840 Moshuus; Gst 1857—58 Mosehus; Trap[1] Mosehuus; Ravn 1920 Moshuse; Gst Moshus; Trap[4] Moshuse; Postadr 1941 Moshus. — Opkaldt efter Mosvig, ved hvilken Bebyggelsen ligger. Se u. Mosvig i Binderup, S.-Bjert S., 2392.

**Mørkholt,** Gde og Hse [*mǫ̈ɹghœɫd*]. Nissen 1840, Trap[1] Mørkholt; Gst Mørkholt Hse; Opt. c. 1930 [*mǫ̈ɹkhɔɫt*]; Postadr 1941 Mørkholt. — Se Mørkholt ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Nederby** [*næ·əby*]. Dörfer 1805 Niederbülling; Schröder 1837 Niederbölling; Ravn 1920 Nederby. — Del af S.-Stenderup By. Om -bølling se Indl.

**Nymølle,** Ml. Guide 1886 Nymølle; Ravn 1920 Stenderup Ny Mølle; Gst Nymølle.

**Overby** [*ɔ́səby*]. Dörfer 1805 Ober- und Niederbülling; Schröder 1837 Ober- und Niederbölling; Ravn 1920 Overby. — Del af S.-Stenderup By. Om -bølling se Indl.

**Pindshøj,** Gd. Trap[4], Postadr 1941 Pindshøj. — Udflyttet til sin nuværende Plads efter en Brand i 1807 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 215). Se Pindeshøj ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Rødehus,** Hs. SkovK 1936 Rødehus.

**Seljum Have,** Hs. B 1780 Sellium Hauß; U 1780—81 Selliumhuus; Dörfer 1805 Seliumhauge; Schröder 1837, Nissen 1840 Selliumhauge; Gst 1857—58 Seljumshave; 1858 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 147) Silliumshave; Trap[1], Gst Seljumshave; Ravn 1920 Seljumhave. — Se Seljum Have ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Skibelund,** Gd [*sgyslœŋ*]. VSK Skiltling Gaard; Dörfer 1805 Skibelund, Schiltlinggard; Dörfer 1829 Schiltlinggaard, Schiltinggaard, Skibelund; Nissen 1840 Skibelundgaarde; Gst 1857—58, Trap[1] Skibelund; Ravn 1920 Skibelundgaard; Gst, Postadr 1941 Skibelund. — Skiltling paa VSK, som af Dörfer er blevet opfattet som et selvstændigt Navn, er i Virkeligheden kun en forskrevet Form af Skibelund. Se Skibelund ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Skinkelsborg,** fsv. Hgd. [ˈ*sgɛŋgəls*ˌ*bœi̯ˈə*]. 1407 (1476 ÆDA I 2, 14) Skinkelsborgh, Skinkelborgh; [23]/6 1421 Schinkelsborgh; [5]/1 1423 (Kejserproc.) Schuckeborg, (her?) Skeleborg; [25?]/6 1424 (Kejserproc.) Schinkelborg; [11]/6 1442 Skinkelsborghs Len; [5]/4 1480 Schinckelborch lehen; Sk 1541 Schinckelborch lehne; Jb 1542—43 Schinckelt Borger lehne; Dok 1554 (Afskr.) schinckelsborig; Reg 1580 Schinckelborck Lehn. — Af det adelige Slægtsn. Skinkel, der stammer fra Schinkel i Gettorf S., Dänischwohld. Skinkelsborg skødes i 1407 til Dronning Margrete af Klaus Limbek, der sammen med Hennike Limbek havde faaet overdraget Gods i S.-Stenderup af Hennike Skinkel (ÆDA I p. 20 f.).

**Skovfogedgaard,** Gd. VSK Skov foged gd. — Samme Gaard som Stenderup Strand ndfr.

**Skovgaard,** Gd [*sgɔs·gœ*]. Ravn 1920, Postadr 1941 Skovgaard.

**Skrit,** Hse [*sgræt*]. Ravn 1920 Skridt. — Se Skrit ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Solkær,** Gd [*su·əlkjə*]. Guide 1893 Solkjær Gd; Opt. 1916 [*sɔ·olkjæg.*]; Gst Solkjær Gd; Trap[4] Solkærgd.; Opt. c. 1930 [*so·lkjæɹ*]; Postadr 1941 Solkær. — Udflyttet i Beg. af det 19. Aarh. (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 210). Se Solkær ndfr. u. Naturnavne i Varmark.

**Stenderupgaard,** Gd [*sdæŋəʀœbˈgœˈə*]. Guide 1867, Gst Stenderup Gd; Postadr 1941 Stenderupgaard.

**Stenderup Hage,** Gd og Hse. Postadr 1941 Stenderuphage. — Se Stenderup Hage ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Stenderup Mark,** Gd. 1870 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 80) Stenderup Mark.

**Stenderup Mølle,** Ml. Guide 1867, Gst Stenderup Ml; Postadr 1941 Stenderupmølle.

**Stenderupskov,** Gde og Hse [*sdæŋəʀœbˈsgɔs'*]. Guide 1867 Stenderupskov Skole; Guide 1901 Stenderupskov; Gst Stenderupskov, Stenderupskov Skole; Postadr 1941 Stenderup Skov.

**Stenderup Strand,** Gd [*sdæŋəʀœb ˈsdʀaŋ'*]. Rhode 1775 Stenderup (Strandbye), Strandhuse; DAtl Strandby, Strandhuuse; Schröder 1837 Stenderupstrand; Gst 1857—58 Stenderup Strand; Trap[1] Stenderupstrand; Gst Stenderupstrand Skovridergaard; Postadr 1941 Stenderupstrand.

**Stenderup Strandgaard,** fsv. Gd. Ravn 1920 Stenderup Strandgaard. — Gaarden er bygget ifl. kongelig Bevilling af 1649 og nedlagt 1866 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 203 ff.).

**Stenholt,** Gd og Hse [*sdænhœlt*]. Dörfer 1805, Schröder 1837 Steenholt; Opt. 1916 [*sdjen·hålt*]; Gst Stenholt; Opt. c. 1930 [*sden·hɔld*]; Postadr 1941 Stenholt. — Del af S.-Stenderup By. Jfr. Stenholt ndfr. u. Naturnavne.

**Stenholtgaard,** Gd [*sdænhœldˈgœˈə*]. Ravn 1920 Stenholtgaard.

**Stensgaard,** Gd [ˈ*sdi̯ˈəns*ˌ*gœˈə*]. Ravn 1920 Stensgaard; Trap[4] Stensgd.; Postadr 1941 Stensgaard.

**Strandholm,** Gd [ˈ*sdʀaŋ*ˌ*hɔlˈm*]. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Strandholm.

**Sønderskovhus,** Hs. SkovK 1936 Sønderskovhus.

**Troldkær,** Gd [*tʀœlˌkjə*]. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Troldkær. — Se Troldkær ndfr. u. Naturnavne i S.-Stenderup.

**Tvillinggaard,** Gd. Ravn 1920 Tvillinggaard.

**Tygesminde,** Gd [*tyj·gəsˈmenˀ*]. Nissen 1840 Tøgesminde; 1858 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 147) Tygesminde; Trap[1] Thygesminde; Gst Tygesminde; Opt. c. 1930 [*tyˀ·qəsˈmenˀ*]; Postadr 1941 Tygesminde. — Jorderne til Tygesminde er i 1830'erne solgt fra Stenderupgaard, der ejedes af en Thygesen (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 215). Jfr. Vestermarksgaard ndfr.

**Vang,** Gd [*vaŋˀ*]. Guide 1901, Gst, Postadr 1941 Vang. — Den nuværende Gaard er bygget 1803 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 213).

**Vargaard,** forsv. Gd. Provstibog 1564 wargard; KronSk [30]/7 1585 Vorgaard. — I Varmark fandtes ifl. DAtl VII p. 153 Murrester af en Herregaard; se iøvrigt om Gaarden P. Lauridsen i Sønderjy. Aarb. 1889 p. 187 f. Forleddet er ligesom i det flg. Navn Subst. glda. waræ „Udmark"; se herom Mar. Kristensen i NoB XVI p. 105 ff. Samme Navn forekommer i Hejls S., 2394.

**Varmark,** Lb [*wɑ·əmɑˌig*, yngre *vɑ·ˌimɑˌig*]. Provstibog 1564 wardefelt; KronSk [25]/7 1585 Vormarcke; Jb 1604 Warmarck, Wardmarckbiu; Jb 1639—40 Warmark; Mejer 1649 Warmarck; Danckw 1652 Waermarck; Jb 1672 Warmarck; DAtl, VSK Warmark; M 1844, Gst 1857—58, Trap[1] Vormark; Opt. 1916 [*vɑ·rmark*, *vå·rmark*]; Gst, Postadr 1941 Varmark. — Se u. det foreg. Navn. Navnet er maaske ligefrem Ellipse for *Vargaard Mark. Forekommer 1529 som Naturnavn; se ndfr. u. Naturnavne i Varmark.

**Varmarkgaard,** Gd [*wɑ·əmɑˌigˈgɑˀə*, *vɑ·ˌimɑˌigˈgɑˀə*]. Ravn 1920 Varmarkgaard; Trap[4] Varmarkgd.

**Vestermarksgaard,** Gd [*væsdəmɑˌigsˈgɑˀə*]. Guide 1901, Trap[4] Vestermark; Opt. c. 1930 [*æ ˈvæsdəˌmɑˌig*]. — Ældre Navn paa Tygesminde ovfr.

**Ørnpold,** Hs [*ˈœˌiˈnˌpɔlˀ*]. Ravn 1920 Ørnpold. — Hus i Udkanten af S.-Stenderup By. Af Fuglen. Ørn.

**Østergaard,** Gd. Dörfer 1805, Schröder 1837 Ostergaard; Trap[1], Gst Østergaard; Opt. c. 1930 [*ösdəgɑˌi*]; Postadr 1941 Østergaard.

**Østerkær,** Gd [*ˌœsdəˈkjæˈi*]. 1870 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 80), Gst Østerkjær; Opt. c. 1930 [*ösdəkæˌi*]; Postadr 1941 Østerkær.

**Østenskovgaard,** Gd [*ˌœsdəˈsgɔs·ˌgɑˀə*, *ˌœsdəˈsgɔs·gɑ*]. Ravn 1920 Østerskovgaard; Trap[4] Østerskovgd.; Postadr 1941 Østerskov. — Se Østerskov ndfr. u. Naturnavne i Varmark.

## B. NATURNAVNE.

### Sønder-Stenderup.

**Aalboholt Sodder.** K 1780 Ohlboholt-Söyer; B 1780, U 1780—81 Ohlboholt Soyer; B 1789 Aalboeholt Sog. || **Gammel-Aalbo.** K 1716—18 Gamel Ohlboe; B 1789 Gammelaalboe. — To Lokaliteter i Nærheden af Kysten, men uden topografisk Sammenhæng. Antagelig af et Subst. Aalebod, brugt om et Skur til Saltning af Aal. Om Sodder se ndfr. u. Soddemade. Aalboholt Sodder ligger ved Langmade ndfr.

**Aalrye.** L 1716—18 Olrü, Olrü Haff, Olru Haff, Olru stuff Jord; K 1716—18 Olrü agger, Olrü Haff, Stacker Olrü St; B 1786 Aal Ry, Aal Rüh Hav, Gammel Aael Ry, Nye dito; U u. A. Aalry, Aalryehave; Ravn 1920 Aalryvej. — Støder op til Aalrye i Agtrup, S.-Bjert S., 2392 (s. d.). „Stacker" paa K 1716—18 er Adj. stakket „kort".

**?Aamose.** Dok 1701 A[?]moes. — Jfr. Aamose Bjærg i Varmark.

**Arnsager.** Dok 1625 Aarns Agger; Dok 1626 Arenß Agger; Dok 1640 Arens Agger; L 1716—18 Arends agger; K 1716—18 Arns agger; B 1786 Aans Ager; U u. A. Aansagger; Ravn 1920 Aandsager. || **Arnshøj.** Dok 1625 Aarns-Høy; Dok 1640 Arnshøy. — Der er formodentlig topografisk Sammenhæng mellem de to Navne. Af Mandsn. glda. Arn (DgP); jfr. Arnshøj i Arrild S., 3081.

**Asselvej.** L 1716—18 Aßelway agger, Aßel Wey; K 1716—18 Aßel wey st. — Ved Vejen til Agtrup. Antagelig af Verb. jy. asle „slide og slæbe, arbejde med besvær" (Feilb.). Jfr. Asselkær i Skelde, Broager S., 3245.

**Avnbøghug.** K 1780 Auenbügehogg; B 1780 Auenbüge Hogg; U 1780—81 Aueebüg Hock; K u. A. Auenbügge Hogg. — Træn. Avnbøg „Carpinus betulus" og Hug „Udhugning i Skov".

**?Bagendeager.** K 1716—18 Bagg Enda. — Eng.

**Bassesbæk.** L 1716—18 Baßes Beck; K 1716—17 Baßes beck; K 1780, B 1780 Bastelbeck; U 1780—81 Bastelbeeck. — Hvis Basses- er den oprindelige Form, er Forleddet vel Gen. af Mandsn. eller Tiln. glda. Bassi (DgP).

**Blidstang** [ˈbli·qˌsdaŋ', ˈblæjˌsdaŋ']. K 1716—17 Bliestangbirr; K 1716—18 Bliestang Birre, bliestang Graffe; K 1780 Blidstang; B 1780, U 1780—81 Bliedstang; Gst 1887, Gst Blidestang Bakke. — Fremspringende Bakke med Voldsted ved Kysten (jfr. Trap[4] VII p. 715). Efterleddet er antagelig Ordet Tang, hvorom se Indl. Forleddet kan være Gen. af et Personnavn, muligvis glda. *Blīth, der forudsættes i Stedn. Blistrup (DS II p. 63).

**Bolbrød.** Dok 1626 Boelbrød, Bolbrød. — Smlgn. Bolbraad Ager i Nustrup, Nustrup S., 3048. || **Bolhøj.** K 1780 Bollhöy; U 1780—81 Bolhoy. — Ved Sønderskov. Snarest af Subst. Bul „Træstamme, Planke".

**Borgsted Bakke.** Gst 1887, Gst Borgsted Bakke. — Se ndfr. u. Stenborg.

**Bramsenstoft** [ˈbʁɑmsəns‿tɔ̈st]. — Slægtsn. Bramsen.

**Bretorn** [bʁɛnˈtɑ̈ɔ̯'n]. Dok 1620 Broe Toen; L 1716—18 Bretthorn agger, Bredtorn, Breethorn; B 1786 Süder Gammel Bretons Hav, Norder dito, Nye Briton; U u. A. Sönder gammel Bretonshave, Nör dito, Nye dito. — Forleddet er muligvis Adj. bred.

**Brokhøj.** K 1780 Brockhöy. || **Brokslet.** K 1780 Brock-Sleht; B 1780 Broock Sleth; U 1780—81 Broockschlet. — Dyren. Brok „Grævling". De to Lokaliteter ligger ved Siden af hinanden.

**Bygbrønde** [ˈbygˌbʁɶn·]. Spec 1707 Buig Brund; K 1716—18 Büggebrün; L 1716—18 Büggebrüe, Büggebrue; B 1786 Byg Bründe; U u. A. Büg Brinde. || **Bygstaver** [ˈbygˌsdɑəsə]. Spec 1707 Büig staver; L 1716—18 Bückstawe, Buckstawe; K 1716—18 Bückstawe; B 1786 Büg Stauer, Byg Staver. — Agerarealer Nord for S.-Stenderup, men uden direkte topografisk Sammenhæng. Forleddet er formodentlig Planten. Byg. Efterleddet i Bygbrønde er sikkert Plur. af Ordet Brønd i Bet. „Kilde"; den moderne Udtale med [n] maa da bero paa en Forvanskning. I Bygstaver er Endelsen vel Plur. af Stav.

**Bækstykke.** Dok 1760 Bek-støk.

**Bøgehoved** [ˈby·qəˌhs'i̯, ˈby·qəˌhs·i̯]. K 1716—18 Bügge Höy; 1771 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 193) Bøggerhovit; K 1780 Bögehode; B 1780 Böge Hode; B 1789 Bygehoed; Gst Bøgehoved. || Bøgehoveds Aalegaard [ˈby·qəˌhs'i̯s ˈɶ·l̥gɶ]. 1721 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 144) et Aalegaards Sted for Bøghode. — Fremspring paa Kysten.

**Bølland.** Dok 1626 Bøllands Agger; Spec 1707 Bøllings ager, Bollings ager; L 1716—18 Büllands agger, bullandsagger Eng, Böllings Agre; K 1716—18 Büllands Enge, Büllands agger; B 1786 Böllands Eng. — Agerjord og Eng Sydøst for S.-Stenderup. Første Led er vel Ordet By.

**Bønderager.** L 1716—18 Jep Hoggers Bönder Ager.

**Dalsager.** Dok 1626 Dals Agger; Dok 1632 Dalßagger; Spec 1707 dals ager, Lille dals ager, Lang dals ager; L 1716—18 Dahlsagger, Dahlagger Engen; K 1716—18 Dahlsagger; B 1786 Dals Ager.

**Degnekrog.** Spec 1707 Degne Krog, Degne Kroeg; L 1716—18, K 1716—18 Dähn Krock.

**Djævlebro.** SkovK 1936 Djævlebro. — Bro over Lorbæk.

**Egelund.** K 1780 Eegelund; B 1780 Engelund; U 1780—81 Egelund. || **Egemoser** [ˈi·qəˈmɶsə]. Spec 1707 Egmos, Eegmos; L 1716—18 Eege Moes, Enckge Mooß; K 1716—18 Enckge Moos.

**Ejns** [æj'ns]. 1761 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 64) Eins; K 1774 Eius-Koppel; U 1780—81 Eiens Koppel; U u. A. Eienskoppel; Ravn 1920 Ejenskobbel. || Ejns Ør. Mejer 1649 Heins ohr; K 1716—18 Jenß Ör; Rhode 1775 Heinsohr; Kok II p. 170 Hegnsøre. — Agerjord ved Stenderup

Hage. Et glda. *Eknæs, af Trænavnet Eg, med Forkortelse af ē og Overgang ækn > æjn; jfr. Verb. jy. vegne „bøje Enden om paa et Søm", der i Darum udtales [*væj·n*] (Feilb.).

**Embedager.** Dok 1626 Embedz Agger, Embedt Agger Mouse, Embed Agger; Dok 1632 Embet Agger Mouse; Spec 1707 embet ager; L 1716—18 Embir agger; K 1716—18 Embiragger; B 1786 Embet Ager; U u. A. Embetagger. — Forleddet er formodentlig Subst. Embede. Der er ingen topografisk Sammenhæng med det flg. Navn.

**Emmes** [*ɛm'ɔs*]. Ravn 1920 Emmes; SkovK 1936 Emmers Hjørne. — Støder op til Emmes i Agtrup, S.-Bjert S., 2392; s. d.

**Enemark.** Ravn 1920 Enemark [Jenmark]. — Enemark, se Indl.

**Enghaver** [*æ ˈæŋˌhasə*]. || **Engkobbel.** L 1716—18 Wisch Koppel.

**Espland.** Dok 1620 Eßbland; Dok 1626 Espland; L 1716—18 Esplanagger, Espland, Oster-, Nørre Espland; K 1716—18 Esplan agger. — Træn. Esp „Asp" eller Kollektivet glda. æspæ.

**Faarehave** [*ˈfɔ·əˌhas·*].

**Falsager.** Spec 1707 Falsager; L 1716—18 Falßagger; B 1786 Falds Ager, Fals Ager; U u. A. Fallsagger, Faldsagger. — Maaske Gen. af Subst. Fald, hvorom se Indl.

**Favnepladsvej.** SkovK 1936 Favnepladsvej.

**Fensbjærg** [*ˈfænsˌbjɛi'ə*]. L 1716—18 Ventzbir, Ventzbirstücke; K 1716—18 Ventzbir, Ventzbir Haff; Dok 1767 Fensbierg; K 1780 Fensbierrehaue, Fensbiereley; B 1786 Fensbiere Hav, Fens Biere Wester Have, Oster dito. || Fensbjærg Høj. K 1780 Fensbierre Höye; U 1780—81 Fensbierrehoy. || Fensbjærg Slette. K 1780 Fensbierre Sleht. || Fensbjærgvej [*ˈfænsbjɛiəˌvæj*]. Ravn 1920 Fensbjærgvej. — Forleddet kan være Gen. af Subst. glda. fænæth „Kvæg", der ogsaa indgaar i Fensmark, Sb. i Tybjærg H. (RJb c. 1370 Fænædsmarke).

**Fladmose.** K 1780 Fladmoos, Norden Fladmoos; B 1780 Fladmose, Fladmoser; SkovK 1936 Flademose.

**Flinthøj.** Spec 1707 Flint Hoy wed Malkstie; L 1716—18 Flindhü; 1785 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 195) Flindt-Høy Koppel; K 1780 Flinhöy; B 1786 Flint Hoy, Wester Flint Höy; Ravn 1920 Flinthøj. || Flinthøjforte. Ravn 1920 Flinthøjfort. || Flinthøj Mose. K 1780 Flinthöys Moose; B 1780 Flinthoys Moose.

**Forlandsager.** Dok 1626 forlands Agger. — Forland er her snarest brugt om et Areal ved Kysten; se u. Forlandsager i Torup, Svenstrup S., 3262.

**Fænø Have** [*fæ·nø̞ ˈhas·*]. — Ikke langt fra Kysten udfor Fænø.

**Gaasemade.** KronSk $^{25}/_{7}$ 1585 Gaassemay; KronSk $^{30}/_{7}$ 1585 Gaassemaye; Dok 1626 gaaß May; L 1716—18 Goß May.

**Galgehøj.** K 1716—18 Gallhü. — Ved Stenderup Mølle.

**Gammelhave** [*ˈgaməlˈhas·*]. B 1786 Gammel Hav, Nör Gammel Hav, Sünder dito; U u. A. Nör Gammelhave, Sönder dito. || **Gammel-Stenderupvej** [*gaməl ˈsdænəˌrɔbˌvæj*].

**Gjorsholt.** K 1780 Giorsholt, Neder Giorsholdt; B 1780 Giors Holt, Nedder Giorsholt; B 1789 Giorsholt. — Indeholder sikkert en brudt Form af Mandsn. glda. Gyrth (DgP).

**Gravildager** [*ˈgrɑəs'əlˈaqə, ˈgrɑəsəlˈaqə*]. Dok 1632 graabild Agger; Spec 1707 grovelt; L 1716—18 Grauel agger; K 1716—18 Gräuelagger; B 1786 Graveld Ager, Gravild Ager; U u. A. Gravildagger, Nör Gravildagger, Sönder dito; Ravn 1920 Graveldagre, Gravildagre. || Gravildgyde. Ravn 1920 Gravinldgyde. — Agerjord Nord for Byen. Maaske en Sammensætning af Adj. graa og Subst. Abild „Æbletræ".

**Grimmelsabild** [*grɛmɔsˈas'ɪl*]. K 1716—17 Gri . . . el affel; L 1716—18 Grimmelsafel, Grimmelsaffel; K 1716—18 Grimmel Affel; K 1780 Neden Grimes awel; B 1786 Grimes Avild, Grimes Avild Krog; U u. A. Grimmesavild, Grimmesavildkrog. — Af Mandsn. glda. Grimulf (DgP).

**Grusvej** [*æ grüw·svæj*]. Ravn 1920 Grusvej.

**Grævlinghøj.** L 1716—18 Gröfveling-Höy; K 1780 Grewlinghöy, Greulingshöy; B 1786 Greveling Hoy, Sünder Greveling Hoy; U u. A. Grevling-

hoy; Gst 1887 Grævlinghøj; Gst Grævlingehøj. — To forskellige Lokaliteter. || **Grævlingslet.** K 1780 Greuling Sleht; U 1780—81 Grevelingsschlet; B 1789 Gräulingschlet. — Støder op til den ene Grævlinghøj. Af Dyrenavnet Grævling. Jfr. Brokhøj og Brokslet ovfr.

**Grønkile.** Spec 1707 grøhn kiel. || **Grøntoft.** B 1786 Grön Toft; U u. A. Gröntoft; Ravn 1920 Grøntoft.

**Haarspjæld.** L 1716—18 Haarspiol, Haarspiol agger; K 1716—18 Harspiol, Haarspiol; U u. A. Haarspiold. — Skrivemaaden med aa betegner muligvis forlænget kort a. I saa Fald snarest af Dyren. Hare. Ellers kunde Forleddet være Adj. haard.

**Halsager.** K 1716—18 Halßagger.

**Ham.** K 1716—18 Hamm. — Agerjord. Ham, se Indl.

**Havesodde.** K 1780 Hauhöy; SkovK 1936 Nordre-, Søndre Havsodde. — Eng i Nørreskov. Formen paa K 1780 er formodentlig Fejl for *Hausöy. Om Endelsen se u. Sodde i Hejls, Hejls S., 2394. Have, se Indl.

**Havrestub.** L 1716—18 Haferstuff, Hafferstauff; K 1716—18 Hafferstauff.

**Hestager.** Dok 1626 Hest Agger; Spec 1707 Hestager, Wester Hestager; L 1716—18 Heßagger, Heste Ager; K 1716—18 Heßagger; B 1786 Heest Ager.

**Himmeltoft.** Dok 1625 Himmel Tofft; Dok 1626 Himmel Toffte; Spec 1707 Himmeltofft, Himmeltofft Mos Eng; L 1716—18 Hummel Taufft, Hummeltaufft; K 1716—18 Hummel Taufft; K 1780, B 1786 Himmel Toft; Ravn 1920 Himmeltoft, Himmeltoft Vej. — Støder op til Himmeltoft i Agtrup, S.-Bjert S., 2392. Forleddet er formodentlig, som i andre Navne paa Himmel-, et Adj. glda. *hæmil „afstumpet"; se BrN GG II p. 267.

**Hindslet.** K 1780 Hinsleht; K u. A. Hihn Sleht. — I Midtskov. Af Dyren. Hind.

**Hok.** B 1786 Hock; U u. A. Hock oder May. — Hok, se Indl.

**Holbæk** [*hʌl'bɛk*]. Dok 1625 Holbeck; Spec 1707 Holbek. || Holbækvej [*ˈhʌl'bɛgˌvæj*]. — Subst. jy. Hol „Hul".

**Hollænderhave.** B 1786 Hollander Hav; U u. A. Hollanderhave; Ravn 1920 Hollænder. || **Hollændertoft.** B 1786 Hollander oder Huus Toft; U u. A. Hallander oder Toft. || **Hollændervej.** Ravn 1920 Hollændervej. — Subst. Hollænder i Bet. „Mejerist, Mejeriforpagter".

**Holstenskov.** DF III p. 136 Holsten Skov. — Nørrejy. Navn paa S.-Stenderup Skov (opt. i Erritsø). Om Holsten som Navn paa Sønderjyll. se Feilb. samt P. K. Thorsen, Afh. og Breve I p. 46 ff.

**Horshave.** K 1716—18 Hoß Haff; K 1780 Hosshaue; B 1786 Hos Have; U u. A. Hoshave, Hoshaue; Ravn 1920 Horshave. || Horshave Slet. K 1780 Hosshau Sleht; B 1780 Hoßhau-Sleht. — Subst. Hors „Hoppe".

**Hovedhave.** (Her?) K 1780 Hoode; B 1786 Hoved Hav; U u. A. Hovdhave. — Hoved, se Indl.

**Hovsaa.** K 1780 Haustaa. — Smal Vig, hvor et lille Vandløb udmunder. || **Hovsmark** [*ˈhɔs'sˌmaːig*]. Spec 1707 Hovsmark; L 1716—18 Haußmarck, Ober-, Middel-, Nedder Haußmarck, Haußmarck agger; K 1716—18 Ober Haußmarck, Mittel Hauß Marck, N[edd]er [Hauß]marck; K 1780 Haust-Mark, Ouen Hausmarck; B 1780 Haustmarck, Owen Haust-Marck; B 1786 Haus Mark, Haus Marck; U u. A. Haus Mark, Hausmark. || Hovsmarksvej [*ˈhɔs'smaːigsˌvæj*]. Ravn 1920 Havmarksvej. || **Hovsvold** [*husˈvœl'*, *husˈvœl'*]. L 1716—18 Haußwold, Housvold, Haußwold wüster Hoffstelle; K 1716—18 Hauß wold; K 1780 Hauswoll; DAtl Housvold; Schröder 1837, Trap[1] Huusvold; Gst Voldsted (Husvold); Ravn 1920 Husvold. — Der er topografisk Sammenhæng mellem de tre Lokaliteter. Voldstedet Hovsvold, senere forvansket til Husvold, ligger paa en lav Holm; se Trap[4] VII p. 716. Forleddet i de tre Navne er formodentlig et Subst. glda. *hof med Bet. „Forhøjning", samme Ord som no. hov, n. „lille Høj" (jfr. Torp NEO p. 223 og Hellq. SEO[2] p. 365). Mindre sandsynligt er det vel, at der foreligger (det muligvis etymologisk identiske) Hov „Gudehov".

**Humlegaard.** K 1716—18 Peters Hummels Gåår; B 1786 Hummel Gaard, Bag e Hummel Gaard; U u. A. Hommelgaard, Hommelgaarden.

**Hundborg** [*hunˌbɔɔ̯ə, ˈhunˌbɔɔ̯'ə*]. Dok 1620 Hundborg; Dok 1626 Hund borg; Spec 1707 Hunbor; L 1716—18 Honborg, Hunds burg, Hundsberg, Hundsborg Ende; B 1786 Hund Burre Hav; Ravn 1920 Hundborg Marker. || Hundborgvej [*ˈhunˌbɔɔ̯əˈvæj, hunˌbɔɔ̯əˈvæj*]. Ravn 1920 Hundborgvej. — Areal Nordvest for Byen. Forleddet er Dyren. Hund, og Navnet er sikkert, ligesom mange Husnavne paa -borg, af nedsættende Karakter. Hundborg forekommer som Sogne- og Herredsnavn i Ty, men er maaske her af anden Opr.; det skrives i VJb 1231 (13. Aarh.) Hunbiærghæreth, $^{12}/_{11}$ 1348 Hundborgh. || **Hundsager** [*ˈhunˀsˌɑq'ə, hunˌsɑqə*]. Dok 1561 (Afskr.) Hundtz Ager, Hundtz Agger Beck; Dok 1620 Hundz Ager, Hundz Agger Beck; Dok 1626 Hundß Agger; Spec 1707 Hunsager, Huns ager; L 1716—18 Hunds Agger, Hundsagger Ender, Hundagger Ender; K 1716—18 Hundsagger; B 1786 Hunds Ager, Hunds Agger Höy Hav; U u. A. Hundshoyagger. — Det flere Steder forekommende Hundsager er sikkert sammensat med Ordet Hund. Der er ingen topografisk Forbindelse med Hundborg.

**Hunnerholt Tykken.** K 1780, B 1780 Hunnerholt-Tücken. — Del af Sønderskov. Tykken, se Indl.

**Husmade.** B 1786 Huus May.

**Hylde** [*æ hyj·l̩*]. L 1716—18 Paa Hylde; K 1716—18 wed Hylde; Ravn 1920 Hyeld. || Hylde Have. K 1780 Höhlhaue; B 1786 Hoeld Hav; U u. A. Hoeldhave. || Hylde Slet. L 1716—18 Hülße Schlätt; K 1716—17 Hül[ ]e Schlät; K 1716—18 Hülßschlät; K 1780 Höll Sleht, Osten Hüllsleht; B 1780 Höllfro Schleth, Hölsleht, Hülsleth; U 1780—81 Höllschlet. || Hyldevej [*ˈhyj·l̩ˌvæj*]. Ravn 1920 Hyeldvej. — Agerjord Nord for Byen. Skrivemaaden Höllfro Schleth af Hylde Slet skyldes Paavirkning fra Navnet paa den nærliggende Hølfrømose.

**Hyrdemade.** K 1780 Hiöuer May; B 1780 Hiöyver May; U 1780—81 Hiövermay; B 1789 Hyrde-May. || Hyrdemadevej [*ˈjɔ́ɔəmaŋsˌvæj*]. — Det midterste Led er i Udtaleformen omtydet til Mand.

**?Høj.** K 1716—17 Im Haye. || **?Højhave.** Dok 1771 Hoehauge, Hyehave. || **Højsager** [*ˈhöj'sˌɑq'ə*]. (Her?) 1564 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 142) Høegs Agre; Spec 1707 Heusager; L 1716—18 Häußagger; K 1716—18 Häußagger; K 1780 Höysager; B 1786 Höis Ager; U u. A. Hoisagger. || Højsager Bæk. B 1780, K u. A. Höysagerbeck. || Højsager Kilde. B 1789 Hoystaggerkeeld.

**Hølfrø.** L 1716—18 Helßfro, Helßfroo Moor; K 1716—17 Helßfroo; K 1716—18 Hulßfroo; K 1780 Höll Froh; B 1780, U 1780—81 Höllfroh. || **Hølfrøkrog.** Dok 1626 Hølfrøekrog. || **Hølfrømose.** Dok 1632 Hølfrømouse; L 1716—18 Helßfroo Moor; K 1716—18 Holfrö Mooß; K 1780 Höllfro Moser, Höllfrohmoose; B 1780 Höllfro Moser; K u. A. Höllfrömooser; SkovK 1936 Hyffelmose. — Hølfrømose er Navn paa to forskellige Lokaliteter, af hvilke den ene staar i topografisk Forbindelse med Hølfrø. Hølfrø, der ogsaa forekommer som Stednavn i Kelstrup, Vilstrup S., 3013, er en Form af Planten. Høffel „Kristtorn, Ilex aquifolium". Jfr. ogsaa u. Hørfrøløv paa Aarø, Øsby S., 3017. Kristtorn findes i stort Antal i S.-Stenderup Skove (Trap[1]).

**Hølungslet.** K 1780 Hohlung Sleht; B 1780 Hohlung Slehter; U 1780—81 Höhlungschlet. — Forleddet er maaske et Hole (se Indl.), oversat til ty. Höhlung „Hulning".

**Hørgaard.** Blidstang Hørgaard. K 1716—17 Bliestangs Höör Gåår; U 1716—18 Bliestangs Höör gåår; K u. A. Blidstanghorregaare. — Jfr. Blidstang ovfr. || Gammel-Aalbo Hørgaard. K 1780, B 1780 Gammel Ohlbo Hörregaard. — Jfr. Gammel-Aalbo ovfr. || Jens Øes Hørgaard. K 1780 Jens Öhes Hörregaard; B 1789 Jens Oes Hörregaard. || Jep Povlsens Hørgaard. K 1716—18 Jeppe Paulsens Hoor; K 1780 Iep Paulsens Hörregaard. || Kongens Hørgaard. K 1716—17 Kungs Höör-Gåår; K 1716—18 Kungs Horr Gåår; L 1716—18 Kungs Höör gåår, Kungs Hoor Gaar; K 1780 Kongens Hörregaard; U u. A. Kongenshörregaard; Ravn 1920 Hørregaard [Kongens Hør'əgo'r]. || Mager-Hørgaard. K 1780 Mauer Hörregaard; B 1780 Mager Hörregaard. || Seljumhave Hørgaard. K u. A. Selliumhaue Hörregaard. — Jfr. Seljum ndfr. || Smedens

Hørgaard. K 1716—17 Schmeds Höör Gåår; K 1716—18 Schmeds Hoor Gaar; L 1716—18 Schmeds Höörgaar; K 1780 Smids Hörregaard; B 1780 Schmeds Hörregaard. — Subst. Hørgaard „Indhegning til Hør". Navn paa forskellige Lokaliteter i S.-Stenderup Skov, som Bønderne havde Pligt til at indhegne og besaa med Hør for Kronen (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 46 ff.). || **Hørhave.** K 1780 Kaj Bentes Hörrhaue; U 1780—81 Kay Bentes Hörhaue. || **Hørland.** Dok 1632 Hørland, Offuer Hørland; Spec 1707 Hørlan; L 1716—18 Ower-, Nedder Hörländer, Ober Hörländer, Neder Horländer, Nedder Horland; K 1716—18 Ober Hörländer, Unter Horland. — Planten. Hør.

**Jens Øes Ryde.** K 1780 Iens Ohes Rühe; B 1780 Jens Öns Rühe. || Jens Øes Overryde. K 1780 Jens Öhes Ouer-rüh; B 1780 Jens Öns Over-Rühe; U 1780—81 Jens Øhns Overrüh. — De to Lokaliteter støder op til Jens Øes Hørgaard (se ovfr. u. Hørgaard).

?**Jep Hauers Have.** K 1716—17 Jeppe H[aue?]rs Hoff. — Mark.

**Jonstok.** Dok 1632 Joenstocker; Spec 1707 Ionstock; L 1716—18, K 1716—18 Junstock; B 1786 Jons Stacker Ager. — Forleddet er snarest Gen. af Mandsn. Jon. Efterleddet er maaske (Plur. af) Ordet Tokke; se u. Tokke i Magstrup, Magstrup S., 3044. Om Stok i Bet. „Gangbræt over Vandløb" kan der efter Beliggenheden ikke være Tale.

?**Jordsfold.** L 1716—18 Jordsfeel, Jordsfallfeul, Jords fall feel; K 1716—18 Joßfael, Jordfäll, Jords Faeel; Spec 1707 Iost fohl. — Efterleddet er muligvis Fold. Stedet støder op til Stihave ndfr. Arealet er ifl. Spec 1707 „Schau og Busch".

**Kalvehave.** K 1716—18 Kalber Hoff, Kohlhaff; K 1780 Kallehaue, uden Forr Kallehaue; B 1786 Kalle Have; U u. A. Kallehave. — „Kohlhaff" paa K 1716—18 er s. Lok. som „Kallehaue" paa K 1780, hvorimod Kalber Hoff er det nuværende Stihave ndfr.

**Kammer.** L 1716—18 Die Cammer, Lille Cammer, (her?) Klein Kampge. — Kammer forekommer ogsaa ellers usammensat som Stednavn, sikkert for at betegne smaa Jordstykker. Jfr. Navne som Pissel og Kleve.

**Karlsmade** [ˈkɑ̃ˈɹ̩ls̩maj]. — Mandsn. Karl. Kaldes paa K 1780 „Wed Sellium"; se ndfr. u. Seljum.

?**Katholsmose.** K 1780 Katthols Mose; B 1789 Patt-Tolls Mohr. — Det midterste Led er snarest Subst. jy. Hol „Hul".

?**Keldsmade.** K 1780 Kielsmay; B 1780 Kiels-May; U 1780—81 Kielsmay. — Maaske af Mandsn. Keld.

**Kilehave.** L 1716—18 Kiel Hafe, Kielhafe. — Af Subst. Kil(e), hvorom se Indl.

**Kirkegaardsbakke.** SkovK 1936 Kirkegaardsbakke. — Ved Kysten Vest for Løver Odde. || **Kirkesti.** SkovK 1936 Kirkesti. — I Midtskov.

**Klavsbjærg.** K 1716—17, L 1716—18 Claußbir.

**Klinborg.** K 1716—17 Klinckenberg; K 1716—18 Klincke borg; K 1780 Klinborre; B 1780 Klinnborre; U 1780—81 Klinborre; B 1789 Klintborre. — Areal ved Kysten Syd for Stenderup Hage. Stedet har sikkert Navn efter en Bebyggelse. Snarest et oprindeligt *Kling(en)borg; jfr. Naturn. Klingborg i Frørup S., 3036. Navnet er ligesom Klingbjærg, Klingenbjærg overført fra Tyskland eller dannet efter ty. Forbillede; se u. Klingenbjærg i Sønderborg Kbst., 3233.

**Kløverhave.** B 1786 Ny Skift oder Klever Hav.

**Knippelsbrovej.** SkovK 1936 Knippelsbrovej. — I Midtskov.

**Knudshjørne.** SkovK 1936 Knuds Hjørne. — I Sønderskov.

**Kobbelbæk.** Spec 1707 Kobbelbeksendeng; K 1780 Kowelbeck; B 1780 Kovelbeck; U 1780—81 Kovelbeeck. || **Kobbeleng.** Spec 1707 Kobbeleng; B 1786 Kovvel Eng. || **Kobbelgrøft.** SkovK 1936 Kobbelgrøften. || **Kobbelgyde.** K 1780 Kowwel Güde; K u. A. Kowelgüde. || **Kobbelslet.** K 1780 Kowwel Sleht; B 1780 Kovvel Sleth; U 1780—81 Kovelschlett. — Kobbel, se Indl.

**Kongebøg.** SkovK 1936 Kongebøgs Planteskole. || **Kongensskov.** B 1789 an des Königs-Hölzung. — S.-Stenderup Skove tilhører Staten.

**Kornløs.** Spec 1707 Kohrnløs Eng; L 1716—18 Körnlös, Kornlöß; K

1716—18 Kornlös Bohl. — Et flere Steder forekommende Navn paa daarlig Jord.

**Korsvej** [*æ kɔsvæj̯*]. Ravn 1920 Korsvej.

**Krabatermose.** K 1780 Krabater Mooser; B 1780 Krabater mooser; U 1780—81 Krabatermoose; SkovK 1936 Kroatermose. — Lokalitet i Stenderup Skov. Folken. Krabater „Kroater". Navnet sigter vel til en Episode fra Krigene i det 17. Aarh.

**Kragespjæld** [*ˈkʀå·q̩ˌsbjo·l̥*]. Dok 1626 Krag Spioel; Spec 1707 Kroyspiol; L 1716—18, K 1716—18 Kragspiol; B 1786 Krag Spiald; U u. A. Kragspiold. — Fuglen. Krage.

**Krog.** B 1786 Krog. — Eng. || **Krogager.** Dok 1625 Krag Agger Ende; Spec 1707 Krogager; L 1716—18 Krockagger, Krockagger Ender; K 1716—18 Krockagger, Krock agger Ender; B 1786 Krog Ager Ender.

**Krøllekrog.** K 1716—18 Krölle Krock, Kroler Krock; Dok 1771 Krol Krog; K 1780 Krölle Kroog, Neden Krölle Kroog; B 1786 Krölekrog; U u. A. Kröllekrog. — Snarest af Mandsn. el. Tiln. glda. Krulli; se u. Krollesager i Hjolderup, Bjolderup S., 3214, og DgP u. Krulle.

**Kærager** [*ˈk̥jæ·ɹ̇ˈaq'ə*]. (Her?) Dok 1620 Kiæret; Dok 1626 Kier Agger; Spec 1707 Kierager; L 1716—18 Kiär agger; K 1716—18 Kiäragger.

**Lammehave.** Dok 1701 Lamhauffuen; L 1716—18 Lam Haff; B 1786 Laam Hav.

**Langballe Bæk.** Dok 1771 Langballebeck; K 1780 Langballebek, Osten Langballebek; B 1780 Langballe beck; K u. A. Langbollebek, Osten Langbollebek; SkovK 1936 Langballe Bæk. || **Langforte** [*æ ˈlaŋ·ˈfu·ɹ̇d*]. || **Langhave.** L 1716—18 Langhaff, Langhafe. || **Langholt** [*laŋˈhɷl̥d*]. L 1716—18 Langholtstücken, Langholtz, Langholt; K 1716—18 Lang Holth, Langholtstück; K 1780 Langhold; B 1786 Langholt, Nör Langholt, Sünder dito. — To forskellige Lokaliteter. || Langholt Grue. K 1780 Langhold Gruer; B 1780 Langholdgruer; U 1780—81 Langholtgruer. || Langholt Slet. K 1780, B 1780 Langhold-Sleht; U 1780—81 Langholtschlett. || **Langhøj.** K 1780, B 1780 Langhöy; B 1789 Langhoy. || Langhøj Slet. K u. A. Langhöy Sleht. || **Langmade.** Dok 1554 (Afskr.) Langmay; K 1716—17 Lang May Hoff; K 1780 Langmay, Bey Langmay; B 1786 Wester-, Süd Öster-, Mit-, Nör Lang May. || Langmade Krog. K 1780 Langmaykroog; B 1786 Lang May Krog. || Langmade Stænge. K 1780 Langmay Steng. — Ved Kysten. Om Stænge se u. Stænge i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229. || **Langmose.** K 1780 Langmoos. || **Lang-Ulsum.** Spec 1707 Langulsom, Lang Ulsom ager; L 1716—18 Lang Ulßum; K 1716—18 Lang Ulßum agger; B 1786 Lang Ulsum Ager; U u. A. Langulsumagger. — Endelsen -ulsum er sikkert et sammensat Stednavn, snarest et *Ulvsholm, af Dyren. Ulv eller Mandsn. glda. Ulf.

**Lavritstoft.** KronSk 25/7 1585, øde Bygge, kaldet Lavritsis Toft; KronSk 30/7 1585 Lavritsis Toft.

**Lejseager.** Spec 1707 Leiße ager.

**Lerbjærg** [*ˈli·əˌbjɛɹ̇ə*]. Dok 1620 Leierbiergs Løcke; Dok 1625 Lierbierg Løcke, Leherbierg Lycke, Lierbierglycke; Dok 1626 Leerbierg Lycker; Spec 1707 Leer Bier Løk, Lerbirender, Stakken Lerbir; L 1716—18 Leerbirr Lücke, Leerbiragger, Leerbir Ender, Leerbirs Ender, Leer birs lück; K 1716—18 Leerbiragger, Leerbir Ender; B 1786 Lierbiere; Ravn 1920 Lerbjerre.

**Lerokager.** L 1716—18 Lerockagger.

?**Lillehave.** L 1716—18 Klein Hoff. || **Lillekobbel.** Dok 1626 Liden Kobbel; L 1716—18 Lille Koppel, Lille Koppel Eng; K 1716—18 Lille Koppel.

**Lindestub.** Spec 1707 Linstoff; L 1716—18 Liugstuff, Lindstuff, Lindstubtoft, Lingstuff; K 1716—18 Lingstuff; Dok 1767 Lindstov.

**Loftskov Dam.** Dok 1575 lofft skou dam; L 1716—18 Liske Damm. — Subst. Loft. Navnet kommer sikkert af, at man har taget Rafter til Lofter her; jfr. Loftlund i Roager S., 3084.

**Lorbæk** [*lɷ·ɹ̇bæk*]. K 1716—18 Lille-, Stoor Loorbeck; 1771 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 193) Lorbeck; B 1789 Lild Loorbeck; Guide 1867 Laarbæk eller Lorbæk; Gst 1887, Gst Laarbæk. || Lorbæk Grue. K 1780

Lohrbeck Grue. — Grue, se Indl. || Lorbæk Holt. K 1716—17 Loorbeck Holl; L 1716—18 Loorbeckholl; K 1780 Lorbeckholt, Lohrbeckholt; B 1780 Lohrbeck-Holt. — Holt, se Indl. || Lorbæk Made. K 1780 Lorbeckmay; B 1780 Lohrbeck May; SkovK 1936 Laarbæk Sig. — Snarest et oprindeligt Lortbæk, et Navn, der ogsaa forekommer andetsteds (jfr. f. Eks. Hugo Matthiessen, Gl. Gader p. 45, 69).

**Lyngmose.** K 1716—18 Lung Mooß; K 1780 Löng-Moose, Owen Löngmoose; B 1780 Löngmooße; Gst Lyngmose.

**Lyskobbel.** U 1774 Lius Kobbell, Lius Kobbele.

**Løver Bjærg.** K 1780 Leverbierre; B 1780 Lewerbierge; U 1780—81 Leverbierre. — Ved Løver Odde. || **Løver Odde** [*lʌ́sə'ræ̝ð*]. K 1716—17 Lauer Aue; K 1716—18 Läuer Aue; K 1780, B 1780, U 1780—81 Leveraade; VSK Lever Odde; Gst 1857—58, Trap[1] Lødverodde; Gst 1887 Løver Odde; Opt. 1916 [*lœwər*]; Gst Lødverodde. — Af et sammensat Stednavn *Løver, hvis sidste Led er Ordet Ør, hvorom se Indl. Forleddet er flertydigt; muligvis Subst. Løv el. glda. lēgh „Vaskevand". Formen Lødverodde kommer sikkert af, at man har sat Navnet i Forbindelse med det „Lødver" (Hløðvér), som C. C. Rafn mente at læse paa Straarup-Diademet (jfr. Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 94 f.).

**Madsager.** L 1716—18 Maths agger; K 1716—18 Matths agger. || Madsager Eng. Spec 1707 Matzagereng; L 1716—18 Matts Engen, Matthsagger Eng. || **Madsbæk** [*mas'bæk*]. K 1780 Madsbek; U 1780—81 Madsbeeck; Ravn 1920, SkovK 1936 Madsbæk. || Madsbæksbjærg. K 1716—17 Marttssbirr; L 1716—18 Matts bir; K 1716—18 Maths Bäcks Birre; K 1780 Madsbeksbierre; B 1780 Madsbecks bierge; U 1780—81 Madsbecksbierre. || Madsbæksgruer. K 1780 Mads Becks Gruer. || Madsbæksmade. B 1780 Madsbecks may. — Forleddet er Gen. af Ordet Mad(e), hvorom se Indl. Der er ingen topografisk Sammenhæng mellem Madsager og Madsbæk.

**Madum.** Dok 1625 Mayum; Dok 1626 Mayum, Mayum gaarde; Spec 1707 Mayom; L 1716—18 Mayum, Mayum Eng; K 1716—18 Mayum Eng; K 1780 Majum Ähner; K u. A. Majum Ehner; B 1786 Majum, Majum Eng, Majum Ender. — Dat. Plur. af Made, hvorom se Indl.

**Malkesti.** Spec 1707 Malkstie.

**Marensbjærg.** SkovK 1936 Marensbjærg.

**Meleng.** L 1716—18 Meehl Eng, Meel Eng; K 1716—18 Meel Eng; B 1786 Meld Eng; U u. A. Meldenge. || **Melslet.** L 1716—18 Mylschlätt; K 1780 Mellsleht; B 1786 Mäldschleet; U u. A. Meldsleet. — Ved Meleng. Adj. jy. meld- „midter-", glda. (i) mællæ.

**Midtkobbel.** U 1774 Mit Kobbell; K 1780 Mitt-Koppel. || **Midtlinie.** SkovK 1936 Midtlinie. — I Sønderskov. || **Midtlinievej.** SkovK 1936 Midtlinievej. — I Midtskov. || **Midtmade.** K 1780 Mitt May. || **Midtskov** [*'mɛd|sgɔs'*]. L 1716—18 Mylschaug, Myddelskaug, Meddelschaug; K 1716—18 Meel schaug, wed meel skaug luck; K 1780 Mellskou-Haue; B 1786 Mäld Skou, Mäld Skau, Nör Meld Skau Hav, Sünder dito; U u. A. Meldskov; Schröder 1837 Mittel- und Norderhölzung; Trap[1] Midtskov; Gst Midskov. — Oprindelig Melskov, af Adj. jy. meld- „midter-". || **Midtvej.** K 1780, B 1780, U 1780—81 Mittwey; Ravn 1920 Midtvej.

**Mikkelshave.** B 1786 Oster Mickels Hav, Wester dito; U u. A. Östermickelshave, Wester dito.

**Møgeleng.** Spec 1707 Møfeleng; L 1716—18, K 1716—18 Mauel Enger; B 1786 Meuel Eng, Meuel Eng Have. — Adj. jy. møgel „stor".

**Mølledam Gyde** [*æ 'mǫl·dam 'gyj·ə*]. Ravn 1920 Mølgyden. || **Mølledam Have** [*æ 'mǫl·dam 'has·*]. Ravn 1920 Møl'damhave. — Her har ifl. Opt. 1940 tidligere ligget en Vandmølle. Der er topografisk Sammenhæng med Navnene paa Mølle- i Varmark. || **Mølletoft.** B 1786 Huus oder Möll Toft; U u. A. Huustoft oder Mölltoft. || **Møllevej.** SkovK 1936 Møllevej. — I Nørreskov.

**Mørkholt** [*'mǫɹghœld 'sgɔs'*]. U u. A. Mörkholt; K 1780 Mörkhold; B 1780 Mörckholt; Ravn 1920, Gst Mørkholt.

**Nabbe.** Dok 1640 Nabben; B 1786 Naaf; U u. A. Naf. — Eng. Subst. Nabbe, hvorom se Indl., eller Sidef. glda. *nab(b); se u. Naffet i Haderslev Kbst., 3002.

**Nedertoft** [ˈnœ·əˌtɔ̀st].

**Nonnehave.** L 1716—18 Nönne Hafe. || **Nonnemade.** Dok 1625 Nunmay, Nun May; Dok 1626 Non May; Spec 1707 Nonmay; L 1716—18 Non May Eng; K 1716—18 Num May. — Har antagelig hørt til et Nonnekloster.

**Nymark.** K 1780, B 1780 Nyemarck; Ravn 1920 Nymark. || **Nyskifte** [ˈnyˌsgyst]. Dok 1625 Nyschifft, lille Nyschiffte; Dok 1626 Nyeschiffte; Spec 1707 Nyschifft, Nüeschifften, øster nüschifft, wester nüschifft; L 1716—18 Lang-, Stacker-, Oster-, Wester-Nyschifft, Langschift, Nyskift Ager, Nyskift Ende; K 1716—18 Lang-, Stacker-, Oster-, Wester Nyschifft; B 1786 Nye Skift, Ny Skift oder Klever Hav, Nye Skift Hav, Nye Skifter Hav; Ravn 1920 Nyskifter. || **Nyskov.** K 1716—18 Ny skaug.

**Nørrekobbel.** 1761 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 64) Nørreste Koppel; U 1774 Nör Kobbell; K 1780 Nörre-Koppel. || **Nørremark.** Kirkeinv 1776 Norder-Felde. || **Nørremose** [nöiəˈmu·əs]. K 1716—18 Nord Mooß; B 1786 Nör Moes. || **Nørreskov** [ˈnöiˌsgɔ̀s']. Dok 1767 Stenderup Nör-Skov; Schröder 1837 Norderhölzung; Trap[1], Gst Nørreskov. || **Nørretoft.** Dok 1620 Nørre toffte; L 1716—18 den Nørtoft; B 1786 Nör Taut, Nör Toft; Ravn 1920 Nørretoft. || **Nørretykken.** K 1780 Nörr Tücken; B 1780 Nörretücken. — Subst. Tykken, hvorom se Indl. Ifl. K 1780 „schlecht Holz mit Dornen bewachsen". || **Nørrevang.** Spec 1707 Nørwang; L 1716—18 Nør Vang.

**?Ølsojer.** K 1780 Oll Söyer; B 1780 Öhl-Söyer; U 1780—81 Ohlsoyer; K u. A. Öll Söyer. — Areal i Midtskov med smaa Vandløb. Forleddet er usikkert; om Efterleddet se u. Sodde i Hejls, Hejls S., 2394.

**Ondaare.** B 1789 Onde Ader. — Jfr. Ondaare i Jegerup, Jegerup S., 3043.

**?Overryde.** Spec 1707 Aferøy Eng, Aferrøy Eng; L 1716—18, K 1716—18 Ower Rü; B 1786 Avere Hav, Gammel-, Nye Avere; U u. A. Averehave, Gammelavere, Nye dito. — Placeringen i B 1786 tyder paa, at Avere er s. Lok. som Over Rü paa K 1716—18. || **Overtoft** [ˈɔ̀səˌtɔ̀st].

**Pergel** [*pæɹ'qəl*]. Ravn 1920 Pergel, Per'gelsti; F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 136 Pergelen. — Præstegaarden har tidligere ligget paa denne Plads (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 136). Navnet er maaske en Omdannelse af Ordet Pergola.

**Pindeshøj** [*penɔˈhyj'*]. K 1780 Penneshöy; B 1780 Pinneshöy; U 1780—81 Penneshoy; Ravn 1920 Pindshøj. — Se u. Pindeshøj i Tandslet, Tandslet S., 3253.

**Plomgaard** [*plœmgœ*]. K 1780 Plomgaard; B 1780 Plommgaard; Guide 1886 Plumgaard; Danske Sagn V p. 381 Plamgård; Ravn 1920 Blomgaard [Plomgår]; Gst Blomgaard. || Plomgaardsmade. K 1780 Plommgaards May; U 1780—81 Plomgaardsmay. — I Nørreskov. Af Subst. jy. Plomme „Blomme". Jfr. Plomgaardskifte i Sottrup, Sottrup S., 3242.

**Pobæk.** K u. A. Pobeck. || Pobæk Ryde. K 1780 Pobecks Röh; U 1780—81 Pobecksrüh; K u. A. Pobeck-Rüh; B 1789 Puubekröye. — Subst. Pugge, glda. puggæ, „Frø, Tudse" (se ODS m. Henv.).

**Præsteager.** L 1716—18 Priester Acker. || **Præstebol.** K 1716—17 Prest Bohlen. || **Præsteholm** [ˈpræ·sdˌhɔ̀l'm]. L 1716—18 Prestholm, Præstholm, Præstholm Lid; K 1716—18 Prest Holm Bohl; K 1780 Prestholm, wed Prestholm, Prestholmhaue; B 1786 Prest Holm; Ravn 1920 Præstholm. || **Præsteland.** U 1716—18 Priesterland. || **Præstens Sti.** Dok 1529 (Afskr.) Præstens Stie; K 1716—17, L 1716—18 Prest Stieg.

**Raskesryde.** K 1780, B 1780, U 1780—81 Raskes Rüh; B 1789 Rasches Röye. — Af et Slægtsn. Rask.

**Rodstoft.** L 1716—18 Rodstoft.

**Roeshøj.** Ravn 1920 Roeshøj. — Kæmpehøj.

**Rojhave.** Dok 1529 (Afskr.) Rodhav; Spec 1707 Royhav; L 1716—18 Roi-Have; K 1716—18 Räu Haff; K 1780 Royhaue; B 1780 Röyhaue. || **Rojhoved.** K 1716—18 Räu Hoye; K 1780 Royhode; B 1780 Roy-hode, Royhode; U 1780—81 Royhode. || Rojhoved Mose. K 1780 Royhode Moose. — Rojhoved støder op til Rojhave. || **?Rojsted.** Dok 1578 Rodstedtagger;

Spec 1707 Rodsted, Rodsteder Eng; L 1716—18 nedder-, Ower Raustät; K 1716—18 Raustat, Öfer-, Neder-. — Roj, se Indl.

**Rolmade.** L 1716—18 Rol May, Rold May.

**Rughave.** L 1716—18 Rauhaff; Dok 1771 Rouhave. || **Rugstykker.** L 1716—18 Ower-, Nedder Raustücken.

**Ryager.** Dok 1771 Ryagger. — Ryde, se Indl.

**Rydning.** Dok 1626 Rydningh; K 1716—18 Rüning. — Rydning, se Indl.

**Rødkobbel.** KronSk $^{25}/_{7}$ 1585, KronSk $^{30}/_{7}$ 1585 Rødkobbel.

**Rønshoved** [*rönsˈhʌˈj*]. K 1716—18 Ralß Hoye; Dok 1767 Roels-Hoved; K 1780 Rohlfshoode, Süden Rohlfshoode; B 1780 Rohlfs Hode; U 1780—81 Rolfshode; Guide 1867 Rundshoved eller Rønneshoved; Gst Rønshoved. — Fremspring paa Kysten. Antagelig af Mandsn. glda. Rolf. Overgangen l > n er formodentlig betinget af Forleddets Trykløshed.

**Rørholm.** B 1786 Röer Holm, Röhrholm; U u. A. Röhrholm. — Planten. Rør „Phragmites".

**Sandholm.** Dok 1625 Sandholmb, Sandholm.

**Schrøders Hegn.** SkovK 1936 Schrøders Hegn. — I Nørreskov.

**Seljum.** K 1716—18 Sellium; K 1780 Sellium, Wed Sellium; U 1780—81 Sellium; Ravn 1920, Gst Seljum. || Seljum Have. Dok 1529 (Afskr.) Seljumhaug; L 1716—18 Sellium Hafe, Sellium-Have; K 1716—18 Sellium Haff; K 1780 Seliumhaue; B 1780 Sellium Haue; Gst 1887 Seljumshave. || Seljum Made. L 1716—18, K 1780, B 1780, U 1780—81 Sellium May. — Eng ved Sønderskov. Forudsætter antagelig et glda. *Sælium, Dat. Plur. af Træn. Selje „Pil". Naar Endelsen -ium her er bevaret i Stedet for at deltage i den almindelige Overgang til -um, maa det bero paa, at den tidligt er blevet opfattet som andet Led i en Sammensætning.

**Signalstang** [*æ siqˈnaˈlˌsdaŋ*']. — Bakke i Byen. Her brændes der Blus Midsommeraften (Opt. 1940).

**Simonshave** [ˈ*simənsˌhæ·*]. || **Simonsstykker.** K 1716—18 Simon st.; B 1786 Siemons Stücker; U u. A. Simonsstykker. — Der er ingen topografisk Sammenhæng mellem de to Lokaliteter.

**Sivskifte.** Spec 1707 Süvschifft; L 1716—18 Suwerschifft, Siufskiftoft, Süwerschifft; K 1716—18 Suwerschifft; K 1780 Siverskift, Siverskiftwey, Neden Siverskift; B 1786 Sive Skift, Sive Skifter.

**?Skaarbæk.** K 1716—18 Schartbeck. — Bæk i en Lavning ved Kysten. Forleddet er antagelig Subst. Skaar „Kløft".

**Skaggerelle.** K 1780 Skagger Ell, Owen Skagger-Ell; B 1780 Skagger-Ell; U 1780—81 Skager Ell, Oven Skagerell; Dok 1786 Skackerel. — Del af Midtskov, ikke langt fra Kysten. Sidste Led er Ordet Elle „Ellebevoksning". Skagger- indeholder sikkert et Subst. svarende til jy. Skagge „fremspringende tunge el. spids af et stykke jord" (Feilb. fra Vends.); den vendsysselske Udtale er [*skaq·i*], hvilket kan svare til en østslesv. Udtale [**sgaqə(ɹ)*]. Samme Navn forekommer i Straarup, Dalby S., 2396.

**Skansen.** SkovK 1936 Skansen. — I Midtskov.

**Skibelund.** Dok 1625 Schiblund; Spec 1707 Schiebelund; L 1716—18 Schiflun, Stacker-, Stoor Schiffland; B 1786, U u. A. Skieflund; Ravn 1920 Skibelund. || Skibelund Forte. K 1780 Skiwelunds Pfohrt; Ravn 1920 Skibelundvej. || Skibelund Høj. K 1716—18 Schiffland Hoy, Schiffland Hoye. || Skibelund Røreng. Spec 1707 schiebelunds Röhreng, Stakken dito; L 1716—18, K 1716—18 Stacker Schifflands Röhr Enge, Stoor Schiffland Rohr Eng. — Eng ved Solkær Aa i Nærheden af Kysten. Forleddet er Ordet Skib. Jfr. u. Skibelund i Løgumkloster Flække, 3118.

**Skidenbro** [ˈ*sgiɹiənˌbrʌˈ*]. Ravn 1920 Skiddenbro. || **Skidenbæk** [ˈ*sgiɹiənˌbæk*]. || **Skideneg.** K 1780 Skiden Eeg, Bey Skiden Eeg; B 1780 Skieden Eeg; U 1780—81 Skieden Eg; B 1789 Schiiden Eeg. — Areal ved Sønderskov. Efterleddet er antagelig Subst. Ege „Egeskov".

**Skinkelsborg.** L 1716—18 Schinckelsborg, Schinckels borgs Eng; K 1716—18 Schenckel Borg; DAtl Skinkelsborg; B 1786 Skinckels Burg; U u. A. Skinkelsborg; Gst Voldsted (Skinkelsborg); Ravn 1920 Skinkelborg. — Voldsted. Se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Skovbæk.** K 1780 Skaubeck; B 1789 Schaubeck. || **Skovkobbel** [ˈ*sgɔ̀s-ˌkɔv'əl*]. || **Skovriderhave.** K 1716—17 Holtz Förstes Hoff; K 1716—18 Holtzforster Haff. || **Skovridertoft.** K 1716—18 Holtzforstert.

**Skrit** [*sgræt*]. K 1716—18 Schritt; Dok 1771 Schnittagger; B 1786 Skrett Hav, Skrett Have; U u. A. Skritthave. || Skritvej [ˈ*sgræd*ˌ*væj*]. Ravn 1920 Skridtvej. — Areal paa en Skraaning. Skrit er en ellers ukendt Form med Assimiliation af nt > tt (se BrN GG II p. 31 f.) af Ordet Skrint „Skrænt" (Feilb. og ODS u. Skrænt).

**Skrædderholt.** K 1780 Skreyerholdt; U 1780—81 Skreyerholt.

**Skørager.** Dok 1625 Schør Agger; Dok 1626 Schiør Agger, Schiøffre Agger; (her?) Spec 1707 schefes ager, Schefes ager, stakken stk. schefes ager; L 1716—18 Schauer Agger, Schauer agger Engen, Schauer agger Ender; K 1716—18 Schauer agger; Dok 1760 Skoyer Agger; B 1786 Skauer Ager, Skauer Ager Eng. — Af Subst. glda. skyrth (i Stedn.) „Indsnit"; se herom Gunnar Knudsen i NoB 1935 p. 79 ff. Mindre sandsynligt er vel samme Ord i Bet. „Høst". Formerne „Schiøffre" etc. viser r-Brydning ligesom i Ordet Hyrde (jfr. f. Eks. Hyrdemade ovfr.).

**Soddemade.** Spec 1707 Soymay; L 1716—18 Soy May, Soy Mayum; K 1716—18 Soy May. — Strandeng ved Solkær Aa. Antagelig af Planten. Sodde „Plantago maritima" ligesom Soddemade paa Aarø, Øsby S., 3017; jfr. dog ogsaa u. Sodde i Hejls, Hejls S., 2394. Formen Mayum i L 1716—18 skyldes Paavirkning fra Madum ovfr.

**Spaan** [*sbɔ'n*]. Dok 1561 (Afskr.) Spandett Agers Boell; Dok 1626 Spaenbed Agger engh; Spec 1707 Sponbed Ager Eng, Sponbed Eng; L 1716—18 Spængbirr agger Ender, Sponbiragger, Sponbiragger Ender; K 1716—18 Spon Bir agger, Spon Bir agger Ende; B 1786 Spoenbro Ager; U u. A. Spoenbroagger; F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 154 Spon. — Navnet er sikkert sammensat med Ordet Bed „Græsgang" (se u. Arrebedet DS II p. 98); jfr. Formerne 1626 og 1707. I den moderne Udtaleform maa Efterleddet være udeladt. Betydningen af Spaan er uklar. Et usammensat Spaan i Bjerndrup, Stepping S., 3037, er antaget at være Spaan i den sønderjy. Bet. „Ske".

**Spigerborskaft.** K 1780, B 1780 Speggerbohrskaft; U 1780—81 Speggerborskaft. — Se u. Spigerbor i Højer Flække, 3103.

**Spjæld.** Spec 1707 Spiol; L 1716—18 Spiol, Spielstücker, Spiol agger. — Spjæld, se Indl.

**Stenborg.** K 1716—17 Steinborg; K 1716—18 Steinbor Sty. || Stenborg Bjærg. K 1780 Steenborrebierre; U 1780—81 Steenborrebierg. || Stenborg Grue. K 1780 Steenborre Grue. || Stenborg Made. K 1780 Steenborremay; B 1780 Steenborre may; Guide 1901, Gst Stenbro Made. — Stenborg er s. Lok. som Borgsted Bakke ovfr. Om Voldstedet her se Trap[4] VII p. 715. Grue, se Indl. || **Stenbro Ager.** Dok 1625 Stienbro Agger; Dok 1626 stennbro Agger; Dok 1632 Stienbro Agger; Spec 1707 Stenbrohager; K 1780 Steenbroager; B 1786 Stenbro Ager, Stene Bro Ager; U u. A. Stenebroeagger. — Stenbro Ager støder op til Stenbierre paa K 1780 (se ndfr. u. Stenhøj). Derimod er der ikke topografisk Sammenhæng mellem disse Lokaliteter og Stenborg. || **Stenbro Hoved.** Guide 1867 Stenbro Hoved. — Pynt. || **Stenholt.** Dok 1632 Stenholdt. || **Stenhøj** [ˈ*sdæn*ˌ*høj*']. K 1780 Steenbierre; B 1789 Steenhoy. || **Stenkilde.** Guide 1901, Trap[4] Stenkilde. || **Stenmose.** B 1786 Steen Moos, Stenemoer; U u. A. Stenemoor, Stenemor, Stenemoos. || **?Stensbjærg.** K 1716—18 Steenbiragger; L 1716—18 Steensbir. || **Stenstoft.** B 1786 Stiens Toft; U u. A. Stienstoft. — Samme Lokalitet som Stentoft ndfr.? || **Stentoft.** Vejle Amts Aarb. 1907 p. 76 Stentoft. — Nordvest for S.-Stenderup Kirke. Ifl. P. Eliassen anf. St. er der her „fundet en Del Sten som af en Slotsbygning". || **Stenum.** Spec 1707 Nørstenom, Mit stenom, Sønder stenom; L 1716—18 Sten Num, Steen Num, Steen Numme; K 1716—18 Steen Num. — Stenum er Dat. Plur. af Sten.

**Stenderup Hage** [*sdænəræb* ˈ*ha·q*]. J. Sørensens Kort c. 1692 Stængerophag; 1703 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 53 Stenderup Hage, Stengerup Hages Pynt; K 1780 Stenderuphage; U 1780—81 Stendruphaue; VSK Stenderup Hage; Schmidt Topographi 1852 Stenderuphage eller

Hegnsøre; Gst 1857—58 Stenderup Hage; Trap[1] Stenderuphage (Hegnsøre); Gst Stenderup Hage. — Pynt. Om „Hegnsøre" se ovfr. u. Ejns. || **Stenderup Skov.** Dok 1529 (Afskr.) Stendrup-Skov; Dok 1632 Stenderup Feleth Schouff; Gst 1857—58 Stenderup Skov. — Se S.-Stenderup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Stihave** [ˈ*sdjj*ˌ*hɑə*·]. Dok 1771 Stiehaue, Stiehave; K 1780 Stihaue; B 1786 Stie Hav; Guide 1901, Gst Stihave. || **Stislet.** K 1780 Sti Sleht; B 1780 Stie Sleht; U 1780—81 Stieschlett. — Der gaar en Fodsti gennem Stihave og Stislet. Stihave kaldes paa K 1716—18 Kalber Hoff.

**Storehave.** K 1780 Store Haue. || **Storekobbel.** L 1716—18 Stoor Koppel; K 1716—18 Stoor Koppel Eng. || **Storesletter.** K 1780 Store Slehter; B 1780 Store Sletter. || **Storetoft** [ˈ*sdu·ə*ˈ*tɔ̀st*]. || **Storevej.** SkovK 1936 Storevej.

**Strandlinie.** SkovK 1936 Strandlinie. — I Sønderskov. || **Strandvej.** SkovK 1936 Strandvej. — I Nørreskov.

**Strudsbjærg.** K 1780 Strudsbierre; B 1780 Strudsbierg; U 1780—81 Strädsbierre. — Fremspringende Stykke Agerjord, omgivet af Eng. Af Subst. glda. strut „Top, Spids" (Kalkar). Jfr. Strusholm i Lintrup, Lintrup S., 3057.

**Stuveng.** L 1716—18 stuff Eng. — Stuv, se Indl.

**Stængemade.** K 1780 Stengemay; K u. A. Stengermay. — Lille Eng ved Kysten. Se u. Stænge i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

**Suderhave.** L 1716—18 Suderhaff; B 1786 Sudere Hav; U u. A. Suderehave. || **Suderroj** [*suiəjə*]. Dok 1626 Suder Ray Jord; Spec 1707 Suderrøy Eng; L 1716—18 Suder Rü, Sünder Rü; K 1716—18 Süder Rü, Sünder Rü; Dok 1760 Suderj Ender; K 1780 Sudere, Neden Sudere; B 1780 Neden Süddern; U 1780—81 Nedden Südern; U u. A. Sudere. || Suderroj Bom. 1848 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 99) Suder Bom; Ravn 1920 Sudrebom. || Suderrojvej. Ravn 1920 Sudrevej. — Subst. Suder „Skomager".

**Svinefold.** K 1780 Swiinfold, Westen Schwinfold; B 1780 Schwiifoll; U 1780—81 Schwienfold; SkovK 1936 Svinefolden. || Svinefold Høj. K 1780 Swinfoldhöy; U 1780—81 Schwienfoldhoy. || Svinefold Mose. K 1780 Schwinfoldmoose, Schwinfoldmooser; B 1780 Schwiinfoldmoser, Schwienfoldmoser. || Svinefold Slet. K 1780 Swinfold Slat; B 1780 Schwiinfoldsleht; U u. A. Schwienfoldschlet. — Areal i Nørreskov. || **Svinehave.** K 1716—17 Schwinn Haff; L 1716—18 Schwien Haf; K 1716—18 Schwin Haff. || **Svinsager.** L 1716—18 Schwiins agger.

**Syghok.** K 1780 Süghock, Bey Süügock; B 1780 Sügock; U 1780—81 bey Süghock. — Eng. Adj. syg, maaske i Bet. „sur, fugtig". Jfr. Sygeløkke i Kliplev, Kliplev S., 3222.

**Sønderkobbel.** U 1774 Synder Kobbel, Synder Kobbell; K 1780 Sünder-Koppel; U u. A. Süderkoppel, Sönderkoppel. || **Sønderskov** [ˈ*søŋəˌsgɔ̀ə*']. 1761 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 65) Synder Skaau; Schröder 1837 Süder-, Mittel- und Norderhölzung; Trap[1], Gst Sønderskov. || **Søndertoft.** L 1716—18 den Søndertoft; B 1786 Sünder Toft.

**Tidselhave.** K 1780 Tidselhaue; B 1780 Tidsel Haue.

**Tomasesmose.** B 1786 Tomaßes Moes, Tomaßes Moes Ager; U u. A. Tammeses Moos.

**Trindløkke** [*tʁeŋˈtɶk*]. Dok 1575 trind løcke; Dok 1620 Trindløches; Dok 1625 Trindløcke; Dok 1626 Trind Lycke; Spec 1707 Trin Løk; L 1716—18 Trind-Lycke, Trienlücke; B 1786 Trind Lück; Ravn 1920 Trindelykker. || Trindløkke Ager. Dok 1620 Trinløckes Agerende; L 1716—18 Trienlücks agger, Trienlucksagger Engen; K 1716—18 Trinlücksagger End, Trinluck agger End, Trinlücksagger. || Trindløkke Eng. Spec 1707 trin Løckeng; L 1716—18 Trienlücks Eng; B 1786 Trind Lück Eng. || Trindløkkevej. Dok 1626 Trind Lycke wey; Ravn 1920 Trindløkvej, Trindlykke Vej. || **Trindmose** [ˈ*tʁeŋəˌmu·əs*]. — Adj. trind „rund".

**Troelsager.** Dok 1626 Troulß Agger; Spec 1707 trols ager; L 1716—18 Trauels Agger, Trauels agger Ender, Trouels Ager; K 1716—18 Trauels agger; B 1786 Trouels Ager; U u. A. Trauelstoft. — Mandsn. Troels.

**Troldkær.** L 1716—18, K 1716—18 Troll Kiär; K 1780 Trollkier; B 1786 Troldkier; U u. A. Trollkier.

**Trynager.** K 1780 Trühnager. — Antagelig Subst. Tryne, efter Markens Form. Jfr. Tryne i Tumbøl, Felsted S., 3224.

**Trædeland.** Dok 1625 Træ Land; Dok 1626 Trælland; Dok 1632 Træland; Dok 1701 træland; L 1716—18 Trellands Ender, Trelländer; K 1716—18 Trelländ, Trelland Ender; B 1786, U u. A. Trellinger. — Trellinger er efter Sammenhængen i B 1786 samme Lokalitet som Trelländ paa K 1716—18. Af Subst. jy. Træde „Retstrætte, Proces".

**Tushøj.** L 1716—18 Tushü agger, Tushü Ender; K 1716—18 Tushüagger. — Af et Mandsnavn eller muligvis af Dyren. Tudse. Jfr. Tusbjærg i Almsted, Notmark S., 3259.

**Tvillinggyde.** Ravn 1920 Tvillinggyde. — Vej i S.-Stenderup By.

**Tyreager.** Dok 1626 Tiuffuer Agger. || **Tyreeng.** L 1716—18 Tyver Eng; K 1716—18 Thuer Eng. || **Tyrehave.** K 1780 Tüwerhaue; B 1780 Tüver Haue; U 1780—81 Tüverhaue. || **Tyremade.** Dok 1575 tyffre mayer. — Dyren. Tyr. Tyremade er ifl. Dok 1575 henlagt til Bytyren.

**Udhuggenhave.** K 1780 Udhogen Haue; B 1780 Udhoggen Haue. — I Midtskov. Paa K 1780 uden Træbevoksning.

**Uglemose.** SkovK 1936 Uglemose.

**Ulsager.** Dok 1625 Vlß Agger, Vlß Agger Engh; L 1716—18 Ulßagger, Ulßagger Engen; K 1716—18 Uhlsagger. — Agerjord lige Syd for Byen. Forleddet er snarest Gen. af Mandsn. glda. Ulf. || **?Ulstykker.** Dok 1625 Vlstycker; Spec 1707 Ulstock ager; L 1716—18 Uhlstock.

**Vandmose.** K 1780 Wannmoos; B 1789 Wandmoeß.

**Vanrad Have.** B 1786 Wannraad Hav; U u. A. Wannradhave. — Se u. Vanrad i Arrild S., 3081.

**Vaseager.** Dok 1620 Wades agr; Dok 1626 Waeß, Waeß Agger, Waß Agger; Spec 1707 Waasager; L 1716—18 Waaßagger, Vas Ager; K 1716—18 Waaß agger. || **Vaseeng.** L 1716—18 Waaßagger Engen; K 1716—18 Waaß agger Engen; B 1786 Waas Eng; U u. A. Waasenge, Waas Enge. — Agerjord, delvis omgivet af Eng. Vase, se Indl.

**Ved Krogdige.** K 1716—18 wed Krocke Dyck.

**Vesterløkke.** Dok 1625 Westerløcke, Westerlycke; Dok 1632 Wester Løcke; L 1716—18 Vester-Lycke; K 1716—18 Die Wester Lücke; B 1786 Wester Lücke Hav. || **Vestervang.** L 1716—18 die Wester Wange.

**Vidsti.** Spec 1707 wied stier; L 1716—18 Wydstie; K 1716—18 Wyedstie; B 1786 Vidstie-Hav; U u. A. Vidstiehave. — Agerjord Nordvest for Byen. Forleddet er maaske Adj. hvid.

**Viemose.** K 1780, B 1780, U 1780—81 Wiemoose. — Planten. Vidie „Pil".

**Vikkesager** [*ˈvegəsˌaqə*]. Spec 1707 Wikkes Ager; L 1716—18 Wickesagger, Vickers Ager; K 1716—18 Wickes agger; B 1786 Vieckers Ager; U u. A. Vickersagger; Ravn 1920 Vekkesager. — Agerjord umiddelbart ved Byen. Forleddet er maaske Gen. af Subst. Vedkast „Oplagsplads til Brænde". Ordet udtales [*vikast*] flere Steder i Jylland (Feilb.). Et sammensat Stednavn paa -kær kan efter Naturforholdene næppe komme i Betragtning.

**Vindinghave.** K 1780 Winninghaue; B 1780 Winnings Haue; U 1780—81 Winningshaue. — I Midtskov. Maaske af et Subst. *Vinding, der kunde være afledt af Verb. vinde og sigte til flettede Risgærder.

**Vinkælder** [*æ vinkjœlə*]. B 1786 Wienkielder Hav; U u. A. Vinkielderhave; Ravn 1920 Vinkælder. — Lille Areal, der støder op til Skov. Samme Navn forekommer i Notmarkskov, Notmark S., 3259.

**Vipershøj.** L 1716—18 Vipershøy.

**Østerskov.** Guide 1901 Østerskov. || **Østervang.** Dok 1626 øster wangen; Spec 1707 Øster wang; L 1716—18 Oster Wangen, Øster-Vang.

## Varmark.

**Aamose Bjærg.** L 1716—18 Amos Bir; L 1717 Amos Birr; B 1786 Aamos Biere; U u. A. Amosbierg. || **Aamose Have.** B 1786 Aamos Hav, Lille Aamos

Have; U 1787 Ammos Haue, Amos Haue, Ammoes Hauge; U u. A. Aamoshave, Aamoshave den lille. — Ogsaa som Gaardnavn, skrevet Amorshave og udt. [*a·mɔs'has·*]. Udtalen forudsætter gammel Forkortelse i tryksvag Stilling.

**Agernhave.** L 1716—18 Eckern Hoff; K 1716—18 Krohn Ecker Hoff; L 1717 Der Eckern Hoff; B 1786 Aagen Hav; U 1787 Aggen Hauen; U u. A. Aagenhave. — Subst. Agernhave „Planteskole". „Krohn" paa K 1716—18 sigter vel til, at Stedet er Krongods.

**Alsingkrog.** K 1716—18 Alßens Krock; L 1716—18 Aßels Krock so Nordmooß; L 1717 Alßens Krock oder Norder Mooß; B 1786 Alsing Krog; U 1787 Alsing Krog Kobbel; U u. A. Alsingkrog. — Indeholder vel Indbyggernavnet Alsing „Beboer af Als", brugt som Slægtsnavn.

**Arenseng.** K 1716—18, L 1717 Arens Eng. — Snarest af Mandsn. Arend (DgP u. Arnold).

**Bangsgyde** [*'baŋ's'gyj·ə*]. Ravn 1920 Bangsgyde. — Samme Vej som Bangsgyde i S.-Bjert, S.-Bjert S., 2392. Af Slægtsn. Bang.

**Bendiksager.** K 1716—18 Benedix agg.; L 1716—18 Benedix agger.

**Birkeeng.** K 1716—18, L 1716—18 Birck Eng.

**Blaasten.** B 1786 Blausteen Have; U u. A. Blaasteen. — Adj. blaa i Bet. „mørk".

**Boleng.** L 1716—18 Bohl Eng.

**Bredaa.** K 1716—18 Breeaue; L 1716—18 Breaue. — Eng ved Solkær Aa. || **Bredenabbe.** U 1787 Bree Naff.

**Brændmose.** B 1786 Wester Brend Moes; U 1787 Brænd-Mooßer; U u. A. Wester Brendmoos, Öster dito. — Partcp. af Verb. brænde. || **Brændtorn.** B 1786 Breed Torn, Brend Torn, Sünder Brend Torn; U 1787 Brænd Torn, Brænd Thorn, Brændtorn, Brend torn; U u. A. Brentorn, Brentworn, Sönder Brentworn. — Jfr. Bretorn i S.-Stenderup; muligvis kan det være denne Lok., der optræder i de her anførte Eksempler, skønt den ligger langt fra Varmark.

**Brødhave.** K 1716—18 Brö Haff, Stacker wed bro haff, Schmå Bröo Haff Eng; L 1716—18 Brö Haff, Schmå Brö Haff Eng, Stacker wed Brö Haff; B 1786 Bröd Hav; U u. A. Brödehave. — Brød, se Indl.

**Bundesager.** K 1716—18 Bunis ag.; L 1716—18 Bünnis agger; L 1717 Bünnis agger, Bunis agger; U 1787 Bundes Agger. — Snarest af Mandsn. (Slægtsn.) Bonde.

**Bækeng.** K 1716—18, L 1716—18 Beck Eng.

**Drift.** K 1716—18 die Trifft. — Drift, se Indl.

**Fælleshave.** K 1716—18 Felles; L 1716—18 Felles Haff; L 1717 Der Felles Hoff; B 1786 Felleds Hav, Felleds Hav Schlet; U u. A. Felleds Have, Felleds Haveslett. || **Fællesskov.** U 1787 Fælleds Skoven.

**Gaasehøj.** K 1716—18 Göß Hü agger, Lille Goß Hü; L 1716—18 Goßhüagger, Lille Goßhü; B 1786 Gaas Hoy Ager; U u. A. Gaashoyagger. || **Gaasemade.** K 1716—18 Goß May; L 1716—18 Goßmay; L 1717 Goß Maye Taufft oder Hauß Taufft; B 1786 Gaas May, Gaas May Ager; U u. A. Gaasmayagger.

**Gerhøj.** K 1716—18, L 1716—18 Geer Hü. — Snarest af Mandsn. glda. Geri (DgP). Jfr. Gerhøj, Hs. i Bov S., 3271.

**Grønpold.** K 1716—18 Vor Grön Poll; L 1716—18 Vor Gron Poll; L 1717 Vor Grönen Poll.

**Gynkelsmade.** B 1786 Gunkels [Ginckels?] May; U 1787 Gönckels May, Göngels May; U u. A. Günckelsmay.

**Haleager, Store-.** K 1716—18 Stoor Haal agger; L 1716—18 Stoor Haalagger; L 1717 Stoor Håålagger. — Hale, se Indl.

**Hanehoved.** K 1716—18 Han Hoye, Lille-, Storr-; L 1716—18 Hauhoye, Stoor-, Lille-; L 1717 Han Hoye, Stoor-, Lille Han Hoye; B 1786 Haan Hoyd; U 1787 Hann Hovet Eng, liden Hann Hovet; U u. A. Haan Hoyd. — Af Fuglen. Hane og Hoved i Bet. „Fremspring" eller snarere Subst. Hanehoved brugt som Sammenligningsnavn. Navnet Hanehoved forekommer ogsaa i Melby S., Strø H., men gaar maaske her tilbage til et ældre *Haagendrup Hoved; se DS II p. 94.

**Harsholt.** K 1716—18 Hartz Holtz.

**Hesselager.** K 1716—18 Häußell agger, Schmå Häußel agger; L 1716—18 Schmå Häußelagger, Bre Häußelagger.

**Hjørneager.** K 1716—18 Hörn agger, Hörn agg.; L 1716—18 Hörn agger, Hörnagger; L 1717 Schmal-, Bree Hörnagger. — To forskellige Lokaliteter paa K 1716—18.

**Hojemeng.** K 1716—18, L 1716—18 Hoyum Eng. — Se u. Hojemeng i Alslev, Hjordkær S., 3213.

**Hok.** B 1786, U u. A. Hock. — Hok, se Indl.

**Hokken.** U 1787 Hocken, Hockenet. — Subst. jy. Hokken „sti til får el. kalve" (Feilb.).

**Holmager.** K 1716—18 Hollum agger; L 1716—18 Hollumagger. || **Holmhøj.** K 1716—18, L 1716—18 Holm Hü; U 1717 Holm Hü, Holm Hü Bohle. — Ved Holmager. Holm, se Indl.

**Humlehave.** K 1716—18 Hummel Hoff; L 1716—18 Hummelhaff; L 1717 Der Hummel Hoff. || **Humleholt.** K 1716—18 Hummel Holt st.; L 1716—18 Hummelholt; B 1786 Hummel Holt, Nedder Hummel Holt; U 1787 Hommelholdt, Hommel Hold, Hommelholdt Haue.

**Humpelstykker.** K 1716—18 Humpel st.; L 1716—18, U 1717 Hümpelstücken; U 1789 Hempel Stykker. — Vistnok af Subst. Humpel „et uhandleligt stykke" (Feilb.).

**Husager.** L 1716—18 Haußagger, Haußagger od. Ober Taufft; L 1717 Häußagger, Häußagger oder Ober Taufft. || **Hustoft.** L 1716—18 Haußtaufft; L 1717 Goß Maye Taufft oder Hauß Taufft; U u. A. Huustoft.

**?Høgstoft.** B 1786 Högs Toft; U u. A. Hoystoft.

**Højstykker.** K 1716—18 Hü st., Schmå Hü st.; L 1716—18 Hustücken, Schmå Hüst.; L 1717 Hüstücken, Schmå Hüstücken. — Mellem Hü st. og Schmå Hü st. paa K 1716—18 er der ingen topografisk Sammenhæng.

**Hønsestykker.** K 1716—18 Hönß st.; L 1716—18 Hönßstücken; L 1717 Häußstücker, Hönßstücken.

**Julestykker.** K 1716—18 Jule st.; L 1716—18 Julestück; L 1717 Julestücken. — Maaske af jy. Hjuler „Hjulmand".

**Kalvehok.** U 1787 Kallhock.

**Katkrog.** K 1716—18 Katten Krock; L 1716—18 Kattenkrock; L 1717 Katten Krock; (her?) 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201) Kratkrog; B 1786 Kattkrog, under Katt Krog; U u. A. Kattkrog, unten Kattkrog.

**Kirkeager.** L 1716—18 Kircken acker. || **Kirkeeng.** L 1717 Kirck Eng. || **Kirkeløkke.** K 1716—18 Kircke Lückagger; L 1716—18 Kirche Lücken, Kirck Lück, Kircke Lückagger; B 1786 Kircke Lück; U 1787 Kircke Lycken, Lang Kircke Lycke Agere, Stacket Kirke Lycke Agere.

**Klushøj Ager.** L 1717 Klußhüagger.

**Kobbeleng.** U 1787 Kobbel Eng. — Kobbel, se Indl.

**Krogseng.** L 1716—18 Krogs Eng paa Varmarck.

**Krudstykker.** U 1787 Kruud Stykker. — „Vester ved Gaarden, et lidet Kobbel" (U 1787). Subst. jy. Krud „Urt" (Feilb. u. l. krudt).

**Kærstykker.** K 1716—18 Kiär st.; L 1716—18 Kiärstücken; B 1786 Kierstücker; U 1787 Kiær Stykker.

**Laasled Have.** B 1786 Laes Ley Have; U 1787 Lons Ley Kobbel; U u. A. Lasleyhave, Laasleyhave. || **Laasled Made.** B 1786 Laas Ley May; U u. A. Lasleymay. — Se u. Laasledløkke i Barsmark, Løjt S., 3211.

**Lammehave.** K 1716—18 Lamm Haff; L 1717 Lamhaff; B 1786 Laam Hav; U u. A. Lammhave.

**Landeng.** K 1716—18, L 1716—18 Land Eng. — Landeng er Engen nærmest ved Agerjorden.

**Langhave.** B 1786 Lang Have.

**Larstoft.** K 1716—18 Lars Taufft; L 1717 Die Larß Taufft; B 1786 Laun[tj?]es Toft.

**Lerbjærg.** K 1716—18 Leer birr; L 1716—18 Leerbir; L 1717 Leer birr, Leerbir bohle. || **Lerpold.** K 1716—18, L 1716—18 Leer Poll.

**Lillekile.** L 1717 Klein Kiel. || **Lillemark.** U 1787 Liden Marck. || **Lillevang.** U 1787 Lille Wangen.

**?Løkkepyt.** B 1786 Lückepott; U 1787 Lycke Pott, Lycke Potten, Lycke Pot Haue; U u. A. Lückepold.

**?Mageskifte.** K 1716—18 maschifft; L 1717 Maschifft Jor, Maagschifft Jord.

**Midtmader.** B 1786 Mit Majer; U 1787 Midt Mayerne, Mitter Mayer. || **Midtskov Kobbel.** B 1786 Mit Skau Kovvel; U u. A. Mittskovkovvel. — Hører muligvis til Midtskov i S.-Stenderup.

**Musdal.** 1564 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 142) Mussdal; Dok 1625 Mußdall; Spec 1707 Musdahl; K 1716—18 Muß-Dahl; L 1716—18 Musdaler, Mußdahl, Mußdahl so: Neder Taufft; L 1717 Mußedahl acker, Priester Acker oder Mußdahl u. Nedder Taufft. — Dyren. Mus.

**Møllebjærg.** K 1716—18 Mulbir Eng, Mullenbir, lille-, midd-, Stoor-; L 1716—18 Mülbir Eng, Müllenbirr, Stoor-, Middel-, Lille-. || **Møllebro.** Gst 1887, Gst Møllebro. || **Mølledam.** 1564 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 142) Mølledammen; L 1716—18 Mölledammen; B 1786 Möll damm Have; U 1787 Møll Damm, Mølle Damm Eng, Mølle Dam Agere. || **Møllemade.** B 1786 Möll May; U u. A. Möllmay. — Møllebro er en Bro over Solkær Aa paa Vejen mellem S.-Stenderup og Varmark. Møllebjærg ligger lige i Nærheden, og der er formodentlig ogsaa topografisk Sammenhæng med Mølledam og Møllemade. Har Navn efter en forsvunden Vandmølle. Jfr. u. Mølledam Have i S.-Stenderup.

**Nedermader.** B 1786 Nedder Majer; U u. A. Nedermayer. || **Nedertoft.** L 1716—18 Mußdahl so: Neder Taufft, En Nedertoft. || **Nedervang.** L 1716—18 Nedder Wange; L 1717 Die Nedder Wangen; U 1787 Neder Vangen, Neder Vang.

**Nummer Elleve.** B 1786 Nommer Eelffe; U u. A. No. Elfe. — Formodentlig et Parcelnummer, der i Kilderne optræder som Stednavn.

**Nybro Ager.** K 1716—18 Nybroo agg.; L 1716—18 Nybro agger. — Ved Vejen til S.-Stenderup, men langt fra Aaen.

**Nørremark.** U 1787 Nørre Marcken. || **Nørremose.** K 1716—18 Norder mooß; L 1716—18 Aßels Krock so Nordmooß; L 1717 Alßens Krock oder Norder Mooß. || **Nørretoft.** B 1786 Nör Toft; U u. A. Nortoft. || **Nørrevang.** B 1786 Nör Wang; U u. A. Norwang, Nörwang.

**Overmader.** U 1787 Over Mayer, Over Mayerne. || **Overskov Kobbel.** U u. A. Auerskovkovvel. || **Overtoft.** 1564 (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 142) Over-Toft; L 1716—18 En Overtoft, Haußagger od. Ober Taufft. || **Overvang.** L 1716—18 Over Wang; L 1717 Die Obere Wange, Ober Wang.

**?Pløjestykker.** L 1716—18 Plügstücken; (her?) K 1716—18 Lüg st.; L 1717 Pläggestücken, Plügstücken.

**Podehave.** U 1787 Podhauen. — Subst. Podehave „Planteskole". En „Plantehauge", der er anlagt i Varmark, omtales 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201).

**Præsteager.** L 1716—18 Priester acker; L 1717 Priester Acker oder Mußdahl u. Nedder Taufft. || **Præstekrog.** L 1716—18, L 1717 Prest Krock.

**Pækeng.** K 1716—18, L 1716—18 Peck Eng. — Planten. jy. Pæk, Navn paa forskellige, sværdbladede Vandplanter.

**Rageskaft.** K 1716—18, L 1716—18 Ragschafft. — Ordet Rageskaft „Skaftet af en Ovnrage" forekommer flere Gange som Sammenligningsnavn, bl. a. i Errested, Bjerning S., 3022.

**Rinnestoft.** K 1716—18, L 1716—18 Rinnes Taufft.

**Rydehave.** K 1716—18 Rüe Koppel; L 1716—18 Rü Haff; L 1717 Rü Haff oder Rü Koppel; B 1786 Rye Kovvel; U u. A. Ryekovvel. — Ryde, se Indl.

**?Rønshale.** U 1787 Rønshaal, Rønshoel, Rons Hoel. — Om Forleddet Røns- se u. Rønsdam i Bov, Bov S., 3271.

**Røreng.** K 1716—18, L 1716—18 Rör Eng. || **Rørholm.** L 1716—18 ror Holm; L 1717 Röhrholm. || **Rørstykke.** L 1716—18 Röhrst. — Planten. Rør „Phragmites".

**Skarbæk.** Mejer 1649 Scarbeck; Schmidt Topographi 1852 Skarbækkens.

— Et andet Navn paa Solkær Aa. Ellipse for *Skartved Bæk, efter Skartved, Lb. i S.-Bjert S., 2392. Navnet er formodentlig dannet af Mejer.

**Skideneng.** K 1716—18, L 1717 Schitten Eng. || **Skidenstykker.** U 1787 Skiden Stykker.

**Skoveng.** K 1716—18, L 1716—18 Skaug Eng. || **Skovhave.** L 1716—18, L 1717 Skaug Haff; U 1789 Øster Skov Have. || **Skovled.** L 1717 Skauleg; U 1787 Skov Ley Agger, Skov Leed Agere.

**Skræddereng.** K 1716—18, L 1716—18 Schredder Eng. || **Skrædderstoft.** B 1786 Skreiders Toft; U u. A. Skrederstoft.

**Slette.** K 1716—18 Eng öfer de Schlätt; L 1716—18 Eng of er Schlätt; L 1717 Eng öfer Schlätt. — Den nty. Form er snarest en Misforstaaelse af et da. aa æ Slet, d. v. s. „paa Sletten". Slette, se Indl.

**Smaaeng.** K 1716—18, L 1716—18 Schmå Eng.

**Smalager.** K 1716—18 Schmall agger; L 1716—18 Schmallagger.

**Smedjekrog.** K 1716—18 Schmed Krock; L 1716—18 Schmed Krog; L 1717 Schmed Krock, Schmed Krog; U 1787 Smedie Krog Eng. — Eng.

**Solkær.** K 1716—18 Sulkiär Eng; L 1716—18 Sull Kiär; L 1717 Sul Kiär, Sull Kiär Eng. || Solkær Aa [*su·əl̥ḳjəˈʀɑ̃ˈ*]. 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201) Sulkiær Aa; Gst Solkjær Aa. — Forleddet kan muligvis være Adj. sval „kølig", i Jy. tildels udt. [*suˈl*] (Feilb.). Jfr. det ofte forekommende Koldkær.

?**Sorn.** K 1716—18 Sorn, Sorns, Söen. — Agerjord.

**Storeskifter.** U 1787 Store Skifter. || **Storetoft.** U 1787 Store Toften.

**Strandmose.** B 1786 Strand Moes; U u. A. Strandmoos.

**Sudereng.** K 1716—18 Suder Eng; L 1716—18 Süder Eng; U 1787 Suur Eng. — Subst. Suder „Skomager".

**Søndertoft.** B 1786 Sünder Toft; U u. A. Söndertoft. || **Søndervang.** B 1786 Sünder Wang; U u. A. Sönderwang.

**Torremade.** B 1786 Torre May; U u. A. Torre Mayer; U 1787 Torv Eng. — Snarest af Planten. jy. Torre „Equisetum".

**Trantved.** K 1716—18 Neder Tranttwett, Ower Stacker tranttwet, Lang Ober Tranttweet; L 1716—18 Nedder Tranttweet, Ower Stacker Tranttweet, Lang ower Tranttweet; B 1786 Trandtved; U 1787 Tand Twed, Over- og Neder Trandtved; U u. A. Trandwed. — Støder op til Trantved i S.-Bjert, S.-Bjert S., 2392; s. d.

**Travenager.** K 1716—18 Trauen agger Lück, Trauen Lücks Haff; L 1716—18 Trauen agger, Trauen Haff; B 1786 Trouen Ager, Trouen Ager Hav, Trouen Hav; U 1787 Truun Agger, Trunagger, Thrun Agger Haue, Thron Agger Haue, Truu Ager Haue; U u. A. Tranenaggerhave. — Højtliggende Agerjord paa Grænsen til S.-Bjert.

**Tueeng.** K 1716—18 Thu Eng; L 1716—18 Thü Eng; L 1717 Thu Eng.

**Tværstykker.** K 1716—18 Vor Twer st.; L 1716—18 Vor Tweer stücken; L 1717 Vor Twens stücken, Vor Tweerstücken.

**Tøgerstoft.** B 1786 Töeges Toft; U u. A. Tögerstoft. — Navnet Tøge forekommer i en Familie i Varmark i det 18. Aarh. (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 212).

**Ulsig.** K 1716—18, L 1716—18 Ulsig; B 1786 Ulsig Ager. — Dyren. Ulv.

**Vadsten.** K 1716—18 Wadsten Eng; L 1716—18 Wadsten; L 1717 Wadsteen, Wadsteen Eng. — Eng ved Solkær Aas Udløb. Vadsten forekommer ogsaa som Navn paa en Sten i Skelde, Broager S., 3245.

**Varkrog.** K 1716—18, L 1716—18 Waar Krog agger. — Ved Bebyggelsen Varmark. || **Varmark.** Dok 1529 (Afskr.) Warmark. || **Varmark Skov.** Gst Varmark Skov. || **Varmark Toft.** F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 142 Varmarktoft. — Se Varmark ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Vejstykker, Korte-.** K 1716—18 Kort Weg st.; L 1716—18 Kortweystücken; L 1717 Kort Maystücken, Kort weg stücken. — Ved Vejen til S.-Bjert.

**Vesterhok.** U u. A. Österhock, Wester dito. || **Vesterskov.** L 1717 Wester Skaug; B 1786 Wester Skau Kowel, Sünder Wester Skau Kovvel; U u. A. Sönder Vester Skovkovvel. || **Vestertoft.** B 1786 Wester Toft; U u. A. Westertoft.

**Viesig.** K 1716—18 Wysig agger, Wysig st.; L 1716—18 Wysigagger, Wysigstück. — Planten. Vidie „Pil".

**Volbjærg.** K 1716—18 Wolbir st.; L 1716—18 Wolbirstücken; L 1717 Wollbirstücken. — Snarest af Subst. Hole „Kløft, Hulvej", hvorom se Indl. Der gaar en Vej forbi Volbjærg paa K 1716—18.

**Ærteager.** K 1716—18 Erd agger; L 1716—18 Erdagger.

**Østerhok.** U u. A. Österhock. || **Østerskov.** L 1716—18 öster Skaug; B 1786 Öster Skau Kovvel; U u. A. Osterskov, Österskov, Osterskovkovvel; Gst Østerskov. || **Østertoft.** B 1786 Öster Toft; U u. A. Ostertoft.

# 2392. SØNDER-BJERT SOGN.

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Sønder-Bjert,** Sb [*bjɛɹ̇ət*, yngre *bjɛɹ̇'ət*]. 8/10 1280 (RO) biarth; 12/3 1304 Byartæ; 22/7 1350 (Vid. 16/2 1414) Bierte, Biartæ; 16/3 1355 Biercæ; 4/7 1452 (Vid. 1481) Bierte; 7/1 1457 (C. E. Voss) Bierth; 11/1 1457 (C. E. Voss) Bierdt; SJb 1462 Berth, Barthe; SJb 1462 (SRD VII 491, 505) Barth, Barthe; udat. (ÆDA I 21) Bierte; 7/5 1481 Bierte, Biertæ; u. D. 1481 (18. Aarh.) Bierte; 1/9 1483 Berth, Berthe; 3/5 1489 Berte, Bierte; 14/6 1499 Berthe, Berthæ; 20/8 1499 Bierthe; SJb 1509 ff. Berthe; Sk 1541 bert, berth, Barte; Sk 1541—43 Berte; Sk 1542 Berte, Bierte; Jb 1542—43 Bierte, Barte; Sk 1543 Barthe, Ber.; udat. (1553 ÆDA V 363) Bierthe; Provstibog 1564 Byerth; Reg 1580 Byert; Jb 1604—05 Bierdt; Jb 1639—40 Biertt; Mejer 1649 Bierte; Danckw 1652 Byerte; M 1664 Bierdtt; Jb 1672 Biert; DAtl Biert, Bierte; VSK Søndre Biert; M 1844 Sønder Bjært; Gst 1857—58 Bjært; Trap[1] Bjært (Sønder Bjært); Gst Sr Bjært, Bjært Ke; Opt. c. 1930 [*bjæ·ɹt*]; Postadr 1941 S.-Bjært (Bjerte). — Samme Navn som N.-Bjert, Sb. i Brusk H. (udt. [*bja·t, bja't*]; RO c. 1440 bierte) og Bjert, Lb. i Sale S., Ginding H. (udt. [*bja't*]; 12/3 1422 (LDipl) Byærtæ). Er sikkert, som en Række andre jyske Navne paa -t, afledt med et Suffix. Forleddet er snarest glda. biargh „Bjærg", hvis gh tidligt falder bort i Trekonsonantgruppen. Alle tre Byer ligger paa meget bakket Terræn. Om Formen Biercæ 16/3 1355 se ndfr. u. Aalænge.

**Aabølling,** forsv. Gd. DAtl Oblinggaard; Trap[1] Obling eller Oblinggaard. — Se Aabølling ndfr. u. Naturnavne i Binderup.

**Aalrye,** Gd og Hse. Dörfer 1805, Schröder 1837 Olrye; Ravn 1920 Aalrygaard; Gst Aalry Gd; Trap[4], Postadr 1941 Aalry. — Se Aalrye ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Aalænge,** forsv. Bebygg. 16/3 1355 Alengy. — I Dok. omtales Gods i „Alengy in par. Biercæ", som Erland Kalf overdrager til Klavs Limbæk. Registret til Repertorium identificerer Biercæ med Østbirk S. i Vore H., men da Erland Kalfs Broder, Johannes Kalf, har ejet Gods i S.-Bjert S. (se ndfr. u. Kalvsgaard), kan der næppe være Tvivl om, at det er dette, der er ment. „Biercæ" skal altsaa læses *Biertæ. Alengy er muligvis samme Lokalitet som Aabølling ovfr. Det nævnes i Dok. i Forbindelse med en Mølle, som formodentlig maa være Binderup Mølle, og Aabølling har ligget i Binderup; jfr. Trap[1] p. 27. Navnet er sammensat med Subst. glda. *længiæ, f. og betyder „Strækning langs en Aa"; jfr. u. N.-Olling og Skovlund i Lintrup S., 3057.

**Agtrup,** Lb [*aɪ̯dʀɑɒp*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Aghthorp; NecrRip 1350 SRD V 554 Attrop; 22/7 1350 (Vid. 16/2 1440) Aktrop; 24/5 1460 Actorpe; 1/9 1483 Achtorp; Sk 1524 Achtrop; Sk 1541 Actorpp, Actorp; Sk 1541—43 Atrup, Atorp; Sk 1542 Attorp, Attorpp; Jb 1542—43 Atrup, Achtorpp; Sk 1543 Attroph; Provstibog 1563 (17. Aarh.) Aitrupmarck; Provstibog 1564 Actorp; Reg 1580 Actorp; KronSk 26/1 1580 Aytorf; KronSk 3/8 1585 Aitterup; Jb 1604—05 Actorp, Aitorp; Jb 1639—40 Aytterrup; Mejer 1649 Aytrup: Danckw 1652 Ayterup; Jb 1672 Aytterup; Rhode 1775, DAtl, VSK Aitrup; M 1844, Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Postadr 1941 Agtrup. — Formen Aghthorp er i VJb opført u. Frøs H., men hører utvivlsomt herhen (Aakjærs Udg., Kommentaren p. 78). Det kan ikke afgøres med Sikkerhed, om Forleddet er Mandsn. glda. Aki, Aghi eller Aggi.

**Agtrupgaard,** Gd [*ajdrœbˈgœˈə*]. $^{22}/_{7}$ 1350 (Vid. $^{16}/_{2}$ 1440) Akhtropgaarth; s. Dok. (1553 ÆDA V 363) Acktropgardt; Ravn 1920, Trap[4] Agtrupgaard. — Den moderne Gaard er ikke en Fortsættelse af den gamle, der ifl. Trap[4] VII p. 718 skal have ligget i den nordvestlige Udkant af Agtrup By, hvor der er fundet Murrester. Jfr. Kalvsgaard ndfr.

**Agtrup Mølle.** Ravn 1920 Agtrup Mølle; Gst Agtrup Ml.

**Agtrupskov,** Gde og Hse [*ajdrœb ˈsgɔ̀sˈ*]. Schröder 1837 Aitrupskov oder Aitrupstrand; Schmidt Topographi 1852 Aitrup-Strandhuse; Gst 1857—58 Agtrup Skov; Trap[1] Agtrup-Skov; Gst, Postadr 1941 Agtrupskov.

**Agtrup Vig,** Fiskerleje. Trap[4], Postadr 1941 Agtrupvig. — Se Agtrup Vig ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Agtrup Østergaard,** Gd. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Agtrup Østergaard.

**Bengaard,** Gd. $^{7}/_{5}$ 1481 Bengardh; u. D. 1481 (18. Aarh.) Bengaard; $^{3}/_{5}$ 1489 Bengardh, Bengarden, Bengardhen; Sk 1543 Benegarde; Reg 1580 Bengarde; Dörfer 1805, Schröder 1837, Trap[1] Bengaard; Opt. 1916 [*be·ngØ*]; Opt. c. 1930 [*bæn.gœɷ*]; Postadr 1941 Bengaard. — Den moderne Bengaard i Agtrup er ikke en direkte Fortsættelse af Herregaarden B. i Agtrup, der omtales i de ældre Kilder. Ifl. Schröder I p. 46 laa den gamle Gaard i Nærheden af den nuværende, hvorimod DAtl VII p. 151 placerer den i Binderup. Se iøvrigt ndfr. u. Binderup.

**Binderup,** Lb [*beŋərœvp*]. Sk 1541—43 Bindorp; Sk 1542 Bindorp, Binderupp; Sk 1543 Bynderuph; Provstibog 1563 (17. Aarh.) Binderupmarck; Provstibog 1564 Bindorp, Bynderup; Reg 1580 Byndorp; Jb 1604—05 Bindorp; Jb 1639—40 Binderrup; Mejer 1649 Bindorp; Danckw 1652, Jb 1672, DAtl, VSK, M 1844, Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Postadr 1941 Binderup. — Samme Navn forekommer flere Steder i Nørrejylland: Binderup, Vokslev S., Hornum H. (udt. [*benərəb*]; $^{13}/_{7}$ 1429 ($^{26}/_{10}$ 1442) Byenropp; $^{9}/_{2}$ 1456 Biendorp), Binderup, Dalbyneder S., Gerlev H. (udt. [*beŋərØb*]; $^{1}/_{4}$ 1416 Bendorp; $^{21}/_{5}$ 1481 Bindrop), St.- og L.-Binderup, Binderup S., Gislum H. (udt. [*sdusə, leljə biŋ·rob*]; $^{19}/_{5}$ 1442 bindrop; $^{13}/_{7}$ 1443 Biendrop; $^{25}/_{4}$ 1467 byndrvp; $^{11}/_{8}$ 1470 Byendrop). Den fælles Grundform for disse Navne er sikkert et glda. *Bēnæthorp, senere *Bēnthorp > Bēndrop, hvoraf den moderne Form ved Forkortelse af ē foran Konsonantgruppen; nogle af Skrivemaaderne fra det 15. Aarh. viser dog Diftongering af ē-et. Forleddet er Mandsn. glda. *Bēni, identisk med oldn. Beini og muligvis glsv. Bene, der ogsaa kan opfattes som en Kortform til Benedikt (Lundgren-Brate). Samme Forled indgaar antagelig i Navnet paa den forsvundne Bengaard (se ovfr.), hvis dette Navn ikke ligefrem er Ellipse for *Bēnæthorpgarth.

**Binderupgaard,** Gd [*beŋərœbˈgœˈə*]. Ravn 1920 Binderupgaard; Gst Binderup Gd; Trap[4] Binderupgaard.

**Binderuplund,** Gd. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Binderuplund.

**Binderup Mølle,** Ml. Sk 1541—43 Bynndorpp Mhoell; Jb 1604—05 Binderup möle; Jb 1639—40 Binderrup mølle; Jb 1672 Binderup Mühl; DAtl Bindrup-Mølle; VSK, Nissen 1840 Binderup Mølle; Gst 1857—58 Binderup Ml; Trap[1] Binderup Vandmølle; Gst Binderup Ml.

**Binderup Strand,** Hse. Gst Binderupstrand; Postadr 1941 Binderup Strand.

**Binderup Vesterskov,** Gde og Hse. Gst, Trap[4] Binderup Vesterskov. — Se Vesterskov ndfr. u. Naturnavne i Binderup.

**Bjertgaard,** Gd. Guide 1907, Gst Bjært Gd; Opt. c. 1930 [ˈ*bjæɷtˌgoˈɜ*]; Postadr 1941 Bjært Gd.

**Bjert Hav,** Gde og Hse [ˈ*bjɛ.iəd ˈhas*]. — Ældre Navn paa Bjert Strand.

**Bjert Strand,** Gde og Hse [ˈ*bjɛ.iəd ˈsdranˀ*]. Gst 1887, Gst Bjærtstrand; Postadr 1941 Bjært Strand.

**Bjærgagergaard,** Gd. Guide 1907 Bjergager Gd; Trap[4] Bjærgagergd.; Opt. c. 1930 [*bjæ.ɷaqəˈgoˈɜ*]; Postadr 1941 Bjærgager.

**Bækland,** Gde. Schröder 1837 Bäkland.

**Christiansminde,** Traktørsted. Gst, Trap[4] Christiansminde; Opt. c. 1930 [*kresdjænsˈmeŋ·*]; Postadr 1941 Christiansminde.

**Dahlmansminde,** Gd. Guide 1907 Dahlmannsminde; Ravn 1920 Dahlmansminde; Opt. c. 1930 [*dal̄maŋsˈmeŋ·*]; Postadr 1941 Dahlmandsminde.

**Dalager,** Gde og Hse. Trap[4] Dalager; Opt. c. 1930 [*dal̄aqə*]; Postadr 1941 Dalager. — Se Dalager ndfr. u. Naturnavne i Binderup.

**Dalagergaard,** Gd [*dal̄aqəˈgɷ'ə*]. Gst 1887 Dalsager Gd; Trap[4] Dalagergaard; Gst Dalager Gd; Postadr 1941 Dalager.

**Danielsgaard,** Hs [*ˈdɑ'niəls ˈgɷ'ə*].

**Egelund,** Gd [*ˈe·qəˌluŋ'*]. Guide 1867, Gst, Postadr 1941 Egelund.

**Elskager,** Gd. Postadr 1941 Elskager. — Se Elleskov Ager ndfr. u. Naturnavne i S.-Bjert.

**Fredsgaard,** Gd. Dörfer 1805, Schröder 1837, Gst, Postadr 1941 Fredsgaard.

**Fromhave,** forsv. Gd. Rhode 1775, DAtl, Schröder 1837, Kok II p. 137 Fromhave. — Ifl. DAtl VII p. 151 „en Herregaard paa Aitrup Mark, hvoraf endnu sees Rudera". Efter Sagnet blev Gaarden af den sidste Ejer skænket Pastoratet til Sone for et Mord (Rhode 1775 p. 361). Maaske af Tiln. Fromme (Eks. Hans Fromme 1466; Nyrop, Gilde og Lavsskraaer I p. 667).

**Gammelgaard,** Gd. Schröder 1837 Gammelgaarde; Ravn 1920, Postadr 1941 Gammelgaard.

**Gavsager,** Gd [*ˈgɑssˌɑq'ə, ˈgɑs'sˌɑq'ə*]. Ravn 1920, Postadr 1941 Gavsager. — Se Gavsager ndfr. u. Naturnavne i Skartved.

**Gyndbjærg,** Gd [*go̤ŋbjɛɹ̈'ə*]. Ravn 1920 Gyndbjærg; Postadr 1941 Gyndbjerg. — Se Gyndbjærg ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Haardland,** Hs. Dörfer 1805, Schröder 1837 Horland. — Se Haardland ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Havested,** Gd [*hɑsəsdə*]. — Se Havested ndfr. u. Naturnavne i Binderup.

**Herredet,** Gde og Hse [*æ hæɹ̈'ət*]. Schröder 1837, Postadr 1941 Herredet. — Ifl. Schröder nogle smaa Ejendomme i den nordvestlige Del af Agtrup By. Herred er her Modsætningen til den (gamle og) mere prominente Del af Landsbyen, ligesom det i Navnet Ramsherred betegner den Bebyggelse, der ligger uden for den gamle Bygrænse (jfr. Hugo Matthiessen, Gl. Gader p. 116).

**Hestekobbel,** Hs. Dörfer 1805, Schröder 1837 Hestkoppel. — Se Hestekobbel ndfr. u. Naturnavne i Skartved.

**Hvedeager Krog,** Hs. Dörfer 1805, Schröder 1837 Wedagerkrug. — Se Hvedeager Krog ndfr. u. Naturnavne i Binderup.

**Juhlsgaard,** Gd [*ˈjuw'l̄sˌgɷ'ə*]. Ravn 1920 Juhlsgaard; Trap[4] Juhlsgd.; Postadr 1941 Juhlsgaard. — Slægtsn. Juhl.

**Juhlsminde,** Gd. Ravn 1920, Postadr 1941 Juhlsminde.

**Kalvsgaard,** fsv. Gd. Udat. (1553 ÆDA V 363) Kalssgaardt; Schröder 1837 Carlsgaard. — Samme Gaard som Agtrupgaard ovfr., der af Johannes Kalf skænkedes til Domkapitlet i Ribe.

**Kasernen,** Hs [*æ kɒˈsæɹ̈·nə*]. — Samme Lokalitet som Danielsgaard ovfr.

**Kellerup,** Gd [*ḳjæl̄'ərɷp*]. Guide 1907, Ravn 1920 Kjellerup; Opt. c. 1930 [*ḳjæl̄əɹɷb*]; Postadr 1941 Kellerup. — Opkaldelse efter en af Landsbyerne Kellerup eller et dertil dannet Familienavn.

**Kobbelgaard,** Gd. Dörfer 1805 Kobelhus; Schröder 1837 Kobelhuus; Ravn 1920, Postadr 1941 Kobbelgaard. — Kobbel, se Indl.

**Krogager,** Gd. Gst 1887 Krogager; Gst Krogager Gd; Trap[4] Krogager; Opt. c. 1930 [*kro·qaqə*]; Postadr 1941 Krogager. — Se Krogager ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Langholtgaard,** Gd [*laŋhɷl̄dˈgɷ'ə*]. Schröder 1837 Langholtgaard; Kok II p. 250 Langholt; Gst Langholt Gd; Trap[4], Postadr 1941 Langholt. — Se Langholt ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Lang-Rørup,** Hs. Dörfer 1805, Schröder 1837 Langrörup. — Se Rørup ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Lindkrog Huse,** Hse. Gst 1857—58, Trap[1] Lindkroghuse. — Af Trænavnet Lind.

**Lundegaard,** Gd. Nissen 1840 Lonnegaard; Ravn 1920, Gst Lundegaard.

**Markgaarde,** Gde. Schröder 1837 Markgaardene; Gst Markgaarde. — Fælles Betegnelse for flere Udflyttergaarde Øst for Agtrup.

**Nørreby.** Schröder 1837 Nörrebye. — Del af Agtrup By.

**Overmarksgaard,** Gd [ˈɔɛəmaigsˌgœˈə]. Dörfer 1805, Schröder 1837 Overmarkgaard; Gst Overmark Gd; Postadr 1941 Overmarksgaard.

**Paaskehøj,** Villa. Ravn 1920 Paaskehøj. — Se Paaskehøj ndfr. u. Naturnavne i Binderup.

**Sandagerhus,** Hs. Dörfer 1805 Sandagerhus; Schröder 1837 Sandagerhuus. — Se Sandager ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Skarre,** Gde [*sgaɹə, sgaɹ·*]. Gst 1887, Gst Skarre; Ravn 1920 Skarre, Skarregaard; Postadr 1941 Skarre. — Se Skarre Odde ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Skartved,** Lb [*sgå·dvə*; de yngre: *sgaɹ·dvə*]. $^{5}/_{8}$ 1459 Skartwyedh; $^{3}/_{5}$ 1489 Skartvet Marck; Sk 1541—43 Schartwedtt; Sk 1542 Schartwede; Jb 1542—43 Scharwedt, Schartwedt; Sk 1543 Skartwedtt, Schartwydt; Provstibog 1563 (17. Aarh.) Skartuedmarck; Provstibog 1564, Reg 1580 Schartwedt; Jb 1604—05 Schartuedt, Schartwett, Schartuett; Jb 1639—40 Scharttwedtt; Mejer 1649, Danckw 1652 Schartwed; M 1664 Skartued; Jb 1672 Schartwed; DAtl Chartved; VSK Skartwed; M 1844 Skartved; Gst 1857—58, Trap[1] Skarretved; Gst, Postadr 1941 Skartved. — Forleddet er sikkert Subst. glda. skarth i Bet. „Kløft". Byen ligger i en dyb Dal med stejle Skrænter. Der er ingen topografisk Forbindelse med Skarre ovfr.

**Skartvedgaard** [*sgaɹdvəˈgœˈə*]. Ravn 1920, Trap[4] Skartvedgaard.

**Solkærgaard,** Gd. Ravn 1920 Solkærgaard. — I Agtrup. Efter Solkær Aa, der løber gennem Byen. Se u. Varmark, S.-Stenderup S., 2391.

**Stenholt,** Gd. Dörfer 1805, Schröder 1837 Steenholt; I 1942 Stenholtgaard. — Se Stenholt ndfr. u. Naturnavne i Agtrup.

**Stormgaard,** Gd. Ravn 1920 Stormgaard.

**Straarup Mark,** Gde og Hse [*ˈsdʀɔ·ʀɔb ˈmaːig*]. Gst 1887, Gst Straarupmark; Postadr 1941 Straarup Mark. — Paa Grænsen til Straarup i Dalby S., 2396.

**Strømholt,** Gd [*sdʀömhœld*]. Dörfer 1805, Schröder 1837 Strömholt; Guide 1886, Gst Strømholt Gd; Postadr 1941 Strømholt. — Efter Naturforholdene at dømme kan Forleddet ikke være Ordet Strøm.

**Sønderby** [*æ ˈsǫnəˈbyj*']. Schröder 1837 Sönderbye. — Del af Agtrup By.

**Taarbæk,** Gd. Postadr 1941 Taarbæk.

**Toftedal,** Gd [*ˈtɔfdəˌdaˑl, ˈtɔfdəˌdaˑl*]. Guide 1903, Postadr 1941 Toftedal.

**Toftegaard,** Gd. Guide 1901, Postadr 1941 Toftegaard.

**Tors,** Gd [*tɔɹˈs* el. *tɔɹˈəs*]. Ravn 1920 Thors; Postadr 1941 Tors. — Se Torres ndfr. u. Naturnavne i Binderup.

**Trøjsel,** Gd [*tʀöjsəl, tʀöjˈsəl*]. Schmidt, Topographi 1852 Trøisel; Ravn 1920, Postadr 1941 Trøjsel. — Ifl. Schmidt Navn paa en forsv. Herregaard. Se Trøjsel ndfr. u. Naturnavne i Skartved.

**Vanghave,** Gd. Dörfer 1805, Schröder 1837 Wanghaugehuus; Ravn 1920 Vanghavegaard; Postadr 1941 Vanghave.

**Vesterbygaard,** Gd. Ravn 1920 Vesterbygaard; Trap[4] Vesterbygd.

**Vesterløkke,** Andelsmejeri. Trap[4] Vesterlykke; Postadr 1941 Vesterløkke. — Se Vesterløkke ndfr. u. Naturnavne i S.-Bjert.

**Virkelyst,** Gd. Postadr 1941 Virkelyst.

**Vrangager,** forsv. Gd [*ˈvʀaŋˈaqˈə*]. — Se Vrangager ndfr. u. Naturnavne i S.-Bjert.

## B. NATURNAVNE.

### Agtrup.

**Aalrye** [*ˈœ·ɫˌʀy·*]. Dok 1554 (Afskr.) Aalryhaffue, Aalryhauffue; Dok 1626 All Rye Agger, Aal Ry Agger; Dok 1640 Aal Ry Agger; Spec 1707 Ahlryager; L 1716 Olrüstücken; L 1716—18 Aalrye; K 1716—18 Olrü stück; Inv 1781 Aalrye oder Ulrichshauge; Ravn 1920 Aalryer. || Aalrye Bro. Guide 1867 Aalryge Bro; Gst Aalry Bro. || Aalrye Led. L 1716 Olrü Ly stücken; K 1716—18 Olrülij st. — Areal med en dyb Kløft paa Grænsen

til S.-Stenderup S. Forleddet er snarest Subst. Aal, oldn. áll, m. „Stribe", her i Bet. „Fordybning i Jorden". Jfr. NG Indl. p. 41 og Hellq. SEO[2] p. 1418 f. Efter Beliggenheden ved Solkær Aa kunde man dog ogsaa tænke paa Fisken. Aal. Om Endelsen se Indl. u. Ryde.

**Abildager.** L 1716 Afel agger; K 1716—18 Affel ager; Kirkeinv 1777 Abild Agger Koppel, Abild Acker, Abild Agger Eng. — Abild „Æbletræ".

**Agtrup Vig.** Gst 1887 Ajtrup Vig; Gst Agtrup Vig. — Se Agtrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Agtved.** L 1716 Ayttweet; K 1716—18 Agttwet; Kirkeinv 1777 Augtved Acker. — Samme Forled som i Agtrup (se u. Bebyggelsesn.) eller maaske ligefrem Ellipse for *Agtrup Tved.

**Ankersti.** L 1716 Anckerstie, Ankerstie. || **Ankerstykker.** L 1716 Ankerstücken, Anckerstucken; K 1716—18 Anckerstücken; Kirkeinv 1777 Anckiær Stück. — Se u. Ankerkrog i S.-Bjert, med hvilket der ikke er topografisk Sammenhæng.

**Baarflod.** L 1716 Baarfloth, Bårfloth; K 1716—18 Baarfloth. — Sidste Led er antagelig Flod, hvorom se Indl. Stedet støder op til Veseager ndfr.

**Baksten.** L 1716 Stoor Backsteen, Stoor-, Schmå Backstein.

**Balle** [*æ bal'ə*]. — Grund i Agtrup Vig. || **Ballesager** [*ˈbal'əsˈhas·*]. L 1716 Balles Agger; K 1716—18, Ravn 1920 Ballesager. — Højtliggende Agerjord. Balle, se Indl.

**Basbjærg.** L 1716 Baßbirr. || Basbjærg Ager [*ˈbasb ˈaqə*]. L 1716 Baßbirragger; K 1716—18 Baßbier ager; Kirkeinv 1777 Steenber od. Basbor Acker; Ravn 1920 Basbeagre. — Forleddet er snarest Subst. Bast. Jfr. Basbjærg i Hviding S., 3085, og Bastholm i Rejsby S., 3086. Der løber en Bæk forbi Basbjærg.

**Bavnslænder.** L 1716 Bauns Lande, Bauns Länder; K 1716—18 Bauns länder. — Højtliggende Agerjord. Forleddet er maaske Ordet Bavn.

**Bengaardsgade.** Ravn 1920 Bengaardsgade. — Vej i Agtrup By. Se Bengaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Bjørndam** [*ˈsdu·ə björnˈdam'*, *ˈleʃə björnˈdam'*]. L 1716 Bündämning, Bündemning; K 1716—18 Bün Dämning, Bündam moor; Ravn 1920 Bjørndam. — Nu Agerjord. Af Dyrenavnet Bjørn.

**Boghvedehave.** L 1716 Bockwedt Haff; K 1716—18 Bowet Hoff. — Planten. Boghvede, sønderjy. [*bo·qəd*] (Feilb.).

**?Bojskov.** L 1716 Die Bänsckaug schifft; K 1716—18 Bäusckog Schifft. — Navnet er muligvis identisk med det oftere forekommende Bojskov. Se u. Bojskov, Lb. i Tyrstrup S., 3033.

**Bredeng.** L 1716 Bree Eng; K 1716—18 bree Eng. || **Bredflod.** L 1716 Brefloth, Breeflothstücken, Breflothstücken, Broflothstucken; K 1716—18 Breflotst., Breflo Eng. || **Bredstykke.** L 1716 Brestück.

**Bæklandsgade.** Ravn 1920 Bæklandsgade. — Vej i Agtrup By. Se Bækland ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Communiontoft.** L 1716 Communion Tofft. — Antagelig af Communion „Altergang". Vel en Toft, der har været henlagt til Kirkens Forsyning med Brød og Vin.

**Damstykke Ager.** Kirkeinv 1777 Damstück Acker.

**?Dværgholt.** L 1716 Dwerholt, Dweer Holt; K 1716—18 Dwer Holt. — Snarest af Subst. Dværg. Da. Tvær- plejer ikke at gengives ved nty. Dwer- i Kilderne.

**Elager** [*ˈælˌaqə*]. L 1716 Ellagger; K 1716—18 Ellager; Kirkeinv 1777 Elle Acker; Ravn 1920 Elager. || **Elbæk** [*æl·bæk*]. — Trænavnet El.

**Ellenbjærg.** L 1716 Elendbirr; K 1716—18 Elend Bier; Kirkeinv 1777 Ellenberg Acker. || Ellenbjærggyde [*ˈælbjɛiəˈgyjə*]. Ravn 1920 Elbjærggyde. — Jfr. Ellenbjærg i Nordborg, 3265, og i Bjerndrup, Stepping S., 3037. Med disse Naturnavne kan sammenstilles Landsbyn. Ellenbjærg i Svans ([29]/6 1450 Ellemberge; [12-18]/11 1451 Ellenberge), men Forleddet er uklart.

**Emmes** [*ɛm'əs*]. L 1716 Die Emmersschifft; K 1716—18 Emmers Schifft; Guide 1901, Ravn 1920, Gst Emmes. — Agerjord ved Skov, der støder op til Emmes i S.-Stenderup, S.-Stenderup S., 2391. Sidste Led kunde vistnok efter Beliggenheden være Ordet Mose, men Navnet er iøvrigt uklart.

**Enghave.** Ravn 1920 Enghave. || **Engskifte.** L 1716 Engschifft; K 1716—18 Engschiefft. || **Engslet.** L 1716 Engschlätt, Engschlät; K 1716—18 Engschlät.

**Faarekobbel** [ˈfɔ·əˈkovəl]. Kirkeinv 1777 Schaf Koppel; Ravn 1920 Faarekobbel.

**Firkant** [æ *fikanɖ*]. — Et andet Navn paa Løger Odde.

**Fiskeager.** K 1716—18 Fischeagger. — Støder op til Fiskesti. || **Fiskesti.** L 1716 Fisckestieagger; K 1716—18 Fischesti. — Fiskesti, Fiskersti forekommer oftere og er oprindelig Navn paa Stier, der benyttedes af Fiskerne. Jfr. Fiskersti i Sønderborg Kbst., 3233.

**?Flagstykker.** L 1716, K 1716—18 Flagstücken; (her?) Kirkeinv 1777 Flöngstück.

**Folkerstoft.** U 1716 Volckerstaufft, Volckertaufft, Volckerstofft; K 1716—18 Vulker Taufft; Ravn 1920 Golgetoft. — Folker er sikkert en Form af Mandsn. Folkward (DgP).

**Frøkær.** L 1716 Frokiär, Frö Kiär, Fröe Kiär; K 1716—18 Frö Kiär; Kirkeinv 1777 Froekiær. — Paa Grænsen til Skartved og støder sikkert op til Frøkær i denne By. Snarest af Dyrenavnet Frø.

**Fælleshave** [ˈfæl'əsˈhas·]. L 1716, K 1716—18 Fellers Haff; Kirkeinv 1777 Fellitz Have; Ravn 1920 Fælleshave, Fælleshaveskov. || **Fælleshavegyde** [*fæləshasˈgyj·ə*]. Ravn 1920 Fælleshavgyde.

**Gadeland.** L 1716, K 1716—18 Gadland.

**Gammelgaardsgade.** Ravn 1920 Gammelgaardsgade. — Vej i Agtrup By. Se Gammelgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Gellingsager.** L 1716, K 1716—18 Gellings agger. — Maaske Gen. af Subst. jy. Gelding „gildet dyr" (Feilb.).

**Gelsbjærg** [ˈsdu·ə ˈgi'əls|bjɛɾ'ə, ˈleljə ˈgi'əls|bjɛɾ'ə]. L 1716 Stoor-, Schmå Geylbirr; K 1716—18 Stoor Geylberg. — Hvis Formerne i L 1716 og paa K 1716—18 er de oprindelige, er Forleddet Plantenavnet jy. Gejl „Gyvel", men Udtalen maa i saa Fald være forvansket.

**?Gidderager.** L 1716 Gidagger, Gidder agger; K 1716—18 Gidderagger. — Muligvis ikke en Sammensætning paa -ager, men Plantenavnet jy. Gederag „Primula officinalis"; jfr. u. Gederaggemade i Seggelund, Tyrstrup S., 3033.

**Gospjæld Gab.** L 1716 Norder-, Süder Gospiel Gaff; K 1716—18 Sünder-, Norder Gospiel gaff. — Maaske af Gaard el. Fuglen. Gaas. Gab, se Indl.

**Gryerhøj.** L 1716 Gruer Hü agger, Gruer Hüstucken, Grüerhüagger, Grüerhüstücken; K 1716—18 Gruer Hü, Gröer Hüst. — Jfr. Gryderhøj i Bov, Bov S., 3271.

**?Gydeledsvej** [ˈgy'ələ|væj]. Ravn 1920 Gydeledsvej [Gyðlivej']. — Gyde, se Indl.

**Gyndbjærg** [*gǫnbjɛɾ'ə*]. L 1716 Günbirr, Giünbirr; K 1716—18 Gun bier; Kirkeinv 1777 Gündbierg Lycke; Ravn 1920 Gyndbjærg. — Ved en smal Dal. Maaske et oprindeligt *Ginbiargh, af Subst. oldn. gin, n. „Gab", her i Bet. „Kløft", med Labialisering af i til y paa Grund af det følgende b. Om Palatalisering af n foran b se u. Hundebøl i Rødding S., 3055. Samme Forled indgaar muligvis i det uforklarede Gynmose i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

**Gæslingmade.** K 1716—18 Geyßling may. — Subst. Gæsling.

**?Haardland.** L 1716 Haardland, Hardland oder Huer stücken, Huer stücken oder Gaardland.

**Hakstykker.** L 1716 Hackstücken; K 1716—18 Hack st.

**Havekrog.** L 1716 Lille-, Stoor Hau Krock; K 1716—18 Stoor-, Lille Hau Krock. — Have, se Indl.

**Hellestoft.** L 1716 Helles taufft, Helles tofft; K 1716—18 Helles Taufft. — Snarest af Mandsn. Helle (DgP u. Helghi). Jfr. Hellestoft i Pøl, Nordborg Lands., 3266.

**Himmeltoft.** (Her?) L 1716 Gimmelstaufft; K 1716—18 Hemmeltaufft Schlätt; Ravn 1920 Hummeltoft. — Støder op til Himmeltoft, S.-Stenderup, S.-Stenderup S., 2392.

**?Holand.** L 1716 Hohland, Hohlland; K 1716—18 Hohland.

**Holtbæk Stykker.** L 1716 Holtbeckstucken, Holt Beck stücken; K 1716—18 Holtbeck stücken. — Holt, se Indl.

**Holvej** [*æ ˈhɷɫəˌvæj*]. — Jy. Holvej „Hulvej".

?**Husperholt Skifte.** L 1716 Häusper Holt schifft; K 1716—18 Hausper Holt Schifft. — Navnet er sikkert sammensat med -bjærg, hvilket passer godt med Beliggenheden.

**Hyldebusk.** Kirkeinv 1777 Hyldbusk, Hyldbosck Agger. — Muligvis s. Lok. som Hyldebuskager i Skartved.

?**Hyrestykker.** L 1716 Hardland oder Huer stücken, Huer stücken oder Gaardland. — Snarest af Verb. hyre „leje" eller det tilsv. Subst.

**Hølfrøslet.** K 1716—18 Holfrö Schlät. — Ved Hølfrømose i S.-Stenderup, S.-Stenderup S., 2391.

**Høststykker.** L 1716 Hoststücken, Höststücken; K 1716—18 Höst stücken.

**Kalsbæk** [*kɔɫsˈbæk*]. L 1716, K 1716—18 Kalspeck. — Agerjord ved Solkær Aa og rimeligvis en Betegnelse for dette Vandløb. Navnet er snarest Ellipse for *Kalvsgaard Bæk; jfr. Efterledstrykket. Om den forsvundne Kalvsgaard i Agtrup se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Kelbjærg.** L 1716 Stoor Keelbir, Lille Keelbirr, Röerholm oder Stoor Keelbirr; K 1716—18 lille-, Store Keel bier Eng. — Subst. glda. kældæ „Kilde".

**Kirkebro.** L 1716 Kirckebroostücken; K 1716—18 Kirck bro; Kirkeinv 1777 Aytruper Kirchen-Brücke, Aytruper Brücke. — Paa K 1716—18 Eng ved Solkær Aa ved Fodstien fra Agtrup til S.-Bjert Kirke. || **Kirketorne.** Kirkeinv 1777 Kircke Torne Acker.

**Kispjæld** [*ɕjɛˈsbjå·ɭ*]. L 1716, K 1716—18 Kispiol; Ravn 1920 Kjærspæld [Kjærspjåld]. — Forleddet er maaske Ordet Kær, men andre Muligheder foreligger, f. Eks. Dyren. Kid og Subst. Kis „Grus", der indgaar i Navnet Kisbæk; se u. Døstrup S., 3117. Overgangen [*k*] > [*g*] i Udtalen skyldes den tryksvage Stilling.

?**Kløverlon** [*klɔ̀səˈɷɹnə*]. L 1716 Schmå Klewerlohm, Middel-, Schmå-, Stoor Klewerlohn; K 1716—18 Stoor-, Middel-, Schmå Klewer Lohen; Kirkeinv 1777 Kleveloven. — Maaske Ordet Kløver, udt. [*klɔ̀s'ə*].

**Kohave** [*ˈkɷˈhas·*]. || **Kokobbel.** Kirkeinv 1777 Wester Kuh Kuppel. || **Koskov.** Ravn 1920 Koskov [æ Kuskov]. — Koskov er s. Lok. som Sandager ndfr.

**Krogager** [*ˈkʀo·qˈaq'ə*]. L 1716, K 1716—18 Krogagger; Ravn 1920 Krogager. || Krogager Dreng. L 1716 Krogagger Dreng, Krog agger Dreng; K 1716—18 Krogagger Dreng. — Dreng sigter vel her til et mindre Stykke Agerjord, der ligger ved Siden af et større.

**Kræmmergyde** [*ˈkʀæ·məˈgɥj·ə*]. — Et Stykke af den gamle Kirkevej fra Agtrup til S.-Bjert.

?**Kyndlys.** L 1716 Kiund Liüs, Kiündliüs, Kiündlius. — Agerjord. Endelsen er snarest -løs; jfr. Kornløs ndfr. u. Binderup, der i L 1716—18 skrives Korn Lius, Körn Liues. Maaske foreligger der ligefrem en forvansket Form af dette Navn.

**Kællingager** [*ˈkjæɫəŋˈaqə*]. L 1716 Kelling agger; K 1716—18 Kelling ager; Kirkeinv 1777 Kielling Acker.

**Laaddenhøj.** Kirkeinv 1777 Loden Hoy Have. || **Laaddenstykker.** L 1716 Lauen Stücken, Läuen Stücken; K 1716—18 Läuen Stück; Kirkeinv 1777 Löyenstücke. — Adj. laadden, sigtende til Stedets Bevoksning.

**Laakær Agre.** L 1716 Stoor-, Schmå Locker agger; K 1716—18 Stoor-, Schmo bocker ager; Ravn 1920 Laakæragre. — Maaske et glda. *Lothkiar, sammensat med Subst. jy. Laad „låddent, langt græs på marken" (Feilb.). Om Assimilation af Spiranten ð med følgende Konsonant se BrN GG II p. 217 f.

**Langager.** L 1716 Lang agger; K 1716—18 Lang ager; Ravn 1920 Langagre. || **Langholt.** L 1716 Langholt, Klein Langholt; K 1716—18 Stoor, Schmå Langhold, langholt stücken; Kirkeinv 1777 Langholt, Langholt Have.

**Løger Odde.** Mejer 1649 Loger; J. Sørensens Kort c. 1692 Løner Ode; VSK Loger Odde; Gst 1857—58, Trap[1] Løgerodde; Ravn 1920 Løgerødde

[Løver'od'ə]; Gst Løger Odde. || **Løger Skifte.** L 1716 Löyer-schifft; K 1716—18 Die Löyer Schifft. — Skov ved Løger Odde. || **Løgervej.** Ravn 1920 Løgervej. — Vejen fra Agtrup til Løger Odde. || Løgervejsager. L 1716 Logger weißagger, Loggerweißaggerstücken; K 1716—18 Loggerwiißagger. — Løger er antagelig en Sammensætning paa -ør, hvorom se Indl. Hvis Navnet har været udtalt med [*q*], er Forleddet formodentlig Plantenavnet Løg, glda. lōk.

**Midtskovvej.** Ravn 1920 Midtskovvej.

**Mojehave** [ˈ*mɔjəˌhɑs*·]. — Mark ved Solkær Aa. || Mojehavevej [*æ* ˈ*mɔjəhɑsˌvæj*].

**?Mosepold.** K 1716—18 moor poll.

**Mushale.** L 1716 Mußhall, Mußhal; K 1716—18 Muß Hall. — Sikkert Ordet Musehale, brugt som Sammenligningsnavn om et langt, smalt Jordstykke.

**Nybro Stykker.** L 1716 Nybro stücken; K 1716—18 Niebro st. — Ikke ved noget Vandløb.

**Nysky.** L 1716 Schmå-, Middel-, Stoor Nysckü; K 1716—18 Schmå Nüskü, Middel-, Stoore Nüsckü. — Endelsen er formodentlig -høj.

**Nørrevang.** L 1716 Norder Wangen, die Norder und Oster Wange.

**Orkekrog.** L 1716 Orcke Krock, Ocke Krock; K 1716—18 Orcke Krock. — Ligger ved Solkær Aa og støder op til Gedkær i S.-Bjert. Muligvis et opr. *Aakær.

**Overvej** [*æ* ˈ*ɔsəˌvæj*].

**Ovsbøl Ager.** (Her?) Provstibog 1564 Owsbull acker; L 1716 Stoor-, Lille Ausspiol agger, Stoor-, Lille Ausspiel agger; K 1716—18 Lille-, Stoore Ausspiel agger; Kirkeinv 1777 Augsböll Acker, Augsböll Eng; Ravn 1920 Ausbolager. — Endelsen er i L 1716 og paa K 1716—18 opfattet som Ordet Spjæld, men hvis Formen fra Provstibogen skal henføres hertil, tyder den paa, at Endelsen oprindelig er -bøl. Navnet er da af samme Oprindelse som Sognenavnet Oksbøl, 3264, og kan betegne en forsvunden Bebyggelse.

**Rugsted** [*rɔs'əsdə*]. L 1716 Lille-, Stoor Raustät, Stoor Raustat; K 1716—18 Stoor-, Lille Raustät; Kirkeinv 1777 Klein-, Groß Rugsted; Ravn 1920 Rauersted. — Agerjord, der støder op til Solkær Aa. Antagelig af Plantenavnet Rug. Udtalen og Ravns Form kunde dog tyde paa et Tostavelses-Forled.

**Rytterhaver** [ˈ*rydəˌhasə*].

**Rørholm.** L 1716 Röerholm oder Stoor Keelbirr. — Plantenavnet Rør „Phragmites".

**Rørup.** L 1716 Langen Rörup, Kleinen Rorup, Kl. Breerörup, Kleinen bre Rörup, Klein Brerorup, Groten Brerörup, Großen Brerörup, Großen Brerorup, Jnlang Rörup, Uht Lang Rörup, Uth Langen rörup; K 1716—18 Jn langen Rörop, Uth langen Rörop; Kl. Bre Rörop, Gr. Bre Rorop; Kirkeinv 1777 Bree Rarup Acker. — Agerareal Nordvest for Byen nær Grænsen til Dalby Sogn, hvor der sikkert har ligget en forsvunden Bebyggelse. Formodentlig af samme Oprindelse som Sognenavnet Rørup i Vends H. ($^{31}/_{10}$ 1440 Rodorpe), der muligvis indeholder et Tiln. glda. rōthæ, svag Form af Adj. rød.

**Sandager.** L 1716 Sandagger; K 1716—18 Sand ager.

**Sildedyb** [*æ* ˈ*silˌdyˈs*]. — Et Sted i Sejlløbet i Agtrup Vig, hvor der fangedes Sild.

**Sisbjærg** [*sisˈbjɛɹə*]. L 1716 Sißbirr, Sißbirre, Sißebirr; K 1716—18 Siß birre; Ravn 1920 Sidstbjærg. — Forleddet kan være Gen. af Ordet Sig, hvorom se Indl. Stedet støder op til Veseager ndfr.

**Skarre Odde** [*sgaɹə ˈɔ*·]. J. Sørensens Kort c. 1692 Skare Ode; VSK Skarre Odde; Gst 1857—58, Trap[1] Skarreodde; Gst Skarre Odde. — Det første Led Skarre, der er bevaret som Bebyggelsesnavn, udtales [*sgaɹə, sgaɹ*·]; se ovfr. Navnet er rimeligvis en Sammensætning paa -ør ligesom det nærliggende Løger (Odde) ovfr. Forleddet er snarest Fuglen. Skarv „Aalekrage".

**Skideneng.** Kirkeinv 1777 Skiden Eng.

**Skinkelsten** [*æ* ˈ*sgjɛlˌsdiˈən*]. L 1716 Schmå-, Middel-, Stoor Schinckelstein;

K 1716—18 Stoor-, Middel-, Schmå Schinckelstein; Kirkeinv 1777 Skienckelsteen Acker. — Højtliggende Agerjord nær Grænsen til S.-Stenderup, 2391. Opkaldelse efter Skinkelsborg i dette Sogn. Udtalen viser Omtydning til Skelsten.

**Skovhave.** Ravn 1920 Skovhave. || Skovhavevej [æ ˈsgɔ́shɑs˛væj]. Ravn 1920 Skovhavevej. || **Skovkobbel.** Kirkeinv 1777 Skov Koppel. || **Skovkrog.** L 1716 Wester Skaug Krock. || **Skovskifter** [ˈsgɔ́s˛sgysdə].

**Skræpeng.** L 1716, K 1716—18 Schreb Eng. — Planten. Skræppe.

**Smedekrog.** L 1716 Schmed Krog. || **Smedetoft.** L 1716 Schmiede Tofft.

**Stavhøj.** L 1716 Stauhü; K 1716—18 Stau Hüe; Ravn 1920 Stovhøj [Stouhy']. — Agerjord umiddelbart Vest for Byen. Hvis Ravns Udtaleangivelse er rigtig, er Forleddet maaske Ordet Stue.

**Stenbjærg.** Kirkeinv 1777 Steenberg od. Basbor Acker.

?**Stenbro.** L 1716 Stenbrock, Steinbrock, Steenbrock; K 1716—18 Stein brock. — Agerjord Nordøst for Byen. Endelsen er sikkert -bro; jfr. Stolbro ndfr. Der findes kun et ubetydeligt Vandløb paa Stedet. || **Stenholt.** L 1716 Stenholt schifft; K 1716—18 Steen Holt Schifft. || **Stensbjærg.** L 1716 Stenßbirr, Steenßbirr agger; K 1716—18 Stensbier ager.

**Stisager.** L 1716 Stißagger; K 1716—18 Stiß ager; Kirkeinv 1777 Stese Acker. — Antagelig af Sti i Bet. „Fodsti".

**Stolbro.** L 1716 Stolbrock, Stollbrock; K 1716—18 Stollbrock; Kirkeinv 1777 Staalbroe Acker. — Agerjord ved Vejen til Agtrupskov. Forleddet er snarest Ordet Stald, sønderjy. [*stål'*, *stol'*] (Feilb.). Efterleddet er Ordet Bro. Der findes intet Vandløb paa Stedet.

**Storkeng.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Storck Eng; 1563 (Rhode 1775) Storkeng; Kirkeinv 1777 Storck-Eng, Storck Eng.

**Straarupmarksgyde** [*sdʀɷʀɷbmɑɹgsˈgɥj·ə*]. Ravn 1920 Straarup Marks Gyde. — Vejen til Straarup Mark; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Støntoft.** Kirkeinv 1777 Stönn Toft.

?**Svendehøj.** L 1716, K 1716—18 Schwen Hü.

**Sønderby Gade.** Ravn 1920 Sønderbygade. — Se Sønderby ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Sønderløkke.** L 1716 die Sünder und Wester-Lücke; Kirkeinv 1777 Süder Lycke.

**Tornryde.** L 1716 Tornru, Torn rü; K 1716—18 Tornrü.

?**Trinetoft.** L 1716 Trienen Tofft. — Maaske af Kvinden. Trine.

**Trunspjæld.** L 1716 Trunßpiol, Trunspiol; K 1716—18 Trunßpiol; Kirkeinv 1777 Truensckiold, Truenskiold. — Snarest af Subst. sønderjy. Trune „rodstød af træer" (Feilb. fra Angel).

**Tullesti.** L 1716 Tullestie, Tullesty, Tüllestie, Tullelstie; K 1716—18 Tullesti. — Mandsn. sønderjy. Tulle (Kok II p. 54 f.).

**Tushøj.** K 1716—18 Thus Hü berg. — Se u. Tushøj i S.-Stenderup, S.-Stenderup S., 2391.

**Tværdyb** [æ ˈtvæ·ə˛dyˈs]. — I Sejlløbet i Agtrup Vig. || **Tværeng.** L 1716 Tweer Eng, Twerg; K 1716—18 Twer Eng.

**Tyrehave** [æ ˈtɥj·ə˛hɑs·]. L 1716 Thür Haffs stücken, Thuer Haffs stücken, Thuer Haffs stucker; K 1716—18 Thuer Haffs st. — Dyren. Tyr el. Verb. tøjre.

**Tønshøj.** L 1716 Tänßhü, Tonßhü, Tönßhü; K 1716—18 Tönß Hü. — Maaske af Mandsn. Tønne (Kok II p. 55).

?**Tøsenshave Stykker.** L 1716 Töesens Haffstücken, Toesenshaffstucken, Toesenshaffstücken; K 1716—18 Toeses Haffst. — Fejl for *Tønnesens-? Der er ikke topografisk Sammenhæng med det foregaaende Navn.

**Uderløkke** [ˈuɹəˈl̥ǫk]. Ravn 1920 Yderløkke. — Komp. jy. uder „ydre".

**Ulrikshave.** — Se ovfr. u. Aalrye.

**Ulvehøj.** L 1716, K 1716—18 Ulhü.

**Veseager** [ˈvɛ·əsˈɑq'ə]. L 1716 Weeßagger; K 1716—18 Weeßager; Ravn 1920 Vesagre. — Subst. Vese, oldn. veisa „Sump".

**Vesterfælled.** Kirkeinv 1777 Westerfellet. || **Vesterhave.** Ravn 1920 Vesterhave. || **Vesterløkke.** L 1716 der Westerlück, Wester-Lücke. || **Vestermark.** Kirkeinv 1777 Wester Marck, Westermarcks Güde bey der Holz. || **Vestervang.** Kirkeinv 1777 Wester Wong.

**?Viepeldal.** L 1716—18 Wiepeldahl, Wirpedahl.
**Volland.** L 1716 Wohlland, Wohland; K 1716—18 Wohland. — Maaske et oprindeligt *Vaadland, af Adj. vaad.
**Ærtebjærg** [ˈœ·dˌbjɛɾˈə]. Ravn 1920 Ærtbjærg [At'bjerə].
**Ølispjæld.** L 1716 Ølispiol.
**Ørnepold** [ˈǫɾˈnˌpœlˈ]. Ravn 1920 Ørnpold. — Bakke ved Skarre Odde.
**Østerhave.** Ravn 1920 Østerhave. || **Østermark.** Kirkeinv 1777 Oster Marck. || **Østervang.** L 1716 in der Oster Wange.

## Binderup.

**Aaager** [æ ˈœˈˌaqə]. L 1716—18 Au agger, Aue agger; K 1716—18 Aue agger; B 1774 Aae-Agger, Aaeagger-Ender. || **Aabol.** L 1716—18 Auebohl; K 1716—18 Aue Bohl. || **Aabølling.** 1563 (Rhode 1775) Obeling Mark; KronSk 25/7 1585 Abbelling Mark; K 1716—18 Abelung; L 1716—18 Abelung Haff. || Aabølling Skov. B 1774 Ovling-Skov; Kirkeinv 1777 Oblinskov Acker. || Aabøllingstoft. B 1774 Ovlings-Tofft; Kirkeinv 1777 Aabenlings Toft oder Kirchen Toft; U 1779 Ovlings-Tofft. — Ved Mølleaa. Aabølling er Navn paa en forsv. Gaard; jfr. Bygge ndfr. || **Aagyde** [æ ˈœˈˌgɥj·ə]. — Vej over Mølleaa. || **Aakrog.** B 1774 den mitte Aaekrog, den vester-, den øster Aakrog. || **Aakær.** B 1774 Aakier-Agger, Aakier-May; U 1779 øster Aakiær-Agger, øster Aakiær-Eng, Aakiær-May.
**Aas** [œˈs]. L 1716—18 Ooß, der Ooßbirr; K 1716—18 Ooß; B 1774 Aars; Ravn 1920 Aas. — Bakkeparti.
**Adelvej** [ˈaj̯ˈləˌvæj̯]. — Vejen fra Binderup til Grønninghoved.
**Andershave.** Ravn 1920 Andershave.
**Ankersager.** B 1774 Anckers Agger. || **Ankersdam.** L 1716—18 Anckers Dammen, Anckers Damen; K 1716—18 Anckers Damm. — Jfr. Ankerskrog i S.-Bjert, med hvilken der dog ikke er topografisk Sammenhæng. Ogsaa her foreligger der snarest en Sammensætning paa -kær. Ankersdam ligger ikke langt fra Elkær ndfr.
**Antoniestræde** [anˈtoˈniəˌsdɾæ·ɹ]. — Vej i Binderup By, samme Lok. som Elkær Gyde ndfr. Af Kvinden. Antonie.
**Arnager.** L 1716—18 Aare agger, Arre Agger, Arro Agger; K 1716—18 Arre agger; B 1774 Arnagger-Hauge, Arn-Agger-Hauge, nør Arn Agger, synder dito. || Arnager Sig. B 1774 Arnagger-Sieg, Arn-Agger-Sieg. — Højtliggende Agerjord. Efter Placeringen i B 1774 maa Arnager være s. Lok. som Arre agger paa K 1716—18. Forudsat, at Formen Arn- er den oprindelige, er Navnet af samme Oprindelse som Arnager i Hjerndrup S., 3035.
**?Avtensholm.** L 1716—18 Auts Holm, Auts Holm agger; K 1716—18 Autsholm agger; B 1774 Autens-Holm. — Areal Syd for Byen. Forleddet kunde være Ordet Aften, men Anledningen til Navnet er ukendt.
**Balserhave** [ˈbaɬsəˌhas·]. Ravn 1920 Baltsershave. — Mandsn. Balser (af Balthasar).
**Binderup Bugt.** — Se ndfr. u. Mosvig.
**Bjærg.** Ravn 1920 Bjerre; Gst Bjerget.
**Blokstykker.** L 1716—18 Blockstücken, Blockstucken, Norder Blockstücken, Sünder Blockstücken, Suder Blockstücken, Stump Blockstücken, Tincks May oder Blockstücken, Tinck May Blockstücken; K 1716—18 Blockstücken, Norder-, Sünder-, Stump block st., Block st., blockst.; B 1774 Block-Stycker, nør Blok-Stycker, syndert dito. — Flere forskellige Lokaliteter. Om Stump se u. Stumpløkke i Lovtrup, Uge S., 3221. Blok, se Indl.
**Bredeng.** B 1774 Brede-Enge; U 1779 Breed-Eng, Breed-Enger. || **Bredmose.** B 1774 Breed-Moße.
**Bremager.** L 1716—18 Bremagger. || **Bremryde.** L 1716—18, K 1716—18 Bremrü; B 1774 Bremmrye; U 1779 Brem-Rye, Brem-Ryer. — Forleddet er et Planten. *Bræme; se u. Bremmet i Knud, Fjelstrup S., 3031.
**Brunbjærge.** B 1774 Brun-Bierge, vester Brun-Bierge.
**?Brunland.** L 1716—18 Braunland; K 1716—18 Bränland, Braunland; B 1774 Brönd-Länder. — Jfr. Brunland i S.-Bjert, med hvilket der ikke er

topografisk Sammenhæng. Begge Lokaliteter ligger højt, paa stærkt skraanende Terræn. Forleddet kan maaske være Ordet Bryn (med Forkortelse af y i Sammensætning), anvendt i Bet. „Skrænt". Om oldn. brún, f. i denne Bet. se NG Indl. p. 46. En anden Mulighed var Subst. jy. Brynde „Brand" (Feilb.).

**Bundløspyt.** B 1774 Bundløs-Pøtt.

**Bygge** [*by·qə*]. L 1716—18 Bügge agger, Bügge Haff; K 1716—18 Bügge Haff, Bügge agger; U 1779 Bøger-Hauge. — Areal paa begge Sider af Mølleaa. Af Kollektivet Bøge „Bøgebevoksning" eller af Subst. glda. byggæ „Bygning". Stedet støder op til Aabølling ovfr.

**Bygvraa Ender.** B 1774 Bygvraa-Ender.

**Bækgel Løkke.** K 1716—18 Beck Gel Lück.

**Dalager.** L 1716—18, K 1716—18 Dahlagger; B 1774 Daal-Agger. || **Dalsland.** L 1716—18 Lille Dahlland, Lillen Dahl Land, Stoor Dahlland; K 1716—18 Stoor-, lille Dahlsland; B 1774 vester Dals-Lander, øster dito.

**Damsted.** L 1716—18 Damstät, Dammstät; K 1716—18 Dammstät; B 1774 Damsted; U 1779 Damsted, Damsted-Skifft. — Del af Vesterskov.

**Dattertoft.** L 1716—18 Detter Tofft, Detter Taufft; K 1716—18 Detter Taufft. — Subst. Datter, i Jy. udtalt med æ-Lyd (Feilb.).

**Dobbeltstykker.** B 1774 Doppelt Stycker.

**Elkær.** L 1716—18 Elckiär agger, Ell Kiär agger; K 1716—18 Elkiär agger; B 1774 Ellkier-Agger, Elkier-Sieg; Ravn 1920 Elkærhave. || Elkærgyde [*ælkjə ˈgyj·ə*]. Ravn 1920 Elkærgyde.

**Engmade.** B 1774 Enge-May.

**Fossekrog.** L 1716—18 Foße Krock; K 1716—18 Foßßen Krock; B 1774 Fosse-Krog; U 1779 Fossekrog, Fosse-Krog. — Højtliggende Agerjord i Vesterskov. Maaske af en sammentrukket Form af jy. Faarehus „Faaresti"; jfr. Forsholm i Søst, Rise S., 3212.

**Fælleshave** [*ˈfæl'əs¡has·*]. B 1774 Fælids-Hauge, Fælids-Hauge.

**Gammelbovenaa.** L 1716—18 Gammel Baven Au; K 1716—18 Gammel booven Au. — Ved Mølleaa. Baven, booven er maaske en „Oversættelse" til Nty. af da. oven. || **Gammelfælled.** B 1774 gammel Fælidt. || **Gammelhave** [*ˈgaməl'has·, æ ˈgaməl'has·*]. L 1716—18 Gammel Haff oder Hummel Sieg; K 1716—18 Gammel Haff o. Hummel Sieg; B 1774 gammel Hauge; U 1779 Gammelhauge-Skifft, Gammel-Hauge; Ravn 1920 Gammelhave. || **Gammeltoft.** Ravn 1920 Gammeltoft.

**Gedager.** L 1716—18, K 1716—18 Gidagger; B 1774 Giedagger-Hauge.

**Grisbæk Elle.** B 1774 Griesbeck-Ell. — Dyrenavnet Gris.

**Grue.** B 1774 Gruen. — Grue, se Indl.

**Grævlinggrue.** B 1774 Grevling-Grue.

**Grønfeld.** L 1716—18 Oster-, Wester Gröen feld, Oster-, Wester Gröenfeld; K 1716—18 Gröenfeld, Oster-, Wester-; B 1774 wester Grønfold-Stycker, Grønfold-Hauge, vester Grønfolder, øster dito. — Hvis -feld er den oprindelige Form, er Endelsen Subst. glda. fællæ „Rydning"; se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202. Af samme Oprindelse er Landsbynavnet Grønfeld i Agri S., Mols H. || **Grønmade.** B 1774 Grøn-May.

**Grønsbæk** [*grönsˈbæk*]. B 1774 Gronsbeck-Hauge; Guide 1901, Ravn 1920, Gst Grønsbæk. — Forleddet kunde være Gen. af Subst. Grønne. Se u. Grønne i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204.

**Hakbol.** L 1716—18 Hacke Bohl, Hack Bohl; K 1716—18 Hackbohl. || **Hakle Debel.** L 1716—18 Hackle Dewele, Hackele Dewele, Lille Hacke Dewele, Lille Hakedewele; K 1716—18 Hackle Dewel, Lille Hackle Dewel; B 1774 Hakre devel. — Mellem Hakbol og Hakle Debel er der topografisk Sammenhæng. Endelsen i Hakle er muligvis Ordet Led. Forleddet kan være Ordet Hak i den sekundære Bet. „Kile, Spids" (se Feilb.). Debel, se Indl.

**Hanseshave** [*ˈhansəsˈhas·, ˈnæ·ə ˈhansəs¡has·, ˈsdu·ə ˈhansəs¡has·*]. Ravn 1920 Hanseshave.

**Havemose.** L 1716—18, K 1716—18 Haff Mooß; B 1774 Haue-Moß. || **Haveskov.** K 1716—18 Sünder Haff sckaug. — Ved Havemose. || **Havested** [*hasəsdə*]. L 1716—18 Haffstät, Haffstätagger, Haffstat, Hoffstät;

K 1716—18 Haffs städt agger, agger wed Haffstät; U 1779 Haugsted; Ravn 1920 Havsted. — Have, se Indl.

**Havreager.** L 1716—18 Norder Hafferagger, Sunder-, Sünder Haffer agger, Sünder-, Norder Haffagger; K 1716—18 Haffer agger, Sund-, Nord-. || **Havrelejder.** B 1774 Havr-Leyder; U 1779 Havr-Leider.

**Havsbol.** L 1716—18 Lille Haffsbohl.

**Hesselryde.** L 1716—18 Häußelrü, Heyßelrü, Oster-, Wester Häußelrü; K 1716—18 Heyßel rü; B 1774 Heyssel-Roy, Heysel-Røyer, Heyselrøy-Hauge, Heyselrøy-Ender.

**Hjortgrav.** L 1716—18 Jord Graff, Oster-, Wester Jord Graff; K 1716—18 Jord Graff, Wester-, Oster-; B 1774 Hiortgrav-Agger, synder Hiortgrav. — Af Dyren. Hjort. Støder op til Hjortgrav i Skartved.

**Holvejager.** L 1716—18 Holl Wey agger, Holl Weg agger; K 1716—18 Holweg agger. — Jy. Holvej „Hulvej".

**Humlegaard Krog.** B 1774 Hommelgaard Krog. || **Humlehave.** L 1716—18 Hummel Haff Krock, Hummelhaff, Hummel Gaar Haff; K 1716—18 Hummel Haff, Hummel Haf. || **Humlesig.** L 1716—18 Gammel Haff oder Hummel Sieg; K 1716—18 Gammel Haff o. Hummel Sieg; B 1774 Hommel-Sieg; U 1779 Hommel-Sieg, Hommel-Sieger, Hommelsieg-Skifft, Hommel-Sieg-Skiffter. — Planten. Humle.

**Hvedeager** [*ˈvɛ·əˌɑqˈə*]. Ravn 1920 Vedager. || Hvedeager Krog. L 1716—18, K 1716—18 Weetagger Krock; B 1774 Hviidagger Krog, vester Hviidagger-Krog, øster dito.

**Hønseager.** L 1716—18, K 1716—18 Hönsagger; U 1774 Hønsagger-Hauge, Hønsagger-Ender. — Samme Navn i Rabsted S., 3133.

**Jakobspold.** B 1774 Jacobs-Pold.

**?Kalgrønne Holt.** L 1716—18 Kahl Gröen Holt, Kohl Gröen Holt; K 1716—18 Kahl Grau Holt.

**Kandetoft.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Kande Tofft; 1563 (Rhode 1775) Kandetoft. — Da Kandetoft er Kirkejord ifl. Provstibogen, har Forleddet maaske Betydningen „Kande til Altervin". Jfr. dog u. Kandhøj i Kestrup, Hoptrup S., 3012, hvor Forleddet formodes at være Subst. Kande, efter Fund af Lerkar, eller snarere det alm. Tiln. glda. Kannæ.

**Kirketoft.** L 1716—18 Die Kirchen Taufft Erde; Kirkeinv 1777 Aabenlings Toft oder Kirchen Toft; B 1774 Kircke-Tofft. || **Kirkevej.** Ravn 1920 Kirkevejen.

**Klokstykker.** L 1716—18 Klockstücken; K 1716—18 Klockst.

**Kobbelager.** L 1716—18 Koppelagger; K 1716—18 Koppelagger; B 1774 Koppel-Agger. — Kobbel, se Indl.

**Kohave** [*æ ˈkɑˌhɑs·, ˈkɑˌhɑs·*]. Ravn 1920 Kohave, Kohavehøj.

**Kornløs.** L 1716—18 Körn Liues, Körnlius, Korn Lius; K 1716—18 Kornlius; B 1774 Kornløs. — Kornløs forekommer flere Steder som Navn paa daarlig Jord.

**Krispigel.** L 1716—18 Krißpiegel; K 1716—18 Krispigel. — Ved Sognets højeste Punkt.

**?Kruspel.** L 1716—18 Krüspel; K 1716—18 Kruspil. — Der er ikke topografisk Sammenhæng med Krispigel ovfr. Endelsen er maaske Ordet Spjæld, hvorom se Indl.

**Krøjhave** [*krœjˈhɑs·, ˈkrɛˌhɑs·*]. B 1774 Krøy-Hauge; Ravn 1920 Krehave. — Eng. Af Subst. jy. Krøj „Urt"; jfr. Krøjthave i Torning, Tyrstrup S., 3033. „Krehave" ligger ved Krøjhave og er formodentlig blot en anden Form af dette Navn.

**Kurkgaarde.** B 1774 Kurup-Gaarde. || **Kurkhave.** B 1774 Kurp-Hauge. || **Kurkvej** [*ˈkɑɔiˈəbˌvæj*]. Ravn 1920 Kurupvej, Korupgaardsvej. — „Kurupvej" el. „Korupgaardsvej" er Vejen til Kurkgaard i Vejstrup S. Til denne Lokalitet skal „Kurup-Gaarde" i B 1774 maaske henføres. Ogsaa „Kurup-Hauge" maa have Forbindelse med Navnene paa Kurk- i Vejstrup S., 2393; se derunder.

**Kærmade.** L 1716—18 Kiär May, Kiär Maye; K 1716—18 Kiär May. — Kær, se Indl.

**Langhøj.** L 1716—18 Lang Hü agger; K 1716—18 Lang Hy agger; B 1774 Langhøy-Agger, Langhøy Ender.

**Ledkær** [*ˈlæiɫkjə*]. L 1716—18 Oster-, Wester Leykiäragger; K 1716—18 Ley Kiär agger, Oster-, Wester-; B 1774 Leykier-Hauge, Leykier-Stycker; Ravn 1920 Lejkær. — Areal ved Kurkvej. Af Subst. Led.

**Lerpold.** L 1716—18, K 1716—18 Leer Poll; B 1774 Leerpold, Leerpold-Stycker.

**Lillehave** [*ˈlelə ˈhas·*]. L 1716—18 Lille Haff, Klein Haff unter Kiär Maye; K 1716—18 lille Haff; B 1774 Lild-Hauge.

**Lundsager Krog.** B 1774 Lunds-Agger-Krog. || **Lundshave** [*æ ˈliuw'ŋs-ˈhas·, æ ˈliuw'ns ˌhas·*]. L 1716—18, K 1716—18 Liuns Marck; B 1774 Lunds Hauge; Ravn 1920 Lundshave. || **Lundshøj.** L 1716—18 Liüs Hü agger, Lius Hü agger; K 1716—18 Lius Hü agger; B 1774 Luushøy, nør Lunds-Høy, synder dito. — Liuns Marck paa K 1716—18 er samme Lokalitet som det moderne Lundshave, og Lius Hü agger ligger i Nærheden. Forleddet er Ordet Lund, hvorom se Indl. Skrivemaaden Liu(n)s i de gamle Kilder skal sikkert betegne Udtalen med Diftongen [*iuw*].

**Lyngknude.** B 1774 en Lyng-Knude.

**Løkke** [*æ lǫ̈k*]. B 1774 Lycken; Ravn 1920 Lykken. || **Løkkebjærg** [*lǫ̈gəˈbjɛi·ə*]. L 1716—18 Lücke Birr; K 1716—18 Lücke Birre; B 1774 Lykke Bierg, Lykke bierge-Hauge; Ravn 1920 Lykkebjærg. || **Løkkehave.** Ravn 1920 Lykkehave. — Løkke, se Indl.

**Mogensestoft.** B 1774 Mogenses Tofft.

**Mosvig** [*mɔ̈sˈvi'q*]. Mejer 1649 Moeswick; Gst 1857—58 Binderup Bugt; Trap[1] Mosvig; Guide 1867 Mosvig (Binderup Bugt); Gst Binderup Bugt (Mosvig). — Efter den store Vindemose (se ndfr.) i Bunden af Vigen.

**Mølleaa.** Schröder 1837 Mühlenaue; Trap[1] Binderup-Mølleaa; Ravn 1920 Mølleaaen; Gst Binderup Mølleaa. || **Mølledam.** Kirkeinv 1777 Bindruper Mühlendam. || Mølledam Ager. L 1716—18 Sünder Möllen Dammagger, Norder Mollen Dammagger, Norder Möllen Dammagger; K 1716—18 Möllen Damm agger, Sünd-, Nord-; B 1774 synder-, nør Møldam-Agger. || Mølledam Enge. Kirkeinv 1777 Mölledam Wiesen, die Mühlen damms Wiese. || Mølledam Hale. L 1716—18 Möllen Damm Hålstücken, Mollen Damhalstücken, Mollen Dammhalstucken; K 1716—18 Mölldamm Hall st. || Mølledam Krog. B 1774 Møldam-Krog. || **Møllehave** [*æ ˈmǫ̈lˈhas·*]. || **Mølleholm.** L 1716—18 Mühlholm; K 1716—18 müll Holm. || **Mølletoft.** U 1779 Møltoft. — Efter Binderup Mølle.

**Nyhave.** Ravn 1920 Nyhave.

**Nørrebækstoft.** K 1716—18 Nordb[uc ?]ks Taufft; B 1774 Norbachs-Tofft. || **Nørredal.** B 1774 nør Dall. || **Nørrekrog.** B 1774 den nør Krog. || **Nørremark.** L 1716—18 Das Norder Feld; Kirkeinv 1777 Normarck, Nör Marck; B 1774 nør Marckes-Krog; U 1779 Nørmarck, Nørmarckes-Hauge; Ravn 1920 Nørremarker. || **Nørretoft.** K 1716—18 Norder Taufft.

**Odderbæk.** — Se u. Vejstrup S., 2393.

**Ole Plovs** [*vǫ̈ləˈplɔ̈s's*]. Ravn 1920 Plovshave.

**Paaskehøj** [*ˈpɔ̈·sgˌhöi'*]. L 1716—18 Pasch Hüagger; K 1716—18 Pasckhüagger; B 1774 Paaskhøy-Agger, Paaskhøy-Hauge; Gst 1887, Ravn 1920, Trap[4], Gst Paaskehøj. — Gravhøj lige Øst for Byen. Navnet kommer formodentlig af, at Børnene har trillet Paaskeæg her (jf. Feilb. II p. 913 f.).

**?Padderokke.** L 1716—18 Peyrag; K 1716—18 Payrag. — Eng. Formodentlig Planten. Padderokke „Equisetum".

**Pytager.** L 1716—18 Püttagger; K 1716—18 Pütt agger; B 1774 Pøtagger-Hauge, Potagger-Hauge.

**?Raaddenstykker.** L 1716—18 Lille-, Stoor Rottenstücken; K 1716—18 Rotten st., lille-, Stoor-; B 1774 Raadeelt-Stycker. — Højtliggende Agerjord. Forleddet kunde være Adj. raadden, sigtende til Jordens daarlige Beskaffenhed.

**Raakær.** L 1716—18 Stoor Rockkiär, Stoor Rack Kiär, Stoor Rack Kiar, Lille Rockkiär, Lille Rockkiar, Lille Rackkiär; K 1716—18 Rockckiär, Stoor-, lille-; B 1774 Raakiær, vester Raakier, Raakier-Hauge, Raakiær-Hauge. — Dyrenavnet Raa eller muligvis Raa i Bet. „Grænse(mærke)". Stedet ligger ikke paa den nuværende Bygrænse, men kan have ligget paa Grænsen til den forsvundne Beb. Aabølling (se ovfr.). Det støder op til Ledkær ovfr.

**Rageskaft.** L 1716—18 Ragschafft, Sünder-, Middel-, Norder Ragschafft; K 1716—18 Ragschafft, Sünd-, Middel-, Norder-; B 1774 synder-, nør Ragskafft. — Rageskaft „Skaftet paa en Ovnsrage" er et oftere forekommende Sammenligningsnavn.

**Ris.** B 1774 Ries. || **Riseng.** L 1716—18 Rieß Eng; K 1716—18 Riß Eng. || **Risvej.** Ravn 1920 Risvej.

**Rørholm.** B 1774 Rør-Holm. || **Rørmade.** B 1774 Rør-May Pløye-Jord. — Planten. Rør „Phragmites".

**Røsk** [ˈnæ·əˌʁø·sg, ˈɔəəˌʁø·sg]. L 1716—18 Röschk, Rösck; K 1716—18 Rösck; B 1774 Røesk-Hauge. — Højtliggende Agerjord lige ved Byen.

**Skamling** [sgam·lən]. L 1716—18, K 1716—18 Schamelen; B 1774 Skammeling-Hauge, Skammeling-Bierg, Skammeling-Ender; Ravn 1920 Skamling, Skamlingvej. — Ved Skamlingsbanke i Vejstrup S., 2393; s. d.

**Skovskifte** [æ ˈsgɔəsgysdˌhas·]. L 1716—18, K 1716—18 Skaugschifft; B 1774 Skov-Skiffter, Skovskifft-Hauge; Ravn 1920 Skovskelhaver. || Nørre-Skovskifte. L 1716—18 die Norder Sckaugschifft; K 1716—18 Norder-Sckaugschifft; B 1774 nør Skov-Skifft, nør Skifft. || Sønder-Skovskifte. L 1716—18 Süder Skaugschifft, Sünder Sckaugschifft, Sünder Skaug od. Skaug schifft; K 1716—18 Sünd-Sckaugschifft, Sünder Skaug schifft. || Vester-Skovskifte. B 1774 vester Skovskifft. || Øster-Skovskifte. B 1774 øster Skovskifft.

**Skusryde.** L 1716—18 Skusrü, Oster-, Wester Sküßrü; K 1716—18 Wester-, Oster Skußrü; B 1774 Skuds-Røye; U 1779 Skuds-Røy. — Forleddet er formodentlig Gen. af et Personnavn. Se u. Skudstrup i Skodborg S., 3053.

**Smedeager.** B 1774 Smey-Agger. || **Smedehol** [æ ˈsmæjˌhɔl]. Ravn 1920 Smeddehullet. — Areal med en Kløft.

**Stabelkrog.** L 1716—18 Staffel Krock; K 1716—18 Stoffel Krock. — Subst. Stabel „Pæl, Stolpe", her i Bet. „Grænsemærke". Stedet ligger paa Grænsen til Skartved.

**Stenager.** L 1716—18 Steinagger; K 1716—18 Stein agger; B 1774 Steen-Agger, Steenagger Ender. || **Stenhøj.** B 1774 Steen-Høy. || **Stenkær Ager.** KronSk 25/7 1585 Stienkieragger. || **Stenovn.** L 1716—18 Steen Auen; K 1716—18 Seven auen; B 1774 Steen-Ovn, Steenovn-Ender. — Stenovn maa være Navn paa en Stendysse (Gravhøj); jfr. S. i Anslet, Fjelstrup S., 3031.

**?Stojstykker.** L 1716—18 Süder-, Norder Stoystücken, Sünder Stoy stücken; B 1774 nørstaa Stycker, synder dito.

**Storehave.** Ravn 1920 Storehave.

**Strandhave** [æ ˈsdʁanˌhas·]. L 1716—18 Süder-, Norder Strand Haff; K 1716—18 Sund Strand Haff, Nord Strand Haff; B 1774 Strand-Haver. || **Strandmarker.** Ravn 1920 Strandmarker. || **Strandskov.** 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201) Bienderup Strand Skov; Schröder 1837 Strandskov; Ravn 1920 Strandskoven, Strandskovhaver; Gst Binderup Strandskov. || **Strandvej.** Ravn 1920 Strandvejen, Binderup Strandvej.

**Strænkedal** [sdʁæŋgəˈdal]. L 1716—18 Oster-, Wester Strandahlsagger, Stranckedahl agger, Stranckdahlsagger; K 1716—18 Sträncked ahls agger, Oster-, Wester-; B 1774 Strenkierdal-Hauge; Ravn 1920 Overstringedal, Nederstringedal. — Støder op til Strænkedal i S.-Bjert, hvor Navnet paa K 1716—18 skrives Sträncker Dahls st. Strænke- er sikkert en Sammensætning paa -kær, og da Stedet ligger ved Bunden af den store Vindemose, hvis yderste Del har Navnet Strandkær (se ndfr. u. S.-Bjert), foreligger der muligvis en Omdannelse af dette Navn, selv om der ikke er direkte topografisk Sammenhæng.

**Stubholt.** L 1716—18 Stoof Holt; K 1716—18 Stof Holt; 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201) Stafholt. B 1774 Stoffholt, liden Stoffholt-Krog, store dito.

**Stættebol.** L 1716—18 Städt Bohl, Stadt Bohl; K 1716—18 Städte Bohl. — Af Subst. Stætte „Stente". Stedet støder op til Ledkær ovfr.

**Søndergrue.** B 1774 Synder-Grue. || **Sønderhave** [ˈsœŋəhasˌvæj]. L 1716

—18 Sünder Haff; 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 200) Bienderup Sønderhauge; B 1774 Synder-Hauge; Ravn 1920 Sønderhaverne. || **Søndermark.** L 1716—18 Das Süder Feld Wangschifft. || **Sønderskov** [*æ ˈsønəˌsgɔ̀ɐ̯*']. K 1716—18 Sünder Skaug od. Skaug schifft; B 1774 Synder Skov; Schröder 1837 Sönderskov; Ravn 1920 Sønderskoven, Sønderskovmarker; Gst Binderup Sønderskov. || **Søndertoft.** L 1716—18 Sünder Tofft; K 1716—18 Sünd Taufft, Sünder Taufft Bohl. || **Søndervang.** L 1716—18 Die Süder Wange.

**Tingbjærg.** L 1716—18 Stoor-, Lille Tingbirr, Stoor-, Lille Tingbir, Tingbirrstücken, Tingbirstücken; K 1716—18 Tingbir, lille-, Stoor-, Tingbirst.; B 1774 Tingbierre, Tingbierge, Tingbierre-Hauge, Tingbierge-Ender, øster Tingbierg-Ender, midt dito, vester dito. || **Tingskov Made** [*ˈtɛŋsgɔ̀ɐ̯ ˈæŋ*']. L 1716—18 Tinck May Blockstücken, Tincks May oder Blockstücken; B 1774 Tingskov-May. — Tingbjærg ligger umiddelbart Vest for Byen, Tingskov Made uden topografisk Sammenhæng hermed paa Grænsen til Vejstrup Sogn. Tinck May Blockstücken synes efter Placeringen i L 1716—18 at maatte høre herhen. Det kan næppe afgøres, om Formen i L 1716—18 er forskrevet, eller om det er den oprindelige Form, der senere er blevet omdannet til Tingskov Made under Paavirkning af Tingbjærg.

**Toftager.** B 1774 Tofft-Agger, nør Tofft-Agger.

**?Tohøje.** K 1716—18 Tho Hü.

**?Torland.** L 1716—18 Torland, Tor Land; K 1716—18 Torland; B 1774 Torden-Lander; Kirkeinv 1777 Torden Land. — Forleddet er uklart. Muligvis af Torn, idet Torden- kan betegne en Udtale [**tɔ̀ˀn-*]; jfr. Torntved ndfr.

**Torneng.** L 1716—18, K 1716—18 Torn Eng; B 1774 Torn, Torn-Enger; U 1779 Torn-Eng. || **Torntved** [*tɔ̀ˀnfə*]. L 1716—18 Torn Tweet; K 1716—18 Torntweet Bohl; U 1779 Tørntved, Tørn-Tved; Ravn 1920 Taarntved. — I Nærheden af Torneng uden topografisk Forb. med Torres Tved ndfr. M. H. t. Udtalen jfr. Trantved ndfr.

**Torres** [*tɔ̀ˀəs* el. *tɔ̀ˀˌs*]. Dörfer 1829 Thorshavn; Schröder 1837 Thorshöie; Trap[1] Thoreshave (Thorshov); Gst 1887 Thorshøj; Ravn 1920 Thorshøj, Torris; Trap[4] Torshøj. || Torres Tved. L 1716—18 Stoor Torß Twe, Lille-, Stoor Torß Twee; K 1716—18 Tirß Twe; B 1774 Torres-Tved, Torres-Tved-Krog. — Torres er muligvis sammensat med Ordet Ris „Krat"; Torres Tved støder op til Viebusk ndfr. En anden Mulighed er, at der foreligger en Sammensætning paa -dys(se) som i det flere Steder forekommende Stendes. „Thorshöie" er ifl. Schröder I p. 101 „3 dicht an einander liegende Hügel — —; sie waren alle mit Steinen umgeben, welche jetzt aber weggeführt sind".

**Troldhøje** [*ˈtʁœlˌhöjˑ*]. — Gravhøj.

**Tvelling.** L 1716—18, K 1716—18 Twelling. — Agerjord ved Mølleaa.

**Tværager.** L 1716—18 1 Stück Thuer agger und Eng, Thuer agger; (her?) K 1716—18 Thuer. || **Tværeng.** L 1716—18 1 Stück Thuer agger und Eng, Thuer Eng; K 1716—18 Thuer E. || **Tværvej** [*æ ˈtvœˑəˌvæj*].

**Tyreløkke** [*ˈtyəˌlǫk*]. L 1716—18 Oster-, Wester Thuer Lück; K 1716—18 Thuerlück, oster-, Wester-; B 1774 Tyrlykke-Hauge, Tyrlykke-Agger; Ravn 1920 Tyrelykke, Tyrelykkehøj. — Dyren. Tyr.

**Vadsten.** L 1716—18 Wadstenne, Wadsteen; K 1716—18 Wadsteen. — I Nærheden af Mølleaa og har sikkert Navn efter et Vadested her. Stedet ligger ved Stættebol ovfr.

**Vandrassel.** L 1716—18 Wrangraßel; K 1716—18 Wangraßel; B 1774 Vandrassel. — Se u. Vandrassel i Tyrstrup, Tyrstrup S., 3033.

**Vestergrue.** B 1774 vester Grue. || **Vesterhave** [*æ ˈvæsdəˌhaːˑ*]. B 1774 Vester-Hauge; Ravn 1920 Vesterhave. || **Vesterløkke.** L 1716—18 die Wester Lücke. || **Vestermark.** L 1716—18 Das Wester Feld. || **Vesterskov** [*ˈvæsdəˌsgɔ̀ɐ̯*']. L 1716—18 Wester Skaug; K 1716—18, Kirkeinv 1777 Bindruper Wester Hölzung; U 1779 Bindrup Vester-Skov; Schröder 1837 Westerskov; Ravn 1920 Vesterskoven, Vesterskovvej, Vesterskovmarker.

**Viebusk.** L 1716—18 Wy Busch; K 1716—18 Wybusch; B 1774 Wiebusk-Agger, Wiebusk-Ender. — Subst. Viebusk „Vidiebusk".

**Vrangager.** L 1716—18 Lille-, Stoor Wrangagger; K 1716—18 Wrang agger. || **Vrangkrog.** B 1774 Vrang-Krog. — Adj. vrang „forvreden".

?**Vridøs.** L 1716—18, K 1716—18 Wryös; B 1774 Vrie-Es. — Efterleddet er Subst. jy. Øs „Bagdel" (Feilb. u. ast), Forleddet antagelig Verb. vride. Jfr. m. H. t. Dannelsen jy. Vrias ɔ: Vride-Ars, „hånsord om en, der pløjer uordentlig; også alm. om en uordentlig arbejder el. person, uordentlig i klædedragt" (Feilb. fra Vends.). Her sigter Navnet maaske til en Krumning, muligvis en bugtet Vej. Stedet ligger mellem Vadsten og Stættebol, og en Vej fører i Nutiden over Mølleaa her. Jfr. ogsaa Navnet Rykøst i Løgumkloster Flække, 3118, og i Barsmark, Løjt S., 3211.

**Vyvhave.** L 1716—18 Wyff Haffe.

**Ærteager.** L 1716—18 Lille-, Stoor Erdter agger, Sieg Erdter agger, Sieg Erter agger; K 1716—18 Lille-, Stoor Erdtagger, Erdtagger Siech; B 1774 Erte-Agger, Erteagger-Hauge; Kirkeinv 1777 Erbsen Acker.

**Østermark.** L 1716—18 Das Oster Feld; B 1774 Øster-Marck, øster Marck. || **Østerskov.** L 1716—18 Oster Sckaug.

## Sønder-Bjert.

**Aamose Bjærg.** L 1716—18 Amos-Birr; K 1716—18 Amos Birre. — Støder vel op til Aamose Bjærg i Nabobyen Varmark, S.-Stenderup S., 2391.

**Adelvej Have** [ˈaj̯ˈəlvy ˈhas·]. Ravn 1920 Aejlvejhave. — Ved Vejen til Binderup. Jfr. Adelvej i denne By.

**Agernhave.** L 1716—18 Eecker Hoff .... mit Eeckern besäet; K 1716—18 Fischeste Krock so Eckers Haff. — Subst. Agernhave „Planteskole".

**Almindsstykker.** L 1716—18 Almäns- oder Goverestücken, Govere oder Allmänns stücken; Kirkeinv 1777 Almind Stück. — Almind, se Indl.

**Ankerskrog.** L 1716—18 Anckerskrock, Ankers Krock; K 1716—18 Anckers Krock. — Mandsn. (Familien.) Anker eller maaske snarere en Sammensætning paa -kær. Stedet støder op til Strandkær ndfr.

**Asperager.** L 1716—18 Asperagger; K 1716—18 Asper ager. || **Asperstykker.** L 1716—18 Asperstücken, Asperstücken Mooß; K 1716—18 Asper Stücken. — Træn. Asp.

**Asserholm.** L 1716—18 Aßer Holm, Aßerholm; K 1716—18 Aßerholm. — Mandsn. glda. Azur.

?**Avskrog.** K 1716—18 [Au?]s Krock.

**Bangsgyde** [ˈbaŋˈsˈgyj̯·ə]. Ravn 1920 Bangsgyde. — Se u. Bangsgyde i Varmark, S.-Stenderup S., 2391.

**Baskær.** L 1716—18 Baßkiär; K 1716—18 Baß Kiär. — Antagelig af Subst. Bast. Se u. Bastholm i Rejsby S., 3086.

**Binderup Led.** L 1716—18 Bendrup Lystucken; K 1716—18 Bundrup Ly. — Ved Vejen mellem S.-Bjert og Binderup paa Grænsen mellem de to Byer.

**Birkeris.** L 1716—18 Bircken rieß, Bircken riß; K 1716—18 Birckeriß.

**Bjert Have** [ˈbjɛɛ̯əd ˈhas·]. || **Bjert Made.** Schröder 1837 Bjert-Maer. || **Bjert Skov.** Gst Bjært Skov. — Se S.-Bjert ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Bjærgsager.** L 1716—18, K 1716—18 Birres agger; Kirkeinv 1777 Bierres Acker, Bierres agger; Ravn 1920 Bjærgager.

**Blareager.** Kirkeinv 1777 Blare Acker. — Forleddet er sikkert Fejl for Blærre „Kile", hvorom se Indl.

**Blokstykke.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Blockstycke; 1563 (Rhode 1775) Blokstykke, Blokstykker; L 1716—18 Blockstücken; Kirkeinv 1777 Block Stücker, Blockstyck. — Blok, se Indl.

**Blustoft.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Blußtofft; 1563 (Rhode 1775) Blustoft; Kirkeinv 1777 Bluß Toft, Bluß Tofft. — Se u. Blustoft i Hørup, Hørup S., 3254.

**Bolager.** L 1716—18 Bullen Acker. || **Boleng.** L 1716—18 Die Bullen Wiese; K 1716—18 bulle E. || **Bolland.** L 1716—18 in dem Bullen-Lande. — Subst. sønderjy. Bolle „Tyr" eller snarere Oversættelse til ty. Bulle af da. Tyr; jfr. Tyreager ndfr.

**Bredmade.** L 1716—18 Stoor Bre May, Stoor Bree May, Lille Bre May; K 1716—18 Stoore Bre, Lille Bre M.

**?Brunland.** L 1716—18 Braunland; K 1716—18 Brännland; (her?) Kirkeinv 1777 Broglands Acker. — Se Brunland ovfr. u. Binderup.

**Dagsryde** [*ˈfø·sd ˌdas'sə, ˈanˌən ˌdas'sə*]. L 1716—18 Dawes Ry agger; K 1716—18 Daves Ry ager; Kirkeinv 1777 Groß-, Klein Dausreed Acker; Ravn 1920 Davse. — Mandsn. glda. Dagh.

**Damager.** L 1716—18 Dammagger; K 1716—18 Damager. — Ved Solkær Aa.

**Dybdal.** L 1716—18 Dufdahl, Duffdahl; K 1716—18 Duf Dahl; Kirkeinv 1777 Dybdals Stück. || Dybdalsbjærg [*ˈdø'dəns'bjɛɹ'ə*]. Ravn 1920 Dødalsbjærg [Dø'delsbjer'ə]. — Udtalen er omtydet til Dødens-.

**Elleskov Ager** [*ˈælsgˌaq'ə, ælsgaqə*]. L 1716—18 Ellskaug, Ellskaug agger; K 1716—18 Ellsckaug agger; Kirkeinv 1777 Elskov Acker, Groß Elskov Acker; Ravn 1920 Elskagre. — Trænavnet El.

**Engslet.** L 1716—18 Engschlätt, Engschlat; K 1716—18 Engschlät; Kirkeinv 1777 Engslet Acker.

**Faarkrog.** L 1716—18 Foor Krock; K 1716—18 Forkrock st.

**?Fiskersti Krog.** K 1716—18 Fischeste Krock so Eckers Haff. — Mellem S.-Bjert og Stranden.

**?Flæggyde** [*æ ˈsdu·ə ˈflægˌqj·, æ ˈleˌlə ˈflægˌqj·*]. — Grunde i Mosvig. Snarest af Planten. Flæg, Navn paa forskellige, mest sværdbladede Vandplanter.

**Fruensryde.** L 1716—18 Fruen Rüstucken Acker, Fruenrüstücken; K 1716—18 Fruenrü st.; Kirkeinv 1777 Frues [Fruns?] Ryde. — Agerjord og Eng.

**Fælleskrog** [*fæləsˈkʀs·q, fæləsˈkʀo'x*]. L 1716—18 Fellerskrock, Felles Krockagger, Fellers Krockagger, Fellerskrockstücken; K 1716—18 Felders Krock ager; Ravn 1920 Fælleskrog. || **Fællesskov.** L 1716—18 Fellers oder Oster Skaug; K 1716—18 Fellers Skaug od. Kuh Weyde; Ravn 1920 Fallesskov. — Ravns Oplysning, at „Fallesskov" har Navn efter en Mand Falle, kan ikke være rigtig; Stedet ligger ikke langt fra Fælleskrog. || **Fællestoft.** L 1716—18 Fellers Toffte.

**Gaaseflo.** L 1716—18 Gooßflostücken, Goßflostücken, Goßfloagger; K 1716—18 Goßflo agger, Goßflo st.

**Gammelhave.** Kirkeinv 1777 Vang-Have oder die sogenandte alte Have; Ravn 1920 Gammelhaver. || **Gammelvase** [*gaməlˈvå·s*]. Ravn 1920 Gammelvaas [Gam'əlvõəs].

**?Gedkær.** L 1716—18 Gir Kiär, Girr Kiär, Girrkiar; K 1716—18 Gir Kiär; Kirkeinv 1777 Gedkiær. — Eng ved Solkær Aa. Muligvis af Dyren. Ged.

**?Gejlager.** K 1716—18 Goyl ager. — Muligvis Fejl for *Geyl ager, af Planten. Gejl „Gyvel".

**?Glavenstykker.** L 1716—18 Glawenstücken; K 1716—18 Glaver st.

**Govre.** L 1716—18 Almäns- oder Goverestücken, Goverestucken, Goverschifft, Warskaug oder Goverschifft, Govere oder Allmänns stücken; K 1716—18 Warsckaug schifft so Govere schifft, Govere st.; Kirkeinv 1777 Govre Stück; Ravn 1920 Gogrevej. — Efterleddet er sikkert Ryde, hvorom se Indl. Stedet støder op til Rydekobbel ndfr. Forleddet skal maaske sammenstilles med det Gaver-, der forekommer flere Steder i L 1716—18 og K 1716—18, bl. a. i Gaverager og Gavereng i Anderup, Stepping S., 3037.

**Grævlinghøj.** L 1716—18 Gräfflings Hü; K 1716—18 Gräffling Hü. — Dyren. Grævling.

**Gydeager.** L 1716—18 Güagger. — Gyde, se Indl.

**Halvager.** Kirkeinv 1777 Halvacker.

**Holm.** K 1716—18 Holm in Skaug. — Holm, se Indl.

**Holvej** [*æ ˈhœlə̥ˌvæj*]. Ravn 1920 Hulevej [æ Hwol'əvej].

**Horshave.** L 1716—18 Hoßhaff; K 1716—18 Hoß Haff; Kirkeinv 1777 Hoshave, Hoshaver. — Subst. jy. Hors „Hoppe".

**Højager.** L 1716—18 Hoye agger, Hoye Agger; K 1716—18 Hüagger. || **?Højryde.** L 1716—18 Hurustücken; K 1716—18 Hürü st.; Kirkeinv 1777 Höyrügget Stück. || **Højstætte.** Kirkeinv 1777 Höye Stete.

**Høvejager.** Kirkeinv 1777 Hoevey Acker.

**Indelukkesled.** Kirkeinv 1777 Jndelyckes Leed.

**Kajeshave.** L 1716—18 Kayes Haff, Kayes Haff Krock; K 1716—18 Kayes Haff, Kayes Haff Krock; Kirkeinv 1777 groß-, klein Cajes Have. — Mandsn. sønderjy. Kaj(e) (DgP u. Kaie).

**Kedelager.** Kirkeinv 1777 Kiedel Acker. — Formodentlig af Kedel, brugt om en Fordybning i Terrænet.

**Keldbjærg.** L 1716—18 Keelbir, Keelbirr; K 1716—18 Keelbir. — Subst. Kilde.

**Kirkegaardsstykker.** L 1716—18 Kircke Gaar stücken, Kirckegåårstücken, Kirckgaarstücken; K 1716—18 Kirckgaar st. || **Kirkegrund** [æ ˈk̥jɛɹgəˌgʀɷŋ̍']. — I Mosvig. Navnet maa komme af, at S.-Stenderup Kirke har været anvendt som „Med" for Grunden. || **Kirkegyde.** Ravn 1920 æ Kirkegyde.

**Klokkerhøj.** U 1716—18 Klocker Hü, Klockerhü; K 1716—18 Klocker Hü; Kirkeinv 1777 Klockerhöy, Klockerhöy Acker. — Areal ved Kirkegaarden.

**Kløverhave** [ˈklɔ̍s'əˌhas·].

**Kobbel** [æ kɔvəl̥, æ kɔv'əl̥]. L 1716—18 Bierter Koppel im Skaug, Biertie Koppel. || **Kobbelager.** L 1716—18 Kaweleagger; K 1716—18 Kavele ager, Kavel ager. || **Kobbelskov** [ˈkɔvəl̥ˈsgɔs]. 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201) Kabbel; Trap[4] Kobbelsk. — Kobbel, se Indl.

**Korneng.** L 1716—18 Körn Engstücken, Korn Eng stucken, Korn Eng Wiesen; K 1716—18 Kornst., Körnst. || **Kornmade.** L 1716—18 Stoor Korn May.

**Kortvending.** L 1716—18 Kortwenning. — Af Adj. kort og Subst. Vending, der maaske kan have Betydningen „Forpløjning"; jfr. Vending i Rise, Rise S., 3212. Mindre sandsynligt er det vel, at Navnet er laant fra Hans Christensen Sthens bekendte Skuespil Kort-Vending, hvis Titelfigur er en Slags Personifikation af Lykkens Ubestandighed. Det kunde ellers betegne en Mark, hvor Afgrødens Størrelse var meget varierende. Jfr. Vendekaabe i S.-Otting, Haderslev Kbst., 3002.

**Laasled.** K 1716—18 Loß Ly. — Se u. Laasledløkke i Barsmark, Løjt S., 3211.

**Landbolshaver.** Ravn 1920 Landbolshaver. — Subst. Landbol „Kaadnersted", eller „Kaadner".

**Langholt** [laŋhɷl̥d]. L 1716—18 Langholt, (her?) Lang; K 1716—18 Lang Holt.

**Lergrav.** L 1716—18 Wester-, Oster Leer Graff; K 1716—18 Leer Graff, Oster Leergraff; Kirkeinv 1777 die Leer Graben, Leer Grav Stücke.

**Lilleager.** L 1716—18 Lille agger; K 1716—18 Lille ager. || **Lillehave.** L 1716—18 Klein Haff.

**?Limkedel.** L 1716—18, K 1716—18 Limkiel; Kirkeinv 1777 Linnkiædel.

**Løkkeled.** L 1716—18 Lückely, Luckely; K 1716—18 Lücke Ly. — Løkke, se Indl.

**Made.** Ravn 1920 Maden. — Made, se Indl.

**?Marholm.** L 1716—18 Wester-, Oster Mohrholm; K 1716—18 Wester-, Oster Mohr Holm; Kirkeinv 1777 Marholm, Marsholm Stücke.

**Markskelstykker.** L 1716—18 Marckskeelstucken, Marckskelstücken; K 1716—18 Marck Schell. — Paa Grænsen til Binderup.

**Melskov.** L 1716—18 Mehlschaug, Mehlskaug; K 1716—18 Mehlsckaug. — Adj. glda. mæthæl „midter-". Ikke s. Lok. som Midtskov ndfr.

**Midtløkke.** Kirkeinv 1777 Mitlycke Aecker. || **Midtskifte.** L 1716—18 Midtschifft; K 1716—18 Midsckifft. || **Midtskov.** L 1716—18 Middel Holt, Middel Holtz; K 1716—18 Middel Holt.

**Mølledam Ager.** L 1716—18 Mühlendammagger, Möhlen Dammagger; K 1716—18 Möhlen Damm agger; Kirkeinv 1777 Mölledams Aecker. || **Møllegyde** [æ ˈmo̤l̥·gɥj·ə]. || **Møllestykker.** L 1716—18 Möhlenstücken; K 1716—18 Möhlenstuck. — Efter Beliggenheden ved Binderup Mølle.

**Nederløkke.** L 1716—18 Nedder Lücke. || **Nederskov** [æ nɛ·əsgɔ̍s]. L 1716—18 Neder Holtz, Under Holt, Underholt; K 1716—18 Under Holt; Ravn 1920 Nederskov.

**Nyled** [ˈnʏj'leˌvæj]. Kirkeinv 1777 Nyeleed; Ravn 1920 Nylevej.

**Nørrekobbel.** L 1716—18 Norder Koppel. || **Nørreløkke** [*nöi·lǫk, æ ˈnöi·ˈlǫk*]. Kirkeinv 1777 Norder Lycke, Norderlycke; Ravn 1920 Nørlykke. || **Nørremark.** L 1716—18 Norder Marck.

**Overløkke.** L 1716—18 Owerlücke, Owerlück, Ober Luck; K 1716—18 Över Lück. || **Overskov** [*æ ɔəəsgɔ̀s*]. L 1716—18 Owerholt; K 1716—18 Over Holt. || **Overvej** [*æ ˈɔəəvæj*].

**Paddeholmvej** [ˈ*paj̊hɔ̀lmˌvæj*]. Ravn 1920 Pajholmvej. — Subst. Padde i den sønderjy. Bet. „Frø". Jfr. Gaardn. Paddeholm i Nabosognet Vonsild, 2395; der er dog ingen topografisk Forbindelse med denne Lokalitet.

**Plommetræ.** L 1716—18 Plum tree; K 1716—18 Plum Tre Ager; Kirkeinv 1777 Blomtræ Acker. — Jy. Plommetræ „Blommetræ" (Feilb.).

**Polakhøj.** Kirkeinv 1777 Polak Höy.

**Præsteskov** [*æ ˈpʀɛ·sdˈsgɔ̀s*'].

**Raggedige Stykker.** L 1716—18 Ragge Dyckstucken, Raggedyckstücken, Raggadyckstucken; K 1716—18 Raggadyck st. — Muligvis af Ordet Rakker.

**Risager.** L 1716—18 Rießagger, Rißagger, Sünder Rießagger, Sünder Rißagger; K 1716—18 Rißagger, Sünder Rißagger; (her?) Kirkeinv 1777 Riiskrog Acker. || **Rismandal.** L 1716—18 Rieß Mannthalsagger, Riß Mannthalsagger; K 1716—18 Rißmanthals Fall; (her?) Kirkeinv 1777 Mandtal Brel Acker, Manhalls Stücke. — Ris, se Indl.

**Rydekobbel.** L 1716—18 Rü Koppel, Ru Koppel; K 1716—18 Rü Koppel. — Ryde, se Indl.

**Skideneng.** L 1716—18 Schitten Eng acker, Schitten Eng wiesen; K 1716—18 Schitt Eng; Kirkeinv 1777 Skiden Eng.

**Skoleforte.** Ravn 1920 Skoleforte. — S. Lok. som Kirkegyde ovfr. || **Skolesti** [*æ ˈsgɔ·tˌsdj̊*].

**Skovhave** [ˈ*sgɔ̀sˌhɑs·*]. Kirkeinv 1777 Skov-Have; Ravn 1920 Skovhave. || **Skovjord.** L 1716—18 Skaug-Jord, Skaug Erde, Skaugs Jord. || **Skovskifte.** L 1716—18 Skaugschifft; K 1716—18 Skaug Schifft; Kirkeinv 1777 Skovskifft, Skov-Skifft.

**Skravtang.** L 1716—18 Schrafftangstücken; K 1716—18 Schraff tang st. — Maaske af jy. Skrab i Bet. „det sletteste af noget". Jfr. Skraveng i Skodborg, Skodborg S., 3053.

**Skrædderager.** L 1716—18 Schredderagger. || **Skrædderkrog.** K 1716—18 Schredder Krock; Kirkeinv 1777 Skræder Krog.

**Skæsbjærg.** L 1716—18 Skiäs Birr; K 1716—18 Skias Birr; Kirkeinv 1777 Skiæsbierre. — Antagelig samme Navn som Skærsbjærg i Hørup, Hørup S., 3254.

**Stenderup Stætte.** L 1716—18 Stenderup Stüdt, Stendrupstät; K 1716—18 Stendrup Städt ager. — Antagelig efter Nabosognet S.-Stenderup, 2391. Stedet ligger dog ikke lige paa Sognegrænsen.

**Strandbjærg.** L 1716—18 Strand Birr; K 1716—18 Strand Birre. || **Strandkær.** L 1716—18 Strandkiär; K 1716—18 Strand Kiär; Kirkeinv 1777 Strandkiær Schifft. || **Strandvej.** Ravn 1920 Bjert Strandvej.

**Strænkedal.** L 1716—18 Stranckedahl, Stranckerdahl, Stranckedahlsberg, Norder Stranckedahlsberg, Süder Stranckedahl Berg, Stranckerdahls stücken; K 1716—18 Stränckеr Dahls st. — Støder op til Strænkedal i Binderup; se ovfr.

**?Stubberkær.** L 1716—18 Stubbes Kiär; K 1716—18 Stubber Kiär agger.

**Sønderløkke.** Kirkeinv 1777 süder Lücke.

**Toftmose.** K 1716—18 Taufft mooß.

**Tolsmade.** L 1716—18 Tols May Wiesen, Tols May stucken acker; K 1716—18 Tolsmay, Tolsmayst. — Af Mandsn. glda. Tholf.

**Trantved** [*tʀanfə, tʀanfəˈsgɔ̀s*']. L 1716—18 Oster Tranttwet, under Tranttweet, Ower Tranttweet, Süder Tranttweet; K 1716—18 Oster-, Sünd Trant, Over-, Neder Trant Twet; Kirkeinv 1777 Trantvedt; Ravn 1920 Trandfer. — Fuglenavnet Trane. Jfr. m. H. t. Udtalen Torntved i Binderup.

**Tværeng.** L 1716—18 Thuer Eng, Tweer Eng; K 1716—18 Thuer E.; Kirkeinv 1777 Oglemooseß Tveer Wiesen.

**Tyreager.** L 1716—18 Bullen Acker; Kirkeinv 1777 Tyre Acker. || **Tyremose.** Kirkeinv 1777 Tyre Moose. — Dyren. Tyr, i L 1716—18 gengivet ved ty. Bulle.

**Tørvemose.** L 1716—18 Sünder Torff Mooß, Oster Torff Mooß; K 1716—18 Oster-, Sünder Turff Mooß. — Nu Agerjord.

**Uglemose** [*æ ˈuɬəˌmu·əs*]. K 1716—18 Stoor Ogell Mooß, Lille Ogel Mooß; Kirkeinv 1777 Oglamoße, Oglemooseß Tveer Wiesen; Ravn 1920 Ullemose. — Fuglen. Ugle, i nyere Tid omtydet til Ulv.

**Vadestedbro** [*ˈvasdəˌbʁɔ'*]. Ravn 1920 Vadstedbro. || **Vadestedvej** [*ˈvasdəˌvæj*]. Ravn 1920 Vadstedvej. — Vej fra S.-Bjert til Skartved. Vadestedbro er Broen over Mølleaa.

**Vang** [*vaŋ'*]. Kirkeinv 1777 Vang-Have oder die sogenandte alte Have; Ravn 1920 Vang. — Vang, se Indl.

**Varskov.** L 1716—18 Warskaug oder Goverschifft; K 1716—18 Warsckaug schifft so Govere schifft. — Ved Grænsen til Varmark. Se u. Bebyggelsesn. i S.-Stenderup S., 2391.

**Vejager.** Kirkeinv 1777 Weg Acker.

**Vesterløkke.** L 1716—18 Wester Lücke, Ower Wester Luck, Nedder Westerlück; K 1716—18 Wester Lück, Neder Westerlück; Kirkeinv 1777 Wester Lücke, Over-, Nieder Westerlyck. || **Vestervang.** L 1716—18 Wester Wang, Wester Wange; Kirkeinv 1777 Westerwang.

**Vindemose** [*veŋəmœs*]. L 1716—18 Wende-Mooß, Wend Mooß; Kirkeinv 1777 Windemose; Ravn 1920, Gst Vindemose. || Vindemosegyde [*veŋəmœsˈqyj·ə*]. — Antagelig Plur. af Ordet Vaand. Feilb. har fra Bjærge H. Formen [*veŋ'*], Plur. [*veŋ'ər*], fra Søvind S. Plur.-Formen [*vœŋ'ə*]. Jfr. Vænder i Emmerlev S., 3107.

**Vived** [*æ ˈleɬəˌvij·və, æ ˈsdu·əˌvij·və, æ ˈnɛ·əˌvij·və*]. L 1716—18 Stoor Vivit; K 1716—18 Lille-, Stoor Vivit; Kirkeinv 1777 Vivet Acker; Ravn 1920 Viver. — Planten. Vie „Pil" og glda. with „Skov" (se Indl. u. Ved). Stedet støder op til Uglemose ovfr.

**Volbrektsstykker.** L 1716—18 Wohlbrechts stücken; K 1716—18 Wolbrehts St. — Formodentlig af et Mandsn., laant fra ty. Wolfbrecht.

**Vrangager** [*ˈvʁaŋˈaq'ə, ˈvʁaŋˌaqə*]. L 1716—18 Wrangagger; K 1716—18 Wrang ager; Kirkeinv 1777 Vrang Acker, Klein Vrang Acker; Ravn 1920 Vrangagre. — Adj. vrang „forvreden".

**Væverryde** [*væəʁə, væəɔ·*]. L 1716—18 Wauerü, Wauerrü; K 1716—18 Wäuer Rü; Kirkeinv 1777 Vevre Acker; Ravn 1920 Vævre. — Subst. Væver.

**Østermark.** L 1716—18 Oster Feld, Oster Felde in der Skaug. || **Østerskov.** L 1716—18 Fellers oder Oster Skaug. || **Østervang.** L 1716—18 Oster Wang, Oster Wange; Kirkeinv 1777 Osterwang.

## Skartved.

**Allas.** L 1716—18 Stoor-, Lille Allas.

**Bertelshave.** Ravn 1920 Bertelshave.

**Bjærgager.** L 1716—18 Birr agger.

**Blokstykke.** L 1716—18 Block stück, Blockstücken. — Blok, se Indl.

**Bremager.** L 1716—18 Brem agger. — Jfr. Bremager ovfr. u. Binderup.

**Bryde.** L 1716—18 Brüde. || Bryde Pold. L 1716—18 Brüde Pold. — Maaske af Ordet Brød(e), hvorom se Indl.

**Bulbro** [*bœlbʁœ*]. L 1716—18 Bollbrostucken, Bollbroostücken, Bolbroskaug, Bollbrooskaug; K 1716—18 boll broo st., boll bro skaug; B 1774 Bolbraad; U 1777—79 Bolbroe-Have, Bolbroe Nær-Haue, Bolbroe Overhaue, Bolbraad-Hauge, Bolbraad neder Hauge, dito Over-Hauge; U 1779 Bolbraad; Gst 1887 Bulbro; Ravn 1920, Gst Bolbro. — Navn paa en lille Skov. Subst. Bulbro „Plankebro". Det er dog muligt, at der foreligger

Omtydning af et ældre -braad; jfr. Bolbraad Ager i Nustrup, Nustrup S., 3048. Stedet ligger ikke ved nogen Vej.

**Buskeng.** L 1716—18 Busch Eng.

**Bøllingsbjærg** [ˈbǫ̀lənsˌbjɛɾ̀ˈə]. Gst 1887 Bøllings Bjerg; Ravn 1920 Bøllingsbjærg; Gst Bøllingsbjerg. || **Bøllingshave** [ˈbǫ̀lənsˈhas·]. L 1716—18 Oster-, Wester Bullens agger; Ravn 1920 Bøllingshave. — De to Lokaliteter støder op til hinanden. Bølling- er sikkert et sammensat Stednavn, snarest paa -eng. Bøllingsbjærg ligger i Nærheden af Tværeng i Agtrup.

**Dalager.** L 1716—18 Dahl agger.

**Damhale.** L 1716—18 Damm Hal agger, Damm Hahl agger.

**Deggersten.** L 1716—18 Sunder-, Middel-, Norder Deggerstein, Sunder-, Middel-, Norder Deggersteen, Sünder Nedder-, Norder Nedder Deggerstein; K 1716—18 Deggersteen, Sünder-, Middel-, Norder-, Nedder Deggersteen, Sund-, Norder-. — Højtliggende Agerjord. Deggersten forekommer ogsaa som et andet Navn paa Barsten i Dybbøl, Dybbøl S., 3241. Rimeligvis af et Ord for „Djævel", der forekommer i forskellige Former i jy. Dialekter, i Vendsyssel bl. a. i den her forudsatte Form Dægger (i Talemaaden *go* el. *ri te dæq'ərs*; se Feilb. u. dægeren). Ordet er laant fra Nty., hvor det ligeledes optræder under forskellige Former (se Mensing u. deuker, düker og döker; jfr. Torp NEO p. 60). Jfr. m. H. t. Bet. Dyvelstenen paa Samsø, der formodentlig indeholder den nty. Form Dyvel af Ordet Djævel (DS I p. 99). Adj. diger „stor", kan ikke indgaa som Forled (som antaget af Aug. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 347), medmindre Degger- beror paa en senere Omtydning.

**?Dværgehøj.** L 1716—18 Duer Hü stücken. — Antagelig samme Navn som det enkelte Gange forekommende Dværgehøj.

**Engdalsager.** L 1716—18 Eng Dahls agger.

**Eskebjærg** [ˈæsgəˌbjɛɾ̀ˈə]. Ravn 1920 Eskebjærg. — Tilplantet med Ask.

**Faldstykker.** L 1716—18 Fall stücken.

**Felsager.** L 1716—18 Fels agger. — Hænger maaske sammen med Fælled ndfr.

**Firsballe** [ˈfi·sˌbal̀ˈə]. L 1716 fürsboll, fürsball; Ravn 1920 Fisballe. — Kan muligvis sammenstilles med det uforklarede Fisbjærg i Torning, Tyrstrup S., 3033.

**Fiskbæk.** K 1716—18 Fisch bäck En.

**Frøkær.** L 1716—18 Frö Kiär, Fro Kiär; Kirkeinv 1777 Frokiær. — Støder sikkert op til Frøkær i Agtrup; s. d.

**Fynboshave** [ˈfǫnbœsˌhas·].

**Fælled** [*æ fœ·lə̀t*]. Ravn 1920 Østerfælled, Midterfælled, Vesterfælled. — Fælled, se Indl.

**Gaaseager.** L 1716—18 Goß agger.

**Gammelhave** [ˈgaməl̀ˌhas·, ˈgaməl̀ˈhas·]. Ravn 1920 Gammelhave. || **Gammeltoft** [*gaməl̀tɔ̀st*]. L 1716—18 Gammel Taufft; Ravn 1920 Gammeltoft. || Gammeltoftsgyde [ˈgaməl̀tɔ̀sd(s)ˈgyj·ə]. Ravn 1920 Skartved Gammeltoft Gyde. — Vej.

**Gavsager.** L 1716—18 Wester-, Oster Gaffs agger. — Ogsaa som Gaardnavn, udt. [ˈgasˌaq'ə, ˈgasˈsˌaq'ə]; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Forleddet er formodentlig Gen. af Ordet Gab, hvorom se Indl. I Forbindelsen aps kan p antagelig gaa over til w ligesom k i Forb. aks.

**Gensbjærg.** L 1716—18 Genßbir.

**Goldbæk** [*gɔlbæk*]. L 1716—18 Norder-, Sünder Gold Beck, (her?) Golsper; Guide 1901, Ravn 1920 Goldbæk. — Af Adj. gold i Bet. „fiskefattig" eller muligvis af Dyren. Galt. Jfr. Goldbæk i Stokkerhoved, Gl.-Haderslev S., 3011, og Bebyggelsesn. Goldbæk i Agerskov S., 3074.

**Gravhole.** L 1716—18 Graff Holl.

**Griskær.** L 1716—18 Griß Kiär, Grieß Kiär stücken, Griß Kiar stücken. — Dyren. Gris.

**Grønmade.** L 1716—18 Gröen May, Gröen Mayes agger, Grön Mays agger.

**Guldland.** L 1716—18 Oster-, Wester Guld Land. — Subst. Guld. Jfr. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

**Gærdebred.** L 1716—18 Girbray. — Jfr. Gærdebred i Moltrup, Moltrup S., 3021.

**Halskobbel.** L 1716—18 Halß Koppel, Halßkoppel stucken; K 1716—18 Halß Koppel, Halßkoppel st.; Kirkeinv 1777 das Hiortgrav oder Hals Koppel; U 1777—79 Fælles Hals-Kobbel, Fællitz Hals-Kobbel. — Skov. Hals, se Indl.

**Havegaard.** K 1716—18 Hau gå E. — Subst. Havegaard. Se u. Havegaarde i Spandet S., 3083.

**?Hejslandshøj Stykker.** L 1716—18 Oster-, Wester Heyß Lands Hüstücken, Oster-, Wester Hauß Lands Hüstücken.

**Hestekobbel** [ˈhæ·sdˌkɔvˈəl]. L 1716—18 in der Hest Koppel.

**Hjortgrav** [jɔɹdgʁɑs]. L 1716—18 Wester Jord Grau; K 1716—18 Jord Grau oster, Jord Grau wester; Kirkeinv 1777 das Hiortgrav oder Hals Koppel; U 1777—79 Hiortgrav, Hiortgrav-Haue, Fællitz Hiortgrav, Fælles Hiortgraf-Kobbel; Ravn 1920 Hjortgrav. — Støder op til Hjortgrav i Binderup.

**Holdager.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) holde agre; 1563 (Rhode 1775) holde Agre; L 1716—18 Sünder Holl agger, Norder Holl agger; Kirkeinv 1777 Hold Acker, das Holz Acker og der [ɔ: oder] Hold Agger. — Af samme Oprindelse som Holdager i Diernæs, Hoptrup S., 3012; s. d.

**Holt.** 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201) Fællesskoven Holt. — Holt, se Indl.

**Humlegaard** [ˈhœmǝlˌgɑʊˈə]. || **Humlesig** [ˈhœmǝlˌsiˈx]. Ravn 1920 Humlesig. || **Humletoft.** L 1716—18 Hummel taufft.

**Hyldebuskager.** L 1716—18 Hüllbusch agger.

**?Iversstykker.** L 1716—18 Juer stücken.

**Kaalhave.** L 1716—18 Kahlhaffsstücken, Sunder-, Norder Kahlhaffs Poll; K 1716—18 Kåhl Haffs st., Kohl Haffs Poll, Sünd-, Nord-. — Agerjord ved Halskobbel, langt fra Byen.

**Katsig.** L 1716—18 Katt Sieg.

**Kildeeng.** L 1716—18 Keel Eng.

**Kirkedal.** L 1716—18 Oster-, Wester Kircke Dahls stücken, Oster-, Wester Kirckdahls stücken. || **Kirkehøj.** L 1716—18 Norder-, Sünder Kircke Hü.

**Klemmeskilde.** L 1716—18 Klemmerskehl, Klemmers Kehltaufft; K 1716—18 Klämmes Keel, Klämmes Keel Taufft. — Af Mandsn. Klement (DgP).

**Kogang.** L 1716—18 Kohgang oder Kohfelde. — Subst. Kogang „Græsgang for Køer". || **Kohave** [ˈkɑʊˌhɑs·]. Ravn 1920 Kohave.

**Korshøj.** L 1716—18 Koß Hü. — Formodentlig en Høj, hvorpaa der er rejst et Kors i Forbindelse med Korsbyrd; jfr. P. Severinsen i Fortid og Nutid VII p. 158.

**Kragebakke** [æ ˈkʁɑ·qˌbɑk].

**Krogdige Ager.** L 1716—18 Krock Dyck agger.

**Kærhave** [ˈkæi·ˌhɑs·]. L 1716—18 Kiär Haffs schifft.

**Langager.** L 1716—18 Sünder-, Norder Lang agger. || **Langrojer.** L 1716—18 Lang Royer.

**Lergrav.** L 1716—18 Norder-, Sünder Leer Graff stücken.

**Lillehave.** L 1777—79 Lild-Haue, Lild-Hauge. || **Lillemade.** L 1716—18 Lille May.

**Linkærshave** [ˈlɛŋgǝsˈhɑs·]. L 1716—18 Linckiärs agger, Linckiars agger; Ravn 1920 Linkeshave. — Maaske af Adj. liden. Jfr. Linkær i Knud, Fjelstrup S., 3031.

**Lobbjærg.** L 1716—18 Lobbirr.

**?Lummer** [l0ŋəi, l0ŋˈə]. L 1716—18 Liummer stücken, Liummer schifft. — Snarest Subst. Lummer i Bet. „Pløre, Mudder, Søle" (se ODS og Feilb.). Udtalen maa i saa Fald være forvansket. Stedet støder op til Linkærshave ovfr.

**Løkke** [æ l̥ǫk]. Ravn 1920 Lykken. — Løkke, se Indl.

**Markskel.** L 1716—18 Marckschel, Marck scheel, Marck sckell, Narck sckell.

**Midtstykker.** L 1716—18 Middel stücken.

**Møgeltved.** L 1716—18 Maul Tweet. — Adj. jy. møgel „stor".

**Møllebanke.** Ravn 1920 Møllebakken [æ Møll'bank]. — Ved Agtrup Mølle. || **Møllebjærg.** L 1716—18 Mollbirr, Möllbirr, Oster-, Wester Myl birr; K 1716—18 Mollbir. — Ved Binderup Mølle, som ogsaa de følgende Lokaliteter har Navn efter. || **Møllebæk.** L 1716—18 Over-, Nedder Mylbeck; Kirkeinv 1777 Muhlen Bach. || **Møllehave.** L 1716—18 Möhlenhaffsstucken, Mohlenhaffstücken, Müllen Haffs stücken; K 1716—18 Müllen Haffs st.; U 1777—79 Møll-Haue, Møll-Hauge. || **Møllekobbel.** L 1716—18 Mollen Koppel, Möllen Koppel; K 1716—18 Möllen Koppel; B 1777—79 Møll-Kobbel, Møll-Koppelet. || **Mølleskov.** L 1716—18 Oster-, Middel Mohlen skaug agger, Wester-, Oster-, Middel Möhlen skaug agger; K 1716—18 Möllen skaug agger. || **Mølletoft.** L 1716—18 Molltaufft, Mölltaufft, Möll Taufft; K 1716—18 Moll Taufft; U 1777—79 Mølltoft, Møll-Tofften. || **Møllevej.** L 1716—18 Lang-, Lille Myl Weg.

**Natkobbel** [ˈnadˌkɔv'əl̥]. — Kobbel, hvor Kreaturerne opholder sig om Natten.

**Nederløkke** [ˈnɛ·əˈl̥o̤k].

**Nyvej.** Ravn 1920 Nyvej.

**Nørreager** [æ ˈnöɹaqə, ˈnöɹˈaq'ə]. Ravn 1920 Nørager. || **Nørremark** [nöɹmaɹg]. Ravn 1920 Nørremarken.

**Overgade.** Ravn 1920 Skartved Overgade. || **Overhave.** U 1777—79 Over-Haue, Over-Hauge. || **Overmark.** L 1716—18 Ower-Marcke, Das Over Marck, das Scharttweeter Over Marcke; K 1716—18 Ober Marck; U 1779 Overmarck; Ravn 1920 Overmarken.

?**Paddeeng.** L 1716—18 Payes Eng. || **Paddestykker.** L 1716—18 Paystücken. — Vel af Dyren. Padde i Bet. „Frø".

**Perstoft.** L 1716—18 Peers Taufft.

**Ravnehave.** L 1716—18 Rauen Haff, Räuen Haff; K 1716—18 Rauen Haff; U 1777—79 Ravn-Hauge, Fælles Raun-Haue, Fællitz Raun-Hauge.

**Rindetoft.** L 1716—18 Rinnen Taufft, Rinne taufft stücken.

?**Rugryde.** L 1716—18 Over Raurü, Nedder Räurü.

**Rundkær.** L 1716—18 Rund Kiär.

**Rydland** [ˈʀy·ˈlaŋ']. Ravn 1920 Rydland. || **Rydstykker** [ˈʀɥj·ˌsdo̤gə]. U 1716—18 Rüstücken; Ravn 1920 Rydstykke. — Ryde, se Indl.

**Sandbjærg.** L 1716—18 Sandbirr stücken, Sandbirdstücken, Sandbir stücken.

**Sejkær** [sæi̯ḳjə]. L 1716—18 Oster Seykiar, Oster Saykiar, Oster Seykiär; K 1716—18 Seykiär Haff, Seykiär oster; U 1777—79 Seykier-Haue, Seykiær-Hauge; Ravn 1920 Sejkær. || Sejkær Slet. L 1716—18 Say Kiärsschlätt, Seykiars Schlatt, Seykiärs Schlätt; K 1716—18 Seykiärs Schlätt. — Af Adj. sej eller maaske snarere af Subst. jy. Seje „sene el. hinde i kød" (Feilb.), der sikkert ogsaa kunde have Betydningen „Græsrødder". Jfr. Sejkær i Bojskov, Adsbøl S., 3226.

**Sige** [æ si̯j·qə]. — Plur. af Sig, hvorom se Indl.

**Simon Bunkes Have** [simɷn ˈbɷŋgəs ˌhas·]. Ravn 1920 Simon Bunkes Have.

**Skartved Bæk.** Gst Skartved Bæk. || **Skartved Have** [ˈsgaɹdvə ˈhas·]. — Se Skartved ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Sleteng.** L 1716—18 Schlet Eng, Schlett Eng.

**Slotager** [ˈslɔdˌaqə]. L 1716—18 Schlott agger. — Agerjord ved en dyb Dal. Der er pløjet Munkesten op her (Opt. 1940).

**Smedebanke.** Ravn 1920 Smedebakke [æ Smej'bank]. || **Smedseng.** L 1716—18 Schmeds Eng.

**Snakager.** L 1716—18 Schnack agger. — Jfr. Snakmose i Gl.-Haderslev, Haderslev Kbst., 3002.

**Stahøj.** L 1716—18 Stahü, Stahü May.

**Stakketrojer.** L 1716—18 Oster-, Wester Stacker Royer. — Adj. stakket „kort".

**Stavesager.** L 1716—18 Wester-, Oster-, Lille Staves agger, Wester-, Oster-, Lille Stavels agger; K 1716—18 Stawesagger, Oster-, Wester-, Stawes

lille. || **Stavesskov.** L 1716—18 Stavesskaug. — Staves- er formodentlig et sammensat Stednavn, maaske et *Stavhøj (identisk med Stahøj ovfr. ?).

**Stenkær Ager.** KronSk $^{25}/_{7}$ 1585 Stienkieragger. || **?Stenmær.** L 1716—18 Stienen Meer, Stienne Mäer, Stienne Meer.

**Stisager.** L 1716—18 Stißagger.

**Storehave.** U 1777—79 Store-Haue, Store-Hauge.

**Svendsholt.** L 1716—18 Schwennes Holt. — Antagelig af Mandsn. Svend.

**Sønderløkke.** L 1716—18 Oster-, Wester Sünder Lück; Ravn 1920 Sønderlykke.

**Torn.** L 1716—18 Over för Torn, Sünder under Torn. || **Tornager.** L 1716—18 Dorn agger.

**Trøjsel** [*trœjsəl*]. L 1716—18 Träußelhaff, Treußel Poll, Streußel Poll; K 1716—18 Treußels Haff, Treußel Poll; 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 201) Trøysholt; U 1777—79 Trøysel Haue, Trøysel-Hauge; Schröder 1837 Troisel; Kok II p. 416, Ravn 1920 Trøjsel. — Højtliggende Agerjord, der støder op til Skoven Halskobbel. Navnet kunde være et Subst. glda. *trothsl, afledt af Verb. glda. trothæ „træde" og med en lignende Bet. som jy. Traad „Spor", der ogsaa synes at forekomme i Bet. „Græsgang" (jfr. u. Trojsvig i Kestrup, Hoptrup S., 3012. Om Orddannelsen se Emil Olson, Appellativa substantivens bildning p. 279 ff.).

**?Tyrehave.** U 1716—18 Thuer Haffs Eng, Thüer Haffs Eng, Thur Eng.

**Vejager.** Kirkeinv 1777 Vey Acker.

**Vesterkær.** L 1716—18 Over-, Middel-, Nedder-, Lille Wester Kiär. || **Vesterløkke.** L 1716—18 Wester Lück. || **Vesterrojer.** L 1716—18 Wester Royer. || **Vesterstykker.** L 1716—18 Wester stücken. || **Vestervang.** L 1716—18 Wester Wang.

**Villandsstykker.** L 1716—18 Willands stücken. — Maaske af Fuglen. Vildand.

**Østerløkke.** L 1716—18 die Oster Lücke. || **Østerrojer.** L 1716—18 Oster Royer. || **Østertoft.** L 1716—18 Oster Tofft, Oster Taufft. || **Østervang.** L 1716—18 in der Oster Wange.

# 2393. VEJSTRUP SOGN.

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Vejstrup,** S, Kirke [ˈvæjsdʀɔp ˈsɔs'n]. VJb 1231 (13. Aarh.) wisænthorp; 17/7 1440 (LDipl) Wisdrope; 12/11 1451 (LDipl) Wisdorp; SJb 1462 Wesdorp, Westorp; udat. 1480—1500 (Voss) Wisdorp; SJb 1509 ff. Weßdorpe, Weßedorpe; Provstibog 1564 weystrup; Jb 1639—40 Weisterrup; Mejer 1649 Weysterup; Danckw 1652 Weyesterup; Jb 1672 Weysterup; DAtl Weistrup; VSK Weistrup Kirke; Gst 1857—58 Vejstrup Ke; Trap[1] Veistrup Kirke; Gst Vejstrup Ke; Postadr 1941 Vejstrup. — Hvis Formen i VJb er rigtigt overleveret, kan Forleddet være Gen. af et Personn. glda. *Wisund, identisk med oldn. visundr, m. (Gen. -s og -ar) „Bisonokse", der dog formodentlig er laant fra Nty. (jfr. Hellquist i Sydsvenska ortnamnssällskapets årsskr. 1925 p. 7). Af samme Oprindelse er det østgotiske Personn. Visandus og — med Vernersk Veksel — ohty. Wirunt, Wirant (Schönfeld, Wörterb. d. altgerm. Personen- u. Völkernamen p. 267).

**Bakkegaard,** Gd. Ravn 1920, Postadr 1941 Bakkegaard. — Nyere Navn paa Brusegaard ndfr.

**Bavtahøj,** Gd. Ravn 1920 Bavtehøj; Postadr 1941 Bavtahøj. — Navnet sigter til en Kæmpehøj ved Gaarden.

**Brusegaard,** Gd. Guide 1906 Brosegaard; Ravn 1920 Brusegaard. — Se Brodershøj ndfr. u. Naturnavne.

**Bulbrogaard,** Gd. Ravn 1920 Bolbrogaard. — Se Bulbro ndfr. u. Naturnavne.

**Damgaard,** Gd [*dam·gɑ, æ dam·gɑ*]. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Damgaard. — Ifl. Ravn efter en Ejer ved Navn Dam.

**Damkærgaard,** Gd [*damkjəˈgɑ'ə*]. Gst 1887 Damkjær Gd; Ravn 1920 Damkær; Gst Damkjær Gd; Postadr 1941 Damkær.

**Fiskebækkær,** Hse. Postadr 1941 Fiskebæk Kær. — Se Fiskebæk Kær ndfr. u. Naturnavne.

**Gamborg,** Gd. Guide 1901, Gst Gamborg Gd; Postadr 1941 Gamborg. — Se Gamborg ndfr. u. Naturnavne.

**Grænsegaard,** Gd. Postadr 1941 Grænsegaard.

**Grøftehus,** Hs [*gʀæsdəˈhuw's*]. Ravn 1920 Grøftehus. — Se Grævter ndfr. u. Naturnavne.

**Grønninggaard,** Gd [*gʀönənˈgɑ'ə*]. Trap[4] Grunninggd.; Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 51 Grønnegaard; Postadr 1941 Grønning. — Opkaldelse efter det flg. Navn.

**Grønninghoved,** Lb [*gʀönənˈhs'j*]. 17/7 1440 (LDipl) Grundinghehöuede; 27/9 1440 (Voss), 26/7 1443 (Voss) Grundinghouet; 4/7 1452 (Vid. 1481) Grunninghoved; Sk 1524 Grundhoffet; (her?) Jb 1537—38 Grimhed; Sk 1541 Grundehouet, Grundhoeuet; Sk 1541—43 Grundehouett; Sk 1542 Grundethowet, Grundehouet, Grundehovet; Jb 1542—43 Grundehouet, Grundehoeuet; Provstibog 1564 Grunding Houet; Reg 1580 Grundethouet; KronSk 4/3 1588 Grundighovit; Jb 1604—05 Grunding houett, Gröndinghöuett; Jb 1639—40 Grunndinnghoffuitt; Mejer 1649 Grönwickhode; Danckw 1652 Gronwyckhoedt; Jb 1672 Gröndinghoed; Rhode 1775 Grønninghod; DAtl, VSK, M 1844 Grønninghoved; Gst 1857—58 Grunninghoved; Lyngby 1859 [*grönənˈho'i*]; Trap[1] Grønninghoved; Opt. 1916 [*grönənˈhu'j, gronənˈhu'j*]; Gst Grønninghoved; Trap[4] Grunninghoved; Opt. c. 1930 [*grönənˈhu'əð*]; DF III

p. 138 [*grˀ0nj̥ŋˀhu'j*]; Postadr 1941 Grønninghoved. — Forleddet er antagelig Gen. af et Indbyggernavn glda. *Grundingar, afledt af Subst. glda. *grund i Bet. „Kløft"; se u. Grunde i Gl.-Ladegaard, Hammelev S., 3045. Ordet maa sigte til den dybe Dal, der fra Nordvest strækker sig hen til Byen. Udtalen med [*n*] maa være sekundær; den kan muligvis være paavirket af Ordet Grønning.

**Grønninghoved Strand,** Hse. Gst Grønninghovedstrand; Trap[4] Grunninghoved Strand; Postadr 1941 Grønninghoved Strand.

**Grønninghoved Søndermark,** Gde og Hse. Trap[4] Grunninghoved Søndermark.

**Hakkemose,** Hse. Postadr 1941 Hakkemose. — Se Hakkemose ndfr. u. Naturnavne.

**Holmsminde,** Gd. Postadr 1941 Holmsminde. — Slægtsn. Holm.

**Højsmose,** Hse. Postadr 1941 Højsmose. — Se Højsmose ndfr. u. Naturnavne.

**Karolinelund,** Gd. Gst 1887, Gst, Postadr 1941 Karolinelund.

**Kronborg,** Hs [ˈ*kʀɔ·nˌbɔɔ̯ˈə*]. — Et gammelt Lejehus. Opkaldelse efter Kronborg Slot.

**Kurkgaard,** Gd [*kuˌgˈgɔˈə*]. Guide 1901, Gst, Postadr 1941 Kurkgaard. — Jfr. det følgende Navn.

**Kurk Mark,** Hse. Kok II p. 242, Postadr 1941 Kurkmark. — Se Kurk Mark ndfr. u. Naturnavne.

**Løkkesgaard,** Gd [*lœgsˈgɔˈə*]. Nissen 1840 Lyksgaard; Gst 1857—58 Lykkesgd; Trap[1] Lykkesgaard; Ravn 1920 Lyksgaard eller Lykkesgaard; Gst Lykkesgaard; Postadr 1941 Lyksgaard. — Efter Naturnavnet Løkke; se ndfr.

**Nederby.** Ravn 1920 Nederby. — Del af Grønninghoved.

**Olufskær,** Gd [*vɔlsˈkjæˈə*]. Guide 1867 Olufskjær; Gst Olufskjær Gd; Postadr 1941 Olufskær.

**Overby.** Ravn 1920 Overby. — Del af Grønninghoved.

**Ravnsminde,** Gd [ˈ*ʀasˈnsˌmenə*]. Guide 1906 Ravnsminde; Opt. c. 1930 [ˈ*ʀasˈnsˌmen·*]; Postadr 1941 Ravnsminde. — Af Slægtsn. Ravn.

**Salærgaard,** Gd [*æ saˈlæˈəˌgɔˈə*]. Nissen 1840 en saakaldt Salariegaard; Ravn 1920 Salategaard. — Ifl. Opt. 1940 har her boet en Herredsfoged. Navnet sigter til, at denne har haft Gaarden som Vederlag for sit Arbejde.

**Sjølund,** Lb [*sjœlɔnŋ*]. [4]/7 1452 (Vid. 1481), udat. (1476 ÆDA I 21) Siølund; [23?]/10 1491 (?) (16. Aarh.) Sølund; [11]/2 1505 (1713) Siølund; Sk 1541 selunt, Selunt; Sk 1541—43 Soeluntt; Sk 1542 Soelunt; Provstibog 1564 Szølunt, Solunt, Szølunth; Jb 1604—05 Sölundt; Mejer 1649, Danckw 1652 Sielundt; Jb 1672 Siolund; DAtl Siølund; VSK Soelund; Dörfer 1805 Siölund, Sielund; M 1844, Gst 1857—58, Trap[1], Gst Sjølund; Opt. c. 1930 [*sjœlˈŋ*]; Postadr 1941 Sjølund. — Af Subst. glda. siõ „Sø". Søen har antagelig ligget i Lavningen Sydøst for Byen, det nuværende Gammelmose.

**Sjølundgaard,** Gd [*sjœlɔnŋˈgɔˈə*]. Gst 1887 Sjølund Gd; Ravn 1920 Sjølundgaard; Gst Sjølund Gd; Trap[4] Sjølundgaard.

**Skamling,** Gd og Hse [*sgamləŋˈgɔˈə*]. Trap[4], Postadr 1941 Skamling. — Se Skamlingsbanke ndfr. u. Naturnavne.

**Stangmoseled,** Gde [*sdaŋmɔsˈlæj̥, ˈlelə, ˈsduˑə sdaŋmɔsˈlæj̥*]. Rhode 1775 Stangmosled; K u. A. Stagemoos Ley; B 1788 Stangmoesleed, Stangmoesheck; U 1799 Stangmoosled; Schröder 1837 Stangemoesled; Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Postadr 1941 Stangmoseled. — Den ene af Gaardene ligger i Vonsild Sogn. Se Stangmose ndfr. u. Naturnavne.

**Søndergaard,** Gd [*sønəgɔ*]. Gst 1887, Gst, Postadr 1941 Søndergaard.

**Toftgaard,** Gd [*tɔsdgɔ*]. Postadr 1941 Toftegaard.

**Vejstrupgaard,** Gd [*væjsdʀɔbˈgɔˈə*]. Jb 1604—05 Weistrupgaardt; Gst Vejstrup Gd; Postadr 1941 Vejstrupgaard. — Den ældste Form refererer sig til den gamle Herregaard Vejstrup; se om denne DAtl VII p. 151.

**Vejstruprød,** Lb [*ʀöj*]. Udat. 1480—1500 (Voss) Wisdorperrodh; Sk 1524 Rodt; Sk 1539 Rodth; Sk 1541 Wesedorp Roth, Wesedorp rodt; Sk 1541—43 Weistorp rot; Sk 1542 Rodt, Weistorprodt, Veistorprodt, Vesedorprot; Jb 1542—43 Wesedorprot, Vesedorprot; Provstibog 1564 Rade, weistrup-

**Gammelløkke.** L 1714—15 gammel lück, gammel lücke.

**Graatoft.** U 1815 Stor-, Liedengraatoft, Gammelgräutoft.

**Havedeling.** B 1790, U 1815 Havedeeling. || **Haveflod.** B 1790 Hauflued; U 1815 Haufloed. || **Haver.** B 1790, U 1815 Hauer; Ravn 1920 Haver. — I Kirkeby. Plur. af Subst. Have.

**Havreager** [*'haːsəˌaqə*]. L 1714—15 das Süder Haber felt Wangschefft, Süder haber Wang, Süder haber Wang schefft; Ravn 1920 Havreager.

**Hedebro** [*æ 'hi·ˌbʁɔ'*]. — Muret Bro i Chausséen. || **Hedehave.** B 1790 Hedehaue; U 1815 Heehave; Ravn 1920 Hehave.

**Hok** [*æ hɔk*]. L 1714—15 Hock, Hack, hock Wisch; B 1790 Hok; U 1815 Hock. — Hok, se Indl.

**Hyrdeeng.** L 1714—15 Hader Wisch. — Hader Wisch er nty. Oversættelse af da. Hyrdeeng. Hyrde hedder paa Nty. Harder, i Nordslesvig Hadder (Mensing u. Harder 3).

**Hørgaard.** B 1790 Hörregaard, Hörgaard; U 1815 Hörregaard.

**Istokmose** [*'iˑjˑ·sdəˈmuˑəs, 'iˑjˑ·sdəgmuˑəs*]. L 1714—15 Ih stock Moeß, Ihstock Wahi; B 1790 Idstok, Idstokmoes; U 1815 Isstock-Mohr, Iisstock-Mohr, Idstok; Ravn 1920 Istok; Gst Istok Mose. — Wahi i L 1714—15 staar rimeligvis for Vad. Istok er Subst. Egestok „Gangtræ af Egetræ". Om den lydlige Udvikling af Ordet Eg se Isskov u. Naturnavne i Hjerndrup S., 3035.

**Keldsig** [*ɣjælˈsi'x*]. Ravn 1920 Kielsig. || **Keldspjæld.** B 1790 Kieldspiol; U 1815 Kielspiol; Ravn 1920 Kielspold [Kielspjold]. || **Keldsæd.** B 1790 Kielssaed auch Synderhaue, Kielssaedhaue; U 1815 Kielssaedhave, Kielssædhave; Ravn 1920 Kjældsædhave. — Subst. glda. kælda „Kilde, Brønd". Efterleddet Sæd betyder „Areal der tilsaas", se Lillesæd i Gabøl, Nustrup S., 3048.

**Kilsmade.** L 1714—16 Kielß Mai Capel; B 1790 Kielsmai; U 1815 Kielsmay; Guide 1867 Kilsmaj; Gst ældre K Kilsmade; Ravn 1920 Kjelsmaj. — Kile, se Indl., eller muligt Mandsnavnet Keld.

**Kirkeby Have.** L 1714—15 Kirche boj, Kirche boi hawen, Kirche bøi Capel, Kirche boi Capel; B 1790 Kierkebyhaue, Kierkeby; U 1815 Kierkebye, Kirkebyehave; Ravn 1920 Kirkebyhave. — Jfr. Haver ovfr., som dog ikke er samme Lok. || **Kirkekær.** B 1790, U 1815 Kierkekier. || **Kirketoft.** U 1815 Kierketoft. || **Kirkevej** [*æ 'ɣjɛˑgəˌvæj*]. Ravn 1920 Kirkevejen. — Vejen fra Aastorp til Taps Kirke.

**Kjoleærme** [*'ɣjɔsəlˌæˑm*]. Ravn 1920 Kjoleærmet. — Langstrakt Ager.

**Kobbel.** B 1790. — Kobbel, se Indl.

**Kogang** [*'kɔˌgaŋ'*]. B 1790, U 1815 Kohgang; Ravn 1920 Kogang. || **Kohave.** B 1790 Kohaue; U 1815 Kuhave, Kohave; Ravn 1920 Kohave.

**Kongevej.** [*æ 'gaməlˈkɔŋəvæj*]. L 1714—15 Königs Weg; B 1790 am Königsweg; Ravn 1920 Gamle Kongevej. — Rest af den gamle Vej, som paa VSK forbinder Kolding med Haderslev. Den løber parallelt med og Øst for den nye Chaussé fra Mejeriet i Kirkeby og sydpaa.

**Kov** [*æ kɔs, æ 'kɔsˌhasˑ*]. U 1815 Kau. — Højtliggende Agerjord. Subst. ænyda. kove „aflukke, kammer" (Kalkar); fra Fyn kendes Bet. „en liden Hytte, en Bod, et Skuur" (Molbech). Ord med beslægtet Bet. som Dørns, Pissel og Kammer anvendes andensteds som Stednavne.

**Krog** [*kʁɔˑx, æ kʁɔˑx*]. L 1714—15 Krog; B 1790 Kroghaue; U 1815 Kroghave. || **Krogskov** [*'kʁɔˑxˈsgɔs'*, *æ 'kʁɔˑxˌsgɔs'*, *'kʁuˑqˈsgɔs'*]. B 1790, U 1815 Krogskov. — Krog, se Indl.

**Landbolshave.** B 1790 Landbolshaue; U 1815 Landbohlshave. — Subst. sønderjy. Landbol „Kaadnersted", eller „Kaadner".

**Langager** [*'laŋˈaqə*]. || **Langeng** [*'laŋˑ'æŋˑ*]. B 1790 Lang Eng oder Westermarkeshaue; U 1815 Langenghave, Langeng.

**Lidentoft.** B 1790, U 1815 Liedentoft; Ravn 1920 Liden Toft.

**Lillehave** [*'leləˌhasˑ*]. B 1790 Lildhaue; U 1815 Liedenhave, Lildhave.

**Lyngpold.** L 1714—15 löhng Pohl, lung Pohl, löng Pohl, löhng Pohl hawen Capel; B 1790 Lyngpold, Lüngpold; U 1815 Löngpold.

**Løkke** [*ɔ̈sə-, næˑə l̈ök*]. B 1790 Lykkehaue oder Nylyk; U 1815 Lükkehave; Ravn 1920 Lykkehave. — Løkke, se Indl.

**Maskledforte** [*masgl̥əˈfɒ·id*]. — Vejen fra Aastrup mod Vejstrup. Maaske et *Markskel-led-forte, eller Mask- kan være en Sammentrækning af *Madeskov, se Maskled i Sønderby, Kegnæs S., 3251.

**Melskov.** L 1714—15 Meilschau; B 1790 Mäelskov. — Jy. mel- „mellem".

**Midttoft.** U 1815 Mittoft.

**Mylde** [*mʏj·l̥*]. Ravn 1920 Møl. — Udtales med langt ø (Ravn). Agerjord paa en Bakkeskraaning.

**Møllehave.** B 1790 Möellhaue; U 1815 Moelhave, Möhlhave. || **Mølleskov.** U 1815 Moelskov.

**Nederhave.** B 1790 Nedderhaue; U 1815 Nedderhave; Ravn 1920 Nederhave.

**Nefhave.** B 1790 Nefhaue; U 1815 Nefhave; Ravn 1920 Nefshave [Nev'shav']. — Ved Nefgaard.

**Nydam** [ˈ*nʏj'dam'*]. B 1790 Nydammhaue; U 1815 Nydamm; Ravn 1920 Nydam. || **Nyløkke.** L 1714—15 Neue lück, die Neue lücke; B 1790 Nylyk. || **Nyskov.** U 1815 Nyskov.

**Nørrehave.** L 1714—15 Noder hawen Capel. || **Nørremark.** L 1714—15 Noder Felt, Noderfelt; B 1790 Normark; U 1815 Nörmark. || **Nørreskov** [ˈ*nöiˈsgɔs'*]. L 1714—15 Noder schau, Noder Holtz, Norder Haltz, Noder Haltzschefft; B 1790, U 1815 Norskov, Norskovhave; Ravn 1920 Nørreskoven; Trap[4] Aastorp Nørre- og Vestersk.; Gst Nørreskov. || **Nørretoft.** U 1815 Nortoft.

**Podehave.** B 1790 Paethaue; U 1815 Paedhave. — Subst. jy. Podehave „Planteskole".

**Præstekrog.** L 1714—15 Priester Krog.

**Rojskov Bjærg** [*rɔɜˈbjɛi'ə*]. B 1790 Royskovbiere; U 1815 Royskovbierg; Ravn 1920 Røjskovbjerre. — Roj, se Indl.

**Rughave.** L 1714—15 Rau hawen, Rau hav, Rauer Hawen; B 1790 Raghaue, Roughaue; U 1815 Raghave, Roughave; Ravn 1920 Rughave.

**Rytterhave.** B 1790 Rüter- oder Hedehaue; U 1815 Rüterhave; Gst ældre K Rytterhave.

**Sandesbjærg.** B 1790 Sandesbiere; U 1815 Sandesbierghave; Ravn 1920 Sannesbjærghave. || **Sandesdam** [*saŋəsˈdam'*]. || Sandesdamsvej [*saŋəsˈdam'sˈvæj*]. — Mandsn. Sander eller maaske Gen. af Sandet, jfr. Sandet i Tapsore, hvormed der dog ikke er nogen topografisk Forbindelse.

**Skadenbygge.** [11]/9 1477 (Voss) ein Toft to Östorp genant Skadenbugge.

**Skalleholt** [*sgalˈəhœl̥d*]. U 1815 Skallehold; Ravn 1920, Gst Skalleholt. — Et Hjørne af Nørreskov med en Grøft igennem.

**Skidensig** [*sgi.iənˈsi'x, sgi.iənˈsi'q*]. B 1790 Skieensieg; U 1815 Skiensieg; Ravn 1920 Skjensig.

**Skolemade.** B 1790 Skoolmay; U 1815 Skolmay.

**Skovhoved.** B 1790 Skovhoved. || **Skovkobbel.** U 1815 Norskovkoppel. || **Skovmade.** U 1815 Skovmay.

**?Stenferkær.** L 1714—15 Sten Fehr Kehr Moeß; B 1790 Staenfrokier. — Mellemleddet er muligvis glda. far „Overfartssted", kendt fra Stednavne.

**Stenrøgel** [ˈ*sdænˌʀɒqəl*, ˈ*sdænˌʀæs'əl*]. B 1790 Staenreggel; U 1815 Steenräggel; Ravn 1920 Stenrøgel.

**Stokbrokær.** B 1790, U 1815 Stopperkier; Ravn 1920 Stoppekær. — Ved Istokmose, altsaa ikke s. Lok. som Stokbrokær i Fovslet, Ødis S., 2397.

**Storekobbel** [ˈ*sdu·əˌkɔv'əl*]. || **Storeskifte.** B 1790 Stoerskift; U 1815 Storskift.

**Strøm** [*æ* ˈ*sdʀɔˈm*]. L 1714—15 Ströhm hawe, Ströhm Krog; B 1790 Stroemhaue, Ström; U 1815 Ström, Strömhave; Ravn 1920 Strømhave. — Agerjord med en enkelt mindre Grøft.

**Sønderhave** [ˈ*sønjəˈhas·*]. L 1714—15 Südefelt, Süderfelt; B 1790 Syndermarkes oder Synderhaue; U 1815 Sondermarckeshave, Söndermarkeshave, Sönderhave. || **Sønderskov** [ˈ*sønjəˈsgɔs'*]. L 1714—15 Süder Holtz Süder Haltz, Diengschau Süder Haltz; B 1790 Sönderskovhave, Synderskovshaue oder Havdeeling, Synderskov; U 1815 Sönderskauhaue, Sönderskovhave, Sönderskov; Trap[4] Søndersk.; Gst Sønderskov. — Marker. || Sønderskovforte [*æ* ˈ*sønjəsgɔsˈfɒ·id*].

**Talskrog.** B 1790, U 1815, Ravn 1920 Talskrog. — Om Tal- se Tals i S.-Skast S., 3109.

**Tingskov Hede** [*æ ˈhi·*]. L 1714—15 Dieng schau Heide.

**Toftbjærg** [*ˈtɔ̀sdˌbjɛɹ'ə*]. Ravn 1920 Toftbjærg. — Ved Aastorp By. || **Toftmade.** B 1790, U 1815 Toftmay. — Toft, se Indl.

**Trædeskov Bøge** [*tʀæsgɑ̀ˈby·qə, tʀæsgəˈby·qə*]. L 1714—15 Treh schau büege Capel, Tred schau büg; B 1790 Westerskovhaue auch Tredskov genannt, Treedskovbyger; U 1815 Tredskovbyger; Guide 1886 Treskovbøge; Trap[4] Tredsk.; Ravn 1920 Træskobyger; Gst Tredskovbøge. — Subst. jy. Træde „Trætte, Proces". Sidste Led er Kollektivet Bøge „Bøgeskov".

**Trælde.** B 1790, U 1815 Treel; Ravn 1920 Treldhave. — Agerjord, som ligger mellem Østermose og Trædeskov Bøge. Jfr. Trælde i Tamdrup, Øsby S., 3017.

**Vesterhave.** L 1714—16 Wester hawe Capel. || **Vesterkobbel.** B 1790, Westerkovvel. || **Vestermark** [*ˈvæsdəˌmaːig*]. L 1714—16 Westerfeit; B 1790 Westermarkeshaue; U 1815 Westermarkeshave oder Bytoft, Westermarck. || **Vesterskov** [*ˈvæsdəˌsgɔ̀s'*]. L 1714—15 Wester Haltz; B 1790, U 1815 Westerskov, Westerskovhave; Ravn 1920 Vesterskovhave; Trap[4] Aastorp Nørre- og Vestersk.

**Visager** [*ˈvɨj·sˌaqə*]. B 1790 Wiesagger oder Syndermarkeshaue; U 1815 Wiesagger; Ravn 1920 Visager. — Bakkedrag med en Engstrimmel ved Foden.

**Vollestoft** [*ˈvœ̀ləsˈtɔ̀st*]. — Mandsn. jy. Volle.

**Østerhave** [*ˈɒsdəˌhas·*]. L 1714—15 oster hawe Wisch Capel, oster Hawen; B 1790 Østerhaue; U 1815 Österhave; Ravn 1920 Østerhave.

## Brænore.

**Aalekisteskifte.** K 1716—18 åålkistschifft.

**Agernhave** [*ˈɑ·qəɹnˌhas·*]. Ravn 1920 Agernhave. || ?Agernhave Eng. K 1716—18 Agd Haff E: — Subst. Agernhave „Indhegning til Saaning af Agern".

**Brunmose.** K 1716—18 Brunmooß Torff moor; B 1791 Brunmoos; L 1793 Bruunmoos; Ravn 1920, Gst Brunmose.

**Brænore Mose.** Guide 1868 Brænore Mose.

**Byggeeng.** L 1716—18, K 1716—18 Bügge Eng. — Kollektivet Bøge „Bøgelund" eller Subst. jy. Bygge „Bygning".

**Dam.** K 1716—18 Dam; (Her?) B 1790, (Her?) U 1815 Damm; Ravn 1920 Dammen [æ Dam]. || **Damager.** B 1791 Dammager; L 1793 Dammagger. — Dam, se Indl.

**Dridekær.** Ravn 1920 Dridekær. — Samme Lok. som Dridekær i Ødis, Ødis S., 2397.

**Dyrgaardskobbel.** Ravn 1920 Dyrgaardskobbel.

**Ejerskifte.** K 1716—18 Wester-, mittel-, Stoor Eyer schifft. — Tre Engskifter.

**Faarehok.** B 1791 Foerhok; L 1793 Faarhock.

**?Fælledskifterne.** L 1716—18 auff dem Fellet schlagen. — Fælled, se Indl.

**Gejleng.** L 1716—18 Geyl Eng; K 1716—18 Geyls Eng. || **Gejlstoft.** K 1716—18 Geyls Tofft; L 1793 Westertoft oder Stoeregeilstoft. — Ved Gaarden Gejlbjærg. Plantenavnet Gejl „Gyvel".

**Gydehave.** K 1716—18 Gu Haffs agger; L 1716—18 Guhaffsagger; B 1791 Gydehaue; L 1793 Gydehave. — Gyde, se Indl.

**Havrebjærg.** L 1716—18 Haber bir; K 1716—18 Haber birr.

**Hedekobbel.** B 1791 Heedekovvel; L 1793 Hedekobbel, Heedekovvel.

**Hjortvadskifte.** K 1716—18 Jord Way schifft. — Bebyggelsesnavnet Hjortvad.

**Horsemade.** B 1791 Haasmaiikovvel; L 1793 Horsmay. — Subst. Hors „Hoppe, Øg".

**Kapernaum.** K 1716—18 Capernaum; Ravn 1920 Kapernaum. — Bakke ved Gaarden Petersminde.

**Katkær.** K 1716—18 Kattkiär; B 1791 Katkier; L 1793 Kattkier, Katkjer.
**Knoldstykker.** L 1716—18, K 1716—18 Knoll stücken.
**?Korskær.** K 1716—18 Kooß Kiär schifft.
**Kortestykker.** K 1716—18 Korten stüken; L 1716—18 Korten stücken.
**Landbolsmose.** L 1793 Landbohls Mohr. — Subst. jy. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".
**Langbjærg.** K 1716—18 Langbirr; L 1716—18 Lang birr.
**Lillehede.** Ravn 1920 Lille Hede. || **Lillemose.** K 1716—18 Lille Mooß Kiär. || **Lilleskifte.** B 1791 Lildschift. || **Lilletoft.** B 1791 Lildtoft; L 1793 Liedentoft.
**Lyngpold.** K 1716—18 Liung Poll; L 1716—18 Lung Poll.
**Midttoft.** B 1791 Toft die Mittelste; L 1793 Toft die Mittlere.
**Mosebjærg** [*mɑsbjɛɹə'höj'*]. K 1716—18 Mooßbirr schifft; Guide 1868 Mosebjerghøj; I 1906 Mosbjerg; Ravn 1920, Trap[4] Mosbjærghøj; Gst Mosbjerg. — Det gamle Voldsted, hvorpaa Brænore Borg laa (Ravn). || **Moseskifte.** L 1793 Mooseskift in . . . Skiedensieg.
**Møllebjærg.** K 1716—18, L 1716—18 Mollen birr. || **Mølledam** [*æ 'møl·ˌdɑm'*]. Ravn 1920 Mølledammen.
**Møllermose.** K 1716—18 Müller Mooß Kär. || **Møllerseng.** K 1716—18 Müllers Eng. || **Møllertoft.** K 1716—18 Möller Tofft; B 1791 Mölltoft.
**Nedertoft.** B 1791 Neddertoft; L 1793 Nedertoft.
**Nørrebol Ager.** L 1716—18 Norder Bohl agger. — Bol, se Indl. || **Nørremark.** Ravn 1920 Nørremarken. || **Nørretoft.** B 1791 Nörtoft; L 1793 Nörretoft.
**Pengekrog** [*æ 'pæ·ŋˌkʀo'q*].
**Petersbjærg** [*'pe'dəsˌbjɛɹ'ə*].
**Podehave.** B 1791 Paethaue; L 1793 Poedhave. — Subst. jy. Podehave „Planteskole".
**Poldstykker.** L 1716—18 Pollstücken; K 1716—18 Poll st. — Pold, se Indl.
**Præstekær.** K 1716—18 Prest Kär; L 1716—18 Prest Kiar.
**Ravnebjærg.** L 1716—18 Raben bir; K 1716—18 Raben Bir; B 1790 Rauensbiere; B 1791 Ravenbierig; L 1793 Ravnbierg; U 1815 Ravnsbierg; Ravn 1920 Ravnebjærg.
**Skidensig.** K 1716—18, L 1716—18 Skitten Sieg; B 1791, L 1793 Skiedensieg.
**Skovager.** K 1716—18, L 1716—18 Skaugagger. || **Skovkobbel.** B 1791 Skovkovvel; L 1793 Skovkovel, Skovkovvel; Ravn 1920 Skovkobbel. || **Skovkrog** [*æ 'sgɔəˌkʀo'q*].
**?Sladeskifte.** K 1716—18 Schlatt schifft. — Slade, se Indl.
**Smaaeng.** L 1716—18 Schmå Eng.
**Smaleng.** K 1716—18 Schmall Eng.
**Smedemark** [*æ 'smæjˌmɑig*].
**Sprænskifte.** K 1716—18 Spreen schifft. — Plantenavnet jy. Sprægen „Rhamnus frangula".
**Stangeng.** L 1716—18, K 1716—18 Stang Eng.
**Storehede.** Ravn 1920 Store Hede.
**Sønderager.** L 1716—18 Sund agger vor Ackern, Sund agger vor Becken; K 1716—18 Sünd agger vor Anckern, Sünd agger baven Becken; B 1791 Synderager; L 1793 Sönderagger. || **Sønderkobbel.** B 1791 Synderkovvel; L 1793 Sönderkovvel. || **Søndermark.** Ravn 1920 Søndermarken.
**Tang** [*tɑŋ'*]. K 1716—18 Nedder-, Over Tang; L 1716—18 Tanng, Nedder-, Ower Tang; B 1791 Over-, Neddertang; L 1793 Over-, Nedertang; Ravn 1920 Over-, Nedertang. — To Skifter, det ene nedenfor en Skrænt, det andet selve Skrænten. Tang, se Indl.
**Vesterkobbel.** B 1791 Westerkovvel. || **Vesterkær.** K 1716—18 Wester Kiär; B 1791 Westerkier; L 1793 Vesterkier. || **Vestermark.** B 1791 Westermark; L 1793 Westermarck; Ravn 1920 Vestermarken. || **Vesterskov.** L 1716—18 Wester Skaug; K 1716—18 Wester Skaug agger. || **Vestertoft.** B 1791 Toft die Westere, Westertoft; L 1793 Toft die Westere, Westertoft oder Stoeregeilstoft.

**Østerkær.** B 1791 Østerkier, Østerkierkovvel; L 1793 Osterkier, Osterkierkovvel. || **Østerskov.** L 1716—18 Oster Skaug. || **Østertoft.** B 1791 Toft die Ostere; L 1793 Östertoft, Toft die Ostere.

## Tapsore.

**Aakrog.** 14 el. 18/11 1504 Aakrogh.

**Bredemade.** B 1790 Breemai; U 1815 Breemay; Ravn 1920 Bredemaj.

**Brudeseng.** Ravn 1920 Brudeseng. — Engstykke ved Tapsore By. Jfr. Brudesengen i Emmerlev S., 3107. Til en lang Række danske Stednavne med Brud(e)- som Forled er der knyttet Traditioner om væltede Brudevogne eller omkomne Brude (herom nærmere Gunnar Knudsen i DSt 1935 p. 161 ff.).

**Brækerholm** [*bʀægəˈhɔl'm*]. B 1790 Brekerholm; U 1815 Breckerholm; Ravn 1920 Brækjærholm [Brækjəhålm]. — Ved et Engdrag. Forleddet synes at være et *Bredkær af Adj. bred.

**Drenderup Fald** [*dʀæŋəʀɷb ˈfɷl̥'*]. B 1790 Drenderupfold; U 1815 Drenderopfold. — Gaardnavnet Drenderup i Ødis S., 2397.

**Fleksborg.** B 1790 Flexburg auch Wrangeland; U 1815 Flexburg.

**Gaasehok.** B 1790 Goeshok; U 1815 Goeshock, Gooshock.

**Geldring Skov** [*ˈgæl̥dʀəŋˌsgɔ̀ə', gæl̥dəŋˈsgɔ̀ə'*]. Guide 1901 Geltring Skov; Ravn 1920 Geldring; Trap[4] Gelting Sk.; Gst Geldring Skov. — En Omdannelse af Gelting Skov, jfr. Geltingjord i Erlev, Gammel-Haderslev S., 3011, der ogsaa udtales med et indskudt r. Se iøvrigt Geltinggaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Gudsbjærg** [*ˈgusˌbjɛɹ̀'ə*]. B 1790 Gudsbiere; U 1815 Gudsbierg; Ravn 1920 Gudsbjærg; Gst Gudsbjerg. || Gudsbjærgled [*gusbjɛɹ̀əˈlæɿ̥*]. — Gudsbjærg ligger ved Taps Kirke og er vel gammel hedensk Helligjord, hvorpaa Kirken er bygget.

**Halekær** [*æ hå·l̥*]. L 1714—15 Hahl Kehr Kapel; B 1790 Haelkier. — Hale, se Indl.

**?Helspang.** 14 el. 18/11 1504 Hemls spangh; B 1790, U 1815 Hellspang.

**Holkær** [*hu·əl̥k̥jə*]. L 1714—15 Hohl Kehr Wisch Capel; B 1790, U 1815 Huelkier. — Subst. jy. Hole, se Indl.

**Hulsbjærg** 14 el. 18/11 1504 Hølisbergh; B 1790 Hullesbiere; U 1815 Hullesbierg, Hulleskier. || Hulsbjærgforte [*hɷl̥sbjɛɹ̀ə ˈfu·ɹ̀d*]. — Maaske Subst. jy. Hølled „Helvede".

**Humlekær** [*hɷməlk̥jə*]. B 1790, U 1815 Hommelkier; Ravn 1920 Hummelkær.

**Ingerdtoft.** 14 el. 18/11 1504 Ingerth tofft. — Maaske af Kvindenavnet glda. Ingigerth (DgP).

**Kalvehave Bjærg.** U 1815 Kallhavbierg.

**Katsig Dam** [*ˈkadsix ˈdam'*]. — Mergelgrav ved Sprøjtehuset i Tapsore.

**Kirkehave** [*ˈk̥jɛɹ̀əgəˈhas·*]. B 1790 Kierkehaue; U 1815 Kierkehave; Ravn 1920 Kirkehave.

**Kobbel** [*kɔv'əl̥*]. U 1815 Kovvel. — Kobbel, se Indl.

**Kongensgade** [*ˈkɷŋənsˌga·, kɷŋənsˈgå·ə*]. — I Tapsore By. Her boede en Tid kun Gendarmer og Toldere, deraf Navnet (Opt. 1940).

**Laaddenfeld.** U 1815 Loyenfell. — Adj. laadden og Subst. jy. Fæld „pels, låddent dække", et Ord, der ogsaa kan bruges om „et dygtig lag græs" (Feilb. u. fæld 1.).

**Langeng** [*ˈlaŋ·ˈæŋ·*]. B 1790 Lang Eng. || **Langkær** [*laŋk̥jə*].

**Lauenborg Skifte.** B 1790, U 1815 Lauenburgskift. — Husnavnet Lauenborg.

**Lavesløkke.** B 1790 Laveslyk; U 1815 Laveslück.

**Lillegyde** [*ˈlel̥əˈgɥj·ə*]. — Vejen fra Tapsore mod Brænore, tidligere kun et Spor som ogsaa blev kaldt Steinsgyde.

**Lundhave** [*æ ˈlüw·ŋˌhas·*]. B 1790 Lundhaue; U 1815 Lundhave. || **Lundstoft.** U 1815 Lundestoft.

**Moseeng.** B 1790 Moos Eng; U 1815 Mooseng. || **Mosekær.** U 1815 Mooskier.

**Nyrer** [ˈsdu·ə-, ˈleljə ˈnyj·rə]. B 1790 Nyrer, Nyre, Nyrehaue; U 1815 Nyrrer. — Se Nyrer i Skovrup, Tyrstrup S., 3033.

**Nørrekobbel.** U 1815 Norderkoppel. || **Nørreløkke.** L 1714—15 Noder lücke; U 1815 Norlöck. || **Nørretoft.** B 1790 Nortoft.

**Persillegade** [pvˈsilə¦gɑ·]. B 1790 Passile; U 1815 Passille. — Mulig opkaldt efter Persillegade i Kolding eller en Omdannelse af Parcelgade, se Persillegade u. Bebyggelsesnavne i Abild S., 3121.

**Rabeshave.** L 1714—15 Rabes Hawen.

**Ravnebjærg** [ˈʀɑsn¦bjɛɹ'ə]. — Bakke i Vejen mellem Taps og Tapsore.

**Rodsager** [ˈʀs·əs¦ɑq'ə, ʀuˈəs¦ɑq'ə]. B 1790 Roedsagger; U 1815 Ruedsagger, Roedsagger; Ravn 1920 Ruesager. — Gen. af Subst. Rod.

**Rugkrog.** B 1790 Rougkrog; U 1815 Rugkrog. || **Rugtoft.** B 1790 Rougtoft; U 1815 Rugtoft.

**Sandet** [sanjət, ˈleljə¦sanjət]. [14] el. [18]/11 1504 Sanwidh; B 1790 Sandehaue; U 1815 Sandehave. — Da Stedet ikke er Sandjord, men stærk Lerjord (Opt. 1940) er det tvivlsomt om Forleddet er Subst. Sand, Efterleddet er sandsynligvis glda. with „Skov", se Indl. u. Ved eller maaske Tved, se Indl.

**Selletoft.** [14] el. [18]/11 1504 Sellytofft. — Trænavnet Selje „Pil".

**Skelsbæk.** B 1790 Skielsbek; U 1815 Skielsbeck. — Subst. Skel.

**Skidenhave** [ˈsgiˌiən¦hɑs·]. B 1790 Skienhaue; U 1815 Skienhave; Ravn 1920 Skiddenhave.

**Skovkobbel** [ˈsdu·ə-, ˈleljə ˈsgɔ̈s¦kɔv'əl]. L 1714—16 Haltz schifften; U 1815 Skovkovvel.

**Skratager** [ˈsgʀadˈaqə]. B 1790 Skratagger; U 1815 Skratsagger, Skratagger. — Skrat „daarlig, elendig", jfr. Skratmose i Sønderborg Kbst., 3233.

**Skrædderstoft** [æ ˈsgʀæjəsˈtɔ̈st].

**Stangeland.** B 1790, U 1815 Stangeland.

**Stenbjærg** [ˈsdæn·¦bjɛɹ'ə]. L 1714—15 Stein barg; B 1790 Staenbierig; U 1815 Staenbierg.

**Steinsgyde** [ˈsdæj'nsˌgyj·ə]. — Se Lillegyde ovfr.

**Sønderkobbel.** U 1815 Süderkoppel. || **Sønderløkke.** L 1714—15 Süder lücke, Süde lücke. || **Søndermark** [ˈsønəˌmɑ.ig]. L 1714—15 Sonder felt. || **Søndertoft.** L 1714—15 Süder Tofft; B 1790 Syndertoft; U 1815 Söndertoft. || **Søndervang.** L 1714—15 Süder Wang schefft.

**Tapsore Skov.** Trap[4] Tapsore Sk.

**Tingsti** [æ tɛŋ·sdi]. — Sti over Sandet til Tingskov Hede i Aastorp.

**Toft** [æ tɔ̈st]. — I Tapsore By. Her har tidligere ligget en Gaard (Opt. 1940).

**?Ulkærsmose** [ˈuɫˈgsˌmɛ·əs].

**Vaadland.** [14] el. [18]/11 1504 Wodlandh. — Adj. vaad.

**Vadkær.** B 1790, U 1815 Wadekier.

**Vaseager.** B 1790 Waasagger. — Vase, se Indl.

**?Vedmade.** L 1714—15 Wehd Mai Wisch. — Maaske glda. with „Skov", se Indl. u. Ved.

**Vestergaard.** U 1815 Westergaard. || **Vestergade** [væsdəˈgɑ̂·ə]. B 1790 Westergaad. — Mark. || **Vesterkobbel.** U 1815 Westerkovvel. || **Vesterkær.** L 1714—15 Wester Kehr; K 1716—18 Wester Kiär; B 1790, U 1815 Westerkier. || **Vestermose** [ˈvæsdəˈmɛ·əs]. L 1714—15 Wester Moesen; B 1790 Westermoes, Westermoos; U 1815 Westermohr, Westermoos; Ravn 1920, Gst Vestermose.

**Vrangland.** B 1790 Wrangeland. — Adj. vrang „forvreden", el. et Subst. Vrang, en gl. Vekselform til Vraa, jfr. Vrang i Lundsgaard, Ullerup S., 3243.

**Østereng.** L 1714—15 oster Weide. || **Østermose** [ˈǫsdəˈmɛ·əs]. B 1790 Østermoes, Østermoos; U 1815 Östermoos; Ravn 1920 Gst Østermose.

# 2254. KOLDING KØBSTAD.

De i Kolding Kbst. indlemmede Dele af N.-Tyrstrup H. (Dalby og Vonsild Sogne).

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Bellevue,** Gd. Schmidt 1852 Bellevue.

**Chicago,** Hse. P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 125 Chicago. — Skæmtende Navn paa de nye Hse ved det gamle Skel mod Kolding Kbst.

**Kongehuset.** Rhode 1775 Konghuset; B 1788 ein sogenanntes Königshauß; U 1799 im Königshause; Dörfer 1804 Königshuus; Schröder 1837 Konghuus; Gst 1857—58 Kongehus; Trap[1] Kongehuus; Gst Kongehus; Ravn 1920 Kongehuset. — „Navnet „Kongehuset", der er et gammelt Navn, stammer uden Tvivl fra „Kongevejen", som Huset engang laa tæt ved" (P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1906 p. 209).

**Krathuse.** B 1788 Kratthaus, Krathaus; K 1788 Kratthuus; U 1799 Kratthuus, beym Kratthause; Dörfer 1804 Kratthuus; Schröder 1837 Krathuus; Schmidt 1852 Krathuset; Gst 1857—58 Krathus; Trap[1] Krathuus; Gst Krathus; Ravn 1920 Krathuse. — Naturnavnet Krat i Vonsild ndfr.

## B. NATURNAVNE.

### Tved

(d. v. s. den Del af Tved i Dalby S., 2396, som 1929 blev indlemmet i Kolding Kbst.).

**Brunbæk.** $^{11}/_{5}$ 1490 Brunbech, Brunebeck; $^{10}/_{8}$ 1496 Brwnbech. — Farveadj. brun.

**Brunkbjærg.** $^{29}/_{11}$ 1452 Bruncberi; L 1716 Braunberg; K 1716—18 Braunberg. — Navn paa en høj Bakke paa det Sted, hvor det gamle Skel mellem Kolding og Tved naar Kolding Fjord. Den ældste Form tyder paa, at Navnet er af samme Oprindelse som Brunkbjærg i Broballe, Oksbøl S., 3264 (jfr. dog N. Lindqvist i Bjärka-Säby Ortnamn p. 56 ff.); de yngre Former med Braun- kan skyldes Omtydning til Farveadjektivet eller bero paa en Fejllæsning af Dokumentets c som e (allerede i en Grænsebestemmelse fra 1576 skrives der vistnok Brunebjerg, se P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1906 p. 202). Det er dog ogsaa muligt, at c skyldes Fejllæsning for e (Formen er her trykt efter Kolderup-Rosenvinge, Saml. af gl. da. Love V 303—08).

**Bukhøj Have** [*bœkjə ˈhæ·*]. U 1787 Bockhöyhau; K 1793 Bockhoyhave; Ravn 1920 Bukhøjhave [Buk'kjehav']. — Dyrenavnet Buk. Efterleddet Høj er i Udtalen omtydet til Kær.

**Engslette** [ˈæŋˌslæ·t]. U 1787 Engschlet Krog; U 1788, K 1793 Engschletkrog; Ravn 1920 Engsletkrog.

**Gejlbjærg.** U 1787, U 1788 Wester Geilbierghaue; K 1793 Wester Geilbierg Have; Ravn 1920 Gejlbjærghave [Gejlbjir'əhav·]. — Plantenavnet Gejl „Gyvel". Støder op til Gejlbjærg i Tved, Dalby S., 2396.

**Langbjærg** [*laŋˈbjɛɔ*]. U 1716 Langberg, Der lange berg; K 1716—18 Lange berg.

**Overhave.** U 1787, U 1788 Auerhaue; K 1793 Auerhave; Ravn 1920 Over-

have. — Støder op til Overhave i Tved, Dalby S. 2396. || **Over-Skelager.** U 1787 Auerskellagger; U 1788 Auerschelagger; K 1793 Auer Skellagger; Ravn 1920 Overskelager. — Ved det gl. Skel mellem Tved og Kolding Kbst.

**Ribervej Have.** U 1787, U 1788 Riverveyhaue; K 1793 Rivervey Have; Ravn 1920 Rivervejhave.

**Skipperholm.** U 1787 Skipperholm; U 1788 Schipperholm; K 1793, Ravn 1920 Skipperholm.

**Stenmark.** L 1716, K 1716—18 Steinfeld.

**Strandbjærg.** L 1716 der Strandberg, an Strandberg; K 1716—18 Strandberg. || **Strandhave.** U 1787 Strannhaue; U 1788 Strandhaue; K 1793, Ravn 1920 Strandhave.

**Tornbjærg.** U 1787 Tornbierighaue; U 1788, K 1793 Tornbierg; Ravn 1920 Tornbjærg [Twon'bjir'ə]. — Trænavnet Torn „Tjørn".

**Troelskær.** U 1787 Trauelskier; U 1788 Traulskier; K 1793 Traaelskier. — Mandsn. Troels.

**Vagthave** [æ ˈvagdˌhas·]. Ravn 1920 [æ Vagthav]. — Andet Navn paa Ribervej Have ovfr.

## Vonsild

(d. v. s. den Del af Vonsild, der 1930 indlemmedes i Kolding Kbst.).

**Blokstykker.** L 1716—18 Blockstücken; K 1716—18 Blockstück; L 1717 Blockstucken. — Blok, se Indl.

**?Boltoft.** B 1788 Krathaue oder Böeltoft; K 1788 Kratthave oder Böeltoft; U 1799 Krathaue oder Boeltoft. — Maaske Subst. Bol, se Indl.

**Brinkager.** K 1716—18 Brinck agger. || **?Brinkesled.** L 1716—18 Brinckeslyagger; K 1716—18, L 1717 Brincklyagger. — To smaa Arealer ved Siden af hinanden. Forleddet er maaske Subst. Brink. Men da der kun findes et ubetydeligt Vandløb her, og da Arealerne støder op til Brændkær i Kolding Kbst., kunde Brinkesled maaske være et opr. *Brændkærsled; Navnet Brinkager skulde da senere være dannet i Analogi med Brinkesled. Jfr. Brinkeshøj i Tved, Dalby S., 2396.

**Gejlhave** [ˈgæjlˌhas·]. L 1716—18 Stacker-, Lang Geyl; K 1716—18 Langer-, Stacker Geyl; L 1717 Stacker-, Lang Geyl; B 1788 Geilaggerhaue; Ravn 1920 Gejlhave. — Plantenavnet Gejl „Gyvel".

**Honningholt.** L 1716—18 Honnig Holt; K 1716—18 Honig Holt. — Maaske Subst. Honning. Jfr. dog under Honet i Vonsild S., 2395, som ogsaa skrives Honig i Kilderne fra 1716—18. Der er ingen topografisk Forbindelse mellem de to Lokaliteter.

**?Knuds Eskær.** K 1716—18 Knut Eskiär. — Eskær er sammensat med Trænavnet Esk „Ask".

**Kolding Lyng.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Langagger by Coldinger Liung. — Plantenavnet Lyng i Bet. „lyngbevokset Areal".

**Korsvejager.** L 1716—18 Schmå-, Stoor Korswegagger; K 1716—18, L 1717 Schmå-, Stoor Kors weg agger; B 1788 Kaasweyaggerhauer, Haasweyhaue; K 1788 Kaasveyaggerhave.

**Krat.** L 1716—18 Kratz Holtz, Taufft i Kratz:; K 1716—18 Kratz, Taufft i Krat; L 1717 Kratz Holtz; B 1788 beim Kratt; Ravn 1920 Krattet. || **Krathave.** B 1788 Kratthaue, Krathaue; K 1788 Kratthauge, Kratthave oder Böeltoft. — Krat, se Indl.

**Krogsbuske.** Ravn 1920 Krogsbuske. — Krog, se Indl.

**Langager** [ˈlaŋˌaq'ə]. L 1716—18 Sud-, Norder Langagger by Coldinger Liung; K 1716—18 Langagger by Coldinger Liung; L 1717 Süder-, Nord Langagger by Coldinger Liung; B 1788 Lang agger beim Kratt; Ravn 1920 Langagre.

**Muddergyde Eng.** L 1716—18 Murre Gü Eng; K 1716—18 Merre Gü E.; L 1717 Merre Gü Eng, Murre Gü Eng.

**Munkemose.** L 1716—18 Munck Mohr Torff Moos; K 1716—18 Munck Moor; L 1717 Muncke Mohr, Munck Mohr Torff.

**Nyløkke.** L 1716—18 Schmå-, Lang Nylycksagger; K 1716—18 Lang Nylück, Schmå Nylucks agger; L 1717 Schmå-, Lang Nylycksagger.

**Nørrekær.** $^{25}/_{4}$ 1480 Norkier. — Ved den gamle Grænse mellem Kolding og Vonsild.

**Ormedal.** L 1716—18 Wurm Dahls stücken; K 1716—18 Wurum Dahls stücker; L 1717 Würen Dahls stücken.

**Piledam.** K 1716—18 Pilen Damm Coldinger Schloß gehörig; L 1717 Pilen Dam; B 1788 Pildam, Pildamm; Ravn 1920 Piledammen.

**Polakkerhave.** Dok 1781 Polagger Koppel, Pollagher Hauge, Polleckershauge; B 1788 Polackerhaue; K 1788 Polacker-Have; U 1799 Polaukerhaue, Pollakerhauge. — „Her fandt en Træfning Sted i 1658 mellem de sydfra ankommende Polakker og den svenske Besætning i Kolding" (P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 123).

**Ravnbjærg.** L 1716—18, K 1716—18 Schmå-, Stoor Rabenbir, Rabenbir; L 1717 Schmå-, Stoor Rabenbir, Rabenbiragger; B 1788 Raenbierehaue; K 1788 Ravenbierg; Ravn 1920 Ravnebjærg, Rambjærghave.

**Svingelager.** L 1716—18 Schmå-, Stoor Schwingelagger; K 1716—18 Schmå-, Stoor Schwingel agger; L 1717 Schma-, Stoor Schwingelagger; B 1788 Zwingelaggerhaue. — Ifl. P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 123 gik Kongevejen over denne Mark efter at have passeret det gamle Skel mellem Kolding Kbst. og Vonsild S. Forleddet er maaske, som formodet af Eliassen, Subst. jy. Svingle „bom på en vej til at dreje for eller fra" (Feilb.).

# 2660. ANST HERRED.

## 2671. BASTRUP I VAMDRUP SOGN.

Hørte før 1864 til Skodborg Sogn i Frøs Herred.

### A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Bastrup,** Lb [*basdʀɷp*]. Sk 1541 Baßdorpp; Sk 1542 Basdorp, Basdorpp, Beestrup; Reg 1580 Bastorp; Jb 1639—40 Basterrup; Mejer 1649 Bastrup; Jb 1672 Basterup; M 1688 Bastrup; DAtl Bastrup Bye; VSK Badstrup; Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Trap[4], Postadr 1941 Bastrup. — Bastrup ligger midt imellem Engarealer. Bast synes at betyde „Kratbevoksning paa lavtliggende Sted", se u. Bastholm i Rejsby S., 3086, jfr. DS II p. 108.

**Andkærgaard,** Gd. Gst Andkjær Gd; Postadr 1941 Andkær. — Jfr. Andkær Dige u. Naturnavne.

**Ballegaard,** Gd [ˈbɑɫəˌgɷ'ə, bɑɫəˈgɷ'ə]. Gst, Postadr 1941 Ballegaard. — Balle, se Indl.

**Bastrupdal,** Hse. Guide 1901 Bastrupdal.

**Bastrup Mark,** Hse. Postadr9 Bastrupmark.

**Bastrupminde,** Gd. Postadr9, I 1926, Postadr 1941 Bastrupminde. — Udflyttet fra Bastrup By.

**Bastrupskov,** Gde og Hse. Postadr9, Gst, Trap[4] Bastrupskov.

**Brænderi,** Gd [*æ bʀæŋəˈʀɿj'*]. — Samme Gaard som Østerbygaard. Der har været Brændevinsbrænderi (Opt. 1940).

**Bøgely,** Gd. Gst, Postadr 1941 Bøgely.

**Damgaard,** Gd [*damgɷ*]. Gst, Postadr 1941 Damgaard. — Dam, se Indl.

**Enggaard,** fsv. Gd [*æŋˈgɷ'ə*]. — Laa ved Engene ved Kongeaaen skraas overfor V.-Vamdrup Mølle.

**Grænseminde,** Gd. Gst Grænseminde. — Ved Grænsen mod Jels S., som var Landegrænse 1864—1920.

**Hesselodde,** Hs. Gst Hessellod. — Naturnavnet Hesselodde.

**Holt,** Lb [*h0ltə*]. MB 1683 Holdt, Holt-Bye; M 1688 Holstebye; DAtl Holt Bye; VSK Holte; M 1844 Holdt; Trap[2] Hol; Guide 1869 Holdt; Gst Holt; Trap[4] Holte; Postadr 1941 Holt. — Holt, se Indl. Udtalen er Plur.

**Holtgaard,** Gd. Postadr 1941 Holtgaard. — Holt, se Indl.

**Holt Mark,** Hse [*h0ltə maṛk*]. Guide 1906, Trap[4] Holtemark.

**Hvidekærgaard,** Gd [*viḳjəˈgɷ'ə*]. Gst Hvidekjær Gd. — Adj. hvid el. Plantenavnet Vidie, Vie „Pil".

**Højgaard,** Gd. Gst, Postadr 1941 Højgaard.

**Kirstinesminde,** Gd. Gst Kirstinesminde.

**Kragerede,** Hs [*æ ˈkʀå·xˌʀi·*]. — Jfr. Husnavnene Duerede og Storkerede i Skodborg S., 5053.

**Kæmpesgaard,** Gd. I 1926 Kæmpesgaard. — Navnet bruges ikke mere. Jfr. Naturnavnene Kæmpesled, Kæmpestoft og Kæmpesvang.

**Løkkesholm,** Gd [*lo̤gəsˈhɔɫ'm*]. Postadr 1941 Lykkesholm.

**Møllehus,** Hs [*æ ˈmo̤ɫ·ˌhuw's*].

**Nissensminde,** Hs. Gst Nissensminde.

**Ovre paa Sand,** Hs [ˈɔsə å ə ˈså'ŋ].

**Rojbjærggaard,** Gd [ˈʀöjˌbjɛɛ̯ˈə]. VSK Røkbierg Hs; Gst 1857—58 Rokbjerghus; Gst Røjbjerg Gd; Postadr 1941 Røjbjerg. — Roj, se Indl.

**Rødegaard,** Gd. Gst Rødegaard.

**Rørkærgaard,** Gd [ʀɔɫkjəˈgœˈə]. VSK Rørkiær Hs; Gst 1857—58 Børkjærhus; Gst 1869 Rødkjær Gd; Gst Rørkjær Gd; Postadr 1941 Rørkær.

**Rørkær Huse,** Gde og Hse. Gst Rørkjær Hse; Trap⁴ Rørkær Hse.

**Sandgrav,** Hs [*æ sanəgʀɑs*].

**Skovborglund,** Gd [*sgɔsbɔiəˈluŋ*]. Gst, Postadr 1941 Skovborglund.

**Skovhøjgaard,** Gd. Gst Skovhøj Gd; Postadr 1941 Skovhøj.

**Skovlundgaard,** Gd. I 1926 Skovlundgaard; Postadr 1941 Skovlund.

**Skovlyst,** Gd. I 1926, Postadr 1941 Skovlyst.

**Sønderskovgaard,** Gd [*syŋəsgɔˈgœˈə*]. Jb 1790 Sunderskov; Gst Sønderskov Gd; Postadr 1941 Sønderskov.

**Valborgsminde,** Gd [*vɑɫbɔɔiəsˈmeŋˑ*]. Gst Valborgsminde.

**Visesminde,** Gd [ˈ*vjjˑsəsˌmeŋə*]. Postadr 1941 Visesmindegaard.

**Østerbygaard** [*ɶsdəby*]. Gd. MB 1683 Øster Bye gaard; M 1688 Østerbye gaard; DAtl Østerbygaard; VSK Østerbye Gd; Trap¹, Trap⁴ Østerbygaard; Gst Østerby Gd; Postadr 1941 Østerby.

## B. NATURNAVNE.

**Aakær** [*æ ɔkjə*]. MB 1683, Jb 1706 ff. Aakier; U 1777—82 Synder-Aaekier Enge, Nør eller uder Aakier, Synder Aaekier, Norre-, Nør-, Sønder-, Synder Aakiær; B 1790 Aackier, Uder-, Inder-Aackier; Jb 1790—91 Aakier, Uden-, Jnden Aakier; I 1926 Aakjær.

**Aamade.** U 1777—82 Aamay Eng ved Nør Aae.

**Agerkobbel.** B 1790 Midt-, Wester Ackerkoppel; Jb 1790—91 Mittackerkobbel, Westeraker-Kobbel.

**Andkær Dige.** MB 1683 Andkier dige. — Fuglenavnet And.

**Balleager.** B 1790, Jb 1790—91 Balleagger. || **Ballemade.** Jb 1706 ff. Ballemaj(?); B 1790, Jb 1790—91 Ballemay. || **Ballenæb.** B 1790, Jb 1790—91 Ballenip. — Balle, se Indl.

**Bastrup Bro.** Gst Bastrup Bro. || **Bastrup Dam.** Gst 1869, Trap⁴ Bastrupdam. — Samme Lokalitet som Kællingdam. || **Bastrup Mose.** Jb 1790 Bastrup Moor, auf der Bastruper grosen Moor; Gst, Trap⁴ Bastrup Mose. || **Bastrup Skov.** Gst 1857—58 Bastrup Skov; Trap⁴ Bastrup Sk.

**Benbæk** [*bjɛn·bæk*]. Gst Benbæk. — Subst. Ben.

**Bindtoft** [*æ biŋtɔst*]. Jb 1706 ff. Bindtud; U 1777—82 Bindtveedt, Bindtved Lycke, Bindtveed Lycke; B 1790 Bindtved, Bindtveder, Over-, Neder Bindtved; Jb 1790—91 Bintved, Binntved, Nedder Bintved, Over-Bintved; K 1838 Bintholt; I 1926 Bindtoft [Bindtovt]. — Ved Bastrup Dam. Det oprindelige Efterled Tved er omtydet til Holt eller Toft. Forleddet er muligt Verb. binde, jfr. Bindhøj i Hejsager, Halk S., 3016, eller det er samme Personnavn som i Landsbynavnet Binderup i S.-Bjert S., 2392.

**Bjærgagre.** MB 1683 Bierg-agre; (her?) I 1926 Banken [Æ Bank].

**Bjørnbæk Agre.** MB 1683 Biörnbeck Agre Indtegt.

**Bolvad.** MB 1683 Bolwad-agre Indtegt; U 1776 Bollewadt; L 1776 bolvad; U 1777—82 Bolvad, Bolvad Vadsted, Bolvad Vang; I 1926 Bolvad. || Bolvad Krog. U 1777—82 Bolvad Krog. || Bolvad Vej. L 1777 Bolvay vey; U 1777—82 Bolvad Vey, Bolveyen. — Gammelt Vadested. Subst. Bul, udtalt [*bol*] (Feilb.), her i Bet. „Træstamme".

**Bredmade** [*bʀɛˑməj*]. — Del af Aakær.

**?Brotoft.** MB 1683 broetoffte, Bag broers Tofft.

**Brændkær.** B 1790 Brendkier; Jb 1790—91 Brennkier. — Partc. af Verb. brænde.

**Brødkær** [*bʀøˑkjə*]. Guide 1868 Brødkjærkobbel. — Brød, se Indl.

**Byggested** [*bøˑqsdəj*]. MB 1683 byggestedet; Guide 1869 Bøgested. — Ved Østerbygaard. Oprindelig Byggested, „Sted hvor en Bygning har staaet".

**Damager** [ˈdamˌaq'ə]. MB 1683 Dam-agre Indtegt; Jb 1706 ff. udi Dammen; U 1777—82 Dammen; Guide 1868 Damager. || **Dambjærg.** U 1777—82 Dambierg, Dambierget; B 1790, Jb 1790—91 Dammbierg. — Dam, se Indl.

**Enggaard.** MB 1683 Enggaarden. || **Engkær.** MB 1683 Eng Kier.

**Faareled.** U 1777—82 Faare Leedet.

**Fælleseng.** U 1777—82 Fælleds Eng i Skiedenkiær, Fælleds Eng-Skiffte i Dammen, Fælleds Engskifte i Synder Aakiær.

**Gaardmose** [gɔɹ·məs]. Jb 1706 ff. Gaarmos; B 1790 Gaarremoeß, Gaarrmoeß; Jb 1790—91 Gaarmoos-Wiese; I 1926 Gaardmose [Gaarmos]. — Eng. Maaske af glda. gor, jy. Gor „slimet, dyndet Stof" (Feilb.).

**Gammeljord.** U 1777—82 Gammel Jord i smaae folde. || **Gammeltoft.** B 1790 Gammeltofft, von der alte Tofft; Jb 1790—91 Gammeltoft; I 1926 Gammeltoft [Gammeltovt].

**Grevskab** [æ gʀæ̀ssgəp]. — Mark, hvorpaa der tidligere laa en Ejendom. Navnet efter Ejer Ole Grevsen (Opt. 1940).

**Grudagre.** MB 1683 Grud-agre Indtegt, Grud-agre. — Subst. jy. Grud „Grus".

**Grønnegade.** B 1790 Die grune Strasse.

**Guldagersel** [guḷaqəˈsæl̥]. I 1926 Guldagerparcel [Guldagersel]. — Efterleddet er næppe som antydet i I 1926 Subst. Parcel, men muligvis Trænavnet El eller det tilsvarende Kollektiv Elle med Gen.-s trukket over fra det foregaaende Ord. || **Guldager Toft.** MB 1683 Guldagre Tofft. — Om Guld i Stednavne se u. Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

**Haderslevvej** [ˈhasl̥əˌvæj̥]. 1926 Haderslevvej [Haslevej].

**Hagensmark.** MB 1683 Hagens Mark. — Mandsnavnet Hagen.

**?Halebusk.** U 1777—82 Haalbusker, Haalbusk Eng, Halv-Busk Eng, Haalbusk Agre; B 1790 Haalbusch.

**Havegaardsindtægt.** MB 1683 Haugegaardtz-Indtegt. || **?Havejord.** MB 1683 Haug Iord. — Have, se Indl.

**Havreagre.** MB 1683 Hauagre, Hauer-agre.

**Hedeagre.** MB 1683 Heed-agre, Heed-agre Indtegt. || **?Hedehave.** Jb 1706 ff. He.dhauge. || **Hedekobbel** [æ ˈhi·ˌkɔv'əl̥]. B 1790 Heidekoppel, Wester Heidekoppel; Jb 1790—91 Heide Koppel, Norder-, Süder Heide Koppel; I 1926 Hedekobbel [Hikovvel].

**Hesselodde** [hæj̥səˈl̥ɔj̥]. B 1790 die Bergen Heißel-Odd genannt; Jb 1790—91 Heißel Ödde. — Jy. Hessel „Nøddebusk".

**Hjortholt.** B 1790 Hiortholt; Jb 1790—91 Jordholt. — S. Lok. som Hjortholt i Jels, Jels S., 3052. Dyrenavnet Hjort.

**Humlehave.** B 1790 Hommelhave, Hommelhav; Jb 1790—91 Hommelhave; I 1926 Humlehaven [Æ Hommelhav]. || Humlehave Eng. U 1777—82 Hummelhave Eng.

**Hundesig.** MB 1683 Hund sieg; U 1777—82 Hundesiig, Hundesiig Vang.

**Hvidagre.** MB 1683 Huid-agre.

**Hyrdeeng.** U 1777—82 Hyrde Eng, Hyrde Engen, Hyrde eller Fælleds Eng. — Byhyrdens Eng. Jfr. Fælleseng ovfr.

**Høkær.** B 1790 Hiöckier; Jb 1790—91 Hyukier Wiese.

**Imellem Vejene.** MB 1683 Emelle wey. — Slutnings-e i Emelle er den jy. Artikel.

**Indmarksfælled.** U 1777—82 den inde Markes Fælled, Jndvangen, End vang.

**Karlekær.** B 1790 Karlckier; Jb 1790—91 Kaalkier; Dok 1792 (I. H. Byriel) Karlkær. — Skov. || Karlekærsigsbjærg. MB 1683 Kalckesiesbierg Agre Indtegt. — Subst. Karl, jfr. Karlekær i Brede S., 3116.

**Kirkebro.** MB 1683 bastrup Kirchebroe; U 1777—82 Wamdrup Kirck Broen, Kircke Broen; L 1777 Kircke Broe. — Formodentlig samme Bro som Bastrup Bro ovfr. || Kirkebro Eng. U 1777—82 Kirck Broe Eng. || **Kirkesti Agre.** MB 1683 Kirchestieg-agre-Indtegt. || **Kirketoft.** U 1777—82 Kiercke Toft.

**Kohave** [æ ˈkɷˌhas·]. B 1790 Koehave, Kuhhav-Hecke; Jb 1790—91 Jn der Koehave, Koehave Holtz-Skifte, Koehav-Skifte; K 1838 Koehave;

I 1926 Kohave. — To Lokaliteter. || Kohavevej [æ ˈkœhasˌvæj]. B 1790 der Kuhhav-Weg; I 1926 Kohavegyde [Kohavgye]. — Gyde, se Indl.

**Kokeng** [æ ˈkɔgˌæŋˈ]. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

**Krogagre.** MB 1683 Bolwad Kroegagre, Bolwad Kroeg Indtegt. — Krog, se Indl.

**Krokobbel** [ˈkʀɔˈˌkɔvˈəl]. Guide 1869 Krokobbel.

**Kællingdam** [ɫjælənˌdamˈ, æ ˈdam·]. MB 1683 Kellingdam, Kellingdam agre; Jb 1706 ff. Kierling(?) dam; U 1777—82 Kielling Dam; B 1790 Kiellingdamm; Jb 1790—91 Kielling-Damm. || **Kællingeng.** U 1777—82 Kielling Engen. || **Kællingkrog.** B 1790, Jb 1790—91 Kiellingkroeg; I 1926 Kærlingkrog [Kjællingkrog]. — Har rimeligvis Navn efter Tiggerkællinger.

**Kæmpesled.** U 1772—82 Kiempes Leed. — Ellipse for Kæmpestoftsled eller Kæmpesvangsled. || **Kæmpestoft.** U 1777—82 Kæmpes, Kæmpes Toftes Nør Hiørne, kænger Toft; K 1838 Kjempestofte. || **Kæmpesvang.** U 1777—82 Kæmpes Vang, Kempes Vang, Kiempes Vang; B 1790 Kampeswang; Jb 1790—91 Kempes Wang. — Genitiv af Kæmpe som Tilnavn eller Slægtsnavn.

**Kærhave.** MB 1683 Kier-Haufuen.

**Ladekobbel.** Guide 1869 Ladekobbel.

**Landbolshede.** B 1790 Landbohlsheide und Ackerland; Jb 1790—91 Landbohls Heide. || **Landbolsland.** B 1790 Landbohls Land. || **Landbolstoft.** U 1777—82 Landboels Tofft. — Subst. sønderjy. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

**Langager** [ˈlaŋˌaqˈə]. MB 1683 Langagre, Lang-agre Indtegt, Langagre-Fald; Guide 1868 Langager. || **Langkobbel** [æ ˈlaŋ·ˌkɔvˈəl].

**Lejerstedkobbel** [æ ˈlæjsdəˌkɔvˈəl]. U 1777—82 Leyerstædet, Leierstedet, Leierstæd; B 1790 Leyerstedkoppel; Jb 1790—91 Leyerstedkoppel, Leyerstede-Koppel; I 1926 Ledstedkobbel. — Subst. Lejersted „Hvilested, Leje".

**Lergravagre.** MB 1683 Leergrauf agre, Leerrgrafgre, Leergröfftagre.

**Lillebro** [ˈliləˌbʀoˈ]. MB 1683 Lillebroe. || Lillebro Eng. B 1790 Lildbroe-Eng; Jb 1790—91 Lillebroe-Eng; I 1926 Lillebo-Eng [Lilleboeng]. || **Lillebæk.** U 1777—82 Lieden Becke, Liden Beck. || **Lilleskov.** MB 1683 Lille schouff; U 1777—82 Liden Skau, Liden Skaue. || Lilleskov Eng. MB 1683 lille skou eng.

**Lund** [æ lu·ŋ, lu·ŋ]. MB 1683 Lundagre Fald, Lunden; U 1777—82 Bag Lunden, Lunden, Lund, Lunde; B 1790 Lund, Lunde, Stoer-Lund, Lille Lund; Jb 1790—91 Luund, Stoere-, Lille Luund; K 1838 Sönder-, Nörre Lund; I 1926 Lunden, Store-, Lille Lund [Stue-, Lille Luun]. || **Lundbjærg** [æ ˈlu·ŋˌbjɛɹˈə]. U 1777—82 Lundbierg, Lund-Bierg; B 1790 Lundbierg; Jb 1790—91 Lundbierre-Acker; I 1926 Lundbjerg. || **Lundmade.** B 1790 Lundmay; Jb 1790—91 Lundsmay. || **Lundvej.** U 1777—82 Lund Veyen.

**Lysthusager.** Guide 1868 Lysthusager.

**Maabjærg.** U 1777—82 Maabierget, Maaebierget. — Maaske af Subst. Made, der i Ribe H. udtales [mɔ·]. Toftmade ndfr. skrives i MB 1683 Tofft mae, hvad der tyder paa en lignende Udtale her.

**Madegaard.** B 1790 Maygaard, die Maygaarde; Jb 1790—91 Maygaard. — Made, se Indl.

**Melkager.** MB 1683 Melch-agre; U 1777—82 Melck-Ager Vang, Melcke Aggere. || Melkager Ryndel. U 1777—82 Liden Melcke Agger Ryndel, store Melck Agger Ryndel, store Melcke-Agger Ryndel, Melcke Agger Rynden. — Muligt af Mælk, eller Forleddet kan være et *Melkær, af Adj. jy. meld „imellem". Ryndel, se Indl.

**Metusalem** [məˈtusəlæmˈ]. — En Tornebusk ved Vejen fra Rødegaard til Bastrup Mose. Navnet hentyder vel til Buskens Alder.

**Midtmark** [mɛdmaːg]. — Mellem Nørre- og Søndermark.

**Mosekobbel** [æ ˈmɔ·əsˌkɔvˈəl].

**Mølleaa.** U 1777—82 Møllen Aaen. || **Møllekobbel.** Guide 1869 Møllekobbel. || **Møllemark** [æ ˈmøl·ˌmaːg]. U 1777—82 Mølvang, Mølle Vangen.

**Nyeng.** Jb 1790—91 Nye Eng. || **Nykær.** Jb 1706 ff. Nyekier; U 1777—82 Nye-kiær, Nyekiær; B 1790 Nyeckier; Jb 1790—91 Nyekier.

**Nørreaa.** U 1777—82 Nør Aae. — Lokal Betegnelse for den Del af Kongeaaen, der løber lige Nord for Bastrup. || **Nørremark** [*nömaɹg*]. I 1926 Nordmarken [Nørmark].

**Overskov.** Guide 1868 Overskov.

**Per Havlunds Mark** [*pə ˈhasləŋs ˌmaɹg*]. Guide 1868 Per Havlundskobbel.

**Povlsmade.** B 1790 Paulsmay; Jb 1790—91 Pauls May.

**Prinsensmark** [*ˈpʀɛn'səns ˌmaɹg*]. Guide 1869 Prindsenskobbel.

**Raamoskær** [*ʀo̤məsˈk̥jæ'r, ʀɑməsˈk̥jæ'ɹ*]. B 1790 Raamoeßkier, Raamoeskier; Jb 1790—91 Rommoskier, Rommooskier; Dok 1792 (I. H. Byriel) Rommeskær; I 1926 Romeskjær. — Dyrenavnet Raa. Mosen ligger i Bastrup Skov.

**Ribervad.** MB 1683 Riberwad Indtegt. — Bynavnet Ribe.

**Roller.** Jb 1790—91 Roller in der Koehave; K 1839 Retter; I 1926 Neder Roller [Nejer-, Over Roller]. || Roller Bjærg. I 1926 Rollebjerg. — Se Roller og Rolland i Aastrup, Aastrup S., 3019.

**Rundholt.** B 1790 Rundholt; Jb 1790—91 Rondholt, Rondholt Kroeg.

**Ryddeland.** I 1926 Ryddelandet [Æ Ryland]. —

**Sandsig.** MB 1683 Sandsieg, Sandszieg-agre Indtegt; U 1777—82 Sandsiig Marck, Sandsiig Vang; B 1790 Sandsiig; Jb 1790—91 Sandsieg.

**Sellebjærg** [*ˈsæl̥əˌbjɛɹ'ə*]. MB 1683 Sillebierg:agre. — Plantenavnet Selje „Pil".

**Siveskær.** U 1777—82 Seveskier, Siveskier. — Maaske et oprindeligt *Sivesigkær af Plantenavnet Siv.

**Skidenkær.** U 1777—82 Skiedenkiær; B 1790 Skiidenkier; Jb 1790—91 Skidenkier Wiese.

**Skolekobbel** [*æ ˈsgs·l̥ˌkɔv'əl̥*]. — Ved Skolen.

**Skovskifte Eng.** B 1790 Skovschifft-Eng. || **Skovvej** [*æ ˈsgɔsˌvæj̥*]. — Ældre Navn paa Solesvej.

**Solesvej** [*ˈso·l̥əsˌvæj̥*]. — Efter Ejer, hed tidligere Skovvej (Opt. 1940).

**Springkær** [*sbʀɛŋk̥jə*]. Guide 1868 Springkjæragre. — Subst ænyda. Spring „Kildevæld".

**Storhede.** Jb 1790—91 Große Heide Lager. || **Stormose.** Jb 1790—91 aufm grosen Moor; K 1838 Storemose. || **Stortoft.** U 1777—82 Stoer Toft.

**Sønderhaard.** Jb 1706 ff. Sonder Hoved; B 1790 Sönderhaard; Jb 1790—91 Sönderhaard, Sönner-Haar; K 1838 Sönderhoer; I 1926 Sønderhoer. — Efterleddet er oprindelig Subst. Hoved, saafremt den ældste Form ikke beror paa en Fejl. || **Søndermark** [*syŋəmaɹg*]. || **Sønderskifte.** Jb 1790—91 Süder Skifte. || **Sønderskov** [*syŋəˈsgɔs*]. B 1790 Südersckov; Jb 1790—91 Süder-Höltzung; I 1926 Sønderskov.

**Teglbanke** [*æ ˈtæj̥lˌbaŋ·g*]. Gst Teglbakke. || **Teglkobbel.** Guide 1869 Teglkobbel. || **Teglkær.** MB 1683 Tel Kier. || **Teglovn** [*æ ˈtæj̥lˌɔs'n*].

**Teilmanskær.** MB 1683 Teilmans-kier agre. — Familienavnet Theilmann.

**Tem.** MB 1683 Tem. — Maaske Subst. jy. Tem „grøde, fremvækst" (Feilb.).

**Tofteagre.** MB 1683 Toffte-agre, Toffte agre Indtegt. || **Toftmade.** MB 1683 Tofft mae eng; B 1790 Tofftmay; Jb 1790—91 Toftmay. — Toft, se Indl.

**Trindkær.** B 1790 Trindkier; Jb 1790—91 Trinnkier. — Adj. trind „rund".

**Trunvad.** U 1777—82 Trunvad Enge. — Subst. sønderjy. Trune „rodstød af træer" (Feilb.).

**Trøjborg** [*ˈtʀöj̥ˌbɔɹ'ə*]. — Østerbygaard hørte indtil 1772 til Trøjborg i Visby S., 3106. Marken her har muligt hørt til Østerbygaard,.

**Tværsig.** MB 1683 Tuersieg, Suersied agre; U 1777—82 Tversiig, tversig; B 1790 Tversiig.

**Tykken.** MB 1683 Tychen. — Subst. ænyda. tykne „tykning (i skov)" (Kalkar).

**Vandblok Agre.** MB 1683 Wand Block Agre Indtegt.

**Vase.** I 1926 Vasen [Æ Vaas]. — Vej over en Eng. Vase, se Indl.

**Vesselkær** [*væj̥səl̥ˈk̥jæ'ɹ*]. B 1790 Wechselkier; Jb 1790—91 Wesselkier;

K 1838 Wesselkjer; I 1926 [Væsselkjær]. — Trænavnet Vessel „Weichselkirsebær", jfr. Vesselhem i Ubjærg S., 3122, eller Dyrenavnet Væsel.

**Vesterager.** U 1772—82 den Vestre Agger Marck. || **Vesterhede.** U 1777—82 Vester Heede deeling, den Vestre Heede; Jb 1790—91 Wester Heide-Koppel, Wester-Heidekoppel. || **Vesterkobbel.** B 1790, Jb 1790—91 Westerkoppel. || **Vesterkær** [*væsdəˈkjœˀr*]. Jb 1706 ff. Wester Kier; U 1781—82 Vester Kiær i Bastrup Mark; B 1790 Westerckier; Jb 1790—91 Westerkier; K 1838 Westerkjer. || **Vestermark** [*æ ˈvæsdəˌmɑːg*]. MB 1683 Westerwangs Indtegt; U 1777—82 Vestre Marcke; B 1790 Westermarcks Ackerland; Jb 1790—91 Westermark; I 1926 Vestermark.

**Østerager.** U 1777—82 den Østre Ager Marck. || **Østerbedre.** U 1772—82 Øster Bedre. — Om Bedre se Bedre i Rømø S., 3112. || **Østerbygaard Skov.** Gst 1868—69 Østerbygaard Skov; Trap[4] Østerbygaard Sk. || **Østermark.** MB 1683 Østerwang; U 1777—82 Øster Marcken; B 1790 Østermarcks Ackerland; Jb 1790—91 Östermarck, Østermarcks Ackerland; K 1838, I 1926 Østermark. || **Østerskifte.** B 1790 Oster Schifft, das Osterste Schifft. || **Østertoft.** B 1790 Øster Tofft, Oster-Tofft; Jb 1790—91 Oster-Toft; K 1838 Østertoft.

# 2690. GØRDING HERRED.

## 2696. JESTED I VILSLEV SOGN.

Hørte før 1864 til Kalvslund Herred.

### A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Jested,** Lb [*jɛsdə*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Estath; RO 1291 eestath; RO 1300—20 estath; 1326 (1607 ÆDA IV 167, 168) Estack mølle, Estadt; NecrRip 2. Trediedel af 14. Aarh. estæth; 1397 (1607 ÆDA IV 176, 230) Estuad, Estwad; $^{21}/_{9}$ 1441 Jestet By; $^{22}/_{1}$ 1449 Jestetby; $^{22}/_{3}$ 1460 Estet Mark; $^{16}/_{5}$ 1477 (RO) eesteth; $^{3}/_{11}$ 1481 Jestet; $^{9}/_{8}$ 1489 Jedsted; $^{22}/_{10}$ 1491, $^{7}/_{7}$ 1492 Jestet; $^{11}/_{5}$ 1493 (1666) Jedsted; Jb 1530 Jestedt; Jb 1537—38 Jested; Sk 1541, Sk 1542 Jestede; Sk 1543, Udat. (ÆDA V 341, 443) Jestedt; Reg 1580 Jedstede; Mandt 1606 Iedstedt; Jb 1639—40 Jedstedt; Mejer 1649 Iedtstede; M 1664 Jedstedt; Jb 1672 Jested; M 1688 Iedsted; Rhode 1775, DAtl Jedsted; VSK Iedsted; Schröder 1837 Jedstedt; M 1844 Jedstrup; Gst 1857—58, Trap[1] Jedsted; Gst, Trap[4] Jested; Postadr 1941 Jedsted. — Mandsn. glda. Esi.

**Adelsvang,** Gd og Hse. Trap[4] Adelsvejsvang; Postadr 1941 Adelsvang. — Naturnavnet Adelvejsvang.

**Bjærge,** Hse. Guide 1905 og 1909 Bjerre; Trap[4] Bjærge Huse; Postadr 1941 Jedsted-Bjærge. — Naturnavnet Bjærge.

**Kloster,** Gd og Hse [*æ klɔsdə*]. Postadr 1941 Kloster. — Vesterenden af Jedsted By. Kloster er her rimeligvis brugt om en Klynge Huse, jfr. nty. Kloster. der kan bruges paa denne Maade (Mensing).

**Kongeaadal,** Mejeri. Gst, Postadr 1941 Kongeaadal.

**Lille-Kærgaard,** Gd. Guide 1905 og 1909 Lle Kjærgaard.

**Lenevang,** Gd [ˈ*le*ˈ*nəˌwɔŋ*ˈ]. Gst Lenevang Gd; Trap[4] Lenevang; Postadr 1941 Lenevangsgaard. — Kvindenavnet Lene.

**Marensminde,** Gd. Gst, Postadr 1941 Marensminde.

**Petersholm,** Gd. Schröder 1837, Guide 1892, Postadr 1941 Petersholm.

**?Sandkærsmølle.** MB 1683 Sønnekiersz Mølle. — Jfr. Naturn. Sandskær.

**Vestervang,** Gd [ˈ*væsdəˌwɔŋ*ˈ]. Postadr 1941 Vestervang.

**Vilslev Spang,** Gd og Hse [ˈ*vɛlslə ˌsbɔŋ*·]. Schröder 1837 Spanghuus; Gst Vilslev Spang; Trap[4], Postadr 1941 Vilslevspang.

### B. NATURNAVNE.

**Aagholmsagre.** MB 1683 Aaegholmsz Agre.

**Adelvejsvang** [ˈ*aļˈəsˌwɔŋ*ˈ]. K 1838—39 Adelveis Vang, Adelvang; Gst Adelvejs Vang. — Ved Hovedvejen fra Ribe. Adelvej betyder „Hovedvej", hvis første Led er Adj. adel „fortrinlig, ypperlig" der udtales [*aj*ˈ*əl*] (Feilb. fra Darum). Udtalen ˈ*aļˈəs* kan tænkes opstaaet ved, at l i Sammensætningen Adelvejs- er blevet palataliseret af det foregaaende j i [*aj*ˈ*əl*].

**Anekærsblokke.** MB 1683 Ane Kiers bloche.

**Bagkleve** [*bɑˈglə*]. MB 1683 bachlöb; K 1838—39, Gst Bakkele. — Subst. Bagkleve „Kammeret bag Storstuen" (Feilb. fra Angel og Mellemslesv.).

**Bjærge** [*æ bjæ̝·*]. K 1838—39 Biergskifter. — Bakker S. for Kongeaaen.

**Blokagre.** MB 1683 Blokagre, bloche. — Blok, se Indl.

**Bredkær** [*bʀe·ḳjɜɹ*]. MB 1683 Breckier, bredkier Dige; K 1838—39 Bredkier; Gst Bredkjær.

**Broholm** [*bʀθˈhɔl̄'m*]. MB 1683 Broe Holms Tegt; K 1838—39 Broholmfenner; Gst Broholm. — Ved Hovedvejen fra Ribe mod Nord, hvor denne (ved Gredstedbro) passerer Kongeaaen.

**Bække** [*bæ'gə*]. MB 1683 Bech Eng; K 1838—39, Gst Bække. || Bække Krog [*ˈbæ'gə ˌkʀθˈq*]. — Navnet er oprindelig Plur. af Subst. Bæk, glda. *bækkia(r), jfr. Landsbynavnet Stubbæk i Ensted S., 3223. Eng er blot en Tilføjelse i MB.

?**Dematshøj.** MB 1683 Demmis Höys Tegt, Demets Höytegt. — Demat, se Indl.

**Døbtoft** [*æ ˈdøfˌtɔs'd*]. K 1838—39 Døbtofter, Døfttofter. — Lave Jorder ved Bredkær. Jy. døbe „dyppe under Vand, øse".

**Egeris Blokke.** MB 1683 Jegeris bloche.

**Engetoft** [*æ ˈæŋəˌtɔs'd*]. K 1838—39 Engtofter; Gst Engetoft. — Grænser op til Engetoft i Hillerup, Farup S., 2703.

**Forteeng.** MB 1683 Furt Eng. — Forte, se Indl.

**Geester** [*æ gæsdə*]. MB 1683 Jedsted Giest Eng; K 1838—39 Giæsten; Gst Gjesten. — Eng. Plur. af Subst. Geest, se Indl.

**Grønnegrav.** MB 1683 grönne graf.

**Grønning** [*æ gʀönəŋ*]. MB 1683 Grönningen, Grönning; K 1838—39 Grønning, Grønning Skifter; Gst Grønningen.

**Havremærsk** [*æ has·məsgə*]. MB 1683 Haure Mersch; K 1838—39 Hauremærsken; Gst Havremærsk. || **Havrestubfenner** [*æ ˈhas·sdɜˌfænəɹ*]. K 1838—39 Haurestuf Fænner; Gst Havrestoffenner.

**Hedetægt.** MB 1683 Hædetegten, Heede Tegt.

**Horsfoldstægt.** MB 1683 Haars foels Tegt.

**Kileskifte** [*æ ˈkj·l̄ˌsgys'd*]. K 1838—39 Kilskifterne. — Kile, se Indl.

**Kirkehøjbanke** [*kjɹgəˈhys'ˌbaŋg*]. — Efter Vilslev Kirke, som ligger ligeoverfor paa den anden Side af Kongeaaen.

**Kælderhalsskifte.** Præsteindb. 1638 Kjælderhals; K 1838—39 Kielderhals Skifte.

**Kærdige.** MB 1683 Kier Diege. || **Kærsmark.** MB 1683 Kiers March. — Kær, se Indl.

**Langagrene.** MB 1683 Lang Agerne. || **Langbjærg** [*lɔŋˈbjæɹ'ə*]. MB 1683 Langberigszagre; K 1838—39 Langbierg. || **Langenge.** MB 1683 Mid-, Sönderlang Eng, midtlang Eng; Guide 1892 Langenge. || **Langkrog** [*lɔŋ·kʀθq*]. K 1838—39 Langkrog.

**Lejested** [*æ læj·sdæj*]. — Eng ved Vandmøllen. Leje „Liggeplads for Baade".

**Midtenge** [*æ ˈmɛ'dˌæŋə*]. K 1838—39 Midt Enge; Gst Midtenge.

**Mosefenner** [*æ ˈms·əsˌfænəɹ*]. Gst Mosefenner.

**Møllebjærgstægt.** MB 1683 Mølle berigs Tegt. || **Mølleholm** [*møl·hɔl̄m*]. || **Møllevang** [*ˈmøl̄əˌwɔŋ'*]. K 1838—39, Gst Møllevang. — Ved Vandmøllen.

**Nytægt.** MB 1683 Nye Tegt.

**Omløbskrog** [*ˈɔl̥əmθsˌkʀθˈq*]. K 1838—39 Omløbskrog. — 3 Marskfenner ved Kongeaaen, alle liggende i Aakroge, den ene fuldstændig omflydt af Aaen. I Udtalen er Omløb omdannet til Oldemor.

**Polderne.** Guide 1892 Pollerne. — Pold, se Indl.

**Ribervejstægt.** MB 1683 Riber Weys Tegt.

**Rørkær** [*ʀøɹ·ḳjɜɹ*]. MB 1683 Rör Kier Eng, Rör Kier öster Enge; K 1838—39 Rørkier; Gst Rørkjær.

**Sandbjærg.** MB 1683 Sandberig. || **Sandskær** [*sa·ŋsḳjɜɹ*]. MB 1683 Sandschiers agre, Sandschiers holm; K 1838—39 Sandskier; Gst Sandkjær.

**Segenge** [*æ ˈsej·ˌæŋə, æ ˈsɛj(q)ˌæŋə*]. MB 1683 Seg Eng; K 1838—39 Segenge; Gst Sigenge. — Plantenavnet jy. Seg, Betegnelse for forskellige Halvgræsser, i Udtalen omtydet til Adj. sejg, el. Subst. Seje „sene el. hinde i kød" (Feilb.), jfr. Sejvang i Hillerup, eller maaske snarest Subst. Sig.

**Skibskrog** [*sgivskʀθq*]. MB 1683 schib Krog Eng, Skib Krog Eng; K 1838—39 Skibkrog; Gst Skibskrog. — Aakrog tæt indenfor Kongeaaens Munding.

**Smalkær** [*smal·kjɔ.i*]. K 1838—39 Smalkier; Gst Smalkjær. — Ved Bredkær.

**Sodklint** [*æ ˈsöy·ˌkleŋ'd*]. K 1838—39, Gst Sodklint. — Eng. Samme Lokalitet som Sodklint i Farup S., 2703.

**Spange** [*æ sbɔŋ·*]. || **Spangholm** [ˈ*sbɔŋ·ˌhɔl'm*]. MB 1683 spangholm; K 1838—39, Gst Spangholm. — Ved Vilslev Spang. Spang, se Indl.

**Store-Skevang** [ˈ*sdɛ·.isgɜˌwɔŋ'*]. K 1838—39 Storeskevang; Gst Storskevang. — Ved Grænsen mod Farup S. Subst. glda. skēthæ i Bet. „Grænse, Skel", jfr. Skebjærg i Stollig, Løjt S., 3211.

**Strandholm** [ˈ*sdɾaŋ·ˌhɔl'm*]. K 1838—39, Gst Strandholm. — Eng ved Kongeaaens Udløb i Stranden.

**Sønderskifte** [*æ ˈsønəˌsgyə'd*]. K 1838—39 Synder Skifter.

**Vadsblokke.** MB 1683 wadz bloche. — Vad, se Indl.

**Vestertægt.** MB 1683 wester Tegt. || **Vestervang** [ˈ*væsdəˌwɔŋ'*]. MB 1683 westerwang; K 1838—39 Wæstervang; Gst Vestervang.

**Væggerkær** [*wɛ.i·kjɛ.i, vɛ.i·kjɔ.i*]. MB 1683 wege Kier; Gst Vigerkjær. — Støder op til Væggerkær i Hillerup, Farup S., 2703, s. d.

# 2700. RIBE HERRED.

Herunder behandles de Sogne, der før Oprettelsen af Ribe Herred henhørte under Frøs- og Kalvslund Herred.

---

# 2703. FARUP SOGN.

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Farup, Nørre-,** Lb [*fa.i·b*]. RO 1250—1300 fartorp; RO 1291 farthorp, fartorp, farætofth; $^{10}/_{6}$ 1294, $^{12}/_{6}$ 1294 Fartorp; $^{16}/_{9}$ 1294 Farthorpmarch; $^{17}/_{9}$ 1294, $^{5}/_{2}$ 1295 Fartorp; NecrRip 14. Aarh. farthorp; RO 1300—20 fartorp, farthorp; RO før $^{24}/_{6}$ 1317 farthorp; $^{1}/_{5}$ 1326 farthorpmark; RO 1330—48 faarthorp; $^{25}/_{5}$ 1338, NecrRip 1340, $^{24}/_{3}$ 1346, $^{6}/_{5}$ 1347, $^{31}/_{10}$ 1347, c. $^{15}/_{8}$ 1348 Farthorp; $^{6}/_{5}$ 1351 Farthæthrup; $^{28}/_{6}$ 1352 farthorp; $^{1}/_{9}$ 1352 Norfarthrop; $^{?3}/_{2}$ 1353 Faardrup; $^{16}/_{3}$ 1354 Farthorp; $^{6}/_{5}$ 1361 Farthropmark; $^{9}/_{8}$ 1365 Farthorp; $^{7}/_{9}$ 1366 Farthormark; NecrRip 1376, $^{22}/_{11}$ 1379 Farthorp; $^{19}/_{2}$ 1383 (Terpager) Fartherop mark; $^{6}/_{5}$ 1395 Faarthorp; $^{10}/_{5}$ 1398 Fardorp; RO 15. Aarh. faarthorp; $^{24}/_{7}$ 1405, RO c. 1440 Farthorp; $^{12}/_{7}$ 1448 Fardropp; udat. 1450—1513 (Terpager, Rep. 12975) Fardrup; 1453 (RO) fardorp; $^{?28}/_{3}$ 1459 Fardrvp; $^{29}/_{9}$ 1461 Farthorp; $^{17}/_{2}$ 1462 (Terpager) Nørrefardrop; $^{26}/_{11}$ 1471 Fardrvpp; $^{3}/_{11}$ 1481 Farderop; $^{4}/_{6}$ 1482 (Pavens Kopibog) Fardrop; $^{12}/_{6}$ 1483 (Pavens Kopibog) Fardorp; $^{12}/_{6}$ 1483 Fardorph; $^{23}/_{6}$ 1483 (Pavens Kopibog) Fardorp; $^{6}/_{12}$ 1485 Fardrop; $^{4}/_{3}$ 1486 Fardrop, Ffardrop; $^{9}/_{8}$ 1489 Faardrop; $^{4}/_{4}$ 1493 Nørfardrupp; $^{11}/_{5}$ 1493 (1666 Kopibog), $^{17}/_{8}$ 1494 (Vidisse 1571) Fardrup; $^{10}/_{6}$ 1496 Fardorp; c. 1500 (Terpager) Fardrup; $^{1}/_{6}$ 1500 Fardrop; $^{29}/_{3}$ 1502 (Terpager), $^{30}/_{3}$ 1502 (Terpager) Farderop; $^{15}/_{8}$ 1506 Fardrup; $^{12}/_{1}$ 1508 Fardrop; $^{26?}/_{8}$ 1510 Farderoppe; $^{12}/_{8}$ 1511 Fardorrp; $^{6}/_{9}$ 1511 (Pavens Kopibog) Ffarderupp; $^{30}/_{11}$ 1511 (Pavens Kopibog), 1530 (1553 ÆDA V 430) Fardrup; Jb 1530 Nørfardrup; Jb 1537—38 Farderup, Farup; Sk 1542 Farderup, Farderupp, Fardorpp; Jb 1604—05 Fardrup, Farup, Faderup; Mandt 1606 Farderup, Farrup; Jb 1639—40 Farderup; Mejer 1649 Fardrup; M 1664 Farup, Nörfarup; M 1688 Farup; Rhode 1775 Fardrup; DAtl Fardrup, Farup, Nørfarup; Schröder 1837 Norder-Fahrdrup, Nörrefardrup, Fardrup; Gst 1857—58 Nre Farup; Trap[1] Nørre-Farup; Trap[4] Farup Sogn, Nørre-Farup; Postadr 1941 Farup, N.-Farup. — Samme Forled som i Nabobyen Syd for Aaen Sønder-Farup, V.-Vedsted S., 2708.

**Aalbygaard,** Gd [*ɔlby'gɑ'i*]. Gst Aalby Gd; Trap[4] Aalbygd.; Postadr 1941 Aalby. — Fiskenavnet Aal.

**Blæsbjærg,** Hs [*blæ·sbjæ.i*]. MB 1683 Blæsborre Tofft; Rhode 1775, DAtl Blæsbierg; Opt. 1917 [*ble·sbjærə*]; Gst Blæsbjerg; Trap[4], Postadr 1941 Blæsbjærg. — Blæsbjærg forekommer ofte som Gaard- og Husnavn om Steder med udsat Beliggenhed.

**Busk,** Gd [*b0sg*]. — Andet Navn paa Hillerupholm. Subst. Busk.

**Dorteashvile,** Gd [*d0.i'tɛ·əs,wi·lə*]. 1880 Jy. Saml. VIII p. 5, 20, Gst Dortheashvile; Trap[4], Postadr 1941 Dorteashvile.

**Flidstrup,** fsv. Kirke. Mejer 1649 Flidstrup. — Kirke anbragt af Mejer paa Flakkesand.

**Fuglsang,** Gd. Aagaard 1815 Fugelsang; Nissen 1840 Fuglsang. — Skal

have ligget mellem Hillerup og Tanderup og være afflydt i en Stormflod (M. K. Sørensen, Jy. Saml. VIII p. 21). Hyppigt Gaard- og Husnavn, se Fuglsang, Holbøl S., 3231.

**Gammelgaard,** Gd [*æ ˈgɑməl‿gɑ̀ˈɹ*].

**Gersdorfsgave,** Gd [*ˈgjæɹsdɔfs‿gɑ·və*]. Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1] Gersdorfsgave; Trap[4] Gersdorffsgave; Postadr 1941 Gersdorfsgave. — Hed tidligere Nygaardsholm. Skænket af Frk. Anna Antoinette v. Gersdorf til to af sine Tjenestefolk, deraf det nuværende Navn (Schröder 1837).

**Hedegaardshøj,** Gd [*hjəgɑ̀ɹsˈhöj*']. MB 1683 Heegaas Høj; Guide 1892, Gst Hedegaardshøj; Trap[4] Hedegaardshøj (Hvide-Kro); Postadr 1941 Hedegaardshøj (Hvide Kro). — Hedegaard i Hjortlund S., 2704.

**Hillerup,** Lb [*heljɔ́ib*]. RO 1291 hildorp march; 1201—1300 (1553 ÆDA V 431) Hylderop; RO 1300—20 hildorp; $^{6}/_{4}$ 1374 Hildrop; RO 15. Aarh. hyldrup; $^{28}/_{12}$ 1447 Hildrup; $^{22}/_{4}$ 1456 Hildorp; $^{22}/_{3}$ 1460 Hildrop; $^{27}/_{3}$ 1460 Hyldorp, Hyldorpe; $^{29}/_{9}$ 1461 Hilderop; $^{3}/_{11}$ 1481 Hillerop; 1481 (1553 ÆDA V 341) Hylderop; $^{6}/_{12}$ 1485 Hillerop; 1485 (1553 ÆDA V 341) Hyllerop; $^{9}/_{8}$ 1489 Hyldrop; $^{22}/_{10}$ 1491 Hillerop; $^{11}/_{5}$ 1493 (Kopibog 1666) Hillerup; $^{21}/_{5}$ 1493 Hildrop; 1493 (1553 ÆDA V 341) Hyllerop; Jb 1530 Hylderop; Jb 1537—38 Hilderup; Sk 1541 Hillerupp; Sk 1542 Hillerup, Hyllerupp; Sk 1543 Hylderup; udat. (1553 ÆDA V 431) Hylderop; Reg 1580 Hyllerup; Jb 1604—05 Hillerup; Jb 1639—40 Hillerrup; Mejer 1649 Hindrup; M 1664, Jb 1672, M 1688, Jb 1690, Rhode 1775, DAtl, Gst 1857—58, Trap[1], Trap[4], Postadr 1941 Hillerup. — Mandsn. glda. *Hildi, svarende til glsv. Hilde (Lundgren-Brate). En anden Afledning af denne Navnestamme er glda. Hildir (DgP).

**Hillerupholm,** Gd [*heljəibˈhɔ̀lˈm*]. VSK, Aagaard 1815 Hillerupholm; Schröder 1837 Hilleruphof; Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[4], Postadr 1941 Hillerupholm. — Samme Gaard som Busk.

**Hilleruplund,** Gd. Gst Hilleruplund; Postadr 1941 Hillerupholm og -lund.

**Hillerup Østerby,** Gd. Gst 1869 Hillerup Østerby.

**Hvidekro,** Gd. Gst 1857—58 Hvidekro; 1880 Jy. Saml. VIII p. 21 Hedegaardshøj eller Hvidekro; Trap[4] Hvide-Kro; Postadr 1941 Hvide Kro, Hvidekro (Hedegaardshøj). — Samme Gaard som Hedegaardshøj.

**Høj,** Hse [*æ hyə*']. — I Hillerup.

**Kalente,** Hse [*æ kɔˈlænd*]. — En Række Huse i Kærbøl. Subst. Kalende, oprindelig lat. calendæ, et religiøst Broderskab, der samledes den 1. (calendæ) i Maaneden, senere ogsaa om andre Forsamlinger, samt det Hus, hvori Sammenkomsten afholdtes, Gildeshuset (se Schiller-Lübben u. kalant).

**Kanalhus** Gd og Kro [*æ kɒˈnɑˈlˌhiwˈs*]. Gst Kanalhus Kro; Trap[4], Postadr 1941 Kanalhuset. — Ved Kanalen fra Ribe Aa ud til Havet.

**Katrinesminde,** Gd. Gst, Postadr 1941 Katrinesminde.

**Kirkeby,** Lb [*ǩjɛɹˈgəby, ǩjærˈgəby*]. Jb 1537—38 Farup Kirckeby; Reg 1580 Tamdorp Kerckebuy; Præsteindb. 1638 Kirckeby; M 1664, M 1688 Kirchebye; Rhode 1775 Kirkeby; DAtl Kirkebye; Schröder 1837 Fardrup-Kirkebye, Kirkebye; M 1844 Kirkeby; Gst 1857—58 Farup Kirkeby; Trap[1] Farup-Kirkeby; Trap[4] Kirkeby. — Byen ved Farup Kirke.

**Kærbøl,** Lb [ældre: *ǩjaɹ·bøl*, nu: *ǩjäɹ·bøl*]. RO 1291 kiarbøling, kyærbølingh; u. D. 1363 kyærbylingh; RO 15. Aarh. kyerbyllyngh; Jb 1537—38 Kerbolling; KronSk $^{9}/_{3}$ 1543 Kyerbolling; KronSk $^{27}/_{3}$ 1579 Kierbøl; Reg 1580 Kyerbul; Jb 1604—05 Kierbull; Mandt 1606 Kierbölling, Kierböll; KronSk $^{23}/_{6}$ 1621 Kierbøl; Jb 1639—40 Kierbüell; Mejer 1649 Karbull; M 1664, Jb 1672 Kierböll; M 1688 Kierbølle; Jb 1690 Kierböll; Rhode 1775 Kierbøl; DAtl Kiærbøll; Schröder 1837 Kjärbüll; M 1844 Kiærbøl; Trap[1], Gst Kjærbøl; Trap[4], Postadr 1941 Kærbøl. — Efterleddet er oprindelig Bølling, se Indl. og jfr. Bebyggelsesnavnene Aabøllinger i Højst S., 3132, og Ved Aaen, Møgeltønder S., 3102; senere afløst af -bøl. Kær, se Indl.

**Kærbøl Mark,** Gde og Hse. Trap[4] Kærbølmark.

**Kærenggaard,** Gd [*ǩjæɹ·ŋˈgɑ̀ˈɹ*]. Guide 1892 Kjærum Gd; Gst Kjæreng Gd; Trap[4] Kæreng; Postadr 1941 Kærenggaard.

**Lundgaard,** Gd [*luŋˈgɑ̀ˈɹ*]. RO 15. Aarh. lundsgardh; RO 1441 lundsghard;

Rhode 1775 Lundgaard; DAtl Ond-Aften, nu kaldet Lundgaard; K 1838 Lundgaard; Gst 1857—58 Trap[1] Lundsgaard; Nissen 1840 Lundegaard; Opt. 1917 [*lunŋør*]; Gst, Trap[4], Postadr 1941 Lundgaard. — Har oprindelig heddet Lundsgaard.

**Lund Vestergaard,** Gd [*lun ˈvæsdəgɑ̈ːð*]. Postadr 1941 Lundvestergaard.

**Mejlby,** Gde [*mæj·lby*]. $^{9}/_{8}$ 1365 Mæthelby; s. Dok (1553 ÆDA V 337) Medelby; $^{7}/_{9}$ 1366 Mæthælby mark; $^{22}/_{11}$ 1379 Mæthilby; $^{19}/_{2}$ 1383 (Terpager) Methelby; $^{10}/_{5}$ 1398, $^{9}/_{8}$ 1398 Medelby; $^{27}/_{3}$ 1460 Methelby; 1461 (1584 ÆDA V 702) Mielby; $^{3}/_{11}$ 1481 Medelby; $^{17}/_{8}$ 1494 (Vidisse $^{7}/_{6}$ 1571) Melby; $^{10}/_{6}$ 1496, ?1502 (1553 ÆDA V 338) Medelby; $^{8}/_{3}$ 1502 (Grønlund), $^{4}/_{8}$ 1506 (Grønlund), $^{6}/_{8}$ 1506 (Grønlund) Meilbye; $^{15}/_{8}$ 1506 Medelby; Jb 1530 Fardrup Medelby; Sk 1543 Fardrup Meilby; Udat. (1553 ÆDA V 338) Medelby; Mejer 1649 Melby; M 1664 Meylbye; MB 1683 Meihl Bye; M 1688, DAtl Meilbye; Gst 1857—58 Mejlby; Trap[1] Meilby; Trap[4], Postadr 1941 Mejlby. — Glda. mæthal „mellem". Byen ligger mellem Nørre-Farup og Ribe Kbst.

**Nygaard,** fsv. Gd [*æ ˈnʏˌɣɑ̈ˈð*]. Mandt 1606 Nygaard; Mejer 1649 Nigarde; M 1664 Nygaardt; Rhode 1775, DAtl Nygaard; VSK Nye Gd.; Aagaard 1815 Store Nygaard; Schröder 1837 Nyegaard, Grosnyegaard; Nissen 1840 Store Nyegaard.

**Nygaard, Lille-,** Gd [*leˈlə nygɑ̈ːð*]. Aagaard 1815 Lille Nygaard; Schröder 1837 Lille-Nyegaard, Kleinnyegaard; K 1838 Lille Nygaard; Gst Lle Nygaard; Trap[4] Lille-Nygd.; Postadr 1941 L.-Nygaard.

**Nygaard, Øster-,** Gd. Schröder 1837 Osternyegaard; Gst Ør Nygaard; Postadr 1941 Ø.-Nygaard.

**Nygaardsholm,** Gd. DAtl Slukefter, nu Nygaardsholm; Schröder 1837 Nyegaardsholm. — Ældre Navn paa det nuværende Gersdorfsgave.

**Nygaardstoft,** Gd. Aagaard 1815 Nygaardstoft; Nissen 1840 Nyegaardstoft; Guide 1901, Gst, Postadr 1941 Nygaardstoft. — Bygget paa en Parcel af den nu forsvundne Nygaard.

**Ondaften,** Gd. Præsteindb. 1638 Ondafften; M 1664 Wndafften; M 1688 Ond Aften; DAtl Ond-Aften, nu kaldet Lundgaard. — Se Ondaften i Grødebøl, Vilstrup S., 3013.

**Povlskrog,** fsv. Gd el. Hs. Rhode 1775 Poulskrog.

**Præstegaard,** fsv. Gd. $^{17}/_{8}$ 1494 (Vidisse 1571) Prestgaard. — Præsteværingen, som nævnes 1697 (M. K. Sørensen, Jy. Saml. VIII p. 21) er sikkert den samme som denne Gaard, der ikke synes at være den egentlige Præstegaard, idet Beboeren Jep Nielsen nævnes blandt de 12 „ældste og bedste Sognemænd". I Præsteindb. 1638 omtales, at der til Sognet hører „en Prestboel", som vel er samme Gaard.

**Sejbjærg,** fsv. Gd. KronSk $^{23}/_{6}$ 1544 Syebierggaard; KancBrevb $^{5}/_{4}$ 1554 Segeberg; KancBrevb $^{9}/_{8}$ 1559 Seigeberg; KancBrevb $^{10}/_{12}$ 1559, KancBrevb $^{28}/_{3}$ 1561 Segeberg Gaard; KancBrevb $^{1}/_{7}$ 1561 Seigeberggaard; KronSk $^{25}/_{11}$ 1562 Segeberge; KancBrevb $^{17}/_{8}$ 1561 Segeberggaard; $^{25}/_{11}$ 1562 (Jy. Saml. VIII p. 18) Segeberg; KancBrevb $^{18}/_{11}$ 1566 Seiberggaard. — En fsv. kongelig Ladegaard, hvis Navn endnu er bevaret i Marknavnet Sejbjærg Toft, s. d. At Sejbjærg og ikke Segebjærg er den rigtige Form fremgaar af Formerne af det paagældende Marknavn. Forleddet er rimeligvis Mandsn. glda. *Sighi, se Sejbjærg i Bovrup, Varnæs S., 3225.

**Skadebjærg,** Gd. Schröder 1837 Skadebjerg. — Fuglenavnet Skade.

**Slukefter,** Gd. DAtl Slukefter, nu Nygaardsholm. — Nævnes ifl. M. K. Sørensen (Jy. Saml. VIII p. 21) 1697. Slukefter er et oprindeligt Kronavn, jfr. Slukefter, Kro i Vedsted S., 3046.

**Stormhuse,** Hse [*æ ˈsdɔ·iˑmˌhiw·s*]. 1880 Jy. Saml. VIII p. 5 Stormhusene; Gst, Trap[4], Postadr 1941 Stormhuse.

**Tanderup,** Lb [*tanəˈib*]. 1201—1300 (1553 ÆDA V 431) Tanderop; RO 1291 tandorp march; RO 1300—20, RO 1306, NecrRip 1340 tandorp; sst. i NecrRip tilskrevet i Randen Tandrop; $^{24}/_{3}$ 1346 tanthorp; 1346 (1553 ÆDA V 340) Tandrop; $^{5}/_{4}$ 1350 Tandorp; 1350 (1553 ÆDA V 340) Tanderop; RO 15. Aarh. Tandrup; Jb 1537—38 Tannderup; Mandt 1606 Thanderup; Mejer 1649 Tannerup; M 1664, M 1688 Tanderup; Rhode 1775, DAtl, Gst 1857—58, Trap[1], Trap[4], Postadr 1941 Tanderup. — Mandsn. glda. Tanni.

**Tanderupgaard,** Gd. Videbrev 1729 (Jy. Saml. 5. R. I. Bd. p. 430) Tanderup Gaard; Trap[4] Tanderupgd.; Postadr 1941 Tanderup.

**Tanderup, Lille-,** fsv. Gd. — Der findes Sagn om en Gaard „Lille Tanderup", som skal have eksisteret ved Stormfloden 1634 (M. K. Sørensen, Jy. Saml. VIII p. 4).

**?Tvedelharde,** fsv. Gd. Sk 1524 Twederharde; Sk 1542 Twedelhaue; KronSk 9/3 1543 Tvedelharde. — Gaard i Farup. Med Urette opført u. forsvundne Bebyggelser i Frøs og Kalvslund H., 3050.

**Vangsbo,** Gd. Guide 1905 og 1909, Postadr 1941 Vangsbo.

**Vestergaard,** Gd. Guide 1901 Vestergaard; Trap[4] Vestergd.

**Ørnsøgaard,** Gd [*öɹnsǫˈgåˈɹ*]. Schröder 1837 Oernsloy; Gst Ørnsø Gd; Trap[4] Ørnsøgd.; Postadr 1941 Ørnsøgaard. — Naturnavnet Ørnsø i Kærbøl.

## B. NATURNAVNE.

### Nørre-Farup.

**Aabodsfenne** [*ˈɔb0sˌfæn·*]. — Subst. jy. Aabod „Erstatning".

**Bavnager** [*æ bas'n*]. K 1838 Baun Ager. — Subst. Bavn „Vedstabel, Baal".

**Benved.** RO 1300—20, RO før 24/6 1317 beenwith. — Plantenavnet Benved „Euonymus europæus".

**Blokke.** MB 1683 Blacker. — Blok, se Indl.

**Boltager.** MB 1683 Boltagger, Boltagger Eng, Boltagger Enge. || **Boltfenner** [*æ bɔl̥'d, æ ˈsøŋəˌbɔl̥'d*]. MB 1683 Øster boldt Enge, Sönderbolt agger Enge, Bolt Eng; Gst Boltfenner. — Marsk og Agerjord.

**Bredekrog.** 16/9 1294, 17/9 1294 Brethæcrok; 1294 (1553 ÆDA V 339) Bredekrogh; Overskrift 1553 (ÆDA V 339) Bredekrog eng.

**Digeeng.** NecrRip 14. Aarh. diikeng; sst. tilskrevet i Randen Diigengh. — Subst. Dige, der her paa Ribeegnen foruden Havdige el. Jordvold tillige kan betyde Grøft (Feilb. fra Darum). Næppe Forbindelse med flg. Navn. || **Digefenner.** Gst Digefenner. — Fennerne ved Kanalen ud mod Havdiget, hvor dette begynder.

**Erikstoft.** 27/3 1460 Erichz tofft østen ved Methelby.

**Farup Geest.** RO 1300—20 fartorp gæst. || **Farup Holm.** RO 1300—20 fartorpholm; RO før 24/6 1317 farthorp holm; 28/6 1352 farthorp holm.

**Fatteeng** [*ˈfa'dˌæŋ'*]. — Engstykke i Storenge.

**Fedelbueenge.** MB 1683 Fedelbue Enge. — Subst. Fedelbue „Violinbue".

**Firskaarager** [*æ ˈfi·sgaɹˌaqəɹ·*].

**Flakkesand.** Mejer 1649, Mejer 1650 Flackesandt. — Mellem Mandø og Farup. Adj. ænyda. flak „flad".

**Flodhøjsager.** MB 1683 Flodhøys Ager.

**?Fogedeng.** MB 1683 Langschifft faugde Enge.

**Fortefenner** [*ˈfw0ɹ'dˌfænəɹ*]. K 1838 Foerte Fenner, Foerte, Forte; Gst, Trap[4] Fortfenner. — Flere Lokaliteter. Forte, se Indl.

**Fællesholm.** MB 1683 Felledz Hollmb, Fellidtz Hollmb.

**Gade** [*æ gɔ·ɹ*]. — Areal ved Mejlby. Gade, se Indl.

**Gammelaa** [*æ ˈgaməl̥ˌå'*]. Gst Gammelaa. — Tilløb til Ribe Aa. || **Gammel-Aaleje** [*æ ˈgaməl̥ˈɔˌlæj·*]. || **Gammel-Ribeaa.** Gst Gle Ribeaa. — Ribe Aas Udløb i Havet før Kanalen blev gravet.

**Graaager.** MB 1683 Graae Agger Enge, Graaager Eng. || **Graaenge.** MB 1683 Graae Enge.

**Gribsjord.** MB 1683 Gribs Jord. — Subst. Gribsjord „jord, som indtages af fælledmarken, eftersom man har arbejdskraft og evne til" (Feilb.).

**Grober.** K 1838 Grober. — Plur. af jy. Grob „Grøft".

**Grøft** [*æ gʀös'd*]. — Engareal ved Gammelaa.

**Havremærsk** [*æ has·mɜsg, æ ha·mɜsg*]. MB 1683 Haffuer Mersk Wang, Hauer Mersk Wang; K 1838 Havremærsk. — Mellem Nørre-Farup og Tanderup. || **Mejlby Havremærsk** [*æ mæj·l̥by has·mɜsgə, søŋə ˈhas·mɜsg*].

**Holmgrob.** MB 1683 Hollmgrob. || **Holmskifte.** MB 1683 Hollmb schiffte.

**Hovenge** [ˈhɔs·ˌæŋə]. K 1838 Hou Enge. — Ved Kanalen. Ordet Hov „Hoveri".

**Husgavleng.** MB 1683 Huuß Gaull Eng, Huuß Gaull.

(Her?) **Højklint.** MB 1683 Höy Klint.

**Hæsbæksfenne** [ˈhæsbəgsˌfæn·]. — Agerjord. Forleddet er enten Dyrenavnet Hest eller maaske et Personnavn.

**Kammerslusen** [æ ˈkam'əˌsłüw·s]. Trap[4] Kammerslusen. — Sluse i Kanalen fra Ribe Aa til Havet. Kammersluse „skibsfartsluse, hvorved skibet føres ind i et bassin (kammeret), hvis vandspejl bringes til at variere fra det ene niveau til det andet" (ODS).

**Kapelagre.** MB 1683 Kappel Agerne.

**Kastblokke.** MB 1683 Kast Blache. — Subst. Kast „en stor grøft, kanal" (Feilb., vestj.).

**Klegrob** [kłɑˈgʀθ'v]. MB 1683 Klegrob Enge, Klegrobs Stoere og smaa Enge schiffter; K 1838 Klegrober; Gst Kløgrov. — I Marsken ved Ribe Aa. Subst. jy. Klæg „fedt, sejgt ler, som afsættes af havet" (Feilb.).

**Klostereng.** MB 1683 Closter Eng, Kongens Closter Eng. — Har rimeligvis Navn efter et af Klostrene i Ribe.

**Klør Es** [kłɑɹ ˈæs]. — Marskfenne. Formodentlig et rosende Navn.

**Knolderager.** K 1838 Knolder Ager. — Adj. jy. knolderet „ujævn".

**Knude.** MB 1683 Knuden, Knude Blocke. — Knude, se Indl.

**Kongsholm.** 6/5 1395 Kwngsholm; s. Dok (1553 ÆDA V 339) Kongensholme; 1453 (RO) konungshollumgrob; Overskrift 1553 (ÆDA V 339) Konghensholme.

**Kosakhøj.** Guide 1901 Kosakhøj. — Jfr. Kosakvold i Skodborg, Skodborg S., 3053.

**Krogeng.** MB 1683 Krog Eng, Krog Enge. — Krog, se Indl.

**Kræmmereng.** MB 1683 Kremmer Eng.

**Kærbøl Fenner.** K 1838 Kierbøl Fenner.

**Køllehusagre** [æ ˈkɔł·hɜsˌɑsəɹ·]. — I Nørre-Farup By. || Køllehusfenne [ˈkɔł·hɔgəsˌfæn·]. — Paa Mejlby Mark. Udtalen af det sidste Navn viser Klusilspring. Køllehus er det samme som Kølle „hus, hvori malt törres, kalk brændes" (Feilb.).

**Ladegaard Eng** [lɔgɑɹˈæŋ']. — Har Navn efter Ladegaarden ved Riberhus.

**Langeng.** MB 1683 Lang Eng westen Slaugröfft. || **Langskifte.** MB 1683 Langschifft faugde Enge.

**Langfredag.** c. 15/8 1348 uno agro Langh fredagh dicto; 1348 (1553 ÆDA V 338) Langfredag. — Agerjord. Jfr. Langfredag, Navn paa Enge i Ubjærg S., 3132. Navnet er dog rimeligvis et kirkeligt Navn paa Jord givet som Honorar for Fredagsprædiken (jfr. Gunnar Knudsen i NoB XII p. 105).

**Laveseng** [ˈlɑsəsˌæŋ']. MB 1683 Lauis Eng. — Mandsn. Lave.

**Lavholm.** MB 1683 Law Hollmb. — Holm i Mellemdamme. Adj. lav.

**Ledagre.** MB 1683 Leed Agre, de westre Ledagre.

**Lergrav.** RO 1300—1320, RO før 24/6 1317 lerægraaf.

**Lilleeng** [ˈleɭ·ˌæŋ']. MB 1683 Lilld Eng, Lille Eng, Lill Eng.

**Lindevedskjord** [ˈleŋəvɜsgˌjθ'ɹ]. — Noget af Sognet hørte til det adelige Gods Lindeved, St.-Vi S. i Vis H. (M. K. Sørensen, Jy. Saml. VIII p. 6).

?**Made.** [æ mɔ·]. — Indgrøftet Agerjord ved Byen. Made, se Indl.

**Mandø Fenne** [æ ˈmaŋə ˌfæn·]. || **Mandø Hølade** [maŋəˈjɔłə]. M 1664 Mandöo Hiölade; MB 1683 Mandøe Høylade, Mandöe Höe Lae Enge; DAtl Mannøe Høelade; Gst Manø Hølade; Trap[4] Mandø Hølade. — Marskland udfor Øen Mandø. Der findes et Sagn om, at Dronning Tyre Danebod har skænket Mandø Hølade til Indbyggerne paa Mandø (DAtl V p. 730), og ved Dok af 26/5 1395 skænkede Johannes Thome fra Mandø Kapitlet i Ribe 24 Skaar i Farup Enge. Navnet maa stamme fra, at Mandøboerne har hentet Hø her.

**Mellemdamme** [æ væsdə-, æ ɵsdə mæɭˈdaməɹ]. Udat. 1401—50 (1553) Meeldam; RO 1425 meildaam; MB 1683 Melldamb Enge; K 1838 Melddamme; Gst Mellemdammene. — Dam betyder her Dæmning. || **Mellemvangsager.** MB Mellum Wangs Ager.

**Moseblokke.** MB 1683 Moße Blackene.

**Munkeng** [ˈm0ŋˈgˌæŋˈ]. MB 1683 Riber Hospithals staere-Munch Eng, Liden Munch Eng; K 1838 Munk Eng; Gst Munkeng. — Har Navn efter Munkene i Sortebrødreklostret i Ribe, som ved Stiftelsesbrev af 12/10 1543 blev henlagt til Ribe Hospital (Kinch, Ribe Bys Hist. II p. 789).

**Mølleeng** [æ ˈmsl̥·ˌæŋˈ].

**Nederenge** [æ ˈosdə-, æ ˈvæsdə ˈnœjəjæŋə]. K 1838 Neder Enge; Gst Nederenge.

**Nyenge** [æ ˈnyˈˌæŋə]. MB 1683, K 1838 Nye Enge.

**Ondaftensager.** MB 1683 Ondaftens Ager, Ondeaftens Ager. — Gaardnavnet Ondaften.

**Ovre Ager.** MB 1683 Ofuer Agger Enge, Norost ofuer Agre, Nordost offr agre, Nordost offr Ager, ofuer Ager Enge, Farup Enges offr-agre, de 9-offr-agre. || **Ovre Skifte.** MB 1683 offr-schiffte. — Grænser op til Ovre i Tanderup.

**Paddetoft** [æ ˈpa·jˌtɔs'd]. MB 1683 Paytofft. — Dyrenavnet Padde i Bet. „Frø".

**Præstholm** [præ·sdhɔlm].

**Riggelsbol.** RO 1300—20 rychuls bol; RO før 24/6 1317 richols bol. — Mandsn. glda. Rikulf.

**Røntoft.** MB 1683 Røntofft.

**Saddespedder** [æ ˈsa·jˌsbɛj]. K 1838 Sa[n ?]dspidder. — Jy. Saddespedder „Sted, hvor der er gravet Græstørv".

**Sandings Vang.** MB 1683 Sandings Wang. — Subst. Sanding „Sandstrækning" (ODS).

**Sejbjærg Toft.** c. 1487 (Terpager) Seegberg Toft; KancBrevb 23/4 1581 Seigbere Mark; M 1661 Seiberig mark; MB 1683 Seibøre Blache, Seybierigs Ager, Seyborre Ager, Sey Ager, Seg bierig Tofft, Seigborg Eng, Seigborgmark, Seigborg Tofft; Trap4 Sejbergtoft. — Efter den fsv. Gaard Sejbjærg.

**Seksskaar.** MB 1683 Sexschar.

**Sigager.** MB 1683 Synder-, Nørre Sig Ager.

**Skidenhjørne** [sgjinˈjöj·n]. MB 1683 Smaae schiden hiörne Enge.

**Skriverholm** [ˈsgʀiw·ˌhɔlˈm]. K 1838 Skriverholm.

**Slagfenner** [ˈvæsdə-, ˈosdəˌsla·s]. MB 1683 Slagre, Jndlucht slaue, Stoere slaue Eng, slaugrófft, Kongens Stoere slaue, Eng westen Slau, Slauene; K 1838 Slau; Gst, Trap4 Slagfenner. — Subst. Slag „Fordybning", se Indl.

**Sodklint.** — Grænser op til Sodklint i Tanderup, s. d.

**Sovkrogsager** [ˈsaəˌkʀ0ˈq]. MB 1683 Sofue Krogs Ager, Storre Sow Krogs Ager. — Sted, hvor man har sovet til Middag.

**Storenge.** K 1838 Stor Enge; Gst Storenge. || Gammel-Storeng [ˈgaməlˌsdə·iŋ]. || Lille-Storeng [ˈlelə ˌsdə·iŋ]. || Nybo Storeng [ˈnybə ˌsdə·iŋ].

**Stormklokkeeng** [ˈsdɔj·mklɔgəˌæŋˈ]. K 1838 Storm Klokke Eng. — Stormklokke er Navn paa den store Klokke i Ribe Domkirke (Feilb.).

**Streng.** RO 1300—20 unum pratellum vocatum stræng. — Streng, se Indl.

**Strøholm.** MB 1683 Ströhollmb. — Holm hvor Høet spredes til Tørring.

**Sønderforte** [æ ˈsønəˌfw0i'də]. || **Søndermark** [æ ˈsønəˌmaːg]. MB 1683 Syndre Marck, Meylbye Sönderbyemarch. || **Søndervang.** MB 1683 Syndr Wang.

**Søtoft.** RO 1300—20 siotooft, siotoft; RO før 24/6 1317 siotoft, siotofth.

**Tiskaar** [ˈtiˈˌsgaːj]. MB 1683 10 schar.

**Toftager.** MB 1683 Tofft Agerne. || **Tofteng.** MB 1683 Tofft Eng. — Toft, se Indl.

**Tornebuskager.** MB 1683 Toren Busch Ager.

**Tose** [æ ts·əs, Pl. æ tw0sə]. MB 1683 Toeß, Töeß. || Forte-Tose [æ ˈfw0i'dˌhs·əs]. K 1838 Fortoser. — Forte, se Indl. || **Lukket Tose** [æ ˈlɔ'dˌtu·əs, æ ˈlɔ'dˌhs·əs]. K 1838 Lugtetoser. — Adj. lukket i Bet. „indhegnet". Stederne ligger sammen ved N.-Farup By. Tose forekommer ogsaa som Stednavn i Røllum, Ensted S., 3223.

**Traneagrene.** MB 1683 Tran agerne. — Fuglenavnet Trane.

**Trindeng** [ˈtʀeŋ·ˌæŋˈ]. MB 1683, K 1838 Trind Eng; Gst Trindeng. — Adj. trind „rund".

**Trøjborg Eng** [ˈtʀɔ̈ɥ·bɔɔɹ̩æŋ']. MB 1683 Tröyborg Eng. — Efter Herregaarden Trøjborg, Visby S., 3106, som har haft Gods rundt omkring i Sønderjylland.

**Tueeng** [ˈtɨuw·ˌæŋ']. RO 1300—20 thuuæ ængi; RO før 24/6 1317 thuuæ; MB 1683, K 1838 Tue Eng. — Tue, se Indl.

**Udlæg** [ɨuw·liq]. K 1838 Udlæg. — Agerjord yderst op til Marskengene. Subst. jy. Udlæg „Jord, som „lægges ud", besået med kløver og græs" (Feilb.).

**Vejleholm.** MB 1683 Weile Hollmb. — Vejle, se Indl.

**Vesteragre.** MB 1683 Hee Wester Agre, Heede Wester Agre. || **Vestermark.** MB 1683 Wester March. || **Vestersø** [æ sɥˈə]. VSK Vester Søe; K 1838 Wester Søe; Gst Vestersø. || **Vestertoft** [æ ˈvæsdəˌtɔs'd]. MB 1683 Wester Tofft.

**Vrangager.** MB 1683 Wrang Ager. || **Vrangholm.** RO 1300—20 wrongholm. — Adj. vrang.

**Østermark** [æ ˈøsdəˌmaɹ̩g]. MB 1683 Øster March. || **Østermose.** MB 1683 Øster Moße Blacke. || **Østervang.** MB 1683 Øster Wang.

## Hillerup.

**Blokagre.** MB 1683 Blocke Agre. — Blok, se Indl.

**Bollefenner** [æ ˈbɔl̩·ˌfænəɹ̩]. — Dyrenavnet sønderjy. Bolle „Tyr".

**Dæmningfenner** [æ ˈdæm·nəŋˌfæn·].

**Engetoft** [æŋəˈtɔs'd]. MB 1683, K 1838—39 Engtofter; Jy. Saml. VIII p. 10 Engtoftene. — Grænser op til Engetoft i Jested, Vilslev S., 2696.

**Fællesjord** [æ ˈfæl'əsˌjs'əɹ̩].

**Gammelfenner** [æ ˈgaməl̩ˌfænəɹ̩]. K 1838 Gammel Fenner.

**Geest** [æ gæsd]. MB 1683 Östergiest Eng, Westergiest Eng; K 1838 Giesten. — Geest, se Indl.

**Grøft** [æ gʀöst]. — Marsk i Nærheden af en Kanal, gennemskaaret af Grøfter.

**Halvskifter.** K 1838 Halvskifter.

**Harildhøjstægt.** MB 1683 Harildhøys Tegt. — Forleddet er maaske et *Hareholt af Dyrenavnet Hare.

**Havremærsk** [æ has·məsgə]. K 1838 Hauremærsk. || **Havrevang** [ˈhas·ˌwɔŋ']. MB 1683 Sönder Haufre Techt, Sønder-, Wester Hafre Tegt; K 1838 Haurevang; Guide 1901, Gst Havrevang.

**Hedemark.** K 1838 Hedemark.

**Hundetot** [huŋ·tɔt]. — Vejgaffel.

**Højagre.** MB 1683 Høy Agre.

**Kasris** [kasˈʀi's]. K 1838 Kasriis. — Muligt Ellipse for Korskær Ris, jfr. ndfr. u. Korskær. I Ribe bliver kort o til a foran r; Korsbrødregade hedder [ˈkasbrøˌgɔ·r].

**Kile** [æ kj·l̩]. || **Kileager** [æ ˈkj·l̩ˌasəɹ̩·]. K 1838 Kilvang.

**Korskær.** MB 1683 Kaarskier Tegt, Korskier Tegt, Kaarskier Ris Tegt.

**Kroge** [æ kʀɔ·q]. — Krog, se Indl.

**Langenge** [æ ˈlɔŋ·ˌæŋ']. K 1838, Gst Lang Enge.

**Lejested** [læj·sdæj]. K 1838 Leiestederne. — Subst. Lejested „Hvilested, Leje", muligt om Hvileplads for Kvæget. || **Lejetægt.** MB 1683 Leye tegt.

**Mærskeng.** MB 1683 Mersch Eng, Neder Mersch, offr mersch Eng, offr Mersch Enge. — Mærsk, se Indl.

**Nederenge** [æ ˈnæjəɹ̩æŋə]. K 1838 Neder Enge; Gst Nedreenge.

**Nørrefenner** [æ ˈnaɹ̩·ˌfænəɹ̩]. || **Nørrehede.** MB 1683 Nøre Heede Agre. || **Nørrevang** [æ ˈnaɹ̩·ˌwɔŋ']. MB 1683 Nøre tegt; K 1838 Nørvang.

**Ovre** [æ ɔsəɹ̩·]. — Grænser op til Ovre i Tanderup, s. d.

**Per Skrædders Fenne** [pɜˈsgʀæjəsˌfæn·].

**Rørkær.** MB 1683 Rørkier.

**Sejvang** [ˈsæj·ˌwɔŋ']. MB 1683 Seye tegt, Seie tegt; K 1838 Seivang. — Adj. sej el. Subst. jy. Seje „sene el. hinde i kød" (Feilb.).

**Skavris** [sgasˈʀj's]. — Subst. jy. Skav „hvad der er afskrabet, fint Fnug".

**Skrubber Hede.** K 1838 Skrubber Hede. — Vel Adj. skrubbet el. Subst. Skrøp „Krat", se Indl.

**Snurom** [*sn0ɹˈ0m'*]. — Vejsving.

**Sodklint.** — Grænser op til Sodklint i Tanderup, s. d.

**Stokbroager** [*æ ˈsdɔ'bʀɷˌasəɹ·*]. MB 1683 Stockbroe tegt; K 1838 Stokbroeagre. || **Stokbrofenner** [*æ ˈsdɔ'bʀɷˌfænəɹ*]. K 1838 Stokbroefenner; Tang Kristensen, Danske Sagn V p. 347 Stokbro-fenner. — Grænser til en bred Grøft, som danner Skellet mellem Hillerup og Farup. Herover ligger en Planke som Gangbro (Tang Kristensen, l. c.), heraf Navnet.

**Sønderenge** [*æ søŋəˈʀæŋə*]. || **Sønderfenner** [*æ ˈsøŋəˌfæn·*].

**Tyvekrog** [*tɥs·kʀ0q*]. 7/7 1492 Thyffkroog. — Marskenge.

**Vandtræk** [*æ ˈwaŋ·ˌtʀæk*]. — Subst. Vandtræk „Vandafløb".

**Vibetoft** [*ˈvæsdə-, ˈøsdəˌviftɔst*]. K 1838 Wibtoft.

**Væggerkær** [*wɛɹ·ɟjɜɹ, vɛɹ·ɟjɜɹ*]. MB 1683 Weye Kier; K 1838 Wægerkier; 1880 Jy. Saml. VIII p. 5 Veggekjær. — Støder op til Væggerkær i Jested, Vilslev S., 2696. Plantenavnet jy. Vægger, Navn paa forskellige Baandpile.

**Østermark** [*æ ˈøsdəˌmaɹg*].

## Kærbøl.

**Benløkke.** MB 1683 Beenlyche, Beenløche.

**Boris Hede.** MB 1683 Boris Hed.

**Bredholm.** MB 1683 brehollmb.

**Dam** [*æ dam'*]. — Lavning. Dam, se Indl.

**Femhøj.** MB 1683 Femhøy.

**Gaasehave** [*ˈgå·sˌhas·*]. || **Gaaseholm.** MB 1683 Gaaszhollm.

**Grøftager.** MB 1683 Gröfftagger.

**Havremærsk.** MB 1683 Nørre Hafre Mesk, Kierböll Aurr: Mersch.

**Hedemark** [*æ ˈhi̯·əˌmaɹg*].

**Holmeng.** MB 1683 Hallmb Eng. — Holm, se Indl.

**Hoved** [*æ hs'əɹ*]. — Ifl. Kortet en Jordlod umiddelbart S. for Byen.

**Hundegade** [*æ ˈhuŋ·ˌgɔ·*]. — Vejen fra Kærbøl til Kirkeby. Navnet er muligt laant fra Hundegade i Ribe (jfr. Hugo Matthiessen, Gamle Gader p. 93).

**Højensager.** MB 1683 Høyens Ager.

?**Hønnepyt Agre.** MB 1683 Hønnepøt Agre, Hannepøt Agre.

**Jærnkær Bro** [*ˈjæɹ·nɟjɜɹ ˌbʀɔs'*]. Gst Jernkjær Bro. — Jærnkær er en fsv. Lb., der laa paa Ribe Kbst.s Grund.

**Keldsdige.** MB 1683 Kielstyg, Kellstyg Bloch. || Keldsdige Stok [*ɟjæɫsˈdi·q ˌsdɔg*]. — Hvor N.-Farup Kirkesti gaar over Skelgrøften. Mandsn. Keld, som undertiden udtales med *ɫ*. Dige betyder her Grøft.

**Kirkeby Toft** [*ˈɟjɛɹ'gəby ˌtɔs'd*].

(Her?) **Knarholm.** MB 1683 offr Knader Hollm, Neder Knar Hollm. — Se Knarbjærg i Genner, Øster-Løgum S., 3204.

**Kærbøl Mose** [*ˈɟjaɹ·bøɫ ˌms·əs*]. MB 1683 Kierböll Kier; Gst Kjærbøl Mose.

**Landevejsfald.** MB 1683 Landweigs Fald, Landewey Fald.

**Langvang.** MB 1683 Lang Wang.

**Lilleforte.** MB 1683 Nøre-, Synden Lille Fodt.

?**Madeløkke** [*m0ˈly'g*].

(Her?) **Nyeng.** MB 1683 Kierböll Nye Eng, Nye Eng. || **Nyplan** [*æ ˈnɥi̯'ˌpɫɔ'n*]. — Agerjord.

(Her?) **Nørreeng.** MB 1683 Nör Eng. || **Nørrefald.** MB 1683 Nørre Fald. || **Nørremark.** MB 1683 Nørre March, Nøre Wang. || **Nørremose** [*æ ˈnöɹ·ˌms·əs*]. || **Nørretægt.** MB 1683 Norder Tegt.

**Ondaften.** MB 1683 Ondafften, Vndafftens gröfft. — Jfr. Gaardnavnet Ondaften.

**Overagre.** MB 1683 Offuer Agre.

**Præstesdam** [*æ ˈpʀæsdəsˌdam'*]. || (Her?) **Præstens Kjoleærme** [*æ ˈpʀæsdəs ˈɟjɔs·ɫˌæɹ·m*].

(Her?) **Rødeled** [*æ ˈʀø·læi̯*].

rodt, Weystrup Rodtt; Reg 1580 Weystorprodt; KronSk 4/11 1587 Rod; Jb 1604—05 Weistroprodt, Weistorprott; Jb 1639—40 Weysterrup Roy; Mejer 1649 Ray; Danckw 1652 Roy; Jb 1672 Weystrup Roy; Rhode 1775 Roy; DAtl Weistrup-Røy; VSK Roy; Schröder 1837 Roi (Weistruproi); M 1844, Gst 1857—58 Vejstruprød; Lyngby 1859 [*vejstrop'råj*]; Trap[1] Veistruprød; Gst, Postadr 1941 Vejstruprød. — Af Roj, hvorom se Indl.

**Vejstrupskov,** Gde og Hse. Trap[4] Vejstrupskov.

**Østergaard,** Gd [*'ɶsdə,gœ'ə*]. Ravn 1920, Postadr 1941 Østergaard.

## B. NATURNAVNE.

**Aabeling** [*ɔvlәŋ, ɔvlәŋə, ɔlәŋə*]. L 1714 Abelleng, Jn der abeleng, Abeleng, Abelleng, ableng, abeleng bei die Kirche, abeleng Kirchenland, abeleng Kirche Tofft; B 1768 Aabling; K u. A. Owelingshaue; Jb 1781 Avlingshave, Sannagger oder Avlingsagger; U 1787 Ovlingshauge, Avlingshauge; Ravn 1920 Aalinger. — Agerjord mellem Grønninghoved og Vejstrup Kirke. Endelsen er antagelig -bølling, hvorom se Indl., og Navnet betegner i saa Fald en gammel Bebyggelse. Da Stedet ligger i Nærheden af Binderup Mølleaas Udspring, er Forleddet vel Ordet Aa. Aabølling er et flere Steder forekommende Bebyggelsesnavn.

**Abildstub.** B 1768 Avild Stof. — Subst. Abild „Æbletræ".

**Adamshjørne** [*'ɑ·dɔms'jön·*]. — Efter en Mand ved Navn Adam, der boede i Nærheden (Opt. 1940).

**Almskær** [*ɑl'mskjə, ɑlmskjə*]. L 1714 Allems Kehr moeß, Allemß Kehr Wisch, allem Kehr Copel, Allems Kehr Wisch Copel; B 1768 almskier Mooß, (her?) Synder Abros kier; K u. A. Almskier; Jb 1781 Almskjer; Ravn 1920 Almskær. — Forleddet er maaske Ordet Almisse.

**Andeskov** [*ɑnəsgɔs*]. L 1714 Anne schoue Copel, Anne schou Copel; B 1768 Ande skou Krog; K u. A. Anneskow, Annes Sckou; Jb 1781 Annes skau; U 1787 Annes-Schau, Annesschau; Ravn 1920 Andersskov. — Forleddet er maaske Subst. jy. Andet (Feilb.), ænyda. andhøved „Forpløjning" (se Ole Widding i DF IV p. 126), her dog snarest i Bet. „Fremspring". Eller Navnet kunde være identisk med sjæll. Antvorskov, 16/7 1266 antwarthæscogh; se herom BrN GG I p. 257 f. Andeskov er Agerjord paa bakket Terræn ved Grænsen til Dalby S. og i Nærheden af Dalby Skov.

**Andkær.** B 1768 And Kier; K u. A. Annkier; Jb 1781 Anneskjer; U 1787 Annskier. || **Andmose** [*'ɑn'mu·əs*]. L 1714 Anmoeß Wisch Copel, An moeß, Anne moeß, An moeß Wisch, An moß Wisch; K u. A. Annmoos; Jb 1781 Annmoose. || Andmose Have. K u. A. Annmosshage; Jb 1781 Annmooshave. || Andmose Krog. K u. A. Annmoskrog; Jb 1781 Annmoos Kroeg; U 1781—82 Aemoos Krog. || **Andsig** [*'ɑŋ,si'x*]. — Af Fuglen. And; Udtalen med [*n*] af Andmose maa være uoprindelig. Der er topografisk Sammenhæng mellem Andkær og Andsig.

**Avsmade** [*ɑss'mɑj*]. — Samme Lok. som Mader ndfr. Forleddet er uklart; da Dialekten skelner mellem en av- og en ov-Diftong, kan det næppe være Dyren. Okse.

**Bagbjærg.** Ravn 1920 Bagbjærg.

**Bastholm.** L 1714 Baesthohlm Wisch, Bast Hohlm Kehr Wisch, Bast Hohlm Wisch, Baß Hohlm Wisch; B 1768 Brest Holm. — Subst. Bast; se u. Bastholm i Rejsby S., 3086.

**Binderup Led.** K u. A. Bey Binnerupley; Jb 1781 Bey Linnerup Hecke; U 1781—82 Binnerup Heck, bey Binderup Heck. — Ved Vejen til Binderup i S.-Bjert S., 2392, paa Grænsen mellem de to Sogne.

**Bingsmade.** Jb 1781 Bingsmay; U 1787 Bings May; K u. A. Bengsmay; Ravn 1920 Bengsmaj. — I Vejstruprød. Bengsmaj hos Ravn er s. Lok. som Torremosshaue paa K u. A. og ligger langt fra Kortets Bengsmay, men Ravns Stedfæstelse beror sikkert paa en Fejl. Formerne fra Jb 1781 og U 1787, der i Kilderne er opført under Sjølund, skal formodentlig henføres hertil. Maaske af Slægtsn. Bing.

**Bjælkeager.** B 1768 Bielckager.

**Bjørnkær** [*bjǫnkjə*]. L 1714 Böhrt Kehr, Böhrm Kehr; B 1768 Norde Biønkier; K u. A. Biönkier; Jb 1781 Biörnkjer; U 1781—82 Biönkier; Ravn 1920 Bjørnekær. || Bjørnkær Eng. L 1714 Böhrent Kehr Wisch Kopel, Böhrm Kehr Wisch, Böhremt Kehr Wisch, Bohrmt Kehr Wisch Copel, Böhrmt Wisch. || Bjørnkær Hale. B 1768 Biørnkier Hall; K u. A. Biönkierhahl; Jb 1781 Björnkjerhale. || Bjørnkær Mose. B 1768 Biønkier Moes. || Bjørnkær Ryde. B 1768 Biønkier Rye. || **Bjørnmose.** K u. A. Biönmoos; Jb 1781 Björnmoose; U 1787 Biönmoose. || Bjørnmose Holm [*bjǫnmœs ˈhɔl'm*]. L 1714 Böhren Moeß Hohlm Kopel; Ravn 1920 Bjørnmoseholm. — Af Dyren. Bjørn. Bjørnkær er Navn paa to forskellige Lokaliteter i Grønninghoved og Vejstruprød. Bjørnmose ligger i Vejstruprød uden topografisk Forb. med Bjørnkær.

**Bjørnstoft** [*bjǫnsˈtɔst, bœsˈtɔst*]. B 1768 Biørnstoftager; K u. A. Biönstoft; Jb 1781 Björnstoft. — Af Mandsn. Bjørn. Udtaleformen [*bjǫnsˈtɔst*] er ikke stedfæstet, hvorimod Formen [*bœsˈtɔst*] er stedfæstet til s. Lok. som Biönstoft paa K u. A. Den paafaldende Form skyldes maaske Sammenblanding med Bojstoft ndfr. eller med Bostoft i Hejls, Hejls S., 2394, nær Grænsen til Vejstrup.

**Blødholt** [*blǫ·əhœld*]. B 1768 Blød Holte; K u. A. Blödhold; Jb 1781 Blöd holt; Ravn 1920 Blødholt. — Bakket Terræn Øst for Grønninghoved. Forleddet synes at maatte være Adj. blød el. Subst. Bløde, hvorom se Indl. Stedet støder op til Lersig.

**Bojstoft.** Jb 1781 Boys Toft, Böyes Toft; U 1787 Boys Toft. — Af Mandsn. sønderjy. Boje (DgP u. Boie).

**?Bondeland.** L 1714 Bondo Land.

**Borgensdam.** B 1768 Borgens Dam.

**Bredbjærg** [ˈbʁi·ˌbjɛi'ə]. Ravn 1920 Bredbjærg. || **Bredeng.** B 1768 Bree Enge; K u. A. Bree Eng; Jb 1781 Breeegskift, Bree Engskift. || **Bredland.** B 1768 Bredland; K u. A. Brelahn; Jb 1781 Breelahn, Breehlahn; U 1781—82 Brelahn.

**Brodershøj** [*bʁɒ'sə, ˈlelə ˌbʁɒ'sə*]. L 1714 Broders hey, Brodes Höi, Broders Hoy, Brodes Hoi; B 1768 Bros Hoy, Broshoy Beckstycker, Wester Broes Hoy, Øster Broesho; K u. A. Bruhse, Brusehaue, Brusehöy; Jb 1781 Brausehöy, Brusehöy; Ravn 1920 Bruse. — Mandsn. glda. Bröthir med yngre Gen. paa -s. Endelsen er allerede paa K u. A. svækket til -e.

**Brunhøj.** B 1768 Brun hoy; K u. A. Bruhnhöy; Jb 1781 Bruunhöy.

**?Brunstoft.** L 1714 brunst Tofft, bruenst Tofft, Brunß Tofft. — Af Mandsn. Brun.

**Bukkebladenge.** B 1768 Buck blad Enge. — Planten. Bukkeblad „Menyanthes trifoliata".

**Buksefikke** [ˈbɔ́ssˌfɛk]. — Subst. Buksefikke „Bukselomme". Et lille trekantet Areal, der har Navn efter sin Form.

**Buksig** [*bœgˈsi'x*]. L 1714 Bock Sick Copel; K u. A. Bocksieg; Jb 1781 Boksiig; U 1787 Becksieg; Ravn 1920 Buksig. — Dyren. Buk.

**Bulbro.** B 1768 Boel Braad Sieg, Vester Bolbro, Øster dito; K u. A. Bollbroh, Bollbro; Jb 1781 Bold broe, Bollbroe; U 1781—82 Bolbro; Ravn 1920 Bolbro. — To forskellige Lokaliteter. || Bulbro Made [*bœlbʁœˈmaj*]. — Subst. Bulbro „Plankebro".

**Busksig** [*bœsgˈsi'x*]. — Samme Lokalitet som Langsig ndfr.

**Byggested.** B 1768 Bygested; K u. A. Bügested; U 1787 Bygested. — Areal umiddelbart Vest for Sjølund. Subst. Byggested „Sted, hvor en Bygning har staaet".

**Bykær.** U 1787 Bykier.

**Bøge** [*by·qə*]. L 1714 Büger Copel, Büche Kopel; B 1768 Byegestycke, Øster Bøge, Vester dito, Mellem Byger; K u. A. Büge, Mellem Büüge; Jb 1781 Byge, Mellembyger; Ravn 1920 Bøge. — Kollektivet Bøge „Bøgebevoksning". Der er ikke topografisk Sammenhæng med Bøgeskov og Bøgetoft. || **Bøgeskov.** L 1714 Bügerschou, Bueger schou; B 1768 Bøge skou, Øster Bøge skou, vester dito; K u. A. Bügeskou; Jb 1781 Bögeskau; U 1781—82 Bögeskau, Bügeskau. || **Bøgetoft.** K u. A. Bögertoft.

**Dalby Skoveng.** K u. A. Dallbüyskoueng; Jb 1781 Dalby Skoveng. — Paa Grænsen til Dalby S., 2396, og nær Dalby Skov.

**Dam** [*dam'*]. 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 199) Dam; K u. A., Jb 1781 Damm. — Agerjord, 1741 Skov. || **Damkrog.** K u. A. Dammkrog; Jb 1781 Dammkroeg. — Dam, se Indl.

**Demach Made.** L 1714 Demach Mai.

**?Divelgavl** [*gɔ̀s'l*]. B 1768 Divelgaul, Divel Gauel; K u. A., Jb 1781 Givelgaul; Ravn 1920 Gavl. — Agerjord mellem fremspringende Bakker. Sidste Led er Subst. Gavl i Bet. „Skrænt". Forleddets oprindelige Form er usikker.

**Dueholt** [*ˈdiwˌhɔ̀ld*]. B 1768 Dueholt, due Holt Krog; K u. A. Duholt; Jb 1781 Dueholt; U 1787 Duholt; Ravn 1920 Dueholt. — Fuglen. Due.

**Dybdal.** B 1768 Prest Dybdall. || **Dybsig.** B 1768 Dyb Seeg. — Den „omvendte" Skrivemaade med ee beror paa Dialektens Diftongering af langt e.

**Dæmning.** B 1768 Dømnings Bierg; K u. A. Demning, Demmening; Jb 1781 Dämmning; U 1787 Demning. — Areal ved Vejen til Binderup, der her passerer Binderup Mølleaa.

**Dødbjærg.** B 1768 Dødbierg; K u. A. Döhbierre; Jb 1781 Dödbjerre; U 1787 Dobierre; Ravn 1920 Dødbjærg. — Adj. død, her maaske i Bet. „gold, ufrugtbar"; jfr. u. Dødmade i Nørreskov, Egen S., 3261. En anden Mulighed er den, at Stedet kunde være en gammel Gravplads. Dette er ifl. Lundberg (Festskr. Feilberg p. 308 ff.) Anledningen til Sognenavnet Dejbjærg (RO 1330—48 Døthbyergh) i Bølling H.

**Ebbesdam.** B 1768 Ebbesdam.

**Egelundsbjærg.** B 1768 Øster Jegling Bierg, Jeglund Bierg; K u. A. Igelundsbierre; Jb 1781 Igelundsbjerge. || **Egelundshave.** K u. A. Igelundshaue; Jb 1781 Jgelundshave; Dok 1785 Jeglandshauge; U 1787 Jgelunds Hauge. — Ved Egelundsbjærg. || **Egeskov.** B 1768 Ege skou. — Muligvis Appellativ.

**Ellebæk.** L 1714 Elbeck Wisch. || **Ellehave** [*ˈæl·ˌhas·*]. L 1714 Elhawen Copel; K u. A. Ell-Haue, Ellhaue; Jb 1781 Ellhave, Ellhaue; Ravn 1920 Elhave. — To forskellige Lokaliteter. || **Ellekobbel.** L 1714 Ell Copel, Ell Copel Hawen; B 1768 Grønninghods Elkobel; K u. A. Wester Ellskowell; Jb 1781 Ellkobbel. || **Ellesig.** L 1714 Ellzieck Wischland. || **?Elleodde Ager.** B 1768 Ellodager, Nør Ellodager. — Trænavnet El ell. Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

**Ellenskær.** B 1768 Norden Ellens Kier.

**Enemark.** K u. A. Eenemark; Jb 1781 Enemerck, Eenmarck; U 1781—82 Ennemarck; U 1787 Ennemark, Ennemerk. — Enemark, se Indl.

**Engelsskov.** 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 198) Engelschau. || **Engelstoft** [*æŋəlsˈtɔ̀st*]. B 1768 Engels Toft; K u. A., Jb 1781, Ravn 1920 Engelstoft. — Mandsn. Engel (DgP).

**Enspændergade** [*æ ˈjænsbæŋəˌgɑ̀·*]. — Vejen fra Sjølund til Karolinelund. Enspænder har sikkert Bet. „Enspænderkøretøj".

**Eshøj** [*æsənə*]. B 1768 Eshoy, Midt dito, østerst dito, Synder Es Høy Ender; K u. A. Esse-Haue; Jb 1781 Essehauge; Ravn 1920 Esse [æ Es'ə]. — Formen [*æsənə*] maa være Plur. af et ældre [*æsə*], hvor [-*ə*] er opstaaet af -høj; jfr. Brodershøj ovfr. Forleddet er maaske Trænavnet Esk „Ask" eller Gen. af Mandsn. glda. Æsi (DgP u. Esi).

**Eskeryder.** K u. A. Eskerüher; Jb 1781 Eskerye; U 1781—82 Eskerühe; U 1787 Esche Rüher.

**Evedsmade.** K u. A., Jb 1781 Ewedsmay; Ravn 1920 Elsmaj. — Elsmaj hos Ravn ligger i Nærheden af Ewedsmay paa K u. A. og er sikkert samme Navn. Forleddet er maaske Gen. af Mandsn. Evert (DgP u. Everhard).

**?Feggesig** [*fæŋəˈsi'x*]. K u. A. Meggesieg; Jb 1781 Feggesiig; U 1787 Feggesieck; Ravn 1920 Fængesig; Fra Vejle Amt 1936 p. 184 Finkesig. — Støder op til Fenne ovfr.

**Fenne.** K u. A. Pfenn, Pfenner; Jb 1781 Fenne. — Fenne, se Indl.

**Fiskebæk Kær** [*fɛsgbægˈkjæ'ə*]. Guide 1868 Vesperkjær; Guide 1886 Fisbækkjær; Gst 1887 Fiskbæk Kjær; Ravn 1920 Fiskebækkær; Gst Fiskebæk Kjær.

**Fiskerstoft** [*ˈfɛsgəˌtɔ̀st*]. Ravn 1920 Fiskerstoft. — Har ifl. Ravn været ejet af en Mand ved Navn Fisker.

**Fjællebro.** L 1714 Fiel Bred Wisch; K u. A. Fielbroh, Fiellbroh; Jb 1781 Fjelbroe; U 1787 Fiellbroh; I 1922 Fjælbroen [æ Fjælbro]; Gst Fjællebro. — Bro over Kær Mølleaa.

**Flage.** B 1768 flag ager; K u. A. Flaage; Jb 1781, U 1787 Flage, Flaage. — Højtliggende Agerjord Vest for Grønninghoved. Om Ordet Flage „Flade, Fletning" se Mar. Kristensen i DF IV p. 88 ff.

**Forbjærg.** Ravn 1920 Forbjærg.

**Fureager.** L 1714 Fuhracker.

**Fædrift.** B 1768 Nör-, Synder Fædrift, færdrift; K u. A. Fädrift; Jb 1781 Fehdrift. — Agerjord Nord for Sjølund.

**Fælde.** L 1714 Feil, Feil acker; B 1768 Øster-feld, Vester dito; K u. A., Jb 1781 Fell; Ravn 1920 Fælden. — Se u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202.

**Fællesvej.** U 1794—96 Fælledsvejen.

**?Gaardstoft.** L 1714 garß Tofft.

**Gaasehave.** K u. A. Gooshaue; Jb 1781 Gaashauge; U 1787 Græshauge, Gaasehaven. — Græshauge i U 1787 er s. Lok. som Gaasehave.

**Gamborg.** B 1768 Gambore; K u. A. Gamborre; Jb 1781 Gamborre, Gammborre. — Agerjord Syd for Sjølund ved den nuværende Gamborggaard. Stedet har formodentlig Navn efter et gammelt Voldsted. Forleddet er sikkert Adj. gammel ligesom i det fynske Sognenavn Gamborg i Vends H. ($^{20}/_{7}$ 1423 Gamelborgh). Gamborg ligger iøvrigt ved Gammelmose og i Nærheden af den ene Gammelhave ndfr.

**Gammelhave.** B 1768 Gammel Hau; K u. A. Gammelhaue, Gammel Haue; Jb 1781 Gammelhauge. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Gammeljord** [*gɑməljə*]. B 1768 Gammeljord; K u. A. Gammeljor, Gammel Iohr; Jb 1781 Gammel Jord, Gammeljord; Ravn 1920 Gammeljord. — To Lokaliteter. || **Gammelmose** [*æ ˈgɑməlˈmuˑəs*]. Schröder 1837 das sogenannte alte Moor; Ravn 1920, Gst Gammelmose. || **Gammelskov** [*ˈgɑməlˈsgɔ̀sˀ*]. || **Gammeltoft** [*gɑməltɔ̀st*].

**Gavlmose.** L 1714 Goul moeß Wisch. || **Gavlstykker.** B 1768 gaul stycker. — Navnene hænger muligvis sammen med Divelgavl ovfr.; s. d.

**Gejlbjærg** [*ˈgæjəlˌbjɛɔˈə*]. L 1714 geil berg, geil barg; B 1768 Geil Bierg; Ravn 1920 Gejlbjærg. — Planten. jy. Gejl „Gyvel".

**Gelbjærg.** L 1714 gielbarg; B 1768 Giel Bierg, Gielbierg, Giel bierg Moes, Synder Gielbierg; K u. A. Gielbierre; Jb 1781 Gieldbjerg, Gjeldbjerg, Gielbjerg. — Samme Lok. som Storetoft ndfr. Gelbjærg forekommer som Bebyggelsesn. i Balslev S., Vends H. ($^{28}/_{10}$ 1469 (LDipl) Gelbergh; $^{20}/_{4}$ 1484 (1568) Gialbierrigh). Forleddet er muligvis Mandsn. glda. *Gialli, *Gælli, glsv. Gælle, der forudsættes i Stednavne (jfr. Oda. Personn. u. Gildi).

**Graahole.** B 1768 Graa-Hoel.

**Græstoft.** K u. A., Jb 1781 Greistoft.

**Grævter** [*græˑdə*]. K u. A. Grewse, Grewte; Jb 1781 Grevte, Grævte, Grüfte; U 1787 Gröffte, Grevte, Grävte; Ravn 1920 Nedergrøfter, Midtgrøfter. || Grævttoft. L 1714 giefftofft, grefftofft; B 1768 Grufttoft, Gröfttoft Led. — Grævter er højtliggende Agerjord ved Vejstruprød; Placeringen i B 1768 viser, at der maa være topografisk Sammenhæng med Grævttoft. Af Subst. ænyda. greft „Grav, Grøft" (Kalkar).

**Grønnevej** [*ˈgrönəˌvæj*].

**Grønninghoved.** Danckw 1652 Groenhoed; Rhode 1775 det høye Bierg Grønninghod eller Grønvikhod, eller Grønhoved. || **Grønninghoved Strandskov.** L 1714 stran schou, Stranschou Copel, stran Halt, Stran Holt Hawe, Stran Holt Wisch; B 1768 Grønninghods Strand-Schou; U 1791—92 Strandhölzung; Schröder 1837, Gst 1857—58 Strandskov; Trap[1] Strandskoven; Gst Grønninghoved Strandskov; Trap[4] Grunninghoved Strandsk. — Se Grønninghoved ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Gæstensdal** [*gæsdənsˈdɑl*]. — Vej i Vejstruprød By. Navnet skal muligvis sammenstilles med Gæstenled i Traasbøl, Felsted S., 3224, hvor det er formodet, at der kunde foreligge et Stednavn *Gærdesten el. lgn.

**Gødebæk.** B 1768 Gøde-Becke; K u. A. Owen Giorbeck, Owen Görbeck; Jb 1781 Ovengiörbeck; U 1781—82 Oven Giörbeck; U 1787 Oven Giorbeck;

Dok 1789 Obergöd beck, Obergödbeck Koppel. — Se u. Gødebæk i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

**?Hadereng.** L 1714 Haeder Wisch, Hader Wisch.

**Hagstorn.** B 1768 Nør-, Synder Hagstorn; K u. A., Jb 1781 Hagstorn; U 1787 Hagstorn, [Hu?]astorn.

**Hakkemose** [ˈhagˌmuˑəs]. L 1714 Hatt moeß, Hatt moeß Wisch; K u. A. Hackmoos; Jb 1781 Hackmoos, Hackmoose; Guide 1868 Hakkemose; Ravn 1920 Hakmose; Gst Hakkemose. — Formen i L 1714 tyder paa, at den oprindelige Form er Hatmose. Jfr. Hatmose i Kollund, Bov S., 3271.

**Hastedkrog** [hasdəˈkrsˈq]. L 1714 Hattstede Krog, Holz stede Krog; K u. A. Hadsted-Kroog; Jb 1781 Hadstedkroeg, Hadstedtkroeg; Ravn 1920 Hastekrog. — Skovklædt Bakkeskrænt. Navnet skal maaske sammenstilles med det uforklarede Hastebjærg, udt. [hasdəˈbjɛrə] i Ulkebøl, Ulkebøl S., 3255. Som Muligheder kan nævnes, at der kunde foreligge Subst. Hat, brugt om en Bakketop, eller en Sammentrækning af et ældre *Hasselsted, sammensat med Trænavnet Hassel; jfr. Hasselsted i Bov, Bov S., 3271. Endelig kunde der foreligge Opkaldelse efter Hatsted ved Husum; jfr. Hadstedmærsk i Tanderup, Farup S., 2703.

**Havekrog.** L 1714 Hawen Krug Wisch Copel, Hawen Krog, Hawen Krog Kopel; K u. A. Haukrog; Jb 1781 Haukroeg. — Areal ved Vejstruprød By.

**Havnsbjærg** [ˈhasˈnsˌbjɛɛˈə]. B 1768 Lille Haues Bierg, Lille Hauns-Bierg, Nør Hauns Bierg, Synder dito; K u. A. Hausbierre, Hauensbiere, Hauenbierre; Jb 1781 Haunsbierre, Hausbierre, Hauensbjerg, Huusbjerre. — Muligvis af Subst. glda. *hafn „Græsgang", her med yngre Gen. paa -s; jfr. u. Havn i N.-Løgum S., 3117. Udtalen med Stød viser, at Forleddet ikke kan være Mandsn. glda. Haghni, der er formodet i Havnshøj i Strandelhjørn, Bevtoft S., 3073.

**Hededel.** K u. A. Heede Dehlen, Heed-Dehlen; U 1787 Heide deelen.

**Hjortkule.** B 1768 Hioet Kuul; K u. A. Hiortkuhl; Jb 1781 Hjorttuft, Hiortkuhl; Ravn 1920 Hjortkule. — Dyren. Hjort.

**Hoghøj.** B 1768 Hoy hoy, Vester hog Hoy; K u. A. Hochhöy, Sünder-, Norder Hochhöy; Jb 1781 Hochhoy. || Hoghøjsmose. K u. A. Hochhöys Moose; Jb 1781 Hochhöys moose. — Forleddet er sikkert Subst. Hug i Bet. „Indsnit, Skaar". Hoghøjsmose er s. Lok. som Højsmose ndfr.

**Hok.** L 1714 Hock, daß Hockland; K u. A., Jb 1781 Hock. — Flere Lokaliteter. Hok, se Indl.

**Holbæk Made** [høbəgˈmaj]. B 1768 Holbeck may, Holbeck mays Enge, (her?) Holst Kiek(?) Dall; K u. A. Hollbeckmay; Jb 1781 Hoelbeckmay, Hollbeckmay; U 1787 Hollbeckway; Ravn 1920 Holtbertmaj. || **Holmade.** K u. A. Hollmay. — Subst. jy. Hol „Hul".

**Holt.** L 1714 Holz Acker, Holtz acker; B 1768 Nør Holt, Vester Holt; K u. A. Holt oder Toft; Ravn 1920 Holtagre. — Holt, se Indl.

**Humlegaard** [hœməlkjə]. L 1714 Hopen gohren Kopel, Hapen gohrn Kopel; K u. A. Hummelgaard; Jb 1781, Ravn 1920 Hummelgaard. — To Lokaliteter. Subst. Humlegaard „Humlehave". I Udtalen er Navnet omtydet til -kær.

**Hyrdemade.** B 1768 Hyrde Enge; Jb 1781 Hiauermay, Hiöwer May; U 1787 Hiovermay.

**Højhole.** B 1768 Hoy hoel; K u. A. Hoyhold, Höyhohl; Jb 1781 Hyehohl; U 1781—82 Hoyhohl; U 1787 Hühahl. — Forleddet er Subst. Høj „Gravhøj". Ved Eshøj ovfr. || **Højmark.** L 1714 Hoy marck, Hoi Marck; B 1768 Siølunds Hoy-Marck. || **Højskamling.** — Se ndfr. u. Skamlingsbanke. || **Højsmose** [ˈhʏjˈsˈmuˑəs]. Guide 1867 Højmose eller Hysmose; Gst Højmose; Ravn 1920 Højsmose. — Højsmose er s. Lok. som Hoghøjsmose ovfr.

**Hørgaard.** L 1714 Höhrgard Wische, Höhregard Wisch, Höhregard Copel. — Hørgaard „Indhegning til Hør".

**Imellem Gruerne.** K u. A. imellem Gruerne. — Grue, se Indl.

**Jordbærhave** [æ ˈjuwˑbəˌhasˑ]. B 1768 Jordber Enge; K u. A. Iorberhaue; Jb 1781 Jordterhauge, Jordbær Haue; U 1787 Jordberhauge; Ravn 1920 Jube'have. — Maaske af Subst. Jubær „Hyben"; jfr. Dialektens [ˈjuwˑbəˌtvœn] „Hybentorn". Forleddet er da de i de ældre Kilder omtydet til Jord-

bær. Det er dog ikke udelukket, at det er Jordbær-, der er det oprindelige, og den moderne Udtale, der beror paa en Omtydning.

**?Jævnbjærg.** B 1768 Jæue (Jævn?) Bierg. — Se u. Jævnbjærg i Brøns S., 3087.

**Kalvehave.** B 1768 Kalhauager; K u. A. Kallehaue; Jb 1781 Kallehave, Kallehauge; Ravn 1920 Kalvehave. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Kalvehøj.** B 1768 Kall Hoy.

**Karentoft.** B 1768 Karren Toft.

**Kelstoft.** K u. A. Kielstoft, Kiels Toft, Niels Iversenstoft oder Keelstoft, Nils Iversenstoft oder Kielstoft; Jb 1781 Kjelstoft; Ravn 1920 Kjeldstoft. — Tre forskellige Lokaliteter. Af Mandsn. Keld, glda. Kætil.

**Kildehave.** Ravn 1920 Kjeldhave.

**Kirkemade.** B 1768 Kiercke Moy; K u. A. Kirkemay; Jb 1781 Kirckmay. || **Kirkeottingseng.** L 1714 Kirch ottings Wiesh, Kirch öttings Wiesh. || **Kirketoft** [ˈkjɛi·gəˌtʌ̈st]. L 1714 Kirchen Tofft, abeleng Kirche Tofft; B 1768 Kircke toft; K u. A. Kirketoft; Jb 1781 Kirketoft, Kircketoft; Ravn 1920 Kirketoft, Kirketofter. || **Kirkevej** [æ ˈkjɛiəgəˌvæj]. — Kirkemade og Kirketoft ligger umiddelbart ved Vejstrup Kirke; Kirkevej er Vejen fra Sjølund til Kirken.

**Klavsesskifte.** Jb 1781 Clausesskift; U 1787 Clauses Schifft. || **Klavsestoft.** K u. A. Clauses Toft; Jb 1781 Klausestoft.

**Klintager** [ˈklenɖˈaqə]. L 1714 Klintacker, Klint Acker, Klient Acker; B 1768 Klintager; K u. A. Klintager; Jb 1781 Klintagger; Ravn 1920 Klintagre. — Højtliggende Agerjord paa Grænsen mellem Sjølund og Grønninghoved. Lidt Nord for falder Terrænet stejlt af mod Ølesmose.

**Kobbel** [kɔv'əl]. K u. A. Kowel; Jb 1781 Kovvel; Ravn 1920 Kobbel, Kobbelmark. — Tre forskellige Lokaliteter. || **Kobbelbusk.** B 1768 Kabel Busk; K u. A. Kowelbusch; Jb 1781 Kovelbusk; U 1787 Komelbusch, Kowel Busch; Ravn 1920 Kobbelbuske. || **Kobbelland.** L 1714 Copel Land. || **Kobbelled.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Kaabbeley. || Lille-Kobbel. L 1714 leil Kopel; K u. A. Lille Kowel; Jb 1781 Lillekobbel. — Kobbel, se Indl.

**?Kobæk.** B 1768 Ko Bekgierder. || **Kogang.** Ravn 1920 Kogang. || **Kohave.** Ravn 1920 Kohaven.

**Kokhave** [ˈkɔgˌhas]. L 1714 Kock Hawe Wisch, Kock Hawen Wisch; K u. A. Kockhaue; Jb 1781 Kockhauge. — Lille Areal langt fra Byen. Af Fuglen. jy. Kok „Hane".

**Kongensskov** [ˈkœŋənsˈsgɔ̈s]. — Navn paa Statsskoven. || **Kongenstoft.** B 1768 Kongens Toft; K u. A. Kongenstoft; Jb 1781 Kongens Toft. — Areal ved Grønninghoved By.

**Kramkurv** [æ ˈknɑmˌkɔi'ə]. Ravn 1920 Kramkurven. — Subst. Kramkurv „kurv, hvori bissekræmmeren bærer sine varer omkring" (ODS); Feilb. har kun Ordet i Betydningen „Kolbøtte". Stedet ligger i Nærheden af Uldpose ndfr.

**?Kreskab** [knɛˈsgɑf, gnɛˈsgɑf, æ sgɑf]. L 1714 Kreh schoff, Kreh schoff Holz Copel; B 1768 Kresskaf; K u. A. Kree Skaff; Jb 1781 Kreeskaf; U 1787 Kreeschoft; Ravn 1920 Kreskaf. — Forleddet er muligvis Ordet Kræ „Kvæg".

**Krog.** Dok 1785 auf den sogenanten Krog. || **Krogager.** B 1768 Krog ager, Krog Ager Siig. || **Krogeng.** L 1714 Krog Wisch. — Krog, se Indl.

**Krøjhave** [æ ˈknöjˌhas·]. K u. A. Kröyhaue, Kroyhaue; Jb 1781 Kroyhave; U 1787 Kroy Hauge; Ravn 1920 Krøjhave. — Subst. jy. Krøj „Urt". Jfr. Krøjthave i Torning, Tyrstrup S., 3033.

**Kurk Dam** [kuig ˈdam']. L 1714 Curep Dahm, Curep Dahm Wisch, Kurep Dahm, Kurep Dahm Wisch; B 1768 Kurup Dam; K u. A. Kurck-Damm, Kureck-Damm, Kurkdamshaue; Jb 1781 Kurkdamm; U 1781—82 Kurckdamm, Korck damm, Kirckdamm; Ravn 1920 Kvorkdam. || **Kurk Led.** B 1768 Kurup Ley. || **Kurk Mark** [ˈkuɹ'g ˈmaig]. Jb 1542—43 Curupmark; L 1714 Curep Felt, Curep felt, Curp felt, Kurper Felt; B 1768 Sjølunds Kurup Marck; K u. A. Kurkmarkeshaue; Jb 1781 Kurckmarckes Hauge, Kurckmarckeshauge, Kierckemarkeshave; Ravn 1920 Kurkmarkerne [æ Kurk'marker, Kurt'marker, æ Kårt'markə], Kurkmarksvej. || **Kurk Mose.** Guide

1901, Gst Kurkmose. || **Kurk Toft.** K u. A., Jb 1781 Kurktoft; Ravn 1920 Kvorktoft. — Lokaliteterne ligger i Nærheden af Grænsen til Binderup, S.-Bjert S., 2392; jfr. u. Kurkgaarde sst. Kurup maa være Navn paa en forsv. Bebyggelse. Forleddet er muligvis Tiln. glda. Kuræ (Eks. Jo. Curæ RJb c. 1370).

**Kældergrav.** B 1768 Kielder graf; K u. A. Kiellergrow; Jb 1781 Kjellergrau. || **Kældermose Ager** [*kjælˈəŋmɔsˈaqə*]. B 1768 Kielm ager; K u. A. Kiellermoosager; Jb 1781 Kjellermoosagger; U 1781—82 Kieldermoosagger, Kellermoes Ager, Killermoos Ager. — Der er topografisk Sammenhæng mellem de to Lokaliteter. Forleddet er antagelig Subst. Kælder; i Udtalen er det sidste Navn omtydet til Kælling- under Paavirkning af det nærliggende Kællinghøj.

**Kællinghøj.** B 1768 Over Kielling hoy, Nör Kieling Hoy, Kieling Hoy Kier; K u. A. Kellinghöy; Jb 1781 Kjellinghöy. — Ved Vejen til Vonsild.

**Kær.** K u. A., Jb 1781 Kier; Ravn 1920 Kæret. || **Kæreng.** L 1714 Kehr Wisch. || **Kærhave.** K u. A. Kierhaue; Jb 1781 Kjerhauge; (her?) U 1781—82 Kishaue. || **Kær Mølleaa.** — Se u. Hejls, Hejls S., 2394. || **Kærpold.** B 1768 Kierpold.

**Kørhøj.** B 1768 Kiør Høy.

**Laas** [*lɑˈs*]. 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 199) Laas; B 1768 Wester Laoß, Øster dito; K u. A. Lohs; Jb 1781, Ravn 1920 Laas. — Areal ved Vejen til Aller nær Grænsen til Aller Sogn. Stedet har sikkert Navn efter en Vejbom med Laas for; jfr. det oftere forekommende Navn Laasled. || Laas Skov. Gst (ældre Udgave) Laasskov; Gst 1887 Lakskov. — Skov i nogen Afstand fra Laas. Samme Lokalitet som det ene Kobbel ovfr.

**Langager.** B 1768 Lang ager, Midt Langagger. || **Langbjærg.** K u. A. Lang bierg. || **Langbrun.** B 1768 Lang-Bruun; K u. A. Langbruhn; Jb 1781 Langbruun. — Bakke. Efterleddet er glda. *brūn „Bryn", her i Bet. „Kant, Skrænt". I samme Bet. indgaar oldn. brún, f. i no. Stednavne (NG Indl. p. 46). || **Langgyde** [*æ ˈlaŋˑˈgɣðˑə*]. — Vej i Sjølund By. || **Langhave.** K u. A. Langhau, Langhaue; Jb 1781 Langhauge; Ravn 1920 Langhaver, Lille-, Store Langhaver. — Flere Lokaliteter. || **Langholm.** L 1714 lang Hohlm, Lang Hohlm Holtz, untter lang Hohlm Wisch; B 1768 Lang Holm; K u. A., Jb 1781 Langholm. || **Langholt** [*laŋhɔld*]. B 1768 Langholdt, Langholdts Rye, Øster Lang holdt; K u. A. Langhold; Jb 1781 Langholt, Langhold; Ravn 1920 Langholt, Storlangholt. || **Langsig.** B 1768 Øster Langsiig; K u. A. Lang Sieg; Jb 1781 Langsiig; (her?) U 1781—82 Landse haue; Ravn 1920 Langsig. || **Langskifter.** K u. A. Lang-Schiften; Jb 1781 Langschift; Gst Langeskifte. — Skov.

**Lauridseng.** B 1768 Lauers Eng.

**Ledkær.** K u. A. Leykier; Jb 1781 Leikjer; U 1787 Leykier. — Areal ved en Vej i Vejstruprød. Ligger ikke paa Sognegrænsen.

**Lergravager.** (Her?) L 1714 Beregraff; B 1768 Liergraf Ager; K u. A. Leeregrowager; Jb 1781 Leeregrau agger; U 1781—82 Leergrauager. || **Lergravhok.** K u. A. Leregrouhok, Leeregrouhock; Jb 1781 Leeregrau Hock. || **Lersig** [*ˈliˑəˌsiˈq, ˈliˑəˌsiˈx*]. B 1768 Leersiig, Leer siig Rye; K u. A. Leersick; Jb 1781 Leersiig; Ravn 1920 Lersig. — To forskellige Lokaliteter.

**Li** [*liˀ*]. K u. A. Lih; Jb 1781 Lieh; U 1787 Lih. — Bakke. Li, se Indl.

**Lillebro.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) lillebroe. || **Lillemose.** K u. A. Lillemoose.

**Lindmose.** B 1768 Lind moos.

**Lundager.** B 1768 Lund ager. || **Lunder** [*luw·ŋə*]. B 1768 Lunder, Lund; K u. A., Jb 1781 Lund. || **Lund Have.** K u. A. Lundhaue; Jb 1781 Lundhauge. — Lund, se Indl.

**Løkke.** U 1714 Jn der lucken, Jn die lück; B 1768 Siøllunds Lyck; K u. A. Löcke; Jb 1781 Lycke. || **Løkkehave.** K u. A. Lücke Haue; Jb 1781 Lyckehave; Ravn 1920 Lykkerne. || **Løkkevej** [*æ ˈlǫgəˌvæj*]. — Løkke, se Indl.

**Mader.** B 1768 Grønnings hoeds mayer; K u. A. Majer, Mahjer; Jb 1781 Mayer. — Made, se Indl.

**Mads Lavsens Have.** K u. A. Mads Lausenshaue. || **Mads Lavsens Kær.** K u. A. Mads Lausens Kier; Ravn 1920 Mads Laursens Kær.

**Malkested.** K u. A. Molckstedt; Jb 1781 Molksted. — Areal Nord for Grønninghoved. Sted, hvor Køerne samles til Malkning.

**Melbæk** [*mulˈbæk, mœlˈbæk, mœlˈbæk*]. L 1714 Miel Beck; B 1768 Mell Beck; K u. A. Mellbeck; Jb 1781 Mellbeck, Moelbeck; Ravn 1920 Maltbæk. || **Mellandsmose.** B 1768 mellands Moes ager; K u. A. Mellansmoos; Jb 1781 Mellandsmoose; U 1781—82 Melansmoos, Mälans moos. — Forleddet er snarest Adj. glda. mæthæl „midter"-; Udtaleformerne af Melbæk er forvanskede. Hvis Skrivemaaden Miel i L 1714 gengiver et *Mjel-, kan dette gaa tilbage til den brudte Form glda. *miathæl (BrN GG I p. 144). Der er ingen topografisk Forbindelse mellem de to Lokaliteter.

**Midthave** [ˈ*mɛdˈhas*·]. K u. A. Mitthaue; Jb 1781 Mitthauge; Ravn 1920 Midthave. || **Midtvej** [*æ* ˈ*mɛdˌvæj*].

**Mikkelshok.** L 1714 Michels Hock.

**Mogbygyde** [ˈ*mɔ·xby* ˈ*gyj·ə*]. — Vej i Vejstruprød. Mogby maa være Navn paa en Del af Byen; jfr. Nederby Gyde ndfr. Forleddet kan muligvis være jy. Mog „Møg"; jfr. m. H. t. Udtalen DF III p. 129.

**Mojenpold.** B 1768 Moye[n ?] Pold. — Efter Sammenhængen hører Navnet muligvis sammen med Mader ovfr.

**Moser** [*æ mœsə*]. L 1714 Moßer Hawen; K u. A. Mossehaue, Mosehaue, Moossehaue; Jb 1781 Moosehauge; Ravn 1920 Moser. || **Moseskifte.** K u. A. Mohrschift.

**Myrholm.** K u. A. Mührholm; Jb 1781 Myrholm; U 1787 Mührholm; Ravn 1920 Myreholm. — Eng ved Kurk Mose. Insektnavnet Myre eller Subst. ænyda. myr „Mose".

**Møgelballe** [ˈ*mɔ̈sɛlˌbalˈə*]. L 1714 muhlbalg, muhlballig, Mühleballig, Mühlenbalig, muhlbalg; K u. A. Möggelballe; Jb 1781 Møgelballe; U 1781—82 Mögelballe, Mogelballe; Ravn 1920 Møgelballe. || **Møgelvej** [ˈ*mɔ̈sɛlˌvæj*]. — Adj. jy. møgel „stor". Møgelvej er Vejen til Møgelballe.

**Mølleeng.** L 1714 muhlen Wisch, Mühle Wisch, mühl Dahm Wisch, Muhldahm Wisch. || **Mølleholm.** L 1714 Muhl Hohlem Kopel. || **Møllekobbel.** L 1714 mühl Kopel; K u. A. Möllkowel; Jb 1781 Möllkobbel. — Ved Kær Mølle i Hejls S., 2394. || **Mølleskov.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Mölsckoff; 1563 (Rhode 1775) Mølskov. || **Mølletoft.** K u. A. Molltoft; Jb 1781 Mölltoft. — I Grønninghoved.

**Nederbygyde** [ˈ*næ·əby* ˈ*gyj·ə*]. Fra Vejle Amt 1936 p. 174 Nebbygyde. — I Vejstruprød. Nederby maa være Navn paa en Del af Byen.

**Nielshave** [*nɛlsˈˈhas*·]. L 1714 Nils Hawen Kopel, Nielß Hawen Kopel; K u. A. Nelshaue; Jb 1781 Niels Hauge, Kjelshauge. — En Mængde Sten er pløjet op, og man mener at kunne paavise et Voldsted her (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 141).

**Niels Iversens Toft.** K u. A. Niels Iversenstoft oder Keelstoft, Nils Iversenstoft oder Kielstoft.

**Nyhave.** K u. A. Nyhaue, Nie Haue; Jb 1781 Nyehauge. || **Nyland.** B 1768 Nyland, Nylands Enge, Nyelands stycker.

**Nørredal.** B 1768 Nør Dall; K u. A. Nörredahl; Jb 1781 Nörrdall; Ravn 1920 Nørdal, For- og Bagnørdal. || **Nørrehave.** L 1714 Noder Hawen. || **Nørremark.** L 1714 Noder felt, Norde Felt, Noder Felt; B 1768 Siølunds Nørmark. || **Nørreskov.** B 1768 Nør skou; K u. A. Nörreskou; Ravn 1920 Nordskov (æ Nørskov).

**Odde** [*æ ɔj*·]. L 1714 Aey, Ay. || Odde Grue [*æ* ˈ*ɔj*· ˈ*gʁiw*·]. — Odde er en fremspringende Bakke i Vejstruprød. Grue, se Indl.

**Odderbæk** [ˈ*ɔiəˌbæk, ɔiəˈbæk, ˈöiəˌbæk, æ* ˈ*ɔʁəˌbæk*]. KronSk 4/11 1587 Oderbeck Skov; B 1768 Oder Beck-Kilde; K u. A. Aaderbeck; Ravn 1920, Gst Odderbæk. — Dyren. Odder.

**Olesmose** [ˈ*vœləsˈmu·əs*]. K u. A. Wollesmoose; Jb 1781 Wolles Moos; Guide 1901, Gst Vollesmose; Ravn 1920 Olesmose.

**Orpenstoft.** K u. A., Jb 1781 Orpenstoft; U 1787 Orpenstofft. — Maaske Gen. af Personn. Urban.

**Oven Kæret.** K u. A. Owen e Kier; Jb 1781 Ovenekjer; U 1787 Oven e Kier.

**Pajkokstoft.** Jb 1781 Paikoks Toft; U 1787 Paikocks Tofft. — Jy. Paje-

kok el. Pojekok bruges som Kælenavn til smaa Børn eller om Børn, der gaar daarligt (Feilb. u. pojekok). Her er Ordet sikkert brugt som Øgenavn.

**Peder Iversens Made.** B 1768 Peder Iversens May; K u. A. Peder Iversens May, Per Iversens May.

**Podehave.** K u. A. Podhaue; Jb 1781 Podhauge. — Jy. Podehave „Planteskole".

**Pokrog** [*bœˈkʀs'q*]. L 1714 Poh Krog, Poh Krog Copel, Poh Kroge Copel; K u. A. Pokrog; Jb 1781 Puekrog; Dok 1785 Porgkrogkoppel; U 1787 Pukrog; Ravn 1920 Bokrog. — Ifl. K u. A. en skovbevokset Bakke i Vejstruprød. Forleddet er snarest Subst. glda. pūkæ „ond Aand"; jfr. u. Pugbjærg i Hviding S., 3085.

**Prenkrog Dam.** L 1714 Pren Krohg Dahm Wisch. || **Prenkær.** L 1714 Prehn Kehr Wisch Kopel. — Hvis Formerne er rigtigt overleveret, kan Forleddet være Ordet Pren brugt i overført Betydning om et spidst Areal. Jfr. Prensbjærg i Undelev, Holbøl S., 3231.

**Præsteeng.** L 1714 Priester Wisch, Priester Wischland. || **Præsteland.** L 1714 Pastorn Land. || **Præsteled Krog.** B 1768 Prestley Krog. || **Præstemose.** B 1768 Præstmoos. || **Præstevej** [*æ prœ·sdvɔj*]. U 1781—82 der Prediger Weg. — En nu nedlagt Vej fra Vejstruprød til Hejls, der brugtes, mens Vejstrup (før 1838) var Anneks til Hejls (Opt. 1940).

**Pytager.** B 1768 Pøttager; K u. A. Pött ager; Jb 1781 Pöttagger, Pottagger; U 1781—82 Potagger. || **Pythave.** K u. A. Wester Potthaue; Jb 1781 Pytthave; U 1787 Ostertoft oder Pöthauge, Wester Pöthauge; Ravn 1920 Pøthave. || **Pyttoft.** Ravn 1920 Pøttoft.

**Pølsegyde.** K u. A. Pölsgüde. — Vej, der fører ned til Stranden ved Grønninghoved. Pølse- indgaar undertiden i Navne paa Gader, der er lukket i den ene Ende (Hugo Matthiessen, Gl. Gader p. 59 f.). Maaske er Navnet overført fra Købstæderne.

**Ragenpavl.** L 1714 Ragen Paul. — Hvis Navnet ikke er forskrevet, kunde Endelsen være den samme som i det uforklarede Smørpovl i Tønder Lands., 3101.

**Ragger** [*ʀaqɔ*]. L 1714 Rages Acker Kopel; B 1768 Roaager; K u. A. Rouagerkoppel, Rouagers Koppel; Jb 1781 Rauaggerskobbel; U 1787 Rönaggers Kovel; Ravn 1920 Ragger. — Navnet synes at være et oprindeligt Rugager. Lydudviklingen er parallel med den i Sandgravager ndfr.; begge Navne ligger i Vejstruprød.

**Rankmade** [*ʀaŋgˈmaj*]. L 1714 Ranck Wisch Copel; K u. A. Ranckmay; Jb 1781 Rankmay. — Rank- er maaske et sammensat Stedn. paa -kær.

**Ravnstoft** [ˈ*ʀas'nsˌtɔ̈st*].

**Rodskov.** K u. A. Roddskou; Jb 1781 Rodskau; U 1787 Rodschau. — Forleddet er muligvis Ordet Roj ligesom i det følgende Navn.

**Rojsmose.** L 1714 Raus Moße, Rots Moße, Rots Moeße; B 1768 Røys Mooser. — Roj, se Indl.

**Rolmholm** [*ʀœmˈhɔlˈm*]. B 1768 Røllum holm; K u. A. Rolmholm; Jb 1781 Kolmholm, Rolmholm; U 1781—82 Rolmholm. — Rolm- er sikkert et sammensat Stednavn paa -holm; efter at Oprindelsen var glemt, har Navnet faaet -holm tilføjet paany. Første Led er snarest Ordet Raa i Bet. „Grænse". Stedet ligger paa Grænsen til Hejls Sogn. Jfr. dog ogsaa Landsbyn. Røllum i Ensted S., 3223.

**Rughøj.** B 1768 Rou-Høy, Rou-Høy-May; K u. A. Rouhöy; Jb 1781 Rouhoy; U 1787 Roihoy; Ravn 1920 Rughøj. || **Rugpold.** B 1768 Rug Paald; K u. A. Roupoll; Jb 1781 Raupold. || **Rugstub** [ˈ*ʀɔsˌsdœf*]. B 1768 Rugstoft, Rugtoft; K u. A. Rou-Stuff, Roustuff; Jb 1781 Raustoft, Raustof; U 1781—82 Rustof; U 1787 Rönstuff, Raustuff; Ravn 1920 Rugstuf.

**Rundholt** [*ʀœŋhœld*]. L 1714 Rundholt, Runtholt, Rundhohlt, Rundholz; B 1768 Rundholt, Nør dito, Sønder dito; K u. A. Ronnhold; Jb 1781 Rönhold, Rönnholt; U 1781—82 Rönnhold; Ravn 1920 Rundholt. || Grønne-Rundholt. K u. A. Grön Ronnhold; Jb 1781 Grön Rönnholt; U 1781—82 Grön-Rönhold. — Adj. rund eller maaske snarere Subst. Rund „Vandløb"; om Ordets Forekomst i Stednavne se O. Nielsen i UBl I p. 243. Rundholt skilles fra Skolholt ved Odderbæk.

**Rydland.** L 1714 Rojland; B 1768 Rye land, Ryeland; K u. A. Rülandskowel, Ryelandskoppel; Jb 1781 Ryelandskobbel, Rüelands Kobbel; U 1787 Rylands Koppel. — Ryde, se Indl.

**Rytterhave.** K u. A. Rütterhaue; Jb 1781 Rytterhave.

**?Rævegrav.** B 1768 Rerfgrav.

**Rørholm.** L 1714 Röhrhohlm, Röhrholm, Röhr Hohlem Wisch. — Planten. Rør „Phragmites".

**Saksholt.** B 1768 Sax Holt, Sax Holt øyer; K u. A. Saushold; Jb 1781 Sausholt; U 1787 Sausholt, Sannsholdt. — Forleddet er maaske Subst. Saks i Bet. „Saks til Dyrefangst". Jfr. Sakslund i Ketting, Ketting S., 3257.

**Sandager.** B 1768 Sandager; K u. A. Sannager; Jb 1781 Sannagger oder Avlingsagger.

**Sandersdam** [*sanɔsˈdam'*]. B 1768 Saners Dam; K u. A., Jb 1781 Sannes Damm; Ravn 1920 Sandesdam. — Mandsn. sønderjy. Sander (Kok II p. 46).

**Sandgravager** [*ˈsanɫjəˈaqə, sanəˈgʀaqə*]. B 1768 Sand Grav Ager; K u. A. Sanngrauager; Jb 1781 Sandgravagger; Ravn 1920 Sandgravagre. — Jfr. m. H. t. Udtalen [*-gʀaqə*] ovfr. u. Ragger. Den anden Udtaleform viser Omtydning til -kær.

**Sejkær.** B 1768 Seikier Siig; K u. A., B 1781 Siekier; Jb 1781 Seykjer; U 1781—82 Seekier; U 1787 Soykier; Ravn 1920 Sejkær. — Se u. Sejkær i Skartved, S.-Bjert S., 2392.

**Seljestub.** B 1768 Selle Stof. — Trænavnet Selje „Pil".

**Sivmose** [*ˈsysəˈmu·əs*]. || Sivmose Holm. L 1714 Siemmens Hohlm, Siemens Hohlm; K u. A. Simosholm; Jb 1781 Sviinmoesholm, Sivemoosholm, Svemoosholm; U 1781—82 Simosholm; Guide 1886 Simmerholm; Gst 1887, Gst Simerholm. || Sivmose Made. L 1714 Siewe moß Mai; K u. A. Sumesmay, Summesmay; Jb 1781 Sivemoosmay, Siwemoosmay.

**Sjølund Mose.** K u. A. Siölundsmoose; Jb 1781 Sjöllunds Moose. — S. Lok. som Gammelmose ovfr. || **Sjølund Skov.** Gst 1887, Gst Sjølund Skov. — Se Sjølund ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Skamlingsbanke** [*sgam·lən*]. B 1768 Synder Skameling, Nør dito; K u. A. Höy Skammeling; Jb 1781 Höyskammeling; VSK Skamlingsbanke; Schröder 1837 Skamlingsbanke; Schmidt 1852 Skamlingsbanken, Høiskamling; Gst 1857—58 Skamlingsbanke; Lyngby 1859 [*skamləŋsˈbaŋ·k*]; Trap[1] Skamlingsbanken, Høiskamling; Gst Skamlings Banke. — Bakkeparti, der strækker sig ind i Binderup, S.-Bjert S., 2392, hvor Navnet i L 1716—18 og paa K 1716—18 skrives Schamelen. Hvis den ældste Form ikke er forskrevet, kan Efterleddet være Ordet Lænde „Landstrækning", hvorom se Indl., og Forleddet Adj. glda. skam, oldn. skammr, „kort". „Højskamling" maa oprindelig være en Del af Skamling. Navnet sigter til, at der har været en Gravhøj her (Schmidt 1852 p. 158).

**Skelhøj** [*ˈsgæɫˌhyj'*]. B 1768 Nør Skæl-Høy, Midt dito, Synder dito; K u. A. Skellhöy; Jb 1781 Skellhoy, Schellhöy, Skellhöy; U 1781—82 Skilhoy, Skillhoy, Schelhoy Koppeln; Ravn 1920 Skælhøj. — To forskellige Lokaliteter, paa Grænsen til henholdsvis Hejls og Taps Sogn.

**Skolholt.** K u. A. Skollhold; Jb 1781 Skollholt; U 1781—82 Skolhold; U 1787 Schollholdt. — Højtliggende, bakket Terræn. Forleddet er snarest Træn. jy. Skolde „Poppel". En anden Mulighed er dog Verb. skolde, der kunde sigtes til, at Afgrøden svides af Solen. Jfr. u. Skoldfald i Dybbøl, Dybbøl S., 3241.

**Skomagergyde** [*æ ˈsgœmaqəˌgɣj·ə*]. || **Skomagerkrog** [*æ ˈsgœmaqəˌkʀɔˈq*]. K u. A., Jb 1781 Skomagertoft; Ravn 1920 Skomagerkrogen. — Skomagerkrog og Skomagertoft er s. Lok.

**Skovhave.** K u. A. Skouhaue, Skou Haue; Jb 1781 Skovhauge; Ravn 1920 Skovhaven. — To Lokaliteter, den ene i Sjølund, den anden i Grønninghoved. || **Skovkilde.** B 1768 Skou Kild. || Skovkildestoft. K u. A. Skokelstoft, Sckockelstoft; Jb 1781 Skokælstoft; U 1787 Schackelstofft. || **Skovkobbel.** K u. A. Skoukowel, Skou Kowel; Jb 1781 Skovkobbel, Skaukobbel. — To Lokaliteter. || **Skovsholm.** L 1714 schous Hohlm Holtz, schueßhohlm; K u. A. Skouholm; Jb 1781 Skauholm, Skovholm; Ravn 1920 Skovsholm.

|| **Skovskifte.** U 1781—82 Skauskifft. || **Skovskær.** L 1714 schouß Kehr Wisch. || **Skovsmose.** L 1714 schouß moeß, schouß Moß Wisch, schüeß moß Wisch, schouß Moeß Wisch; B 1768 Skaus Moes.

**?Skruperhus.** B 1768 Skruper Huus.

**Skrædderhave** [*æ ˈsgræjəˌhas·*].

**Slotholt.** L 1714 schloßholtz, Morße schloß Holtz. — „Morße" i L 1714 er vel Ordet Mose.

**Slaatoft** [*slɔ̀tɔ̀st*]. Ravn 1920 Slaatoft. — Snarest af Verb. slaa. Toft, hvor Græsset slaas.

**Smalhans.** K u. A. Schmalhans; Jb 1781 Smalhans; U 1787 Schmal Hans. — Lang, smal Strækning. Navnet er sikkert en spøgende Hentydning til Arealets Form, men sigter vel ogsaa til Jordens ringe Kvalitet.

**Smedehave.** K u. A. Schmeyhawe; Jb 1781 Smedhave; U 1781—82 Schmede Hauge; Ravn 1920 Smedehave. — To forskellige Lokaliteter. || **Smedeland** [*smœˈlɑ̀ˈn, smɔlɔŋ*]. L 1714 schmit land Kopel; K u. A. Smedlahn; Jb 1781 Smedlahn; Ravn 1920 Smaaland. — Udtalen [*smœ-, smɔ-*] maa være opstaaet i ubetonet Stilling. || **Smedserelle.** B 1768 Smidser Ell; K u. A. Smedserell, Schmedserell, Smidser Ell; Jb 1781 Smedserell, Schmedserell, Schmedserell. — Mellemstavelsen -er gengiver vel en Udtaleform paa [-ə]. Denne kan være opstaaet af ældre -høj, og Forleddet kan være Gen. af Ordet Smed.

**Snobelhøj.** B 1768 Snobel Høy.

**Snoshøj** [*snɔˈəsə*]. B 1768 Snos høy, Snos Hoy Led; K u. A. Snuushöy; Jb 1781 Suushöy, Snuushöy; U 1781—82 Schnushoy, Schnuus hoy; Ravn 1920 Snose. — Forleddet er muligvis Gen. af Ordet Snog, maaske brugt som Tilnavn (Eks. Michel Snoogh $^{13}/_{7}$ 1478). Ordet udtales i Alm. med [*oˈ*] i de nordslesv. Dialekter, men hertil svarer sandsynligvis et [*ɶˈə*] i Tyrstrupmaalet (jfr. N. P. Bogh i DF III p. 129).

**Spaanspold.** B 1768 Spaans Pold.

**Spidsbjærg** [*ˈsbɛsˌbjɛiˈə*]. Ravn 1920 Spidsbjærg.

**Sprænkær** [*sbræ·nkjə*]. B 1768 Sprenkier; K u. A. Sprehnkier; Jb 1781 Spreenkjer; Ravn 1920 Sprejnkær. || Sprænkær Mose. B 1768 Sprenkier Moes, Spreenkier Moeß. — Trænavnet jy. Spræn „Rhamnus frangula".

**Stakballe** [*ˈsdagˌbaˈə*]. — Af Adj. stak- (i Sammensætninger) „stakket, kort". Navnet maa være givet i Modsætning til det nærliggende Møgelballe. || **Stakkettoft.** B 1768 Stacket Toft. — Adj. stakket „kort".

**Stangmose.** B 1768 stag Moos; K u. A. Stagemoose, Sünder Stagemoos, Süder Stagmoos, Norder Stagemoos, Norder Stagmoos; Jb 1781 Norder und Süder Stangemoos; U 1781—82 Norder-, Süder Stangemoos. — Ved Vejen til Vonsild paa Grænsen til Vonsild S.; jfr. Bebyggelsesn. Stangmoseled ovfr. Forleddet er oprindelig Stage, senere afløst af Stang. Ordet er maaske her brugt om et Vejmærke.

**Stenbjærg** [*ˈsdænˌbjɛiˈə*]. L 1714 Stein berg; B 1768 steen Bierg, Steenbierg; K u. A. Steenbierre; Jb 1781 Steenbjerre, Steenbjerg. || **Stenbro Eng.** L 1714 Steinbruch Wisch, Sten brüg Wisch, Stein Brüch Wisch; B 1768 Steen Bro Enge. || **Stenhøj.** B 1768 Neden sten Hoy; SkovK 1936 Stenhøj. || **Stenmade.** L 1714 Stein mai, (her?) Stennes Mai; B 1768 Steen Mays Krog; K u. A. Stenmay, Stennmay; Jb 1781 Steenmay. || **Stenmose.** L 1714 stein Moeßer Hawen Wisch Copel. || **Stenrøgel.** B 1768 steen Røgel, steen Røgel Krog.

**Storetoft** [*sduˑəˈtɔ̀st*]. Ravn 1920 Stortoft.

**Strandhave** [*ˈsdranˌhas·*]. L 1714 Stranhawen, Stran Have Wisch; K u. A. Strand-Haue, Srand-Hauer; Jb 1781 Strandhauge; Ravn 1920 Strandhaven. || **Strandkobler.** U 1781—82 Strandkoppeln. || **Strandskov.** — Se ovfr. u. Grønninghoved Strandskov.

**Surmose.** L 1714 Sührmoes; B 1768 Suur moes toft. — Adj. sur.

**Svinekær** [*svinkjə*]. B 1768 Sviin Kier; K u. A. Swinnkier; Jb 1781 Schwiinkjer; Ravn 1920 Svinekær.

**Sønderhave** [*ˈsønjəˌhas·, ˈsønjəˈhas·*]. L 1714 Süder Hawen Copel; K u. A. Sünderhaue, Gammel Sünderhaue; Jb 1781 Sønder have, Sönderhauge, Gammel sönderhauge; Ravn 1920 Sønderhave. — Tre forskellige Lokaliteter.

|| **Sønderkobbel.** L 1714 Süder Kopel. || **Søndermark** [ˈsønjəˌmaːigə]. L 1714 Sunder Felt, Süde Felt, Süder Felt, Roi Süde Felt; Ravn 1920 Søndermarken, Søndermarkerne. || **Sønderskov.** L 1714 Süder schou Copel; Trap⁴ Sønderskove. || **Søndersti.** B 1768 Syndersti-Lycken. || **Søndertoft.** K u. A. Südertoft, Sündertoft; Jb 1781 Süder Toft. — To Lokaliteter.

**Sørenhøj.** B 1768 Søren Høy.

**Tadkær Bæk.** B 1768 Taiker Beckes de 5 ager. || **Tadkær Krog.** B 1768 Tad kier Krog. — Muligvis af et glda. *tath, identisk med sv. tad, isl. tað „Gødning". Jfr. isl. taða, glsv. *tadha (i Stedn.) „gødet Eng" (Hellq. SEO² u. tad og Taberg).

**Taske.** K u. A., Jb 1781 Taask; U 1787 Taasch. — Lille trekantet Areal. Subst. Taske brugt som Sammenligningsnavn.

**Tavlberyde** [taʌlbəˈʀɣjˑ]. Ravn 1920 Tavlbery. — Snarest af Subst. ænyda. tavlbord „Spillebræt", der ogsaa forekommer usammensat som Stednavn.

**Tingskov.** L 1714 Diengs schau, Dingß schou Wisch, Ding schou. — Jfr. Tingskov Hede i Nabobyen Aastorp, Taps S., 2398.

**Toftager.** K u. A. Toftager; Jb 1781 Toftagger; Ravn 1920 Toftagre.

**Tolund.** (Her?) L 1714 Tuhrland Copel; B 1768 Tolund; K u. A. Toluhn, Tolund; Jb 1781, U 1787 Tollund.

**Tornhøj.** B 1768 Torn Hoy; K u. A. Tornhöy; Jb 1781 Tornhöy.

**?Tosmark.** B 1768 Toes Mark Ager.

**Trapper Busk** [æ tʀabə]. B 1768 Trapper Busk; K u. A. Trapperbusch; Jb 1781 Trapperbusk; Ravn 1920 Trapper. — Bakke med stejl Skraaning ned mod Olesmose. Plur. af Subst. Trappe, her vel om gamle Kvægstier.

**Trindtoft.** L 1714 die Runde Tofft; K u. A. Trinntoft; Jb 1781 Trindtoft. — Adj. trind „rund".

**Trympelkrog** [ˈtʀɶmbəlˈhasˑ]. B 1768 Trompel Krog; K u. A. Trompelkrog; Jb 1781 Trompelkrog, Trompelkroeg; Ravn 1920 Trampelkrog. — Navnet skal sandsynligvis sammenstilles med Trympellyng i Hundslev, Notmark S., 3259.

**?Tuekær.** B 1768 Tyck Kier; K u. A. Tückier; Jb 1781 Tuekjer.

**Tusselkrog** [tusəlsˈkʀɛˈq, tusəlˈkʀɛˈq]. B 1768 Tostens Krog; Ravn 1920 Tosselkrog.

**Tværeng.** L 1714 Tohwer Wisch, Twehr Wisch, Tohwer Whl . . ., Tehwer Wisch. || **Tværkær.** L 1714 Tehwer Kehr Wisch. || **Tværskifte** [ˈtvæˑəˌsgyˑsˑt]. B 1768 Tver Skift; K u. A. Twer-Schiften; Jb 1781 Tverskift; Gst 1887 Tværskifte; Gst Tverskifte.

**Tyrhave.** L 1714 Tuehrhawen Wisch, Thür Hawen, Tühr Hawen Copel; K u. A. Tüwerhaue; Jb 1781 Tyverhauge; Ravn 1920 Tyrehave. || **Tyrhole.** K u. A. Thührhohl, Tührhohl; Jb 1781 Tör huel, Tührholm, Thyrhoel; U 1787 Thürhohl, Thürholm. — Antagelig af Dyren. Tyr.

**Tønager** [ˈtönˈaqə]. B 1768 Tønn Ager; K u. A. Tornager; Jb 1781 Tornagger; Ravn 1920 Tønagre [Twonaqˈə]. — Forleddet er sikkert Kollektivet glda. *thyrnæ, oldn. þyrni, n. (i no. Stedn.) „Tornekrat". Jfr. Tønkær i Anderup, Stepping S., 3037.

**Tørvemose Enge.** B 1768 Torfmoes enge. || **Tørvemose Have.** K u. A. Torremooshaue; Jb 1781 Törremooshave; U 1787 Torre Mooes Hauge.

**Uldal Grue.** B 1768 Ulldal grue. — Grue, se Indl. || **Ulkær** [uʌlkjə]. L 1714 uhlkehr Wisch, ühl Kehr Wisch; B 1768 ulkier, ulkier Krog; K u. A. Ullkier; Jb 1781 Ulkier, Ulskjer; Ravn 1920 Ulkær. || **Ulmose.** L 1714 ühl Moß Wisch. — Sikkert af Dyren. Ulv.

**Uldpose.** Ravn 1920 Uldpose [æ Uldˈpuˈəs]. — Jfr. Kramkurv ovfr.

**Vadmark** [ˈvɔjˑmaːig, ˈvɔjmaːigəns ˈvæj]. K u. A. Woymark; Jb 1781 Woymark, Woimarkeshauge; U 1781—82 Woymarck; Ravn 1920 Vojmarker. — Ved Binderup Mølleaa ved Vejen til Binderup. || **Vadsted Krog.** L 1714 Waed stede Krog Wisch, Wad sted Krog Wisch, Wadestede Krog Wisch; K u. A. Wadstedkroog, Wadstedkrog; Jb 1781 Vadstedtkroeg. — Agerjord, der støder op til Bjørnmose. Der findes kun ubetydelige Grøfter i Nærheden.

**Vandstedhave.** K u. A. Wannstedhaue, Wanstedhaue; Jb 1781 Vandstedhauge, Vandstedthauge.

**Vedhøj.** B 1768 Ved Høy. — Subst. Ved, glda. with, hvorom se Indl., eller muligvis Præp. ved.

**Vedstolager** [*væsdəl'ɑqə*]. K u. A. Westilager, Wedstilager; Jb 1781 Westilagger, Wedstilagger; U 1787 Westilagger; Ravn 1920 Vestildagre. — Areal Vest for Vejstruprød ved Sjølund Skov. Forleddet er sikkert identisk med det oftere forekommende Navn Vedstol; se u. Dynt, Broager S., 3245. Udtalen med [*l*] er i saa Fald uoprindelig.

**Vesterbjærg.** L 1714 Wester barg; B 1768 Vester Biergs Moes. || **Vesterhave.** K u. A. Westerhaue; U 1787 Westerhauge. || **Vestermark.** L 1714 Wester Felt, Rois Wester Felt, Wester Wester Felt. || **Vestermose.** L 1714 Wester Mooß, Wester Moeß Wisch. || **Vesterslet.** B 1768 Vester Skeed(?); K u. A. Westersleht, Wester Sleht; Jb 1781 Westerschlette. || **Vestertoft.** K u. A., Jb 1781 Westertoft.

**?Viemade.** L 1714 Wiy May Wisch, Wei may Wisch, Wei Maj Wisch. || **Viesig** [*'vij·ˌsi'x*]. B 1768 Vie Sieg; K u. A. Wie Sieg; Ravn 1920 Vidjesig. — Planten. Vidie „Pil".

**Vold** [*æ vœl'*]. K u. A. Woll; Jb 1781 Wold; U 1787 Woll. — Bakke sydvest for Vejstruprød.

**Østerbjærg.** B 1768 Øster Bierg; K u. A. Österbierre; Jb 1781 Østerbjerg. || Østerbjærgsmose. L 1714 oster barg mooß, oster barg moeß; B 1768 Øster Biergs Moes; K u. A. Österbierres Mose. || **Østerhave.** K u. A. Osterhaue; U 1787 Öster-Hauge. || **Østermark** [*æ 'östə'mɑ.ig*]. L 1714 gronneng Höfft oster Felt, Oster Felt; B 1768 Grønninghoeds Østermarck, Øster Marcks Giærd. — Udtaleformen betegner en Lokalitet i Vejstruprød. || **Østermose.** L 1714 oster Moeßen. || **Østertoft.** L 1714 oster Tofft; K u. A. Ostertoft.

# 2394. HEJLS SOGN.

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Hejls** [ˈ*hæjəls ˈsɔs'n*]. VJb 1231 (13. Aarh.) Hæghærls; $^{6}/_{9}$ 1413 (LDipl) Heghels, Heyels; SJb 1462 Hegels, Heghelze; SJb 1462 (SRD VII 492, 505) Hegels, Hoghelze; $^{28}/_{10}$ 1464 (LDipl) Hoghelse; $^{6}/_{5}$ 1465 Heyeels; $^{27}/_{12}$ 1465 heyells; $^{17}/_{4}$ 1480 (Pavens Kopibog) Heylsza; udat. 1480—1500 (Voss) Heylse; $^{11}/_{2}$ 1505 (1713) Heyelse; SJb 1509 ff. Hegeltze; Jb 1537—38 Half; Sk 1541 Heyls; Sk 1541—43 Heils; Sk 1542 Heigels, Heyls, Heils; Sk 1543 Heyls; Provstibog 1563 (17. Aarh.) Heils; Provstibog 1564 Heyls, Heygels; Reg 1580 Heyls; KronSk $^{26}/_{1}$ 1580 Heilst; KronSk $^{9}/_{1}$ 1584 Heielse; Jb 1604—05 Heils, Heills; Jb 1639—40 Heylss; Mejer 1649 Heillsee; Danckw 1652 Heylsee; Jb 1672 Heyls; DAtl Heils Sogn, Heils Bye; VSK Heils, Heils Kirke; M 1844 Heils, Hejls; Gst 1857—58 Hejls; Lyngby 1859 [*hæj·əls*]; Trap[1] Heils; Opt. 1916 [*hæj·ls*]; Gst Hejls Ke; Postadr 1941 Hejls. — Navnet er muligvis en meget gammel Sammentrækning af et oprindeligt *Hæghræhals, sammensat med Fuglen. glda. hæghræ „Hejre"; jfr. m. H. t. Sammentrækningen Sognenavnet Longelse, Langelands Sønder H. (VJb 1231 (13. Aarh.) liungæhals; $^{21}/_{5}$ 1412 Lwngelse). Hals kunde sigte til Fjordens Indløb. Mindre sandsynligt er det vel, at der foreligger en Sammensætning paa -løse, selv om en saadan er formodet i Navnet Mjels, Oksbøl S., 3264, der allerede 1245 skrives Mialles.

**Andsig,** Gd [ˈ*anˌsi'x*]. Kok II p. 67 Andsig; Gst Andsig Gd; Postadr 1941 Andsig. — Se Andsig ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Ballegaard,** Gd [*baˈlə|gɔ'ə*]. Gst 1887, Gst, Postadr 1941 Ballegaard. — Ifl. Ravn 1920 efter en Mand ved Navn Balle.

**Breidablik,** Gd. Postadr 1941 Brejdablik. — Opkaldelse efter det mytologiske Breiðablik.

**Bygebjærg,** Gd [ˈ*by·qəˌbjɛi'ə*]. Sk 1541—43, Sk 1542 Bogeberch; Jb 1604—05 Bugeberg; Jb 1639—40 Biugebergh; Mejer 1649 Bugebirg; Danckw 1652 Bugebirg Meyerhoff; Jb 1672 Biuggebierg; L 1715 Bügebarg; Rhode 1775 Byggebierg; DAtl Bugebirg; VSK Bugebierg; Dörfer 1805 Bygebierg; Schmidt 1852 Byggebjerg; Gst 1857—58 Bøgebjerg; Trap[1] Bøgebjerg; Guide 1868 Bøgebjerg Gd; Guide 1886 Bygebjerg Gaard; Gst Bygebjerg Gd; Postadr 1941 Bygebjerg. — Kollektivet glda. bøkæ, n. „Bøgebevoksning".

**Bæklund** [*bæglœn*]. Provstibog 1564 Beckeling; Danckw 1652 Böckling; Dörfer 1805, Schröder 1837 Bekling; Trap[1] Bækling; Gst, Postadr 1941 Bæklund. — Den sydligste Del af Hejls By. Navnet er en ling-Afledning af Ordet Bæk, og sikkert et oprindeligt Indbyggernavn i Plur. („Beboerne ved Bækken").

**Bøgely,** Gd. Postadr 1941 Bøgely.

**Damgaard,** Gd. Postadr 1941 Damgaard.

**Elisabetsminde,** Gd. Postadr 1941 Elisabethsminde.

**Elkær,** Gd [*ælkjə*]. I 1924, Postadr 1941 Elkær. — Se Ellekær ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Esbjærg, Lille-,** Hse [ˈ*æsˌbjɛi'ə*]. Ravn 1920, Trap[4] Esbjærg; Postadr 1941

L.-Esbjerg. — Efter Købstaden Esbjærg. Opkaldelsen skyldes, at Bebyggelsen er vokset saa hurtigt op (Opt. 1940).

**Grønbæk,** Gd. Dörfer 1829 Grönbek.

**Hejlsgaard,** Gd [*hæjəls'gœ'ə*]. Gst 1887, Gst Hejls Gd; Trap[4] Hejelsgaard; Postadr 1941 Hejls Gd.

**Hejlsminde,** Ladeplads [*hæjəls'meŋ·, hæjls'miŋ·*]. Gst 1887, Gst Hejlsminde Tglv; I 1924 Hejlsminde Teglværksgaard; Trap[4] Hejelsminde, Hejlsminde; Postadr 1941 Hejlsminde. — Se Hejlsminde ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Hejls Mølle,** Ml [*'hæjəls 'møl·*]. Ravn 1920 Hejlsmølle.

**Hejls Strand,** Lejrskole. Postadr 1941 Hejls Strand.

**Holebæk,** Gd [*hœ·lbæk*]. Schröder 1837 Huusbek; Nissen 1840 Huulbek. — Se Holebæk ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Husetgaard,** Gd. I 1924, Postadr 1941 Husetgaard. — Se Huset ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Højmiddag,** Gd. I 1924 Højmiddag; Postadr 1941 Højmidtgaard. — Se Højmiddag ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Kalvehøj,** Hse [*kalə'hʏj·*]. Schröder 1837 Kallehoi; Nissen 1840, Trap[1] Kallehøi; Guide 1886, Gst Kalvehøj Hse; Postadr 1941 Kalvehøj. — Se Kalvehøj Skov ndfr. u. Naturnavne i Vargaarde. Udtalen er Plur.

**Karenshøj,** Gd [*'ka·ɪənsˌhʏj'*]. Postadr 1941 Karenshøj.

**Kattergal,** Hse. Postadr 1909, Postadr 1941 Kattergal. — Se Kattergal ndfr. u. Naturnavne i Vargaarde.

**Klostergaard,** Gd [*klɔsdəgœ*]. Guide 1906, Trap[4] Klostergaard; Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 59 Klostergaarden; Postadr 1941 Kloster. — Se Klostergaard ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Klosterhus,** Hs [*æ 'klɔsdəˌhɪw's*]. — Ligger langt fra Klostergaard ovfr.

**Kløverholm,** Gd. Ravn 1920, Postadr 1941 Kløverholm.

**Kongstedgaard,** Gd [*kœŋsdə'gœ'ə*]. Ravn 1920, Trap[4] Kongstedgaard; Postadr 1941 Kongsted. — Ifl. Ravn efter en Ejer ved Navn Kongsted.

**Kællingkær,** Gd ['*kjælənˌkjæ'ə*]. Postadr 1941 Kællingkær. — Se Kællingkær ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Kær Mølle,** Vml [*'kjœ·ə 'møl·*]. Jb 1604—05 Wargardemöle; Jb 1639—40 Wargaardmölle; Jb 1672 Wargaard Mühl; Dok 1746 die Wargaarder Wasser-Mühle; Rhode 1775 Kiærmølle; DAtl Kiermølle; VSK Kiers M.; Schröder 1837 die Wargaarder- oder Kiär-Mühle; Gst 1857—58 Kjærmølle; Trap[1] Vargaard eller Kjær Vandmølle; TGst Kjär M.; Gst Kjærmølle; Trap[4] Kærmølle; Postadr 1941 Kær Mølle. — Møllen omtales ogsaa i KronSk 4/3 1588.

**Langkærbæk,** Gd [*laŋkjə'bæk*]. Postadr 1941 Langkærbæk. — Se Langkær Bæk ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Løkkebjærg,** Gd. I 1924 Lykkebjerg; Postadr 1941 Lykkebjærg. — Se Løkkebjærg ndfr. u. Naturnavne i Hejls.

**Midtby** [*æ 'mɛdˌbʏj'*]. Dörfer 1805, Schröder 1837 Mittbye; Trap[1], Gst, Postadr 1941 Midtby. — Den midterste Del af Hejls.

**Midtbygaard,** Gd [*mɛdby'gœ'ə*]. Ravn 1920 Midtbygaard.

**Mindegaard,** Gd. Postadr 1941 Mindegaard. — Har sikkert Navn efter Beliggenheden ved Hejlsminde.

**Nørbølling.** Provstibog 1564 tho Norbulling; Mejer 1649 Nordballing; Danckw 1652 Nordbülling. — Ældre Navn paa det nuværende Overby ndfr.

**Overby** [*æ 'ɔəəˌbʏj'*]. Dörfer 1805, Schröder 1837 Overbye; Trap[1], Gst, Postadr 1941 Overby. — Del af Hejls.

**Overbygaard,** Gd. Ravn 1920 Overbygaard.

**Skovholt,** Gd [*'sgɔəˌhɔld*]. Ravn 1920 Skovholt.

**Skovhuse,** Hse [*æ 'sgɔəˌhɪw·s*]. Dörfer 1805 Skowhuse; Schröder 1837 Skovhuse; Nissen 1840 Skovhusene; Gst 1857—58, Trap[1] Skovhuse; Guide 1906 Hejls Skovhuse; Trap[4] Hejels Skovhuse; Postadr 1941 Skovhuse.

**Slusen,** Ladeplads. Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Postadr 1941 Slusen. — Samme Lokalitet som Hejlsminde ovfr.

**Stavnsbjærg,** Gd [*'sdas'nsˌbjɛi'ə*]. Sk 1541—43, Sk 1542 Staffensberch; Jb 1604—05 Stauensberg; Jb 1639—40 Staffuensßbergh; Mejer 1649 Stangenbirg; Danckw 1652 Stangenbierg oder Steffuensbierg Dorff Meyer hoff

und Mühl; Jb 1672 Staffensbierg; Rhode 1775 Staunsbierg; VSK Staunsbierg eller Stangenbierg; Dörfer 1805 Stavnsberg; Gst 1857—58, Trap[1], Gst Stavnsbjerg; Postadr 1941 Stavnsbjærg. — Af Subst. Stavn, her i Betydningen „fremspringende Højde"; se u. Stavnager i Seem S., 2707. Gaarden ligger ved Hejlsminde ved Foden af et fremspringende Bakkeparti.

**Strandgaard,** Gd. I 1924, Postadr 1941 Strandgaard.

**Søndergaard,** Gd [*søŋəgɷ*]. Postadr 1941 Søndergaard.

**Teglgaard,** Gd. Postadr 1941 Teglgaarden. — Jfr. ovfr. u. Hejlsminde.

**Trappendal,** Gd og Hse [*tʀabənˈdal̥, tʀabənˈdå·l̥*]. Schröder 1837 Trappendahl; Nissen 1840 Trapendahl; Gst 1857—58, Trap[1] Trappedal; Guide 1868 Trappendal; Opt. 1916 [*trabəndal̥, tra'pəndal̥*]; Gst Trappedal; Trap[4] Trappendal; Opt. c. 1930 [*ˈtʀabənˌdal̥*]; Postadr 1941 Trappendal. — Af Subst. Trappe, her om Afsatser i Terrænet, muligvis gamle Kvægstier, jfr. Trapskov i N.-Løgum S., 3117. Formen Trappen- skyldes Paavirkning fra Tysk.

**Vargaarde,** Gde [*vɷˈgɷ·ə*]. 5/8 1459 Waargardh; Sk 1543 Wargarde, Wardgorde; KronSk 4/3 1588 Vargaard; Jb 1604—05 Wargarde; Mejer 1649 Waargarde; Danckw 1652 Waardgarde Meyerhoff; Rhode 1775, DAtl Wargaard; VSK Wargaarde; Dörfer 1805 Wardgaarde, Wargaard; M 1844 Vargaarde; Gst 1857—58 Vargd; Trap[1] Vargaard; Opt. 1916 [*varˈgo·ə, vå·rgo·r*]; Gst Vargaarde; Opt. c. 1930 [*vaɹˈg0·ɹ*]; Postadr 1941 Vargaarde. — Af Subst. glda. waræ „Udmark"; se om dette Ord Mar. Kristensen i NoB XVI p. 105ff.

**Vargaarde, Lille-,** Gd [*ˈleɟə vɷˈgɷ·ə*]. — Samme Gaard som Søndergaard ovfr.

**Vargaardlund,** Gd. Nissen 1840 Vargaardelund; Gst 1857—58, Trap[1] Vargaardlund; Guide 1868 Vargaardslund; Gst Vargaardlund.

**Vargaard Mølle.** — Se ovfr. u. Kær Mølle.

**Østergaard,** Gd. Ravn 1920 Østergaard; Trap[4] Østergd.

## B. NATURNAVNE.

### Hejls.

**Agersmade.** U 1834 Agers-Mai.

**Amtmandsvej** [*æ ˈamdmaŋsˌvæi̯*]. Ravn 1920 Amtmandsvejen. — Navnet kommer af, at Amtmanden var ude at bese den, da den skulde gøres til offentlig Vej (Opt. 1940).

**Andsig.** U 1834 Ansieg, Overansieg, Overaaseng, Ansieg-Have; I 1924 Andsieg. — Fuglen. And.

**Arrebjærg** [*ˈaɹəˌbjɛɹ'ə, ˈaɹəbjɛɹəˌsgɔ̀s*]. L 1715 Ahrenborgland, Arren Borg Pflügland, Arnborg Krog; 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 200) Arrebjerg; Inventar 1791 Arvebierg Lykke, Arvebierg Hauge; U 1834 Arvebierg; Ravn 1920 Arrebjerre; I 1924 Arrebjergvej. — Jfr. Arrehøj i Kiskelund, Bov S., 3271, hvor Forleddet med Tvivl er tolket som Planten. Arve.

**Bagerskov** [*ˈbaqəˌsgɔ̀s'*]. — Komp. af Adv. bag. Jfr. Forreskov ndfr.

**Baghaver** [*ˈbaxˌhasə*]. U 1834 Baaghave; Ravn 1920 Baghaven. || **Bagvej** [*æ baxvæi̯*]. I 1924 Bagvej.

**Birkedal.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Birckedalls Tofft; 1563 (Rhode 1775) Birkedalstoft; U 1834 Birkedalshave, Birkedals-Have, Lodning oder Birkedalshave, Birkedals-Acker; Ravn 1920 Birkedal. — Støder op til Birkedal i Vargaarde.

**Bjærghave, Stakket-.** U 1834 Stakket Bierg-Have, Stocket Bierg Have; I 1924 Stakketbjerghave.

**Boholt.** L 1715 Boholtz berg, Boholtz Hawen. — Formodentlig af Subst. Bod „Skur, Hytte". Navnet er i saa Fald af samme Oprindelse som Boholt i Strukstrup S., Angel (19/4 1460 (RegChrImi) Budeholde).

**Bostoft** [*bɷsˈtɔ̀st, bɷsˈtɔ̀sdə*]. U 1834 Baages Toft, Boeges Tofft, Boges Tofft, Böges Toft; Ravn 1920 Botofter [æ Boeståwt']; I 1924 Bustovt. || Bostoftsvej [*bɷsˈtɔ̀sdəsˌvæi̯*]. Ravn 1920 Botoftvej [æ Butaawt'vej]; I 1924 Bustofsvej. — Muligvis, trods de ældre Former, af Ordet Busk.

**Bovhøj.** U 1834 Bovhoy. — Muligvis en forskrevet Form af Brødhøj ndfr.

**Brambær** [*bʁambə*]. U 1834 Brammbær Have, Bramber-Have, Brambær-Have; Ravn 1920 Brombe. || Brambær Færre [*bʁambə ˈfæɾiə*]. Ravn 1920 Brombe'fær. — Højtliggende Agerjord Nord for Overby. Planten. jy. Brambær „Brombær"; jfr. Brambær i Hostrup S., 3131. Færre er muligvis et sammensat Navn paa -høj eller -roj, men da ældre Former mangler, er Forklaringen ganske usikker.

**Brænet** [*bʁæ·nət*]. L 1715 Brennets Lück; Inventar 1791 Brennet Skou, Brennet Hauge; U 1834 Branet Have, Brænnet Have, Bronnet Have, Neder Brænnet Have, Brænet Schauhave, Brænnet oder Seigagger Have, Brænnet oder Svingger Have, Brænnet Skovskifte, Mit Brænnet Have, Brænnetskov-Have, Brænet Schau; Ravn 1920 Brejnet, Peters Brejnet, Over-, Midt og Neder Brejnet. — Af Planten. Bregne, der ogsaa indgaar i Brænhøj, med hvilket der er topografisk Sammenhæng. Jfr. iøvrigt under Brænet i Hjerndrup S., 3035. || **Brænhøj.** Ravn 1920 Brejnhøj [Brejənhy'].

**Brødhøj** [*bʁəˈhyj*', *bʁɔˈhyj*']. Inventar 1791 Braaehøys Hauge; Gst 1887, Gst Brødrehøj; Ravn 1920 Brødrehøj [æ Brø'høj]; Trap[4] Brohøj. || **Brødskov** [ˈ*bʁə·ˌsgɔ̀ə*']. L 1715 Bröd schou; U 1834 Brodschau Have, Gammel Brodschau Have, Gammel Brödskouhave, Brödschau-Have, Gammel oder Sönder Brödskov Have; Ravn 1920 Brødreskov. — Der er topografisk Sammenhæng mellem de to Lokaliteter. Brød(e), se Indl.

**Bulbro.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Bolbroagger; 1563 (Rhode 1775) Bolbroagre; U 1834 Bolbroe, Bollbroe, Bollbroe-Have, Bollbroesieg; I 1924 Bolbrohave. — Subst. Bulbro „Plankebro".

**Busksig.** U 1834 Buschsieg-Have; I 1924 Busksieg.

**Bygebjærg.** L 1715 Büge Borg Hawen, Büge Borg Coppel; Gst 1887, Gst Bygebjerg. || **Bygebjærg Skov.** L 1715 Büge Barg Holtz. — Se Bygebjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Bøgeroj Have.** L 1715 Bügra Hawen; U 1834 Bögroi Have, Bogroy-Have. — Trænavnet Bøg eller Kollektivet Bøge „Bøgebevoksning".

**Bønd.** L 1715 Böhn, Bönn, Böhn Wießen, Bönn Wießen, Bönn Wießen oder Krog; Inventar 1791 Bønd Hauge; U 1834 Bönhave, Bonhave, Bouhave; I 1924 Bønhave. || Bønd Vadested [*bøn|ˈvɑsdəj*]. I 1924 Benvastibro. — Bønd er nu Agerjord, men ifl. L 1715 (delvis) Eng. Bønd Vadested er et glt. Vadested over et lille Vandløb paa Vejen fra Hejls til Vejstrup. Navnet er muligvis et glda. *Bytnæ, afledt af Subst. botn „Bund"; jfr. Brugen af Bund i Engnavne. Oldn. -bytna indgaar som Efterled i isl. tvíbytna „Sø med underjordisk Forbindelse med et andet Vand" (se Finnur Jónsson i NoB 1913 p. 77 f.) samt i no. Elvenavne (NE p. 26).

**Degnehave.** U 1834 Degne-Have.

**Dykager.** U 1834 Dyckagger.

**Dyndhøj.** U 1834 Dynhoyhave. || **Dyndkobbel.** U 1834 Dynkoppel; U 1844 Dyrkoppel; I 1924 Dyndkobbel. || **Dyndkær** [*dø·ŋkjə*]. L 1715 Döhn Kehr; U 1834 Dynkier-Have; Ravn 1920 Dyndkær.

**Ellehave.** L 1715 Ell Hawen. || **Ellekær.** U 1834 Michels Elskier; Ravn 1920 Elkær, Mikkelselkær. || **Elletoft** [*æl|ˈtɔ̀st*]. L 1715 El Tofft, Eltofft; U 1834 Elltoft, Wester Elltoft; Ravn 1920 Eltoft; I 1924 Eltoftbro. — Træn. El.

**?Eskekile.** U 1834 Eschekiel-Have.

**Forreskov** [ˈ*fɔ̀ɾiəˌsgɔ̀ə*']. — Komp. af Adv. for. Skoven støder op til Bagerskov ovfr.

**Gaasehok.** U 1834 Gaase-Hock, Gaasehock.

**Gammelhave.** U 1834 Gammel-Have; I 1924 Gammelhave. || **Gammelkobbel.** U 1834 Gammel Koppel. || **Gammeltoft** [*ˈgɑməl|ˌtɔ̀st*]. Ravn 1920 Gammeltoft.

**Graahøj** [*gʁɔˈhyj*']. U 1834 Graaehoy, Graahoy have; U 1844 Grauhoyhave; Ravn 1920 Overgraahøj, Midtergraahøj, Nedergraahøj; I 1924 Graahøj. — Adj. graa, efter Bevoksningens Farve. Stedet ligger ikke langt fra Grønhøj ndfr.

**Grisholm.** U 1834 Griesholm, Griisholm-Moose.

**Grubtoft.** L 1715 grub Tofft. — Muligvis af Subst. Grue, hvorom se Indl.

**Græsholt.** U 1834 Stacket Gräßolt, Stakket Græsholdt, Stakket-Græsholt-Have, Langgræsholdt-Have, Langgræsholt-Have, Græsholtkier, Grasholtkier, Langgræsholdt; Ravn 1920 Langgræsholt, Stakket Græsholt. || **Græsløkke** [ˈ*græjsˈløk*]. U 1834 Greis Lycke; Ravn 1920 Græslykke.

**Grønhøj.** U 1834 Grönhoyhave, Lillegrönhoy-Have, Lillerouhoy Have; I 1924 Grønhøjhave. — „Lillerouhoy" er efter Sammenhængen identisk med „Lillegrönhoy". || **Grønnevej** [*grönəvəj*]. I 1924 Grønnevej.

**Havekobbel.** L 1715 Hawen Copel. || **Havekær** [*haˈlˈkjæˈə*]. U 1834 Havkier. — Efter Placeringen i U 1834 er det sandsynligt, at Havkier er s. Lok. som [*haˈlˈkjæˈə*], der ligger umiddelbart Nord for Overby, og som støder op til Baghaver ovfr. Forleddet er da Ordet Have, hvorom se Indl.

**Hejlsminde** [*æ menˑ*]. Mejer 1641 Heilsminde; Danckw 1652 Heilsee, Heil-See; J. Sørensens Kort c. 1692 Heilsmynde; DAtl Heils-Søe o: Heilse-Minde, Heilssøe; B 1788 an dem Minde Wasser; VSK Heilsminde; U 1834 Heils Minde; Schröder 1837 Heilsminde (Heilsee); Gst 1857—58 Hejls Minde; Trap[1] Heilsminde Sø; TGst Heilsminde, Heilsminde Bucht; Gst Hejlsminde; Trap[4] Hejels Nor eller Hejelsminde. — Fjord, der ved et smalt Sejlløb er forbundet med Havet. Oprindelig maa Hejlsminde betegne Fjordens Munding, og Navnet findes paa Kort før c. 1850 alm. anbragt i Bæltet udfor denne. || **Hejls Mose** [ˈ*hæjəls ˈmuˑəs*]. Ravn 1920 Hejlsmose. — Se Hejls ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Helgenhole.** U 1834 Helligenhohle, Helligen Huule, Helligen-Hohle; U 1844 Helligen Hohle, Helligen Höhle. || **Helgenhøj.** U 1834 Helligenhoy-Haver; I 1924 Helligenhøjhave. || **Helgenløkke.** L 1714 Helckels Lück; Inventar 1791 Helgen Lykke; U 1834 Helligen Lykke, Helligen Löcke; I 1924 Helligenlykke. — Der er vistnok topografisk Sammenhæng mellem de tre Lokaliteter. Muligvis et opr. *Helligkilde-, hvilket kunde forenes med Skrivemaaden i L 1714. I de senere Kilder er Forleddet maaske omtydet til Helgen. Formerne i I 1924 gaar utvivlsomt tilbage til U 1834.

**Helledkrog.** U 1834 Helledkrog Have; I 1924 Hellekroghave [Helled]. — Agerjord umiddelbart ved Byen. Af Subst. jy. Helled, „en fold, hvori markmanden sætter kreaturer ind, når han har fanget dem løsgående" (Feilb.).

**Hesselholt** [ˈ*hæjsəlˌhɔld*]. L 1715 Heßel Holtz; U 1834 Heiselholdt Have; Ravn 1920 Hesselholt.

**Hindtoft.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Stor Hindtofft, lille Hindtofft; 1563 (Rhode 1775) Storhindtoft, lille Hindtoft. — Dyren. Hind.

**Hoggerhave.** U 1834 Hogger Have, Hægger-Have; I 1924 Huggerhave. — Antagelig af Subst. Hugger „Tømrer", glda. huggeræ „Brændehugger" (ODS). Hugger er iøvrigt et udbredt Slægtsnavn i N.-Tyrstrup H. (F. L. Hansen, Hjemstavnsbog p. 187).

**Hok.** L 1715 Hock, Die Kleine Fenne oder Hock. — Hok, se Indl.

**Hole** [*æ hɔˑl*]. L 1715 Hohl; Inventar 1791 Hoel Hauge; U 1834 Store Huulhave, Storehuul Have; Ravn 1920 Hul [æ Huel], Hwolhave. || Hole Bæk [*hɔˑlbək*]. U 1834 Huulbeckhave, Huusbeck-Have; Ravn 1920 Hulbæk [Hwolbæk]. || Holebæk Gab [*həbə ˈgaf*]. — Hole er Navn paa to forskellige Kløfter. Gennem den ene af disse løber en Bæk, som har givet Navn til Arealet Hole Bæk. Ved Bækkens Udløb i Havet ligger [*həbə ˈgaf*], der sikkert maa forstaas som *Holebæk Gab.

**?Holmade.** U 1834 Hollmay Aggere, Hellmay-Aggere.

**Holmbro.** I 1924 Holmbro. || **Holme** [*æ hɔlˑm*]. U 1834 Holm-Have; Ravn 1920 Holmen. — Holm, se Indl.

**Holsbjærg.** L 1715 Holtz Borg, Holtz Barg; U 1834 Holzbierg-Have, Holpbinoghave; I 1924 Holtbjerghave. — Forleddet kunde være Gen. af Hol „Hul" el. af Holt; se Indl.

**Humlegaard.** Ravn 1920 Hummelgaard.

**Huset.** U 1834 Huuset Have, Huuset May; I 1924 Husethave, Husetvej. — Areal umiddelbart ved Byen. Af Subst. Hus og glda. with „Skov", hvorom se Indl. u. Ved.

**Hælde** [*hælˑ*]. U 1834 Kielhave oder Hellen; Ravn 1920 Held. — Hælde, se Indl.

**Højmiddag.** U 1834 Hoymiddag, Hoimiddag; I 1924 Højmiddag. — Jy. Højmiddag „bestemt kl. 12" (Feilb.). || **Højvej** [*æ ˈhųj·ˌvæj*]. Ravn 1920 Højvej [æ Hyvej]; I 1924 Højvej.

**?Høllehøj.** L 1715 Hölle Höy, Helle Häye.

**Hørgaard.** U 1834 Hörgaard, Hörrgaard, Hörgaard Pold, Hörgaard-Fold; I 1924 Hørgaard [Hørge], Hørgaardspold [Hørgepold]. — Subst. Hørgaard „Indhegning til Hør".

**?Indtoft.** U 1834 Jeetofft, Jetofft, Jntoft, Jnntoft.

**Jeppesfenne.** U 1834 Jeppes Fenne; I 1924 Jeppes Fænne.

**Kalsdam** [*kaɫsˈdam'*]. || Kalsdamsvej [*kaɫsˈdam'sˌvæj*]. — Forleddet er maaske Gen. af Mandsn. Karl.

**?Kathøj.** U 1834 Katthoy, Kallhoy Have. — Muligvis Fejl for Katsig ndfr., idet Kallhoy Have i et Ekspl. af U 1834 svarer til Kattsieg Have i et andet. Er Kallhoj den rigtige Form, kunde der være topografisk Sammenhæng med Kalvehøj i Vargaarde. || **Katsig.** U 1834 Kattsieg oder Nyehave, Kattsieg, Kattsieg Have, Kattesieg; Ravn 1920 Katsig. — Dyren. Kat eller muligvis Ellipse for *Katteskægsig; jfr. u. Bebyggelsesn. Katkær i Lintrup S., 3057. Der er ingen topografisk Forbindelse med det flg. Navn.

**Katteskægsig** [*kadsgəˈsi'x*]. U 1834 Katschesieg, Katschesing; Ravn 1920 Katskægsig. — Planten. Katteskæg „Nardus stricta".

**Keldsdam.** U 1834 Kielsdamm-Have, Kiældamns Have; Ravn 1920 Kjeldsdam, Kjeldsdamsvej. — Forleddet er formodentlig Gen. af Mandsn. Keld.

**Kilehave.** U 1834 Kielhave oder Hellen; I 1924 Kielhave.

**Kirkeløkke.** L 1715 Kirchen Lück, Kirchen Coppel, Kirchen Copel oder Lück; U 1834 Kirke-Lykke, Kirkelökke; I 1924 Kirkelykke. || **Kirketoft.** L 1715 Kirchen Tofft Wießen Land.

**Klokkeløkke** [*klɔgəˈl̥ǫk*]. U 1834 Klokkelykke-Have; U 1844 Klokklykhave; Ravn 1920 Klokkelykke; I 1924 Klokkelykkevej. — Muligvis af Klokke eller Klokker. Da Stedet ligger lige ved Dyndkær, kunde man maaske formode en Sammensætning paa -kær; jfr. Klokkær i Hørup, Hørup S., 3254.

**Klostergaard.** U 1834 Over-, Neder-Klostergaard; Ravn 1920 Klostermarken; I 1924 Klostergaard.

**Kløverhave.** U 1834 Klöverhave. || **Kløverholm Gyde** [*ˈklösəhɔlm ˈgųj·ə*]. I 1924 Kløverholmvej. — Vej. Se Kløverholm ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

**Knub** [*æ knœf*]. U 1834 Knop-Have; Ravn 1920 Knof; I 1924 Knoghave. — Bakke. || **Knubgyde** [*æ ˈknœfˌgųj·ə*]. I 1924 Knofvejen. — Subst. jy. Knub „træklods, huggeblok" (Feilb.), i Stednavne i Bet. „Forhøjning".

**Knudsmark.** Ravn 1920 Knudsmark.

**Kobbel.** L 1715 Copel Pflügland; U 1834 Kobbel-Have; Ravn 1920 Koblerne. — Kobbel, se Indl.

**Kohave.** U 1834 Koehave; I 1924 Kohave.

**?Kolum.** L 1715 Kolum, Kollum Kopel; (her?) U 1834 Kielumhauge. — Navnet er sikkert sammensat med -holm; Forleddet er maaske Dyren. Ko.

**Kramshøj.** Ravn 1920 Kramshøj. — Jfr. Kramsmade i Klinting, Ulkebøl S., 3255.

**Krogager.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Krogager (r. fra Krogger); U 1834 Krogagger-Have, Kroeaggerhave; Ravn 1920 Krogagre. || **Krogenge.** L 1715 Krog Wießen. — Krog, se Indl.

**?Kushøj.** U 1834 Kuußhoyhave, Stuushoyhave. || **Kustoft.** L 1715 Kuß Tofft. — Se u. Kusbjærg Fold i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

**Kællingkær.** U 1834 Kiellingkier; Ravn 1920 Kællingkær. || Kællingkærvej [*ˈkjæɫəŋkjəˌvæj*].

**Kær** [*kjæ'ə*]. U 1834 Kier, Kiærhave, Kiörhave. || **Kær Mølleaa** [*æ ˈmǫl·ˌɑ'*]. Jb 1781 Moelbeck; Dok 1781 Mühlen Aue; U 1784 Mølle-Aaen; B 1788 Mühlen Strohm; TM Kiär Mühlenaue, Kiär Mühlen-Aue; I 1912 Kjærmølleaa; Gst Kærmølle Aa. — Se Kær Mølle ovfr. u. Bebyggelsesn. || **Kærtoft.** Inventar 1791 Kierretofts Hauge.

**Laadning.** U 1834 Wester-, Ostere Lodning Have, Wester Ladning-Have,

Øster Ladning Have, Lodning oder Birkedalshave, Loding oder Birkedahls Have; U 1844 Oster Loimay Have, Wester Lodmay Have, Oster Lodmay Have, Oster-, Wester Lodning Have; I 1924 Øster og Vester Lodding. — Subst. jy. Laadning „vissent, højt græs på marken; sted, hvor der på heder gror græs og lyng imellem hverandre" (Feilb.). Her er Betydningen dog snarest „Krat".

**Langgyde** [æ ˈlaŋ·ˈgyj·ə]. I 1924 Langgyde. — Vej. || **Langkær Bæk** [laŋkjə ˈbæk]. Ravn 1920 Langkærbæk. || **Langsmalle** [laŋˈsmaˀl·]. U 1834 Langsmalhave, Langschmal Have; Ravn 1920 Langsmal. — Se u. Langsmalle i Pøl, Nordborg Lands., 3266.

**Ledager.** (Her?) L 1715 Ley, Ley Copel; U 1834 Leiagger.

**Lilledam.** L 1715 Lille Dam; U 1834 Lilldamm, Bildam; I 1924 Lille Dam. || **Lillefenne.** L 1715 Die Kleine Fenne, Die Kleine Fenne oder Hock. || **Lillegyde.** I 1924 Lillegyde. || **Lilleholm.** L 1715 kleine Holm liegt in der See. || **Lillekobbel.** L 1715 Lil Copel; U 1834 Lille Koppel. || **Lillemark.** L 1715 Lille Marck. || **Lilleroj Have.** I 1924 (efter ældre Kilde?) Lillerøjhave.

**Lushøj.** U 1834 Luushoy, Luushoy Have, Luusolt Have; Ravn 1920 Lyshøj [æ Lushy]; I 1924 Lushoi, Lusholt. — Vistnok kun een Lokalitet; Formerne i I 1924 gaar tilbage til U 1834. || Lushøj Gyde [ˈliw·səˈgyj·ə]. Ravn 1920, I 1924 Lyshøjgyde.

**Lynghave.** U 1834 Lönghave, Langhave; Ravn 1920 Lynghaven.

**Løkke.** L 1715 Lück. || **Løkkebjærg.** U 1834 Tyckbierg, Lykkebierg, Lyckebierg-Have, Lyckebierg, Seilshoy oder Lykkebierghave; I 1924 Lykkebjærg, Tykbjerre. — Formen Tyckbierg er vistnok en Skrivefejl i U 1834, der gaar igen i I 1924. Løkke, se Indl.

**Madebjærg.** Dok 1786 Meyberg-Koppel, Maybierg-Koppel; U 1834 Maybierghave; I 1924 Maibjærghave. || **Madegaard.** U 1834 Maegaard, Mangaard, Maygaard. || **Mader.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Heils Mayer; U 1834 Mai, May-Have, Mayer-Have; Ravn 1920 Maden; I 1924 Maahave. — Made, se Indl.

**Markenskel** [ˈmaːigənˌsgjæl, ˈmaːigənˌsgæl]. 1563 (Rhode 1775) Markskiel; Ravn 1920 Markenskæl. — Sønderjy. Markenskel „Markskel". Ligger paa Grænsen til Vejstrup Sogn.

?**Melbjærg.** L 1715 Mehlborg. — Snarest af Adj. glda. mæthæl „midter-".

**Midtby Gyde** [æ ˈmɛdby ˌgyj·ə]. I 1924 Midtbygyde. — Se Midtby ovfr. u. Bebyggelsesn. || **Midtkobbel.** U 1834 Mit-Koppel.

**Moseeng.** U 1834 Mohrwiese, kleinen Mohrwiese-Koppeln.

**Møllebjærg.** U 1834 Möllbierg; I 1924 Møllebjerg. || **Mølledam.** L 1715 Mühl Damm; Ravn 1920 Dammen, Møldamsjord. — Eng ved Hejls Kirke. Her laa der tidligere en Vandmølle (Ravn 1920). || **Møllekobbel.** L 1715 Mühl Copel, Mühl Coppel; U 1834 Mölle-Koppel; I 1924 Møllekobbel. — Ved Mølledam. || **Møllekær.** L 1715 Mühl Kehr Copel Wießen. || **Møllemose.** U 1834 Mölle Moose, Möllemoese. || **Mølleskov.** L 1715 Mühl schou Hawen, Mühlschou Copel, Mühlschou Wießen Copel; U 1834 Mölleskov-Have, Mölleschaue Have; I 1924 Mølleskovhave. — Ved Kær Mølle. || **Møllevej.** I 1924 Møllevejen.

**Nederskov.** Ravn 1920 Nederskoven.

**Nybro.** I 1924 Nybro. — Bro paa Vejen fra Bæklund til Hejlsminde. || Nybro Toft. U 1834 Nyebroe-Toft; I 1924 Nybrotoft. || **Nyhave** [ˈnyj·ˌhaːs·]. U 1834 Nye-Have, Kattsieg oder Nyehave; Ravn 1920 Nyhaven.

**Nørrehave.** L 1715 Norder Hawen; U 1834 Nörrhave. || **Nørremark.** L 1715 Norder Felt, Norder Felt Wang schifft; U 1834 Nörmark-Haver, Nordmark-Have, Nordermarkes-Have. || **Nørremose.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Nörmoß; L 1715 Norder Mos, Norder Moes. || **Nørretoft** [æ ˈnöːiˌtʊ̈st]. U 1834 Norder Toft; Ravn 1920 Nordtoft.

**Overskov.** L 1715 oberschou Hawen, oberschou schou Hawen; Ravn 1920 Overskoven.

**Pikhave.** U 1834 Pick-Have, Pik Haver; (her?) I 1924 Pokhave. — Jfr. Pikager i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204, hvor Forleddet med Tvivl er forklaret som Planten. jy. Pik „Krageklo".

**Pilemade.** U 1834 Pilmay-Have, Piilmayhave; I 1924 Pilmaihave. — Træn. Pil.

**Podehave.** U 1834 Podhave, Pathhauge, Pothhauge. — Jy. Podehave „Planteskole".

**Porsholt.** U 1834 Posholdt, Pasholt; U 1844 Posholt; I 1924 Poseholthave [Posholthav]. — Planten. Pors „Myrica gale".

**Præsteholm.** L 1715 Priester Holm; U 1834 Præstholm. || **Præstekobbel.** U 1834 Præste-Koppel. || **Præstevej.** I 1924 Præstevejen.

?**Ravnshole.** U 1834 Ravens Hohle, Raunsholm; I 1924 Ravnshule.

**Ravskær.** L 1715 Rauß Kehr. — Maaske et oprindeligt *Ravnskær eller muligvis sammensat med Navnet Rovt ndfr.

**Romholm.** Ravn 1920 Romholm.

**Rovt** [*ʀɔ̀st*, (Plur.?) *ʀɔ̀sdə*]. Dok 1780 Rout; U 1834 Rauth, Sönder Rauth, Süder Rauth; Ravn 1920 Rauth; I 1924 Rauit. || Rovt Hessel. U 1834 Rautheisel-Have. || Rovtsvej [*ˈʀɔ̀sdsˈvæj̯*]. Ravn 1920 Rautsvej; I 1924 Rautsvejen. — Agerjord paa en Bakke.

**Rugløkke** [*ʀɔ̀sl̥o̤k*]. L 1715 Rochen Lück; U 1834 Raulycke, Raulöcke; Ravn 1920 Ruglykke.

**Rydlandhave.** U 1834 Ryland-Have; U 1844 Rylandhave; I 1924 Rylandshave.

**Rytterhave.** U 1834 Rytter-Have; I 1924 Rytterhave.

**Rævebjærgskrog.** U 1834 Rævbiergskrog.

?**Rødkær.** U 1834 Rothekier-Have; U 1844 Rothekierhave (Rodskier), Rothekier (Rodskier).

**Rørholm.** U 1834 Röhrholm, Rethholm, Retholm; I 1924 Rørholm; — Planten. Rør „Phragmites", i U 1834 delvis gengivet ved nty. Reet.

**Salby Kær** [*sal̥bəˈk̥jæˈə*]. Beskr 1764 Salbykier; U 1781—82 Salbyekier; K 1790 Sallbüy Kierr; U 1834 Salpekier, Salzakier, Solzakier; Ravn 1920 Salbykær. — Areal ved Havet paa Grænsen mellem Hejls og Vejstrup Sogne. Salby er muligvis en Omtydning af Saltbod, her i Bet. „Bod, hvor Fisk nedsaltes". Hvis der foreligger en forsvunden Bebyggelse, hvad Beliggenheden ikke tyder paa, maa Navnet sammenstilles med Salby i Højelse S., Ramsø H. ($^{28}/_{5}$ 1262 Salby) og i Mesinge S., Bjærge H. Forleddet i disse Navne er Subst. Sal, maaske i Bet. „Storgaard". Jfr. ogsaa sv. Saleby, Hellquist, Ortnamnen på -by p. 24.

**Saltmade.** L 1715 solt May, soltz May, solt May Wießen; U 1834 Saltmai, Soltmay, Saltmay-Schifte, Saltemay-Schiefte, Saltayschifte, Saltmay-Have; I 1924 Saltmaj. — Eng mellem Hejlsminde Fjord og Lille-Bælt.

?**Sejager.** U 1834 Brænnet oder Seigagger Have, Brænnet oder Svingger Have.

**Sejlsholt.** U 1834 Seilsholdt Haver, Osterseitsholdt; U 1844 Osterseilsholdt; I 1924 Seilsholt. || **Sejlshøj** [*ˈsæj̯əl̥ˌsyˈ*]. Inventar 1791 Seil Sye Hauge; U 1834 Seylshoy Have, Soylshoyhave, Seils-Höy, Seilshoy, Seilshoy oder Lykkebierghave; Ravn 1920 Sejlsø. — Agerjord ved Hejlsminde Fjord, muligvis i topografisk Sammenhæng med Sejlsholt. Forleddet er snarest Gen. af Mandsn. glda. Sighulf, der ogsaa indgaar i Sognenavnet Sejlstrup i Børglum H.

**Selberris.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Selberriiß; 1563 (Rhode 1775) Selberris; U 1834 Solbergriis, Solbiergriis; Ravn 1920 Sølberis; I 1924 Solbærris. — Forleddet er snarest et *Selbjærg, sammensat med Planten. Selje.

**Simonroj.** U 1834 Simonroyhave.

**Skelhøj** [*ˈsɡjæl̥ˌhɥjˈ*]. U 1834 Schielhoyhave, Skiælhoyhave; U 1844 Skiælhoyhave; Ravn 1920 Skælhøj. — Ved Markenskel ovfr.

?**Skotensbjærg.** L 1715 schotens [schatens?] Barg.

**Skovhave.** L 1715 schou Hawen, schou Hawen land; U 1834 Schauhave, Schov-Have, Westerschauhave, Pauls Schauhave, Brænet Schauhave; Ravn 1920 Skovhaven, Skovhave. || **Skovmark** [*ˈsgɔ̀sˌmaɹ̯g, æ ˈsgɔ̀s·ˌmaɹ̯g*]. || **Skovskifte.** U 1834 Schauschifte.

**Skrædderhave** [*æ ˈsgʀæj̯əˌhas·*]. Ravn 1920 Skrædderhave.

?**Skægsløkke.** U 1834 Schliegs Lykke, Skiægs-Bække, Skiægslykke, Schiægslücke; I 1924 Sihejslykke. — Formen i I 1924 er sikkert afhængig af U 1834.

**Slothave.** U 1834 Schlot-Have, Slott-Have; U 1844 Slothave (Slanthave), Slothave (Slaathave), Slothave (Schlothave).

**Smaaholm** [ˈ*smɔ*ˌ*hɔl'm*]. L 1715 schma Holm, Schma Holm Copel, Schmo Holm Land; U 1834 Schmaaeholm, Schmaaeholm oder Tydmoose.

**Smørhøj.** U 1834 Smör Hoyhave, Smörhoy Haver; I 1924 Smørhøj. — Om Smør- i Stedn. se u. Smørpyt i Hviding S., 3085.

**Snævergyde.** I 1924 Snævergyde.

**Sodde** [*æ söj·*]. Ravn 1920 Soj. — Lavtliggende Areal ved Overby. Da Stedet ikke ligger ved Kysten, kan Navnet ikke være Planten. Sodde „Plantago maritima", der indgaar i Soddemade i Stenderup, Stenderup S., 2391. Der foreligger snarest en Parallel til no. sodda, f. „en med Vædske gjennemtrukken Masse" (Ross); jfr. u. Søderup i Hjordkær S., 3213. En anden Mulighed er Subst. jy. Sadde „Græstørv"; Feilb. anfører fra Anst Udtalen [*såj·*] ved Siden af [*saj·*]. Jfr. Sodde i Tiset, Gram S., 3061.

**Sortemose** [ˈ*su·ɹd*ˈ*mu·əs*]. L 1715 Suet Moes; U 1834 Sortmooseschifte, Sortmoos-Schifte, Sortmoose-Schifte, Sortmoose-Eng; Ravn 1920 Sortmose.

**Splindholt** [ˈ*sblij·ŋ*ˌ*hɑɔl̥d*]. U 1834 Splinholdt Toft, Splinholdt-Have; Ravn 1920 Splindholt; I 1924 Splenholt. — Af Subst. jy. Splind „Splint, Flis". Ordet har her næppe Bet. „lille Jordstykke" (se u. Splind i Rabsted S., 3133), men Navnet maa m. H. t. Betydningen sammenstilles med Spaanholt, nu Spaanildshus, DS II p. 49.

**Spolandshave.** U 1834 Spolands Have; I 1924 Spolandshave. || **Spolandshøj** [*sbɑɔl̥əŋs*ˈ*hɥj'*]. Ravn 1920 Spollingshøj. — Efter Placeringen af Spolands Have i U 1834 at dømme er der topografisk Forbindelse mellem de to Lokaliteter.

**Sprænkær.** U 1834 Wester-, Oster Sprængkier, Oster Sprænkier; Ravn 1920 Sprejenkær. — Planten. jy. Spræn „Rhamnus frangula".

**?Stendet.** U 1834 Stranet Ovre Have, Stennet Oven Have; U 1844 Stennet Overhave. — Antagelig af s. Opr. som Bebyggelsesn. Stendet i Aastrup S., 3019.

**Strandhave.** L 1715 Strahn, Strahn Hawen Wießen. || **Strandvej** [*æ sdʀaŋvæj*]. Ravn 1920 Strandvejen.

**Svendsmade.** L 1715 Schwens May, Schwens May Wießen Copel; U 1834 Svens May.

**Svengholm.** L 1715 schweng Holm; U 1834 Schwengholm, Svragholm; I 1924 Svengholm. — Se u. Svengdam i Mandbjærg, Branderup S., 3075.

**Syndermannsbro.** Vejle Amts Aarb. 1913 p. 197 Syndermanns Bro. — Ifl. P. Eliassen, Vejle Amts Aarb. anf. St. efter Christian Syndermann, der omkring 1678 var Forpagter paa Vargaarde.

**Sølvbro.** I 1924 Sølvbro.

**Søndermark.** L 1715 süder Felt, süder Felt Wang schifft. || **Søndermose.** L 1715 Sunt Moes, Sunt Mos, süder Moes. || **Søndertoft.** U 1834 Süder Toft, Südertoft.

**Tagholm.** L 1715 Tag Holm. — Planten. Tag „Phragmites".

**Tavlbord.** U 1834 Tauelborhave, Tauelbær-Have; I 1924 Taulbærhave. — Formen i I 1924 gaar formodentlig tilbage til U 1834. Subst. ænyda. tavlbord „Spillebræt". Et flere Steder forekommende Sammenligningsnavn.

**Terkelsmade.** L 1715 Terckels May Copel; U 1834 Terkelsmay; I 1924 Terkildsmai.

**Travad.** (Her?) U 1834 Treray, Tvermay; Ravn 1920 Travaj; I 1924 Travai. — Agerjord ved et lille Vandløb Vest for Midtby.

**Tuehave.** L 1715 Thu Hawen, Thue Hawen Land, (her?) Tur Hawen; U 1834 Tue-Have; Ravn 1920 Thuen [æ Tu·].

**Tykmose.** U 1834 Schmaaeholm oder Tydmoose, Tyelmoose-Schifte, Tyckmose Schiffte, Tydmoose-Schifte, Tyckmoose, Tyckmoose-Eng; U 1844 Tykmose, Tykmose Eng, Tymose Eng, Tykmose-Schifte. — Forleddet er muligvis Adj. tyk, sigtende til Bevoksningen, eller Subst. Tykke, hvorom se Indl.

**Tørvemose.** L 1715 Torff Mohr Land, Torff Mor Weide; U 1834 Torfmoos-Eng, Torfmoose-Eng.

**?Vasehave.** U 1834 Washave, Woshave.

**Vestermade.** U 1834 Wester Mai. || **Vestermark** [*æ ˈvæsdəˈmɑig*]. Provstibog 1563 (17. Aarh.) V. marck; 1563 (Rhode 1775) Vester Mark; L 1715 Wester Felt, Wester Felt Wang schifft; U 1834 Wester Mark. || **Vestertoft.** U 1834 Westertofft.

**Vinddal** [*veŋdəl*]. U 1834 Vinddallhave, Windahlhave, Venddal Have, Winddahlhave; Ravn 1920 Vinddal. || **Vindekær** [*veŋekjə*]. L 1715 Wehn Kehr, Wehn Kehr Wießen, Wehn Kehr Hawen; U 1834 Winnekier-Have, Winnetkier-Haue; Ravn 1920 Vindekær, Vindkærmaj; I 1924 Vindekærbro. — Forleddet i begge Navne er snarest Adj. vind „skæv". Vinddal forekommer ogsaa i Halk, Halk S., 3016; med Vindekær kan sammenlignes Vindemose i Lambjærg, Hørup S., 3254. || **?Vindmark.** U 1834 Winmark.

**Vinkelmark** [*ˈveŋgəlˌmɑig*]. || **Vinkelvej.** Ravn 1920 Vinkelvej.

**Væringstoft** [*ˈvæiəŋsˌtɔst*]. U 1834 Waaringstofft, Wärings-Tofft; Ravn 1920 Værenstoft. — Jy. Væring „lille ejendom under 1 td. hartkorn" (Feilb.); jfr. DF VII 138 f.

**?Ærtebjærg.** U 1834 Eedbierg, Endbierg-Have, Erdbierg Lykke; U 1844 Erdbierghave; I 1924 Erdbjerghave, Erdbjerglykke.

**Østerholm.** L 1715 oster Holm; U 1834 Osterholm. || **Østerkobbel.** U 1834 Oster-Koppel. || **Østermark.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Ø. marck; 1563 (Rhode 1775) Øster Mark; L 1715 oster Felt, oster Felt Wang schifft.

## Vargaarde.

**Birkedal.** Beskr 1764 Birkedals-Krog; K 1790 Bierrcke-Dahl. — Støder op til Birkedal i Hejls.

**Bjærge** [*æ bjɛiə*]. I 1924 Overbjærge, Nederbjærge. — Samme Lok. som Sandbjærg ndfr.

**Damager.** K 1790 Damm Ager. — Dam, se Indl.

**Egelund** [*ˈlelʃə-, ˈsdu·ə ˈi·qəˌluw'ŋ*]. K 1790 Igelundt, Ige-Lundt; Ravn 1920 Store-, Lille Egelund; I 1924 Store og lille Egeland.

**Ellekær.** K 1790 Süinner-Ellkier, Sünjer-Ellkierr.

**Hesselryde.** Beskr 1764 Heyssel-Rye.

**Hjoldermade.** Beskr 1764 Hioldermay; K 1790 Iolle-Mey; Ravn 1920 Jollermaj.

**Hjørnepold.** K 1790 Hörn Pult.

**Hovmade.** Beskr 1764 Haumay; K 1790 Hau Mey, Hau-Mey; I 1924 Hovmai. — Navnet skyldes ifl. I 1924, at der er gjort Hoveri her. Det er dog ikke udelukket, at Forleddet i Stedet for kan være Ordet Have, hvorom se Indl.

**Hørslet.** Beskr 1764 Hörreschlet; K 1790 Hörr Slet.

**Kalvehave** [*ˈkaɫ·ˌhas·*]. Ravn 1920 Kalvehave. || **Kalvehøj** [*kaɫəˈhʏj··ˌsgɔs'*]. 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 200) Kallehøy; Beskr 1764 Ober-, Nieder-Kallehye; K 1790 Ober-, Nieder-Kallehüy; Schröder 1837 Kallehoi; Ravn 1920 Kalvehøj; Gst Kalvehøj Skov; I 1924 Kalvehøjvej.

**Kattergal** [*kadəˈgaɫ'*]. 1741 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 200) Kattegale; Beskr 1764 Kattegaler-Hölzung; K 1790 Katter-Gall; Schröder 1837 Katte gal; Ravn 1920 Kattergal [el. Kat'regall']; Gst Kattergal. — Skov. Forleddet synes oprindeligt at være Katte- og indeholder vel Dyren. Kat. Endelsen er uklar.

**Lundsmark.** Beskr 1764 Lunds-Mark.

**Midtmark.** Beskr 1764 Mit-Mark; K 1790 Mett Marckt; I 1924 Midtmark.

**Mølledamsjord.** 1790 (Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 148) Mølledamsjorden. — Ifl. Jens A. Petersen p. 148 f. har Kær Mølle vistnok oprindelig ligget her.

**Nørremark.** Beskr 1764 Norder-Mark; K 1790 Nörr Marckt; Ravn 1920 Nørremarken.

**Sandbjærg** [*ˈsanˌbjɛiə*]. — Samme Lok. som Bjærge ovfr.

**Sejmark.** Beskr 1764 Sey-Mark; K 1790 Sey Marckt; I 1924 Sigmark

[Seimark]. — Af Adj. sej. eller Subst. Seje; jfr. u. Sejkær i Skartved, S.-Bjert S., 2392.

**Smedshave.** K 1790 Schmidts-Hau.

**Stænge.** K 1790 Stenge, neue Stenge. — Se u. Stænge i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

**Sønderbjærg.** Beskr 1764 Süderberg; K 1790 Süinner Bierre. || **Sondermark.** K 1790 Sünner-Marckt, Süinner Marckt. || **Sønderskov.** Beskr 1764 die Süder und Kattegaler Hölzung.

**Søndøstskov.** K 1790 Sünn Öst Skau, Süin-Öst-Skau. — Jfr. sønderjy. [*synøst*] „sydøst" (Feilb. fra Bradr.).

**Tidselkrog.** K 1790 Tiestel Kroog.

**Vargaarde Hoved.** J. Sørensens Kort c. 1692 Waargaarshoved; 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 85 Vaargaard Hoft, Vaargaards Skovhuk. — Fremspring paa Kysten. Se Vargaarde ovfr. u. Bebyggelsesn.

# 2395. VONSILD SOGN.

(Den i Kolding Kbst. indlemmede Del er behandlet nedenfor p. 126 f.).

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Vonsild,** Lb [*vœnsyl, wœnsyl*]. SJb 1436 Odenschulde; $^{4}/_{7}$ 1452 (1481) Wondsyld; $^{6}/_{10}$ 1474 (Pav. Kopib.) Odensul; $^{27}/_{8}$ 1475 Odensskyld; $^{25}/_{4}$ 1480 Odenshyldh; $^{12}/_{4}$ 1484 Odensyld; $^{11}/_{5}$ 1490 Vodenshyldh; $^{10}/_{5}$ 1496 Onsyld; $^{27}/_{8}$ 1497 Wodensilt; $^{26}/_{3}$ 1508 (Pav. Kopib.) Odensherde; Sk 1541 Wonsilt, Wonsylt; Sk 1541—43 Wonsyltt, Wonsiltt; Sk 1542 Wonsswll; Jb 1542—43 Wonsylt; Provstibog 1564 Wodensilt; Reg 1580 Wonßylt; Jb 1604—05 Woensildt, Wonsyldt; Jb 1639—40 Woensill, Woensßilde; Mejer 1649 Wonsyld; Danckw 1652 Wonsyldt; Jb 1672 Wonsyld; Rhode 1775, DAtl, VSK Wonsild; Schröder 1837 Wonsyld; M 1844, Schmidt 1852, Gst 1857—58 Vonsild; Lyngby 1859 [*von·sylt*]; Trap[1], Gst, Postadr 1941 Vonsild. — Samme Navn som N.- og S.-Onsild i Onsild H. (Sv. Aggesen c. 1186 Othenshylle; udat. Ebbe Bisp i Aarhus 1215—24 (Aarhusbogen) Synder Othenshillæ; VJb 1231 Othænshyllæhæreth) og Sognenavnet Vonsild i Gislum H. ($^{25}/_{4}$ 1467 Odhensyldh). Forleddet er Gudenavnet Odin. Efterleddet er et opr. hillæ eller hyllæ. Hvis Vokalen er i, maa det, som allerede O. Nielsen har gjort det (ÚBl I 258), identificeres med Subst. oldn. hilla, f. „Hylde", no. hilla „Hylde; smal Flade i en Klippe" (Aasen) og mnty. hilde „Pferderaufe; der Ort über den Viehställen, der zur Aufbewahrung von Heu und Stroh u. s. w. und auch dem Gesinde als Schlafstätte dient" (SchLüb); disse Ord gaar tilbage til et fællesgerm. *helþiōn og er svage Sideformer til Subst. jy. Hild „Loft over Stald", oldn. hjallr, m. „Forhøjning, Stillads i Alm., saasom: den hvorpaa et Afgudsbillede er stillet, den som en Maler benytter, naar han skal male under Loftet i et Værelse", no. hjell, m. „Stillads, Række af jævnsides liggende Stænger eller Stokke paa et højt Underlag, f. Eks. til Tørring af Fisk; Stænge, Loft; Hylde; Terrasse; smal Flade eller Tværsti i en Klippe" (Aasen), sv. Dial. hjäll i lign. Bet., ænyda. hjald og hjæld „Loft; Stænge; de træmmer, hønsene sidde på; Svale" (Kalkar), jy. Hjald „loft af løse stænger over tærskeloen; loft over stald; hönserik; et stillads af stolper, der er nedgravede i jorden med vandrette stænger imellem til at tørre fisk på" (Feilb. under Hjåld og Hjeld). Hvis Efterleddets Vokal er y, er det identisk med det aflydsbeslægtede Subst. ænyda. og nyda. Hylde, sv. og no. hylla, f. „Hylde", som gaar tilbage til et fællesgermansk *hulþiōn. Efterleddets Betydn. formodes af O. Nielsen (l. c.), vistnok især paa Grund af de nævnte Ords Slægtskab med oldeng. hyll, m. og f. (eng. hill) „Høj", at være „Højdedrag". Det oldeng. Ord maa imidlertid gaa tilbage til et fællesgermansk *hulni- med n, ikke med þ, og Slægtskabet med de anførte Ord er saa fjernt, at det er betænkeligt at tage Hensyn til det ved Drøftelsen af Efterleddets Bet., især da de citerede þ-Afledningers Betydninger er saa ensartede og afviger saa stærkt fra „Højdedrag". Svend Aakjær har derfor (i Festskr. Dahlerup p. 52 ff.) med Rette hævdet, at Efterleddet maa betyde „Tømmerbygning, Gudehus af Træ" eller „Tribune, Forhøjning, hvorpaa Gudebillede er opstillet, og hvor Gudsdyrkelse og Trolddom øves", idet han henviser til, at ogsaa det forsv. Landsbynavn Nærild i Lyne S., N.-Horne H., indeholder et Gudenavn, nemlig Njord (derimod er Torrild og Harrild, som han ogsaa anfører, usikre); jfr. Gunnar Knudsen i Nord. Kultur XXVI p. 32. Den sidste af de to Betydninger, som Aakjær foreslaar, passer bedst med de beslægtede Ords Betydninger.

**Bomhus.** Gst Bomhus. — Hs ved Hovedlandevejen, der blev bygget 1853—55. Om Bomhusene se P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 124.

**Brombærhøj,** Gd [*brœmbæˈhöj'*]. — Naturnavnet Brombærhøj.

**Christiansminde,** Gd. Gst Christiansminde; Ravn 1920 Kristiansminde; Trap[4] Christiansminde.

**Fredensborg,** Gd [*ˈfʁeˈdənsˌbɔɔˈə*]. Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Trap[4] Fredensborg.

**Gaardsholtkrog,** Gd [*gɔsɬjəˈkʁsˈq*]. Gst, Ravn 1920 Gaardsholtkrog. — Naturnavnet Gaasholt Krog; i Udtalen er -holt- omtydet til -kær-.

**Gejlhavegaard** [*gæjlhasˈgɔˈə*]. Gst Gejlhave Gd; Ravn 1920 Gejlhavegaard; Postadr 1941 Gejlhave. — Naturnavnet Gejlhave i Vonsild, Kolding Kbst., 2254.

**Godrum,** Gst Godrum; Ravn 1920 Godrum [Guedrom]; Trap[4] Godrum. — Gd og Hse ved Skellet mod Ødis S. Navnet, der forekommer oftere, er sammensat af Adj. god og Subst. Rum eller et deraf afledede Kollektiv glda. *rȳmæ; Betydn. er „god Plads", en drillende Hentydning til den ensomme Beliggenhed; se iøvrigt Mar. Kristensen i DSt 1911 p. 47 f.

**Hedehave,** Gd. Gst Hedehave Gd; Ravn 1920 Hedehavegaard; Postadr 1941 Hedehave. — Naturnavnet Hedehave.

**Hedehuse,** Hse. Gst 1857—58 Hedehus; Gst, Trap[4] Hedehuse. — Ved Hedehave ovfr.

**Hoppesgaard** [*hɔbəsˈgɔˈə*]. Gst, Ravn 1920, Postadr 1941 Hoppesgaard. — Ved Hoppeshave ndfr.

**Hoppeshave,** Gd [*hɔbəsˈhas·*]. Ravn 1920 Prøvegaard, nu Hoppeshave; Postadr 1941 Hoppeshave. — Naturnavnet Hoppeshave.

**Hoppeshuse** [*hɔbəsˈhiuw·s*]. K 1776 Hoppes Huus; K 1788 Hoppeshuus; U 1799 Happeshuus; Dörfer 1805, B 1796 Hoppes; Schröder 1837 Hoppes, Hoppeshuse; Nissen 1840 Hoppes; Gst 1857—58 Hoppeshse; Gst, Ravn 1920 Hoppeshuse; Trap[4] Hoppes Huse. — Ved Hoppeshave.

**Hyldhuse** [*æ ˈhyl·ˈhu·s*]. Ravn 1920 Hyldhuse.

**Ingersholm,** Gd [*ɛŋəsˈhɔlˈm*]. Gst, Trap[4] Ingersholm.

**Johannover,** Gde. Gst 1857—58 Johanovergd; Trap[1] Hanovergaard; Gst, Trap[4] Johanover; Postadr 1941 Johanovergaard. — Opkaldt efter det tyske Hannover, der paa Jy. har heddet Johannover (se Feilb. under Hannover, H. P. Hanssen, Et Tilbageblik I 43). Denne Form er maaske fremkaldt ved, at man for Spøg har sammenstillet Forleddet med Mandsn. Johan.

**Juhlsminde,** Gd [*ˈjüw'ls̩ˌmenə*].

**Kobbelhavegaard** [*kɔvəlhasˈgɔˈə, æ kɔvəlgœ*]. Gst 1857—58, Trap[1] Kobbelhave; Gst Kobbelhave Gd; Ravn 1920 Kobbelhavegaard; Postadr 1941 Kobbelhave. — Naturnavnet Kobbelhave.

**Kokholm,** Gd [*ˈkɔgˌhɔlˈm*]. Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Trap[4] Kokholm. — Yngre Navn paa Ulvshus ndfr. Naturnavnet Kokholm.

**Kokærgaard** [*kœɬjəˈgɔˈə*]. Postadr 1941 Kokær. — Maaske efter Bebyggelsen Kokær i Tyrstrup S., 3033.

**Landlyst,** Gd. Gst, Ravn 1920, Postadr 1941 Landlyst.

**Langkærgaard** [*laŋkjəˈgɔˈə*]. Jb 1604—05 Lanckier; Nissen 1840 Langkjærgaard; Gst 1857—58 Langkjærgd; Trap[1] Langkjærgaard; Gst Langkær Gd; Trap[4] Langkærgd.; Postadr 1941 Langkær. — Naturnavnet Langkær.

**Malkestedgaard.** Ravn 1920 Mastedgaard; Trap[4] Malkstedgaard; Postadr 1941 Malksted. — Naturnavnet Malkested.

**Mosehus** [*æ ˈmu·əsˌhiuw's*]. Gst, Ravn 1920 Mosehus.

**Nygaard** [*nygœ*]. Gst, Ravn 1920 Vonsild Nygaard; Postadr 1941 Nygaard.

**Nørregaard.** Gst 1857—58 Nørregd; Trap[1] Nørregaard; Gst, Ravn 1920, Postadr 1941 Nørgaard.

**Nørreholm,** Gd. Provstibog 1563 (17. Aarh.), Ravn 1920 Nørholm; Trap[4] Nørreholm. — Byen var ifl. Trap[4] delt i to Ejerlav, Sønderholmer og Nørholmer; jfr. P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 118 og B 1788: „einem Theil der Eingesessenen Lodseigner in Wonsyld die Norholmer genannt".

**Overbygaard.** Ravn 1920, Trap[4] Overbygaard.

**Paddeholm,** Gd [*paɟhɔl̥m*]. Nissen 1840 Payholm; Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Ravn 1920, Postadr 1941 Padholm. — Naturnavnet Paddeholm.

**Povlinesminde,** Gd. Trap[2] Paulinesminde; Gst Povlinesminde; Ravn 1920 Pavlinesminde; Trap[4] Paulinesminde; Postadr 1941 Poulinesminde. — Ifl. Ravn 1920 opført 1870 og opkaldt efter Ejerens Moder.

**Prøvegaarden** [*æ ˈpʀo̤·vəˌgɑ̃ˈə*]. Nissen 1840 Prøvegaarden; Gst 1857—58 Prøvegd; Trap[1], Gst, Ravn 1920 Prøvegaard. — Ældre Navn paa Hoppeshave ovfr. Ifl. Trap[1] tilhørte Gden Præsteembedet.

**Stald-ind** [*sdɑɔl̥ˈeŋ̍*]. — En Ejendom i den sydlige Del af Sognet. Imper. af stalde ind, der i denne Egn betyder „køre ind med Hestene paa en Kro eller hos en Købmand i Købstaden" (ifl. Meddelelse fra Dr. H. Ussing). Navnet er formodentlig opr. et Kronavn.

**Stangmoseled,** Gd. — Se under Stangmoseled i Vejstrup S., 2393.

**Stengekær,** Gd [*sdænəŋˈk̥jæˈɹ̥*]. — Naturnavnet Stengekær, s. d.

**Svanemosegaard** [*svanmɑɔsˈgɑ̃ˈə*]. Nissen 1840 Svanemoeshuus; Gst Svanemose Gd; Ravn 1920 Svanemosegaard; Trap[4] Svanemosegd. — Naturnavnet Svanemose.

**Svanemosehave,** Hse. Gst 1857—58, Trap[1] Svanemosehave.

**Søndergaard** [*ˈsøŋəˌgɑ̃ˈə, so̤ŋəgɑ̃*].

**Sønderholm,** Gd [*ˈsøŋəˌhɔl̥ˈm*]. Gst, Trap[4] Sønderholm. — Ifl. P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 119 „opnævnt saaledes efter „Sønderholms Gade", som Vejen indtil vor Tid er kaldt af den ældre Slægt". Navnet stammer ifl. Trap[4] fra 1876, men er opr. Navn paa en Del af Byen. Jfr. Nørreholm ovfr.

**Sønderskovgaard** [*søŋəsgɔsˈgɑ̃ˈə*]. Nissen 1840 Sønderskovgaard; Gst 1857—58 Sønderskovgd; Trap[1] Sønderskovgaard; Gst Sønderskov Gd (Vonsild Gd); Trap[4] Vonsildgaard (Sønderskovgd.). — Andet Navn paa Vonsildgaard. Naturnavnet Sønderskov.

**Teglgaard** [*tæɟlgɑ̃*]. Gst, Ravn 1920, Trap[4] Teglgaard.

**Tvendesminde,** Gd [*tvæŋəsˈmeŋ̍·*]. Gst, Trap[4] Tvendesminde. — Forleddet er et Slægtsnavn eller Talordet tvende.

**?Tværkaad,** Hs. L 1717 Thuer Kaht.

**Ulvshus,** Gd. Dok 1768 Ulfshuus; B 1788 Ulhuus, Ulshuus; U 1799 Ulshuus; Gst 1857—58 Ulvshus; Trap[1] Ulvshuus. — Ældre Navn paa Kokholm ovfr. Mandsnavnet eller Dyrenavnet Ulv.

**Vonsildgaard.** Schröder 1837 Wonsyldgaard; Trap[1] Vonsildgaard; Gst Sønderskov Gd (Vonsild Gd); Trap[4] Vonsildgaard (Sønderskovgd.).

## B. NATURNAVNE.

**Abrahams Skød.** Opt. 1940 Abrahams Skød. — En Fordybning i Lindager ndfr. (Opt. 1940).

**Arnhøj** [*ˈɑnˌhöɟ̍*]. Provstibog 1563 (17. Aarh.) Arnhøj ager tofft; 1563 (Rhode 1775) Amhøiagertoft; L 1716—18, K 1716—18 Ann Hüagger; L 1717 An Hü agger; B 1788 anhüyagger; K 1788 Anhoyagre; Ravn 1920 Anhøj. — Glda. arnar, Gen. af Fuglenavnet Ørn.

**Assingbjærg.** L 1716—18 Aßingbirre, Schmå Aßingbirre; K 1716—18 aßingbir, Schmå aßing bir; L 1717 Aßingbir, Aßingbirre, Schmå Aßingbir.

**Avstubjærg.** L 1716—18 Lang-, Stacker Austubirr; K 1716—18 Austubir agger; L 1717 Austubir, Lang-, Stacker Austubir, (her?) Ausckuls bir; B 1788 Toftagger oder Austebierehaue; K 1788 Toftagre oder Austebierghave; U 1799 Austerbierrehave. — Højtliggende Areal lige NØ for Byen ved det Sted, hvor Kolding-Haderslev Landevej efter en stejl Stigning paa flere km passerer det højeste Punkt mellem Kolding og Vonsild. Skriveformerne gengiver maaske en Udtale [*ˈɔ̀sˈəsd ɑ̃· ˈbjɛɹ̥ˈə*] d. v. s. „øverst paa Bjærget".

**Basager.** L 1716—18 Baßagger, Baßagger Haff, Baßagger Krock; K 1716—18 Baßagger, Baßagger Haff; L 1717 Baßagger, Baßagger Haffe; B 1788 Basagger. — Maaske af Tilnavnet glda. Barn.

**Benhøj.** L 1716—18 Ben Hü, Ben Hu; L 1717 Benhü.

**?Birkekær.** B 1788 Synderskovhaue auch Bierkier genannt; U 1799

Synderskov oder Bierkier. || **Birkemose.** L 1716—18 Bircke Mooß-Torff; K 1716—18, L 1717 Bircke Mooß. || **Birkeskifte.** L 1716—18 Birckessckifft; K 1716—18 Birckesschifft; L 1717 Birckesschifft.

**Bjærg.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Stoor-, Stacker Birre; Ravn 1920 Bjerre. || **Bjærgager.** L 1716—18 Birr Agger; K 1716—18 Gieragger; L 1717 Birragger; B 1788, U 1799 Bierresagger.

**Bjørnballe.** L 1716—18 Birren Ball; K 1716—18 Byrren bahl; L 1717 Birren Bohl, Birren Bohlen, Birren Bohl Busch; B 1788 Biörnballig; K 1788 Bioringballinghave; Ravn 1920 Bjørneballing.

**Blogenshave.** L 1717 Blöges Haf. || **Blogenstoft.** L 1716—18, K 1716—18 Bloges Taufft; B 1788 Blogentoft; K 1788 Blaagenstoft; U 1799 Blogenstoft. — Sandsynligvis af Subst. Blaargarn, paa Koldingegnen udt. [*blá·qɔn*]; i saa Fald har Toften maaske været anvendt som Blegeplads.

**Blokhonet Have.** — Se under Honet ndfr.

**Blødager.** L 1716—18, K 1716—18 Blödagger; L 1717 Blödagger, Blodagger.

**Bolbæk.** L 1716—18 Bohl beck wed bree Eng; K 1716—18 Bohl Back wed Bree Eng; L 1717 Bohl wed Bree Eng. — Bol, se Indl.

**Bomhus Have** [*æ ˈbœmhus ˈhas·*]. — Bebyggelsesnavnet Bomhus.

**Bredeng.** L 1716—18 bree Eng, Stoor-, Stacker Torff Bree Eng; K 1716—18 Bree Eng Haff, Bree Eng, Stacker Bree Eng, Stoor Bree Eng Torff Mooß; L 1717 Stoor-, Stacker Bree Eng, Bree Eng Hafen; B 1788 Breengmoes; K 1788 Breening oder Stoorhave; U 1799 Breeng; Ravn 1920 Bredeng.

**Brombærhøj.** L 1716—18 Bramper Hüagger; K 1716—18 Bramper Hü agger; L 1717 Bramper Hü; B 1788 Bramberhoyhaue; K 1788 Brambierghoy; Ravn 1920 Brombærhøj.

**Brudesø.** K 1716—18 Brudt Siö; L 1717 Der Brudt Siö. — Areal i Svanemose. Jfr. Brudesjøv i Røllum, Ensted S., 3223.

**Brydeløkke.** K 1716—18 Brüde l[üc]k. — Areal lige Syd for Byen. Verbet bryde, her maaske om Hørbrydning.

**?Brændbøge Stykke.** L 1716—18 Brenbüstück; K 1716—18 Brenbustück; L 1717 Brembü stück. — Areal nær ved Bøgehave ndfr. Forleddet er formodentlig Partc. af Verbet brænde, og det midterste Led Trænavnet Bøg eller Kollektivet Bøge „Bøgelund".

**Bundsig.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Bund Sieg.

**Bøgehave.** K 1716—18 Büge; L 1717 Büge Hafe; B 1788 Gammel Büghaue, Büggerhaue; K 1788 Byghave; U 1799 Byggerhave; Ravn 1920 Bøgehave. || Gammel-Bøgehave. K 1788, U 1799 Gammelbyghave. || **Bøgeeng.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Schmå Büg Eng. — Areal ved Bøgehave. Forleddet er Kollektivet Bøge „Bøgelund".

**Bøjskov Have.** B 1788 Beuskovhaue; K 1788 Boyskovhave, Sönder-Boyskovhave; U 1799 Boyskovhave. — Forleddet er Trænavnet Bøg; jfr. under Landsbynavnet Bojskov i Tyrstrup S., 3033.

**Dalager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Dahlsagger; B 1788 Dallaggerhaue; K 1788 Dahlaggerhave; Ravn 1920 Dalager.

**Dalby Mark.** Ravn 1920 Dalbymarken. — Sognenavnet Dalby, 2396.

**Damhave.** B 1788 Dammhaue; K 1788 Dammhave, Damm-Have. — Dam, se Indl.

**Damsted** [*damsdə*]. B 1788 Dammstedt, Gammel Dammstedt; K 1788 Dammsted, Gammel-Dammsted; Ravn 1920 Vester-, Østerdamsted. — Areal ved en Bæk, der løber mellem Bakker. Subst. Damsted „Opdæmning", se under Damsted i Genner, Ø.-Løgum S., 3204, her maaske om en tidligere Mølledam.

**Degneland.** K 1788 Küsterland.

**Dyndkær** [*dø·ŋkjə*]. L 1716—18 Dunne Kiar, Lille Dünnekiar; K 1716—18 Dünen Kiar, Dunen Kiär, Lille Dünen Kiär; L 1717 Dünenkiär, Lille Dünen Kiär; B 1788 Stoer Döenkier, Döenkierhaue; K 1788 Dyndkier; U 1799 Duenkierhave.

**Egeskov** [*ˈe·qəˌsgɔə*]. — Agerjord ved Sønderskovgaard. || **Egeskov Have.** L 1716—18, K 1716—18 Jsckaug Haff; K 1788 Eegskov-Have; B 1788 Isskovhaue, Gammel Isskovhaue; U 1799 Eegschauhave, Eegschovhaue,

Gammel Jskovhaue; Ravn 1920 Iskovhave [Iskohav]. — Agerjord SV for Byen, altsaa uden topografisk Forbindelse med Egeskov ovfr.

**Elmtager.** L 1716—18 Elmdagger; K 1716—18 Elmdagger, Elm agger End; L 1717 Elendagger, Elendagger Ender, Elmdagger, Elmdagger Ender. — Trænavnet jy. Elmt „Elm", se Feilb. under Elm.

**Engelhave** [*æ ˈæŋəlˌhaə·*].

**Eskær.** L 1716—18 Eß Kiär, Eße Kiär; K 1716—18 Eße Kiar; B 1788 Eskierhaue; K 1788 Eskier Have, Eskehave; U 1799 Eskierhaue, Eskierhave. — Areal ved Sogneskellet mod Vest. Forleddet er Trænavnet Esk „Ask".

**Eskær Made** [*æsgə ˈmaj', æskjə ˈmaj*]. L 1716—18 Eschel May Hoffe; K 1716—18 Eschel May, Eschelmay; L 1717 Eschelmay; B 1788 Eskier Mayshaue, Eskiermays Eng; K 1788 Eskiermay; Ravn 1920 Eskemaj. — Agerjord ved Vonsild Skov, altsaa langt fra Eskær ovfr., og ligeledes uden topografisk Sammenhæng med Egeskov og Egeskov Have ovfr. Forleddet er maaske opr. Mandsn. Eskil.

**Fiolstreng.** L 1716—18 Fiolstrang; K 1716—18 Fiolsträng; L 1717 Fiolstreng, Fiolsträng. — Smalt Areal.

**Flenstoft** [*flænsˈtɔst*]. L 1716—18 Flatztofft; L 1717 Flathtaufft, Flatz Tofft; K 1788 Flenstoft; U 1799 Flanstoft. — Kaldes ogsaa Gundinghave. Forleddet er uklart.

**Fogedeng.** L 1716—18 Fogd Eng; K 1716—18 Foer Eng; L 1717 Fogd Eng.

**Forrehave.** Ravn 1920 Forrehave [æ Fårəhav]. — Komparativen forre til Præp. for.

**Fuglebjærg.** L 1716—18 Schmå-, Stoor Vogelbirre; K 1716—18 Stoor Vogelbir; L 1717 Schmå-, Stoor Vogelbirr.

**Fælled.** K 1716—18 Fellet. — Fælled, se Indl.

**Fænshave.** Ravn 1920 Fænshave.

**Gaasholt Krog.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Goßel Krock; B 1788 Gaasholt Kroghaue, Gaasholt Krog; K 1788 Gaasholdkroeg. || **Gaasvad.** K 1716—18 Gåß Way.

**Gamle Møllevej** [*gɑmət ˈmœl·væj*]. Ravn 1920 Gamle Møllevej. — Vejen til Dalby Mølle i Nabosognet Dalby, 2396. || **Gammeljord.** L 1716—18, K 1716—18 Gammel Jord; B 1788 Gammel jordhaue, Nor Gammeljordhaue; Ravn 1920 Gammeljord. || **Gammel-Jørgensjord.** K 1788 Gammel-Iörg: Iord. — Ved Gammeljord ovfr. Har maaske tilhørt Skt. Jørgens Hospital i Kolding.

**Gateljord.** L 1717 Gatel Jord; Gateel Jord.

**Gavereng.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Gauer Eng. — Areal lige Syd for Byen. Jfr. Gavereng i Frørup S., 3036, Gavereng m. Henvisn. i Stepping, Stepping S., 3037, og Gaverhøj i Nustrup-Bæk, Nustrup S., 3048.

**?Gebetled Stykke.** L 1716—18 Gebet Lystück; K 1716—18 Gebbet Ly stück; L 1717 Gebbetlystücken. — Lille Areal umiddelbart Syd for Byen. || **Gebettoft.** K 1716—18 Gebettaufft. — Nord for Byen.

**Graabjærg** [*ˈgrɔˌbjɛɹ'ə*]. K 1716—18, L 1717 Grobir Rundel; B 1788 Graabierehaue; K 1788 Graabierg Have. — Del af Vonsild Skov.

**Graa-Elkær.** K 1716—18 Groel Kiär; B 1788 Grau Elkierhaue; K 1788 Graa-Elkier; U 1799 Graa Elkierhave. — Lavt Areal ved et lille Vandløb. Forleddet er maaske Trænavnet Graael „Alnus incana", hvis dette Ord ikke er yngre end Stednavnet. En anden Mulighed er, at første Led er Subst. sønderjy. Grov „Grøft". || **Graa-Elhave.** L 1717 Groel Haf. — Formodentlig identisk med foregaaende Navn.

**Guldtoft.** L 1716—18 Guldtaufft; K 1716—18 Guld Taufft; L 1717 Guldtaufft; B 1788 Gultofthaue; K 1788 Guldtoft. — Se Guldager i Løgumkloster Flække, 3118.

**Gundinghave** [*gœnənˈhaə·*]. L 1716—18, K 1716—18 Süder-, Norder Gunning; L 1717 Suder-, Norder Günning; B 1788 Gonding haue, Gondinger haue; K 1788 Gunding-Have, Gundinghave. — Kaldes ogsaa Flenstoft.

**Gunnertoft.** L 1716—18, K 1716—18 Gunner Taufft; L 1717 Gunners-

taufft, Gunner Taufft; B 1788 Gundertofthaue; Ravn 1920 Gunningtoft. — Kvindenavnet glda. Gunnur.

**Haarmolt.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Haarmoldt marcken; 1563 (Rhode 1775) Haarmaalt Marken. — Ifl. Rhode 1775 hørte til Præsteembedet „En Otting Jord, Ager og Eng og Skov over al Haarmaalt Marken"; Navnet modsættes Vonsild Mark, idet der fortsættes: „Paa Vonsild Mark ingen Otting, men noget given Jord"; til „Haarmaalt Marken" hører maaske Arnhøiagertoft, d. v. s. Arnhøj ovfr., der ligger Nord for Vonsild Skov. Da Honet ndfr. ligger Vest for denne Skov, kunde Haarmoldt maaske være en forskreven Form af dette Navn.

**Habæk** [*hɒ'bæk*]. L 1716—18 Habecksagger, Habecks Haff; K 1716—18, L 1717 Habecksagger; B 1788 Habeckshaue, Gammelhabeckshaue; K 1788 Habeckhave, Gammelhabeck; Ravn 1920 Habæk, Gammel Habæk. — Areal ved et lille Vandløb Nord for Byen. Navnet er maaske identisk med Harbæk i Skovby, Lysabild S., 3252.

**Hanmersskov.** L 1716—18 Hanmerssckaug; K 1716—18 Hennemesckaug; L 1717 Hanmerssckaug. — Ved Stangmose Led. || **Hanmersstykker.** L 1717 Hennemestücken.

**Have.** B 1788 die Haue. — Have, se Indl.

**Heby Toft.** Jb 1542—43 Hebwytofft. — Navnet synes at forudsætte et Stednavn Hedeby, muligvis Navn paa en fra Vonsild udflyttet Bebyggelse.

**Hedehave.** B 1788 Hehhaue, Hehhauer, Hehhaue auch Tilleg genannt; K 1788 Hede-Have, Heedehave, Ulshuus Heedehave; Ravn 1920 Hidhave [æ Hihav].

**Hesselager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Häußelagger. — Maaske Trænavnet Hessel.

**Hok.** B 1788 Hock, Gammel-, Nyy Hock; U 1799 Gammelhok, Nyehock; Ravn 1920 Hok. — Lille Areal ved Teglgaard. Hok, se Indl.

**Honet** [*hœ.inət, hœ.inəds 'has·*]. K 1716—18 Honit Haff; B 1788 Honert oder Auerhaue, Honertshaue, Bloehonerthaue; K 1788 Hornetshav, Hornetshave oder Aurhave, Bloehornetshave; U 1799 Honertshaue, Blokhonerthaue; Ravn 1920 Hornet. — Agerjord lidt Vest for Vonsild Skov. || Honet Gaard. L 1716—18 Honniggaar; K 1716—18 Honig går; L 1717 Honnig Gaar, Honnig Gåår. — Ved Honet ovfr. || Honet Kær. L 1716—18 Honnigts Kiar; K 1716—18 Honigs Kiär, Honig Kiär; L 1717 Honig Kiar, Honig Kiär. — Ved Honet. Maaske af Horn og -with, se Indl. I Landmaalingssagerne fra Beg. af 18. Aarh. foreligger der Omtydning til Subst. Honning. Første Led i Bloehornetshave og Blokhonerthaue fra B 1788, K 1788 og U 1799 er enten Farveadj. blaa eller Subst. Blok, se Indl.

**Hoppeshave.** B 1788 Hapeshaue; K 1788 Hoppeshave, Hoppes-Have; U 1799 Hoppes Hauge, Happeshave. || **Hoppes Kohjørne.** K 1716—18 Hoppes Koh Hörn. || **Hoppesvej** [*'hɔbəs|væj, hɔbəs'væj*]. B 1788 osten dem sogenannten Hofweg oder Hapes Redder. — Vejen forbi Hoppesgaard. Forleddet er maaske et Slægtsnavn.

**?Horsvad Have.** L 1717 Häßway Hof; K 1788 Haasvey-Have; U 1799 Haasweyhave. — Formodentlig af Subst. ænyda. hors „Hest", jy. Hors „Hoppe" og Vad, se Indl. Hovedlandevejen passerer et lille Vandløb her.

**?Hovedager** [*'höj|ɑqə, 'ho·|ɑqə|væj*]. L 1716—18 Hey agger; K 1716—18 Huye agger; L 1717 Hüagger; K 1788 Hoyaggerhave; Ravn 1920 Højager, Højagersvej. || ?Hovedager Skov. B 1788 Huyaggerskovhaue; K 1788 Hoiagerskov-Have; U 1799 Høyaggerskohave. — Højdedrag, der mod Vest begrænses af Vandløbet Nord for Vonsild Skov. Subst. Hoved i Bet. „fremspringende Bakkeparti" eller Adj. høj.

**Hovvej** [*æ hɔ·væj, ɔə 'hɔ·væj*]. B 1788 dem sogenannten Hofweg; Dok 1829 Hou Veien; Ravn 1920 Hovvejen. — Her kørte man i sin Tid til og fra Hovarbejde paa Fovslet (Ravn 1920). Jfr. P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 120.

**Hundehøj.** L 1716—18 Hund Hü; K 1716—18 Hunen Hü, Hund Hü; L 1717 Hund Hü; B 1788 Hunhüyhaue; K 1788 Hundhoyhave; U 1799 Honhoyhave. — Dyrenavnet Hund.

**Hundevadsmark** [ˈhunɔvəjsˌmaːg]. — Ifl. Opt. 1940 efter en tidligere Ejer ved Navn Hundevad.

**Husstedager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Hußstätagger. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".

**?Højbøge Stykke.** L 1716—18 Haubügstück; K 1716—18 Häuebügstück; L 1717 Haubügstücken. — Ved Bøgehave ovfr. Da Arealet er højere end Bøgehave, er Forleddet snarere Adj. høj end Subst. Have (se Indl.). || **Højtoft.** L 1716—18 Heye Taufft; K 1716—18 Huy Taufft; L 1717 Huye Taufft. || **Højtræer.** B 1788 Kakholm oder Höytreer; K 1788 Kockholm oder Hoy-Træer.

**Hørgaard.** B 1788 Hörregaard; K 1788 Hörregaardts-Toft; Ravn 1920 Hørgaard. — Subst. Hørgaard „Indhegning til Hør".

**Jensvad** [jæns·ˈvaj]. L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Jens Way; B 1788 Ienswatthaue; K 1788 Ienswadthave, Iensvathave; Ravn 1920 Store-, Lille Jensvad. — Ved Vandløbet Vest for Vonsild Skov. Mandsn. Jens.

**Johannover Have.** B 1788 Iohannoberhaue; K 1788 Iohanover, Iohannober; U 1799 Johannoverhave, Johannoberhave. — Gaardnavnet Johannover.

**Kalvemade.** L 1716—18, K 1716—18 Kal May; L 1717 Kalmay; B 1788 Kalle Mayshaue; K 1788 Kallemayshave; Ravn 1920 Kallemaj.

**Kanhole.** L 1716—18, K 1716—18 Kan Hol; B 1788 Kanhuelhaue; K 1788 Kanholhave. — Kløft med Bæk. Forleddet er maaske Subst. Kane.

**Kathole Have** [kɒˈtoˈl ˌhaːə·]. L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Katholagger; B 1788 Catoelhaue; K 1788 Catolhave; U 1799 Katoelhave, Kantuelhave; Ravn 1920 Katolhave. || Katholehavegyde [kɒˈtoˈl haːə ˌgyjə]. Ravn 1920 Katolhavgyde. — Markvej. Dyrenavnet Kat og Hole, se Indl.

**Kildeager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Keelagger. || Kildeager Toft. K 1716—18 Keelsagg. Taufft.

**Kirkebrød Ager.** L 1716—18 Kirckebrödagger; K 1716—18 Kirckbröder; L 1717 Kirckebrodagger; B 1788 Kierkebrödhaue; K 1788 Kierckebroehave; U 1799 Kirkebrødehauge; Ravn 1920 Kirkebrøde [æ Kjerkebrøðe]. — Areal, der støder op til Kirkekobbel ndfr. Maaske Kirkejord, der har været henlagt til Indkøb af Alterbrød; jfr. Gunnar Knudsen i NoB XXII 94 ff. || **Kirkekobbel.** K 1788 Kirke-Kobbel; U 1799 Kirke Kobbel.

**Knæk.** K 1716—18, L 1717 Knick. — I Vonsild Skov.

**Kobbelhave.** L 1717 Koppel; B 1788 Kovvelhaue; K 1788 Kobbelhav, Kobbel-Have, Kobbelhave; Ravn 1920 Kobbelhave. || **Kobbelmark** [æ ˈkɔvəlˌmaːg]. || **Kobbelskov** [æ ˈkɔvəlˌsgɔ̀ə]. Gst 1857—58, Kok II, Trap[1], Gst Kobbelskov; Ravn 1920 Kobbelskoven; Trap[4] Kobbelsk. || **Kobbelvej** [æ ˈkɔvəlˌvæj]. Ravn 1920 Kobbelvej. — Kobbelhave og Kobbelmark er Agerjord ved Skoven Kobbelskov, og Kobbelvej er Vejen til Skoven. Kobbel, se Indl.

**Kohave** [ˈkɔˌhaːə·]. L 1717 Kohhof; B 1788 Kohaue; K 1788 Koehave; U 1799 Kohaue; Ravn 1920 Kohaven. — To Arealer, hos Ravn et Stykke Agerjord ved Nørgaard, paa K 1788 samme Skov som Sønderskov ndfr. || **Kohøj.** L 1716—18 Kohhüagger; K 1716—18, L 1717 Kohhü agger. — Ved Kohave ovfr. og maaske Fejl for dette Navn. || **Kokobbel.** K 1716—18 Die Koh-Koppel; L 1717 Koh Koppel Häfe, Die Koh Koppel.

**Kokholm** [ˈkɔgˌhɔl'm]. L 1716—18 Kocksholm; K 1716—18 Kockholm; L 1717 Kocks Holm, Kockholm; B 1788 Kakholm, Kakholmhaue; K 1788 Kockholm. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane". || **Kokholms Mark** [kɔghɔlms ˈmaːg]. — Er købt fra Gden Kokholm.

**Koksager** [ˈkɔgsˌaq'ə]. L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Kocksagger; B 1788 Kaks agger; U 1799 Koksagger; Ravn 1920 Koksager. || **Kokstoft.** K 1788 Kockestoft; U 1799 Toft beim Hause Osten den Königsweg auch Kokkes Toft genannt. — Formodentlig af et Slægtsnavn Kok.

**Kokær Mark** [kœkjə ˈmaːg]. — Efter Gaarden Kokærgaard.

**Kolhave.** K 1716—18 Kol Haff. — Ved Vonsild Skov. Forleddet er formodentlig Subst. jy. Kol „Kul"; Navnet hidrører muligvis fra Kulbrænding.

**Kongevej** [æ ˈgaməl ˈkɑŋ·vəj, æ ˈgaməl ˈlaŋ·vəj]. L 1717 Konigs Wege; B 1788 vom Königs Weg; U 1799 Osten den Königsweg; P. Eliassen i Vejle

Amts Aarb. 1915 p. 120 Kongevejen. — Den gamle Haderslev—Kolding Landevej.

**Krog.** K 1716—18 Krock, Sünder-, Nord Krock; L 1717 Krock, Süder Krock. || **Krogager.** L 1716—18 Krogagger; K 1716—18 Kragagger; L 1717 Krogagger. || **Kroghave.** B 1788 Krogshaue, Krog haue; K 1788 Kroegshave, Kroeghave. — Skov ved Krog ovfr. || **Krogskov.** Ravn 1920 Krogskov. — Krog, se Indl.

**Kylager.** L 1717 Küelagger.

**Lamhave.** K 1716—18 Lamhaff.

**Landbolshave.** K 1788 Landbohlshav, Landbohlshave, Landbohls-Have. || **Landbolskobbel.** K 1788 Landbohls-Kobbel. || **Landbolsløkke.** B 1788 Landbohlslücke; U 1799 Lanbohls Lycke, Landbols Lykke. — Subst. Landbol „Kaadnersted" eller „Kaadner".

**Landevejager.** L 1716—18 Lands Wigagger; K 1716—18 Landweg agger; L 1717 Lands Weg agger. — Ved Vejen fra Vonsild til Dalby.

**Langager** [*ˈlaŋˌaqˈə, ˈlaŋˌaqə*]. L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Langagger, Schmal Langagger; B 1788 Langaggerhaue; Ravn 1920 Langager. || **Langkær.** B 1788 Langkierhaue, Gammel Langkierhaue, Nor Langkierhaue; K 1788 Langkier, Gammel-Langkier; Ravn 1920 Langkær. || Langkærvej [*ˈlaŋkjəˈvæj*]. Ravn 1920 Langkærvej. || **Langtoft** [*laŋˈtɔ̀st*]. L 1716—18 Langtofft; K 1716—18, L 1717 Lang Tofft; B 1788 Langtoft haue; Ravn 1920 Langtoft.

**Laven Aa.** K 1716—18 Laven Aue; L 1717 Lauen Aue. — Andet Navn paa Seest Mølleaa. Ifl. P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 118 findes Navnet ogsaa paa „et gammelt haandtegnet Kort fra 2. Halvdel af det 17. Aarhundrede, som findes paa en Gaard i Sognet". Navnet skal formodentlig sammenstilles med Lavenshøj i Bovrup, Varnæs S., 3225, Lavnhøj i Stevning, Svenstrup S., 3262, Lavensbjærg i Østerholm, Egen S., 3261 og Lavenshøj Hede i Skrydstrup, Skrydstrup S., 3047. || **Laven Bro** [*laŋkjə ˈbʁoˈ*]. P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 118, Ravn 1920 Lavenbro; Gst Laven Bro. — Bro over Laven Aa. I Udtalen er Forleddet omdannet til Langkær, Navn paa et Areal lidt længere mod Vest. || **Laven Have.** L 1716—18 Laven Haff; L 1717 Lauen Hafe; B 1788 Lauenhaue, Laenhaue; K 1788 Laan Have, Laenhave. — Areal ved Laven Aa.

**Lergravager.** L 1716—18 Leer Graffagger, Leer Graff; K 1716—18, L 1717 Leer Graff agger; K 1788 Leergrav, Leeregravhave. || **Lergravhave.** K 1716—18 Leer Graff Haff; L 1717 Leergraff Haff; B 1788 Leeregrauhaue.

**Lindager** [*ˈleŋˌaqˈə*]. L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Lindagger; B 1788 Linnagger; K 1788 Lindaggre. || **Lindsbjærg.** L 1716—18 Linßbirre. || **Lindskov** [*leŋsgɔ̀s, ˈɔ̀sə ˌleŋsgɔ̀s*]. L 1716—18 Süder-, Norder-, Stacker Lindsckaug; K 1716—18 Norder-, Suder Lindskaug; L 1717 Suder-, Norder Stacker Lindsckaug; B 1788 Linskovhaue, Stakket Linskov; Ravn 1920 Lindskovhave, Over-, Nederlindskov. — Trænavnet Lind.

**Lyngager.** K 1716—18 Norder-, Sünder Liung agger; L 1717 Liungagger. || **Lyngpold.** L 1716—18 Liung Poll, Sünder-, Norder Liung Pollagger; K 1716—18 Liung Poll; L 1717 Liung Pohl, Liung Poll; B 1788 Lunpoldhaue; K 1788 Löngpold.

**Lysager.** L 1717 Liusagger. || **Lysbjærg.** K 1716—18 Liusbirre; L 1717 Liüßbir, Liußbirre; K 1788 Luxbierg Aggre; B 1788 Luxbierreagger; U 1799 Luxkierreagger. || **Lyskær.** L 1716—18 Lius Kiar; L 1717 Liüs Kiar; B 1788 Lüüs Kier haue; K 1788 Lyskierhave; U 1799 Luuskierhave, Luuskierhaver. — Om Lys- i Stednavne se under Lysemose i Tønder Lds., 3101; det bør dog tilføjes, at nogle af de med Lys- sammensatte Navne hidrører fra, at Jorden var henlagt til Indkøb af Alterlys, se Gunnar Knudsen i NoB XXII p. 100 ff.

**Løkke.** B 1788 Lükkehaue; K 1788 Lücke-Have, Lycke-Have; Ravn 1920 Lykken. — Løkke, se Indl.

**Madeager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Mayeagger. || **Madefar** [*majfɑ*]. L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Mayfahrt; B 1788 Meyfarrhaue; K 1788 Mayfar-Have. — Areal hvor en Vej passerer et lille Vandløb. Efterleddet er maaske et Subst. glda. **far* svarende til oldn. fǫr, f. „Rejse" eller

til oldn. far, n. „Vej, Spor"; jfr. Farre i Mommark, Lysabild S., 3252. Forleddet er Made, se Indl.

**Malkested.** B 1788 Maolksted; K 1788 Molckested.

**Maltestoft.** L 1716—18 Multestaufft; K 1716—18, L 1717 Multes Taufft. — Mandsn. Malte, sønderjy. Molte.

**Melkær Ager.** L 1716—18 Meel Kiär agger; K 1716—18 Mell Kiäragger; L 1717 Meelkiär agger, Mell Kiär agger. — Sønderjy. Mel- „Mellem-".

**Mellem Laderne.** P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1915 p. 121 mellem Laderne. — Vej, der tidligere har ført ned mellem to Gaarde, af hvilke den ene er nedbrudt.

**Mosekær.** L 1716—18 Mooß Kiar agger, Mooß Kiar; K 1716—18 Mooß Kiar, Mooß Kiär agger; L 1717 Mooß Kiar, Mooß Kiär, Mooß Kiar agger; B 1788 Moeskierhaue; K 1788 Mooskier; Ravn 1920 Mosekær.

**Muldtoft.** B 1788 Mooltoft, Nor Mooltoft; K 1788 Muldtoft, Nörr-Muldtoft; U 1799 Mooltoft. — Subst. Muld, i Sydjy. udt. [*mo'l̥*].

**Muspold.** B 1788 Muuspoldhaue, Muus pold haue; K 1788 Muuspoldhave; U 1799 Muuspold, Muuspoldhaue. — Dyrenavnet Mus.

**?Møgeleng.** L 1716—18 Mauel Eng; K 1716—18 Maul Eng; L 1717 Mauel Eng. — Maaske Adj. møgel „stor".

**Mølletoft.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) møltofft agger Ende; Ravn 1920 Møltoft.

**?Mørkeskov.** L 1716—18 Murckedsckaugstück; K 1716—18 Mürckedsckaugstück; L 1717 Mürckedsckaug. — Kaldes paa K 1788 Lükke-Have, støder op til Bøgehave. Forleddet er maaske Adj. mørk.

**Nederhave.** K 1716—18 Pastoris Nedder Haff; L 1717 Nedder Haf. || **Nederkrog.** Ravn 1920 Nederkrog. || **Nedertoft.** L 1716—18 Nedder Taufft.

**Nobiskrog.** B 1788 Nopes Krog, Nopes-Krog, Nopes Krop; U 1799 Napeskrog. — Ifl. B 1788 „ein gemeinschaftlich Koppel nahe am Dorfe". Se under Nobiskrog i Barsmark, Løjt S., 3211.

**Nunmose.** L 1717 Nun Mooß.

**?Nøralskær** [*nöɹəŋsˈk̥jæˈɹ, nöɹəŋˈk̥jæˈɹ*]. B 1788 Norals Kierhaue; K 1788 Nörraldskierhave; U 1799 Nørals Kierhaue. — Forleddets opr. Form er usikker. || **Nørremose.** L 1716—18 Norder Torff Moos; K 1716—18, L 1717 Lang-, Stacker Norder Mooß. || **Nørretoft.** L 1716—18 Norder Taufft; K 1716—18 Nord Taufft; L 1717 Norder Taufft, Nord Taufft; B 1788 Nortoft; Ravn 1920 Nørtoft.

**Overhave.** L 1716—18, K 1716—18 Ober Haff; L 1717 Ober Haf; B 1788 Honert oder Auerhaue; Ravn 1920 Overhavevej. || **Over-Hedemose.** B 1788 Auer Hehmoes; K 1788 Over-Heedemoos. || **Overkrog** [ˈɔ̀ɜəˌkʀɜˈq]. Ravn 1920 Overkrog.

**Paddeholm.** B 1788 Payholm Toft, Payholmtoft; K 1788 Padholm-Toft, Paedholm-Toft. — Dyrenavnet sønderjy. Padde „Frø".

**Pavsløkke.** L 1716—18, K 1716—18 Paus Lück; L 1717 Pauis Lücke, Pauis Lück. — Maaske Tilnavnet glda. Pavæ, jfr. Pavhøj i Vibøge, Lysabild S., 3252, og Paveholt i Sønderballe, Hoptrup S., 3012.

**Peter Strømmelsstykke.** L 1716—18 Peter Strömmelsstück; K 1716—18 Peter Strömers stück; L 1717 Peter Ströhmers stucken, Peter Strömels stück.

**Plantebed.** K 1716—18 Plantebe stück; L 1717 Plantebestucken. — Lige Syd for Byen; opr. Navn paa et fælles Stykke Jord til Kaalplanter; jfr. Plantebed i Højrup, Stepping S., 3037.

**Podehave.** K 1788, U 1799 Poedhave. — Subst. jy. Podehave „Planteskole".

**Pollusager.** L 1716—18 Pollusagger; K 1716—18 Pollus agger; L 1717 Pollusagger.

**Præstekær.** K 1716—18 Prest Kiar. || **Præsteløkke.** L 1716—18, K 1716—18 Ober-, Nedder Prestelück; L 1717 ober-, Nedder Prestelücke.

**Raakær** [*ʀɔk̥jə*]. L 1716—18, K 1716—18 Stacker Rakiär stück, Rakiar; L 1717 Rakiär, Stacker Rakiär stücken, Rakiär Haff; B 1788 Gammel Raakier, Mit-, Wester Raakier haue, Raakier, Raakierhaue, Lille Raakier;

Ravn 1920 Raakær, Lille-, Over-, Midter-, Neder Raakær. — Agerjord Syd for Bøgehave. Dyrenavnet Raa eller maaske Adj. raa; ifl. VSO anvendes Raamark om „Jord, som ikke kan dyrkes for Steen, Vand eller Træstød".

**Rankær Bæk.** K 1716—18 Rancker bek; L 1717 Ranckerbir; B 1788 Rangkierbeckhaue, Rangkierbeckshaue; K 1788 Rangkierbeck. — Syd for Vonsild Skov. Fuglenavnet Ravn, jfr. under Ravnkær i Skærbæk S., 3089, og Rankertoft i Skrydstrup, Skrydstrup S. 3047.

**Ravnholt Have.** B 1788 Kovvel oder Raunholthaue; U 1799 Kobbel oder Raunholthaue. — Fuglenavnet Ravn.

**Reimerstoft.** L 1716—18 Raymer Taufft. || **Reimersvad.** K 1716—18 Raimers Way; L 1717 Römers Way, Raimers Way; B 1788 Reimersweyhaue; K 1788 Reimersveihave. — Mandsn. sønderjy. Reimer; Efterleddet i det sidste Navn synes snarere at være Vad end Vej.

**Ringelsbjærg** [*ʀeŋəlsˈbjɛɹ'ə*]. B 1788 Ringelands Biereshaue, Ringelands Bierreshaue; K 1788 Ringelandsbierghave, Ringelandsbierg-Have; Ravn 1920 Store-, Lille Ringelsbjerre. — Forleddet er antagelig sammentrukket af et opr. Ringeland, der er sammensat med Subst. Ring eller Adj. ringe eller evt. Subst. Ringer; i sidste Tilfælde kunde Jorden have været henlagt som Løn for Ringeren. Jfr. Ringland i Dybbøl, Dybbøl S., 3241.

**?Rydeager.** L 1716—18, K 1716—18 Rueagger; L 1717 Rüagger, Rueagger. — Maaske af Ryde, se Indl.

**Rævegravstykke.** L 1716—18 Raugraffstück; K 1716—18 Raugraff stück; L 1717 Raugraf stücken.

**Sandgrav** [*æ ˈsanəˌgʀas*]. — Her har ifl. Opt. 1940 været fælles Sandgrav.

**Sejager** [ˈ*sæjˌaq'ə*]. L 1716—18 Seyeagger; K 1716—18 Seyagger; L 1717 Seye agger; B 1788 Seyaggerhaue; Ravn 1920 Sejager. — Formodentlig Adj. sej eller Subst. jy. Seje „sene el. hinde i kød" (Feilb.).

**Sellestoft.** L 1716—18 Sellestaufft; K 1716—18 Selles Taufft; L 1717 Sellestaufft. — Subst. jy. Selle „en dreng på 14—18 år" (Feilb.) eller Trænavnet jy. Selje, Navn paa forskellige Pilearter.

**Simonshave** [ˈ*simənsˌhas·*].

**Skalleholt Hjørne** [*sgaɬəhɔ̀ld ˈjǫn·*]. — Støder op til Skalleholt i Taps S., 2398.

**Skipperskov.** B 1788 Skieperskovhaue; K 1788 Skippers Skovhave; Ravn 1920 Skipperskov.

**Skomagerhjørne** [*æ ˈsgœmaqəˌjön·*]. — Her har boet en Skomager i Meddelerens Fars Tid (Opt. 1940).

**Skovhave.** L 1716—18 sckaug Haff; L 1717 Skaug Hofe, Skaug Hafe; K 1788 Skauaggerhave. || **Skovkobbel.** Ravn 1920 Skovkobbel.

**Springbjærg Gyde** [*sbʀɛŋbjɛɹə ˈgyjə*]. Ravn 1920 Springbjærggyde. — Markvej lige Nord for Byen. || **Springbjærg Have.** B 1788 Springbierghaue; K 1788 Springbierg-Have. — Ved Springbjærg Gyde. Subst. ænyda. spring „Kildevæld".

**Stangager** [ˈ*sdaŋˌaq'ə*]. L 1716—18 Stacker-, Lang Stengagger, Stangagger Ende, Süder Stang agger; K 1716—18 Lang-, Stacker Stengagger, Norder-, Suder Stang agger; L 1717 Stengagger, Nedder-, Süder Stangagger; K 1788 Stangaggerhave; U 1799 Rangaggerhave; Ravn 1920 Stangagre. — Sydvest for Byen, ved Skellet mod Dalby S. Af Subst. Stang.

**Stangmoseled Have.** K 1788 Stangmosledhave. — Efter Gaarden Stangmoseled.

**Stenager** [ˈ*sdɛnˌaq'ə*]. || **Stenholt Have.** B 1788 Stiensholthaue; K 1788 Stenholthave, Steeneholthave, Steenholt-Have. || **Stenhøj.** L 1716—18 Steen Hüstück; K 1716—18 Steenhü stück; L 1717 Stevehustücken, Steen Hustück.

**Stengekær.** B 1788 Stengekier, Stengekierhaue; K 1788 Stengelkier; Ravn 1920 Stenningkær, Stangekær. — Agerjord Øst for Vejen til Kolding. Af Subst. Stænge eller et opr. Stengærde. Udtalen [*sdænəŋˈkjœˈɹ*] (se under Bebyggelsesnavne) og Formen Stenningkær hos Ravn kan skyldes Paavirkning fra Navnet Stenningager ndfr.

**Stengeltoft** [*sdæŋəlˈtɔ̀st*].

**Stenningager.** K 1716—18 S[r?]ennig agger; L 1717 Steningagger;

Ravn 1920 Stenager [Stjen'engsager]. — Formodentlig en -ing-Afledning af Subst. Sten.

**Stevninghave.** L 1716—18 Stävning Haff; K 1716—18 Stavening Haff, Stävening Haff; L 1717 Stavening Haf, Stävening Hafe; B 1788 Gammel Stenning haue; K 1788 Gammel-Stenninghav. — Agerjord med et Par smaa Vandløb. Maaske af Subst. jy. Stævning „Dæmning" eller muligvis en -ing-Afledn. af Subst. Stavn i den fra no. Stednavne kendte Bet. „fremspringende Højde, Odde" (NG, Indl. p. 78), jfr. Landsbynavnet Stevning i Svenstrup S., 3262, Stevning Bjærg i Stepping, Stepping S., 3037, og Stevning Dam i Tørning, Hammelev S., 3045. Formerne i B 1788 og K 1788 viser Omtydning til Stenning ovfr.

**Stisager** [*ˈsdis¡aq'ə*]. L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Stißagger; B 1788 Stidsaggerhaue; Ravn 1920 Stidsager. — Gen. af Subst. Sti.

**Stokbrokær** [*sdɔbʁɔˈkjœ'ɹ, sdɔbʁiˈkjœ'ɹ*]. K 1716—18 Stopper Kiär; B 1788 Stopper Kierhaue; K 1788 Stoprekier; Ravn 1920 Stabrikær. — Skov og Agerjord, hvor Vejen til Hejls passerer et lille Vandløb. Forleddet er Subst. Stokkebro „Bro bygget af Træstammer".

**Storhave** [*ˈsdo·ə¡has·*]. K 1716—18 Stoor Haffe; L 1717 Stoor Hof; B 1788 Stoerhaue, Mit-, Auer Stoerhaue; U 1799 Stoerhauer, Mittstorhaue, Auerstoermoes; Ravn 1920 Storehave. || **Storkær.** K 1716—18 Stoor Kiär; B 1788 Stoer Kierhaue. || **Stortoft.** Ravn 1920 Storetoft.

**Stovager.** Provstibog 1563 (17. Aarh.) Stouager Enge; L 1716—18 Staveagger; K 1716—18 Staue agger; L 1717 Staveagger; B 1788 Stauagger; K 1788 Stauaggerhave; Ravn 1920 Stueager [Stov'ag'ər]. — Lige NØ for Byen. Subst. Stue, i Jy. udt. [*st0w·*] (Feilb.), formodentlig om en Bygning.

**Strimmel.** K 1716—18 Strämels; B 1788 Streemel genannt; K 1788 Stremmel. — To Arealer, paa K 1716—18 en lille Del af Sønderskov, paa K 1788 et smalt Stykke ved Laven Bro.

**Svanemose** [*svanmœs, æ mu·ɔs*]. L 1716—18 Schwan Moß Hoff; K 1716—18 Schwaane Mooß; L 1717 Schwaane Mooß Hofe, Schwaan Mooß; B 1788 Swannmoes, Schwannmoeshaue, Swannmoeshaue, Schwannsmohr Schift; Ravn 1920 Svanemose. || **Svansmark.** Ravn 1920 Svansmark. — Agerjord ved Svanemose.

**Søndermark.** L 1716—18 Süder Marcke. || **Sønderskov** [*æ ˈsønɟə¡sgɔs*]. B 1788 Synderskovhaue; K 1788 Sönderskovhave; Ravn 1920 Sønderskoven.

**Taggersbjærg** [*ˈtɑ'sˌbjɛɹ'ə, ˈtɑɹ'sˌbjɛɹ'ə*]. L 1716—18 Taggers Birr Eng; K 1716—18 Tagers Bir Eng, Tangers Birr Eng; L 1717 Taggers Bir Eng; B 1788 Taggersbiereshaue; K 1788 Taggesbierghave; Ravn 1920 Teglsbjerre. — Forleddet er af uvis Oprindelse.

**Teglhave** [*æ ˈtæjlˌhas·*]. Ravn 1920 Teglhave. — Her har ifl. Ravn 1920 ligget et Teglværk.

**Terkelsager.** L 1716—18, K 1716—18 Tärckelsagger; L 1717 Tarckelsacker, Tärckelsagger. — Mandsn. Terkel.

**Tillæg.** B 1788 Hehhaue auch Tilleg genannt.

**Tinglefshave.** B 1788 Tingelefshaue, Nor-, Norder Tingelefshaue, Tingelefshauer; K 1788 Tingelefshave. — Tinglef kendes ifl. K 1788 og Opt. 1940 som Slægtsnavn i Vonsild S.

**Toftager.** B 1788 Toftagger, Toftagger oder Austebierehaue; U 1799 Toftagger. — Jfr. Avstubjærg ovfr.

**Tornespold.** B 1788 Tarnospoldhaue; K 1788 Tornespold; U 1799 Tornespoldhave. — Ved Kobbelskov. Maaske Gen. af Trænavnet Torn „Tjørn".

**Tranekær.** K 1716—18 Tran Kiar; L 1717 Trahne Kiar, Trahnkiär.

**Trekant.** Ravn 1920 Trekanten.

**Tudseeng.** L 1716—18 Tus Eng; K 1716—18 Tus Engen; L 1717 Tus Eng; B 1788 Linnagger oder Tuus Enghaue. || **Tudsekobbel.** L 1716—18 Tus Koppel; K 1716—18, L 1717 Tuis Koppel. — Dyrenavnet Tudse eller Gen. af Mandsn. Tue.

**Tvingsager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Twingsagger; B 1788 Twings agger haue; K 1788 Tvingsager; U 1799 Tvingaggerhave. — Lille Areal ved en Markvej. Af et Subst. *Tvinge, *Tvænge „noget indsnævret", se under Tvænge i Raade, Øsby S., 3017.

?**Tværhave.** L 1716—18 Thuerhaff; K 1716—18 Thuer Haff; L 1717 Thuer Hafe. || **Tværforte** [ˈtvœ·əˌfɔ·id]. Ravn 1920 Tværfurt. — Markvej.

**Tønning Gab.** L 1717 Tönninggaff. || **Tønning Kær.** L 1716—18 Tunne Kiar; K 1716—18 Tunne Kiär; L 1717 Tünne Kiär; B 1788 Tonningkier; K 1788 Tönningkier Have; U 1799 Tonning Kier. — Den østlige Del af Vonsild Skov. Forleddets opr. Form er uvis.

**Ulvehave.** K 1716—18 Uhlhaff; L 1717 Uhlhaffe; B 1788 ulhaue; K 1788 Uhlhave; Ravn 1920 Ulvehave. — Maaske opr. en Indhegning til Fangst af Ulve. || **Ulvsager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Uhlsagger. — Dyrenavnet Ulv.

**Vadested.** L 1716—18 Wadstätt; K 1716—18 Wadstät; L 1717 Wadstat, Wadstätagger.

**Vang** [*vaŋ*']. Ravn 1920 Vang. — Vang, se Indl.

**Vestertoft.** B 1788 Wester Toft.

**Viufsmark.** Ravn 1920 Viufsmark. — Slægtsnavnet Viuf, der stammer fra Sognenavnet Viv (Viuf) i Brusk H.

**Vonsild Hede** [*vœnsɪl̩ ˈhi·*]. || **Vonsild Skov.** Gst 1857—58, Gst Vonsild Skov; Trap[4] Vonsild Sk.

**Vrangager.** L 1716—18, K 1716—18, L 1717 Wrangagger. — Adj. vrang.

# 2396. DALBY SOGN.

(Den i Kolding Kbst. indlemmede Del af Tved er behandlet nedenfor p. 125ff.).

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Dalby,** Lb [*dælby*]. $^{15}/_{2}$ 1416 ($^{14}/_{10}$ 1492) Dalby; SJb 1436 Dalbu; $^{8}/_{12}$ 1444 (Vidisse $^{7}/_{5}$ 1481), $^{25}/_{4}$ 1480, $^{22}/_{7}$ 1492, $^{10}/_{8}$ 1496 Dalby; $^{11}/_{2}$ 1505 (1713) Dalbye; $^{26}/_{3}$ 1508 (Pav. Kopib.) Dalba; Sk 1541 Dalbuj; Sk 1541—43 Dalbiu; Sk 1542 Dalbw; Jb 1542—43 Dalbwy; Provstibog 1564, Reg 1580 Dalbuy; Jb 1604—05 Dalbiu; Jb 1639—40 Dalbiue; Mejer 1649 Dalbuy; Danckw 1652 Dalby; Jb 1672 Dalbiue; DAtl, VSK Dalbye; Schröder 1837 Dalbye; M 1844, Gst 1857—58, Trap[1] Gst, Trap[4] Dalby. — Subst. Dal.

**Amoshave,** Gd. Schröder 1837 Amushauge. — Naturnavnet Amoshave i Dalby.

**Ankerhus** [*ɑŋgəˈhiw's*]. Trap[4] Ankerhus. — Maaske Subst. Anker „Muranker", eller Mandsn. Anker, der indgaar i Husnavnet Ankershus Nord for Kolding (se P. Eliassen i Vejle Amts Aarb. 1906 p. 209).

**Bjærggaard,** Gd [*bjɛɹəgœ, ˈbjɛɹəˌgœˈə*]. L 1716—18 Birgåård, Birr Gåår; K 1716—18 Biergaar; Kirkeinv 1776, DAtl Bierregaard; VSK Biergegaard; Schröder 1837 Bjerregaard; M 1844 Bjergegaard; Gst 1857—58 Bjergegd; Trap[1], Gst Bjergegaard; Trap[4] Bjærgegd.

**Brændegaardshøj,** Gd. Schröder 1837 Brändegaardshoi. — Ifl. Schröder et Kaadnersted udflyttet fra Tved. Se under Marknavnet Brinkeshøj i Tved.

**Bøgelund,** Gd [*by·qəlœŋ, ˈby·qəˌluˈŋ*]. Gst 1857—58, Trap[1], K 1866, Gst, Trap[4] Bøgelund.

**Dalbygaard** [*dælbyˈgœˈə*]. Trap[1], Gst, Trap[4] Dalbygaard.

**Dalby Mølle.** Jb 1639—40 Dalbiuemølle; Jb 1672 Dalbiue Mühl; DAtl Dalbye-Mølle; VSK Dalbye M; Gst 1857—58 Dalby M; Trap[1] Dalby Vand- og Vindmølle; Gst Dalby Ml; Ravn 1920 Dalby Mølle.

**Goldbækhus.** Gst Goldbæk Hs. — Naturnavnet Goldbæk, se under Skartved i S.-Bjært S., 2392.

**Højgaard** [*höjˈgœˈə, ˈhöjˌgœˈə*]. Schröder 1837 Höigaard; Gst 1857—58 Højgd; Trap[1], K 1866 Høigaard; Gst, Trap[4] Højgaard. — Subst. Høj.

**Langagergaard.** Ravn 1920 Langagergaard. — Naturnavnet Langager i Tved.

**Langhus.** K 1787 Langhuus.

**Lindgaard** [*leŋˈgœˈə*]. Nissen 1840 Lindgaard; Gst 1857—58 Lindgd; Trap[1], K 1866 Lindegaard; Gst, Trap[4] Lindgaard. — Har ifl. Trap[4] VII 729 længe tilhørt Familien Lind.

**Mariesminde,** Gd [*maˈriˈəsˌmeŋ·*]. Gst, Ravn 1920 Mariesminde; Trap[4] Mariasminde.

**Møllegaard.** Ravn 1920 Møllegaarden; Trap[4] Møllegd.

**Nederby** [*ˈnɛ·əˌbyj'*]. Ravn 1920 Nederbyen. — Del af Tved By.

**Overby** [*ˈɔsəˌbyj'*]. Ravn 1920 Overbyen. — Del af Tved By.

**Rebæk,** Lb [*ɾi·bək, ˈɾeˈˌbæk*]. Sk 1541 Rebeck; Sk 1541—43 Reebeck; Sk 1542 Rebeck; Jb 1542—43 Rebeck, Reebeck; Provstibog 1564, Jb 1604—05, Jb 1639—40 Rebeck; Mejer 1649, Danckw 1652 Reebeck; Jb 1672 Redbeck; K 1716—18 Rebeck; DAtl Reebæk; VSK, Schröder 1837 Rebek;

M 1844, Trap[1], Gst 1857—58, Gst, Trap[4] Rebæk. — Adj. red (se ODS), oldn. reiðr i den fra Oldn. kendte Bet. „fremkommelig for Ridende".

**Rebækgaard** [*ʁi·bəgˈgɑ'ə*]. Ravn 1920 Rebækgaard.

**Sandagerhus.** K 1787 Sannagerhuus. — Naturnavnet Sandager i Straarup.

**Straarup,** Gd [*sdʁɑ·ʁɑp*]. 1/9 1483 Strorup; Sk 1539 Stradorpp; Sk 1541 Strarupp; Sk 1542 Strarup; Jb 1542—43 Stradorp, Stradorpp; Provstibog 1564, Reg 1580, Jb 1604—05 Stradorp; Jb 1639—40, Mejer 1649, Danckw 1652 Strarup; DAtl Strarupgaard; VSK, Schröder 1837 Strarup; M 1844, Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Trap[4] Straarup. — Maaske Subst. glda. strå „Straa" eller muligvis en Sideform med -th, der synes at ligge til Grund for sønderjy. [*strå'i*] og de vestjy. Flertalsformer [*strɑ̊j·*], [*str0j·ər*] (se Feilb.). En fjernere Mulighed er et ellers ukendt Mandsn. glda. *Strāki, der kunde være en Sideform til det oldn. Tiln. Strákr (Lind Bin.).

**Tved,** Lb [*tvi'ə*]. 11/6 1490 Twedzmark; Jb 1537—38 Twedth; Provstibog 1564 Twedt; Jb 1604—05 Twetzbiu; Jb 1639—40 Twedtz; Mejer 1649 Twede; Danckw 1652 Twedt; Jb 1672 Tweeds Dorff; DAtl Tved, Tvee; VSK Tweed; Schröder 1837 Tveed; M 1844 Tved; Gst 1857—58 Tvede; Trap[1], Gst, Trap[4] Tved. — Tved, se Indl.

**Tved Hovgaard.** DAtl Tvee-Hovgaard; Nissen 1840 Tveed-Hovedgaard. — „I Tvee var før en Gaard kaldet Tvee-Hovgaard, som for en 25 Aar er afbrudt, og en Bondegaard igien opbygt" (DAtl). Gaarden er sikkert identisk med Tvedsgaard ndfr. Jfr. Subst. jy. Hovgaard „gård, som der ydes hovarbejde til"; Tvedsgaard havde Hovbønder, se Sønderjy. Skatte- og Jordebøger p. 419.

**Tvedsgaard.** 9/10 1486 Twitzgaard; 27/4 1488 Twedtzgardh; 11/5 1490 Twedtzgardh, Tuedzgaardh; 22/7 1492, 10/8 1496 Twedzgard; u. D. 1498 Twetzgardh; udat. Hans Konge 1483—1513 Twedzgaardh; Sk 1543 to twedtgarden, Tuedzgordt; KronSk 3/8 1585 Tvedtsgaard; Jb 1604—05 Twetzgardt. — Landsbynavnet Tved.

**Tveds Mølle.** KronSk 30/7 1585 Tvedts Mølle.

**Ærtebjærg,** Gd [*ˈœ·dˌbjɛi'ə*]. Postadr 1941 Ærtebjærg. — Naturnavnet Ærtebjærg i Straarup.

## B. NATURNAVNE.

### Bjærggaard.

**Bjærg.** U 1787 Bierig; U 1788 Bierg; K 1866 Bjergkobbel. || **Bjærgskov.** U 1787 Bierreskov; U 1788 Biergeschau; K 1866 Bjergeskov.

**Bygkrog.** U 1787, U 1788 Bügkrog.

?**Faarehave.** L 1716 Foor Haff; K 1716—18 Foor Hoff.

?**Gammel-Skovled.** L 1716 Gammel Skaug Ly.

**Guldgrav.** L 1716, K 1716—18 Guldgraff. — Jfr. Guldgrube i Iller, Broager S., 3245.

**Kobbel.** U 1787 Kobbel; U 1788 Koppel. — Kobbel, se Indl.

**Kær.** L 1716 östen in de Kiär; K 1716—18 Östern in Kiär. — Kær, se Indl.

**Langager.** Provstibog 1564 langacker; L 1716 Lange agger; K 1716—18 Lange ager.

**Lyngholt.** L 1716 liung holt agger; K 1716—18 Liung Holt åger.

**Nørremark.** L 1716 Norder Marck; K 1716—18 Norder Marckt.

**Sandegrav.** K 1716—18 [F?]el[l?] Sannegraff.

**Storemark.** U 1787 Storemarck; U 1788 Storemark; K 1866 Store Mark.

**Søndermark.** 1716, K 1716—18 Sünder Marck.

**Østerkrog.** L 1716 die Öster Krock; K 1716—18 Öster Krock.

### Dalby.

**Aadersager** [*ˈɔj'əˌɑqə*]. L 1770—75 Oderes-Ager, Oderes-Agger, Aaders-Agger, Aadres-Agger, Adres-Agger; U 1787, U 1788 Oddersagger; K 1793

Odderesagger; Ravn 1920 Odinsager. — Stort Areal Sydvest for Kirken. Forleddet synes opr. at være Subst. Aare „Vandaare, Blodaare", der i Eggebæk, Sundeved og Angel udtales [*oj·ər*] (Feilb.); Udtalen viser Omtydning til Subst. Od „Spids".

**Amoshave** [*æməsˈhas·*]. L 1770—75 Avmoes Hau, Amos-Hauge; (her?) Anmoeß; U 1787 Wester Amoshaue; U 1788 Wester-, Nörre-, Oster Amoshaue; K 1793 Nör Aamos Have, Sönder-, Wester Aamoshave; Ravn 1920 Amoshave, Emmashave. — Højtliggende Agerjord ved Goldbæk. Forleddet er muligvis et opr. Aamose.

**Ashøj Stykker.** L 1770—75 Ashöy-Stycker, Aashøy-Stycker, Ashye-Stycker. — Maaske af Subst. Aas, se Indl.

**Bag Svends.** L 1770—75 En liden Kaalgaard bag Svens kaldet.

**Bing.** L 1715 Beng Hawen; L 1770—75 Bing-Hau, den Haue Bing kaldet; U 1787, K 1793, Ravn 1920 Bing. — Agerjord. || **Bingkær.** L 1770—75 Bindkier Hau, Bindkier-Hauge; U 1787 Bingkier; K 1793 Bingskier. — Ca. 500 m Syd for Bing ovfr. Af Subst. Bing „Kasse el. Kiste til Opbevaring af Mel, Korn el. lign."

**Bjærg.** L 1770—75 Bierget og Torrer. || **Bjærgsager.** L 1770—75 Biergsager-Hau; Kirkeinv 1776 Bierrigs Ager; K 1793 Annex-Ottings Land Bierresagger. || **Bjærgshave.** L 1770—75 Biergs-Hau, Biergs-Hauge; Ravn 1920 Bjergshave.

**Bjørneballe.** Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 78 Bjørneballe. — Dyrenavnet Bjørn.

**Bundsig.** L 1770—75 Bundsiig, Deeling i Heignets-Skauen Bundsieg kaldet. || **Bundsløkke.** L 1715 Bunds lück Wieße.

**Bygager.** L 1770—75 Bygager Hau, Bygagger-Hauge, Bygagger-Led, Byg-Agger-Led; K 1793 Bügaggerhave. — Plantenavnet Byg.

**Byggested** [*byqəsdə*]. — Syd for Gden Bøgelund.

**Bøgehave.** Ravn 1920 Bøgehave. — Areal ved Gden Bøgelund. Trænavnet Bøg eller det tilsvarende Kollektiv Bøge.

**Dalby Aa.** 17/4 1483, 22/7 1492, 10/8 1496 Dalby Aa; L 1770—75 Dalbye Aae. — Kaldes nu Dalby Møllebæk. || **Dalby Møllebæk.** Gst, Trap[4] Dalby Møllebæk. || **Dalby Skov.** Gst 1857—58 Dalby Skov; Trap[1] Dalby-Skov; Gst Dalby Skov; Trap[4] Dalby Sk.; Ravn 1920 Dalbyskov. || **Dalby Toft.** Ravn 1920 Dalbytoft. — Ved Skellet mod Straarup.

**Degneagre.** L 1770—75 Deegen-Aggerne. || **Degnehøj Ager.** L 1770—75 Degn Höyager. || **Degnesig.** L 1770—75 Deegen-Siig Stycker.

**Eskeryde.** L 1715 Escher Röy Wieße; L 1770—75 Eske-Rye. — Trænavnet Esk „Ask" og Kær, se Indl.

?**Faaremark.** L 1770—75 Vermarck eller Lamm-Kobbel-Hauge.

**Fireager.** L 1770—75 Fiere-Ager, Fier-Agger, 4re Agger kaldet.

**Fladmose.** L 1770—75 Fladmoeß, Flads-Moese.

?**Foldgrav.** L 1770—75 Foelgrav, Foelgravs-Haue; U 1787, K 1793 Fuulgrav. — Af Fold, se Indl., eller Fole „ung Hest".

**Forlandsskifter.** L 1770—75 det store Bohl eller Forlands-Skiffter kaldet. — Se under Forlandsager i Torup, Svenstrup S., 3262.

**Forrehave** [*æ ˈfɔɹəˈhas·*]. Ravn 1920 Forhave. || **Forreskov** [*ˈfɔɹəˌsgɔ́s'*]. — Komparativen jy. forre til Præp. for.

**Frostestoft.** Ravn 1920 Frostestoft. — Slægtsnavnet Frost.

**Fælled.** U 1787 Feled. — Fælled, se Indl.

**Fælleshave** [*ˈfæl'əsˌhas·*]. L 1770—75 Feleds-Hau, Fælets-Hauge, Fælles-Hauen; K 1793 Fæledshave. || **Fællesskov.** L 1770—75 Felleds-Skauen, fælleds Skau; K 1793 Fæledskov; Ravn 1920 Fælledsskov, Fællesskov. || **Fællestoft.** L 1770—75 den liden fælles Tofft kaldet.

**Gammelhave** [*ˈgaməlˌhas·*]. L 1715 Gammel Hawen; L 1770—75 gammel Hau, Gammel-Hauge; U 1787 Gammelhaue, Nor-, Syndergammelhaue; K 1793, Ravn 1929 Gammelhave. || **Gammelmade.** L 1770—75 gammel May. || **Gammeltoft.** U 1787 Nüytoft, Gammel dito; U 1788 Gammeltofft; K 1793 Gammel og Nye Toft.

**Gejlshøj** [*ˈgæj'lsˌhöj'*]. L 1770—75 Geiels Höy-Hau, Geils-Hoy, Geilshoy-Haug, Geils-Høy-Haug; K 1793 Geilshoy. — Plantenavnet Gejl „Gyvel".

**Goldbæk.** Gst, Ravn 1920 Goldbæk. — Skelbækken mod Skartved i S.-Bjært S., 2392, s. d.

**Hastoft.** L 1770—75 Hastofft.

**?Havegaard.** L 1715 Hawen Garnn Copel.

**Hegnedsskov.** L 1770—75 Hegnetz-Skauen, Heignets-Skauen, Heignet-Skauen; U 1787 Hänetskov, Hänet und Feledskov, Hänetskovhaue; K 1793 Hænet Skov, Hænet og Fæledskov. — Stort Areal Syd for Højgaard. Subst. glda. hæghnæth „indhegnet Jord".

**Hestekobbel.** L 1715 Hest Copel, Hest Copel Wießen; L 1770—75 Hestekobbel-Skifft, Heste-Kobbel. — Dyrenavnet Hest, maaske i Bet. „Vallak" eller „Hingst"; jfr. Horshave ndfr.

**Hok.** L 1715 Kleine Hock; U 1787, U 1788 Hock. — Hok, se Indl.

**Horshave.** L 1770—75 Hoes-Hau, Horshaue, Haars-Hauge; U 1787 Hoshaue; K 1793 Hoshave; Ravn 1920 Horshave. || **Horskær** [*hɔsɬjə*]. — Subst. ænyda. hors „Hest", jy. Hors „Hoppe".

**Houelgross Kobbel.** L 1715 Houel gross Copel.

**Humlebjærg.** L 1770—75 Hommelbierg, Hommelbierg-Agger. || Humlebjærg Knude. L 1770—75 Hommelbierg-Knud, Hommelbiergs-Knude; U 1787 Hummelbierigknude; K 1793 Hommelbiergsknude; Ravn 1920 Knuden. || **Humlegaard.** L 1715 Hapen Gahr Wieße; L 1770—75 Hommelgaard-Dall, Hommelgaard, Hommelgaards-Dall-Hauge.

**Hundholt.** L 1770—75 Hundholdt-Skifft, Hundholdt og Rev-Grav, Hundholt. — Dyrenavnet Hund.

**Hyldebærhave** [*ˈhylbæˌhasˑ*]. Ravn 1920 Hyldhave.

**Hyrdeeng** [*ˈjɔ̈səˌæŋˈ*]. L 1715 Hooder Wießen Hawen; L 1770—75 Hyrde-Eng; U 1787 Iordeng; K 1793 Jordeng; Ravn 1920 Hjordeng [æ jov'əræng].

**Højbøge.** (Her?) L 1715 Hoebüy Kehr Copel; L 1770—75 Höybögger-Hau, Hyebygger-Haue, Hye-Byger-Hauge; U 1787 Höybucherhaue; K 1793 Hoybygerhave. — Adj. høj og Kollektivet Bøge „Bøgelund". || **Højgaard Skov.** Gst Højgaard Skov; Trap[4] Højgaard Sk. — Gaardnavnet Højgaard.

**Hørgaard.** L 1715 Höregord; L 1770—75 Hörregaard; U 1787 Höergaard. || **Hørstykker.** L 1770—75 Hör-Stöcker, Hørstycker, Hørland Stycker.

**Inderstetoft.** U 1787 Jnstentoft. — Subst. jy. Inderste „Husmand".

**Kalvekær** [*ˈkalˑˌkjœˈɨ*]. L 1770—75 Kalkier-Hau, Kallkier-Haue; K 1793 Kallkier.

**Kastrup Tved** [*kasdʁɔbˈtviˈə*]. L 1715 Kosterup Feld; L 1770—75 Kasterup-Tvæd, Kasterup-Tveed, Kastrup Tvedt, Kastrup-Tveeds Hauge; K 1793 Kastroptwedt. — Areal Vest for Gden Bøgelund. Første Led maa være et Landsbynavn Kastrup, skønt der ikke findes nogen Landsby af dette Navn i denne Egn (den nærmeste er Kastrup i Gram S., 3061); det er derfor sandsynligt, at Kastrup er en forsvunden Bebyggelse. Se iøvrigt under Kastrup i Gram S., 3061.

**Keldsvraa** [*kælsˈvʁɔˈ*]. L 1770—75 Kiels Bröy-Hau, Keels-Bröd, Kiels-Sprøy; U 1787 Kielsbröy; U 1788 Kielsbrey; K 1793 Kielsbroy; Ravn 1920 Karlsvraa. — Forleddet er Mandsn. Keld; Efterleddet er nu opfattet som Subst. Vraa (se Indl.), men synes opr. at være Subst. Braad. Keldsvraa er et trekantet Areal mellem to smaa Vandløb, der forener sig umiddelbart neden for dets laveste Hjørne.

**Kirkekobbel.** L 1715 Kirche Copel; Dok 1749 (Afskr.) Kirke-Koppel; L 1770—75 Kiercke Kobbel-Hau, Kierckekobbel-Haug, Kiercke-Kobbel; K 1793 Kirckekobbel, liden Kirckekobbel, Kircke Kobbel; Ravn 1920 Store-, Lille Kirkekobbel. || **Kirkeløkke.** L 1715 Kirchen lück. || **Kirkesti.** L 1770—75 Kierckestien. || **Kirkestykker.** L 1770—75 Kiercke-Stöcker. || **Kirketoft.** L 1770—75 Kiercketoften; Kirkeinv 1776 eine sogenannte Kirchen-Toft.

**Kobbeldam.** L 1770—75 Kobbel-Dam, Kobbeldam-Haue, Kobbel-Damm.

**?Kohøj Have.** L 1715 Kleine Kohoh Haff. || **Komade.** Inv 1734 (Afskr.) Koe-May.

**Konningflod.** L 1770—75 Konnings-Floed, Konning-Floed, Conning-Flod. — Maaske Subst. Konge.

**Krogshave** [*ˈkʁɔˈəsˌhasˑ*]. L 1770—75 Krogs-Hau, Krogs-Haug; U 1787

Krogshaue; K 1793 Krogshave. — Ved en Krumning paa Dalby Møllebæk; Krog, se Indl.

**Kræmmerhave** [ˈkræ·məˌhas·]. Ravn 1920 Kræmmerhave.

**Kærhave.** L 1770—75 Kierhau, Kierhaue. — Kær, se Indl.

**Lammekobbel.** L 1770—75 Laam Kobbel-Hau, Vermarck eller Lamm-Kobbel-Hauge, Lamkobbel-Haug; Kirkeinv 1776 Laamkobbel; U 1787 Lammhaue; K 1793 Lammehave; Ravn 1920 Lammekobbel.

**Landbolsløkke.** U 1787 Landbohlslücke; U 1788 Landbohls Lücke; K 1793 Landbohlslök. || **Landbolstoft.** U 1787 Landbohlstoft. — Sønderjy. Landbol „Kaadnersted, mindre Landbrug" eller „Kaadner".

**Langager** [ˈlaŋˌaq'ə, ˈlaŋˈaqə]. L 1770—75 Lang-Agger, Lang-Ager, Langagger-Fold, Nør Langagger; K 1793 Langaggerhave; Ravn 1920 Langagre. — Flere forskellige Arealer.

**Ledsig.** L 1770—75 Ley-Sieg; U 1787 Leipsigerhaue; K 1793 Leipsigerhave; Ravn 1920 Leipsighave. — Opr. Subst. Led og Sig, senere omtydet til det ty. Bynavn Leipzig.

**Lergravhave.** L 1770—75 Lærregrav-Hau; Ravn 1920 Lergaardshave.

**Lillefenne.** L 1770—75 liden Fenn, liden Fenne.

**Lindved.** L 1715 linwit Hawen, linnwit Hawen Wiese; L 1770—75 Lindvays-Hau, Lindveis Hauge. — Trænavnet Lind.

**?Lundager.** Dok 1749 (Afskr.) en Ager Øster Lycke liden lohn Ager kaldet; L 1770—75 Loen-Ager, (her?) Laaen-Agger, Laan Agger.

**Lyngkrog.** L 1770—75 Lyng-Krog.

**Løgelsig** [*lǫqəlsiq, ˈlǫqəlˌsiˈq*]. U 1787 Luggelsighaue; U 1788 Löggelsieghaue; K 1793 Löggelsieg; Ravn 1920 Løgelsig. — Ved Dalby Kirke. Subst. jy. Løgel „Nøgle". Jfr. Løgelager i Sønderballe, Hoptrup S., 3012, Løgelsmade i Lysabild, Lysabild S., 3252, og Løgelseng i Mjolden S., 3114.

**Løkke.** L 1770—75 Lycken og Westermarcken; Ravn 1920 Lykken. || **Løkkegaard.** L 1770—75 Lyckegaards-Hiörn. || **Løkkehave.** U 1787 Lückhaue, Lückehaue; K 1793 Löckehave.

**Madekær Hale.** L 1770—75 Maykier Hael Skifft.

**Mikkelsmade.** L 1770—75 Mickels-May og Tueslet.

**Morselskær.** L 1770—75 Morsels Kier. — Forleddet kunde maaske være et opr. Mark Sølv, Navn paa en middelalderlig Jordvurderingsenhed. En anden Mulighed er Subst. jy. Mossel „uorden, uordentlig dynge, forvirring" (Feilb.).

**Møllekobbel.** KronSk 3/8 1585 Møllekobbelet; Jb 1604—05 Mölen Coppel; Inv 1734 (Afskr.) Mølle Kobbel. — Tilhører Dalby Mølle. || **Mølleskov.** L 1770—75 Mölskau-Hau, Møllskau. || **Mølletorre.** L 1770—75 Mölltorrer; U 1787, U 1788, K 1793 Mölltorre. — Højtliggende Areal med en stejl Skrænt ned mod Dalby Mølledam. Det støder op til Torrehave ndfr., Navnet kan derfor være Ellipse for Mølle-Torrehave. Da der ikke er optegnet nogen Udtale, kan det ikke afgøres, om Torre er Plantenavnet Torre „Equisetum" eller Subst. Tørv, der i Østslesv. udtales med å-Lyd. Jfr. Torrebæk i Stubbum, Aller S., 3032, Torremade i S.-Vilstrup, Vilstrup S., 3013, og Torbæk ndfr.

**Nedermark.** L 1770—75 Neder-Marck, Dalbye Nedermarck.

**Nymark** [ˈnyj"ˈmaːig]. || **Nytoft.** U 1787 Nüytoft; U 1788 Nyetofft; K 1793 Nye Toft.

**Nørreløkke** [ˈnöːiˑˌløk]. || **Nørremark** [ˈleləˑ ˈnöːimaːig]. L 1715 Norder Felt Wang schifft, Nord Felt Wang schifft, Norder Felt schiffte; L 1770—75 Nörmarckens-Hau, Nörmarckes Haug, Nörmarcks-Hauge; K 1793 Nörremark, Nörremarkeshave. || **Nørretoft** [nöːiˑtɔ̈st]. L 1770—75 Nör-Toft, Nörtoft, Nørtoften; K 1793 Nörre-Toft.

**Overmark.** L 1770—75 Over-Marck, Overmarck, Overmarcken, dem Oberfelde.

**Paddedam.** L 1770—75 Paydam, Paidam, Paiidam, Paddam. || **Paddesig.** L 1770—75 Paysiig, Padsiig. — Subst. Padde „Frø".

**Poldhave.** L 1715 Pol Hawen Kopel. — Pold, se Indl.

**Præsteholm.** L 1770—75 Præst-Holm, Præstholm-Hauge, Præsteholms-Hauge; U 1787 Prestholm.

**Ravnpold.** L 1715 Raben Poll Haven, Raben Pol Hawen Kopel, Rabe

Paol Hawen, Rabe Pol Hawen; L 1770—75 Raunpold-Hau, Raunpold-Haue, Raunpold, Raunpold-Dam, Rauenpold-Hauge; K 1793, Ravn 1920 Ravnpold.

**Rebæk.** Trap[1] Rebækken; Gst Rebæk. — Skelbækken mellem Dalby og Straarup. Se Rebæk under Bebyggelsesnavne. || **Rebæk Kirkesti.** L 1770—75 Reedebecks Kierckestie.

**Rævegrav.** L 1770—75 Rev-Grav, Revgrav Skifft, Ræf-Grav.

**Saajesager.** L 1770—75 Saaies-Ager, Saais-Agger.

**Sellehave.** L 1770—75 Selle-Hau, Sellebierg-Hauge, Selle-Hauge; U 1787 Sellehaue; U 1788 Sillehaue; K 1793 Sellehave. — Areal ved Lindgaard. Formodentlig Plantenavnet Selje, Navn paa forskellige Pilearter.

**Skolehusløkke.** U 1787 Schulhauslücke; U 1788 Schulhaus Lücke; K 1793 Schulhausland. || **Skoletoft.** L 1770—75 Skoele-Toften.

**Skovhave.** L 1715 schou Hawen; L 1770—75 Skaus-Hau, Skau-Haue, Skau-Hau, Skauhau, en saakaldet liden Skau-Hauge. || **Skovkobbel.** L 1715 Holtz Copel; L 1770—75 Skaukobbel-Hau, Skau-Kobbel-Hau; K 1793 Skovkobbel, Skovkobbelhave; Ravn 1920 Store-, Lille Skovkobbel, Midtskovkobbel. || **Skovled.** L 1770—75 Skau-Ledet, Skauledet.

**Skrædderhave.** Ravn 1920 Skrædderhaven.

**Smedemade.** L 1770—75 Smed-May. || **Smedetoft.** Ravn 1920 Smedetoft.

**Smørsig.** L 1770—75 Smörsiig-Hau. — Om Smør- i Stednavne se under Smørpyt i Hviding S., 3085.

**Stengeltoft** [*ˈsdɛŋəlˌtɔ̀st, sdɛŋəlˈtɔ̀st*]. L 1715 Stenckelß Tofft; L 1770—75 Stengel-Toft, Stengel-Tofft-Skifft; U 1787 Stengeltoft; K 1793 Stengel Toft; Ravn 1920 Stingeltoft. — Areal ved Højgaard Skov, langt fra Byen. Maaske af Subst. Sten og Kilde, se Indl.

**Stenrøgel.** Dok 1749 (Afskr.) Steen Røgel Ager.

**Stensmade.** L 1770—75 Steens-May, Steensmay-Hauge; U 1788 Stenstofft oder Stensmay; K 1793 Stensmay; Ravn 1920 Stensmade. || **Stenstoft.** U 1787 Stenstoft; U 1788 Stenstofft oder Stensmay. — Subst. Sten eller Mandsn. Sten.

**Stisagre** [*ˈsdisˈaqə*]. L 1770—75 Stidtz-Ager, Stiidtz-Ager-Hau, Stidsagger-Hauge, Stids-Agger, Stitzagger-Haug; U 1787 Stidshaue; K 1793 Stidshave; Ravn 1920 Stidsagre. — Gen. af Subst. Sti „Fodsti".

**Storebol.** L 1770—75 det store Bohl eller Forlands-Skiffter. || **Storeskifte.** L 1770—75 øster Storskifft, stor Skiffte. — Skov.

**Stubholt.** L 1715 Stoffult Hawe; L 1770—75 Stoffholt, Stoffholt-Hauge, Stoffholt Skiffter, Stoffelt-Schift; U 1787 Stoffelt.

**Sønderløkke** [*ˈsønəˌlǫ̀k*]. || **Søndermark.** L 1715 süder Felt. || **Sønderskov.** Dok 1749 (Afskr.) Synder Skou.

**Taaghøj.** L 1770—75 Taeghöy-Ager, Smaa-, nör Taaghöy Ager, Taaghøy Agger, Taaghye-Agger, Taahye; Kirkeinv 1776 Toghöi Agger. — Forleddet kan maaske være Subst. Taage eller Mandsn. glda. Toki; jfr. Gaardnavnet Taagholm i Hjordkær S., 3213.

**Tamlendbjærg.** Dok 1749 (Afskr.) Tamlend Biers Ager.

**Tavlbord** [*tasl̥by*]. L 1770—75 Taulberhau, Taulber-Haue, Taulber-Krog, Taulbor-Hauge, Trauelbor-Haug, Tauelboer-Haug, Tauelboer-Krog; U 1787 Tauelber, Tauelborhaue; K 1793 Tauelber; Ravn 1920 Tavlbo. — Et Stykke Agerjord af uregelmæssig Form Øst for Gden Bøgelund. Subst. ænyda. tavlbord „Spillebræt"; jfr. Tavlbord i Hajstrup, Øsby S., 3017.

**Teglhave** [*ˈtæjəlˌhas·*].

**Tidselager.** L 1770—75 Tidsel-Agger-Hauge. || **Tidseltoft** [*ˈtisəlˌtɔ̀st*]. L 1770—75 Tidsel-Toft, Tydsel-Tofft, Tidsel-Toffte; K 1793, Ravn 1920 Tidseltoft.

**Toftmade.** L 1770—75 Toft-May.

**Tojager.** U 1787 Toiagger; U 1788 Toyagger; K 1793 Toiagger. — Kaldes nu Langager. Forleddet synes at være Verbet taade „sinke", der i Elbo H. udtales [*to·i*] (Feilb.).

**Torbæk** [*tɔ́ibək*]. L 1770—75 Torebog. — Areal nær ved Torrehave ndfr. Jfr. Torrebaghave i Aastrup, Aastrup S., 3019, og Torrebæk i Stubbum, Aller S., 3032.

**Torrehave.** L 1770—75 Bierget og Torrer; U 1787 Torrehaue; U 1788 Törrehaue; K 1793 Torrehave. — Se under Mølletorre ovfr.

**Tranebærmose.** L 1770—75 Tranber-Moeß, Trandbær-Moese; U 1787, K 1793 Tranber. — Plantenavnet Tranebær „Oxycoccus palustris".

**Tranekær.** L 1770—75 Traankier, Trankier-Skiffter. — Fuglenavnet Trane.

**Tremhøj.** L 1770—75 Trim-Höy. — Maaske Subst. Tremme, se under Tremhøj i Stevelt, Øsby S., 3017.

**Troldhave** [ˈtʀɑɔl̥ˌhɑs·]. L 1770—75 Trold-Hau, Trold-Hauge, Troldholms-Hauge, Trold-Haugen; U 1787 Trollhaue.

**Tueslet.** L 1770—75 Thueslet, Tueslet. — Tue, se Indl.

**Tveds Kirkebro.** L 1770—75 Tveeds Kiercke Bro. || **Tveds Kirkesti.** L 1770—75 Tveeds Kierckestie. — Landsbynavnet Tved.

**Tømmermade.** Inv 1734 (Afskr.) timmermay.

**Uglesig.** L 1770—75 Ulsiig, Oggel-Siig, Ull-Siig.

**Ulvetoft.** U 1787, K 1793 Ultoft.

**Under Bjærget.** L 1770—75 under Bierget.

**Vanghave** [ˈvɑŋˌhɑs·]. L 1770—75 Vanghau, Vanghauge; U 1787 Wanghaue; K 1793 Wanghave. — Vang, se Indl.

**Vesterløkke.** L 1715 Westerlück. || **Vestermark** [æ væsdəmɑɹig]. L 1715 Wester Felt Wang schifft; Dok 1749 (Afskr.) den Vester Mark, Mit Vester Mark; L 1770—75 Westermarcken, Vestermarck-Stycker, de öster vester Marck-Stöcker, Vestermarckens Hau, Westermarcks-Hauge; K 1793 Westermarck. || **Vesterskov.** Ravn 1920 Vesterskov.

**Viesvraa.** L 1770—75 Vieß-Vraae, Viesvraae, Wieswraae; U 1787 Viehesfro; U 1788 Viehesfroh oder Nörmark; K 1793 Viehesfroh oder Nörremark. — Areal paa en stejl Skraaning i Bymarkens nordligste Spids. Forleddet er Trænavnet jy. Vie „Vidie, Pil".

**Vildgaashave** [ˈveɭ'gɔsˌhɑs·, ˈveɭgɔsˌhɑs·]. L 1770—75 Vildgaaß-Hau, Vildgaards-Haug; U 1787 Wilgaashaue; K 1793 Vildgaashave.

**Vojem Mark.** L 1770—75 Siølund Voyum Marck, Voyem Marck, synder Voyem Marck. — Subst. Hvoddem „Forager", se O. Widding i DF IV 116 ff. Sjølund er en Landsby i Nabosognet Vejstrup, 2393.

**Øen.** Ravn 1920 Øen [æ Ø]. — Areal i Sognets sydvestligste Hjørne, bag ved Højgaard Skov.

**Østerhave.** L 1770—75 Øster-Hau, Østerhaue Skifft. || **Østerløkke.** L 1715 oster lück; Dok 1749 (Afskr.) en Ager Øster Lycke liden lohn Ager kaldet; L 1770—75 Öster-Löck, Øster-Lycke, Østerlycken. || **Østerskov Skifte.** L 1715 oster Holtz schifft. || **Østertoft.** L 1715 Oster Tofft; Dok 1749 (Afskr.) Øster Toft.

## Rebæk.

**Bjærghave.** U 1787 Bierighaue; U 1788 Bierghaue.

**Brændkrog.** L 1716 der Bren Krog; L 1716—18 die Brennd Krug. — Partc. af Verbet brænde.

**Gabstykke.** L 1716—18 Gabstück. — Subst. sønderjy. Gab „Hul".

**?Havestykker.** L 1716—18 Hoffstücke. — Have, se Indl.

**?Hejreager.** L 1716 Heyeragger. — Maaske Plantenavnet Hejre „Bromus secalinus."

**Kobbel.** L 1716 die Koppel. — Kobbel, se Indl.

**Lillehave.** U 1787, U 1788 Lillehaue.

**Rebæk Krog** [ʀi·bəgˈkʀɐˈq]. — Landsbynavnet Rebæk.

**Saltbjærg.** L 1716—18 Soldberg; L 1787 Soltbierig; L 1788 Soltbierg.

**Storehave.** U 1787, U 1788 Storehaue.

**Sønderløkke.** L 1716, L 1716—18 Sünderlück; K 1716—18 Sünder Lück.

**Underled.** L 1716 auff der Under Ly, auff der Unterly; L 1716—18 die Unter Ly; K 1716—18 Unter Läy.

**Vestermade.** U 1787 Wester Majer; U 1788 Westermayer.

**Østermade.** U 1787 Oestermajer, oster Majer; U 1788 Öster Mayer.

## Straarup.

**Abildgaard.** Inv 1781 Peter Hansens Aepfel-Garten genannt; K 1787 Avilgaard, Avelgaar. — Subst. Abildgaard „Frugthave".

**Agtrup Kobbel.** K 1787 Aytrup Koppel. — Landsbynavnet Agtrup i S.-Bjert S., 2392.

**Basager.** Inv 1781 Basagger-Feld; K 1787 Wester-, Oster Bassager; K 1866 Basse Ager. — Maaske af Tilnavnet glda. Barn.

**Dalby Toft.** Inv. 1781 Dalby-Toft; K 1787 Dallbytout, Dalbytaut; K 1866 Dalby Toft.

**Fold.** K 1787 Fohl. — Fold, se Indl.

**Havehøj.** Ravn 1920 Havhøj. — En Gravhøj ved Gaardens Have.

**Kokobbel.** Inv 1781 die Kuh-Koppel; K 1787 Kuh Koppel, Kohkoppel, Oster Kohkoppel. || Gammel-Kokobbel. K 1787 Gammel Kohkoppel.

**Kokshave.** Inv 1781 Kockes Hauge; K 1787 Kockeshauge, Kockeshaue. || **Kokshøj.** K 1787 Kokkeshöy. — Vistnok Slægtsnavnet Kok.

**Kommentoft.** K 1866 Kommentoft. — Plantenavnet Kommen „Carum carvi".

**Krisstald.** K 1787 Criesstall. — Lille Eng. Maaske Subst. sønderjy. Kræstald, i Agerskov udtalt [*krestol'*] (Feilb.) „Stald til Hornkvæget" eller „Baas for to Stykker Hornkvæg".

**Lindbjærg.** K 1787 Linbierre, Lienbierre. || **Lindbæk.** K 1787 Linbeck. — Trænavnet Lind.

**Lyngholt** [*lǫŋhœld*]. Inv 1781 Lyngholt; K 1787 Lüngholt, Lingholt; K 1866, Ravn 1920 Lyngholt.

**Musehale** [ˈ*miw·sˌhå·l*, ˈ*miw·sˈha·l*]. Inv 1781 Muushal, Mushal; K 1787 Müushall, Muushal; K 1866 Musehale; Ravn 1920 Mushale. — Stort Stykke Agerjord.

**Natkobbel** [ˈ*nadˌkɔv'əl*]. K 1866, Ravn 1920 Natkobbel. — Indhegning nær ved Gaarden. Her gik Kreaturerne formodentlig om Natten.

**Nørremark.** K 1866 Nørre Mark.

**Rebæk Hale.** K 1787 Rybeckhall. — Eng. || **Rebæk Krog.** K 1787 Rybeck Krog. || **Rebæk Mark.** K 1866 Rebæk Mark; Ravn 1920 Rebækmark. — Landsbynavnet Rebæk.

**Sandager.** K 1787 Sannager.

**Skaggerelle.** K 1787 Skaggerell. — Lille Stykke Eng. Se under Skaggerelle i S.-Stenderup, S.-Stenderup S., 2391.

**Skidenmade.** K 1787 Skidenmay, Skieden May.

**Skovstykker** [ˈ*sgɔəˈsdǫgə*]. Ravn 1920 Skovstyk.

**Smaahaver** [ˈ*smɔˌhasə*]. K 1866, Ravn 1920 Smaahaver. — Kaldes ogsaa Smalkobbel.

**Smalkobbel.** K 1866 Smalkobbel; Ravn 1920 [æ Smalkåw'əl]. — Kaldes ogsaa Smaahaver.

**Sparretoft.** Inv 1781 Sparretoft; K 1787 Sparretout, Sparretaut. — Fuglenavnet Spurv, der i Dialekten udtales med a-Lyd.

**Storemose.** K 1787 Storemoos.

**Straarup Skov.** Ravn 1920 Straarup Skov.

**Strandkobbel.** K 1866 Strandkobbel; Ravn 1920 Strandkoblerne.

**Svinehave.** K 1787 Schwinhauge, Schwienhaue.

**Søndermade.** K 1787 Sünder May; Ravn 1920 Søndereng.

**Tinghøj.** Schröder 1837 Tinghoi; Trap[1] Thinghøien; Gst, Ravn 1920, Trap[4] Tinghøj. — Høj ved Straarup. Herom hedder det i Trap[4]: „Her synes Tyrstrup Hrd.s Ting at have været holdt, før det flyttedes til Tingskovhede paa Aastorp Mark." Denne Hypotese bygger øjensynlig alene paa Navnet; men da dette ikke er overleveret i Udskiftningssagerne, men kun i Topografier og lign. Kilder, kan det tænkes, at det er et „poetisk" Navn uden historisk Hjemmel.

**Trindmade.** K 1787 Trinnmay, Trien-May. — Maaske Adj. trind „rund".

**Vestermade.** K 1787 Westermay, Wester May; Ravn 1920 Vestereng.

**Vinge.** K 1787 Wing, Winng. — Agerjord. Subst. Vinge anvendt om en

„sideflig, udbøjning, som ligner en vinge“ (Feilb.); jfr. Vinge i S.-Vilstrup, Vilstrup S., 3013.

**Ærtebjærg.** Inv 1781 Groß-Erbsen-Berg, Nieder-Erbsenberg; K 1787 Jettbierre, Neer Jettbierre, Nehr Jettbierre; K 1866 Store-, Lille Jættebjerg; Ravn 1920 Lille Ærbjærg, Store Ærtbjærg. — Ærbjærg, Ærtbjærg hos Ravn er samme Areal som Jettbierre paa K 1787. Forleddet er Plantenavnet Ært.

## Tved.

(Den 1929 i Kolding Købstad indlemmede Del er opført nedenfor p. 125 ff.).

**Blakstald.** L 1716 Blockstoll. — Maaske samme Navn som Blakstald i Københoved, Skrave S., 3054, s. d.

**Blokstykker.** L 1716 Blockstücken. — Blok, se Indl.

**Bodebjærg.** L 1716 Oster-, Wester Bodeberg; U 1787 Boibierghaue oder Kongenstoft; U 1788 Boibierg oder Kongentofftbierg; K 1793 Boybierg; Ravn 1920 Bøgebjærg [Bøgəbjer'ə]. — Ved Skellet mod Dalby. Subst. Bod „Hytte, Skur“.

**Borgvold** [ˈbɑɹ̇əˌvɑɭ̥', bɑɹ̇əˈvɑɭ̥']. Ravn 1920 Borgvold; Trap[4] Borgevold. — Voldsted fra den tidlige Middelalder (Trap[4]).

**Brinkeshøj** [bʀɛŋgəsˈhyj']. U 1787 Brinckeshöy; U 1788 Brinckes Høy; K 1793 Brinckeshoy; Ravn 1920 Brinkeshøj. — Støder op til Arealet Brændkær, der i Middelalderen blev indlemmet i Kolding Kbst. Et opr. Brændkærs- er i tryksvag Stilling blevet til Brinkes-, maaske under Paavirkning fra Subst. Brink. Første Led i Brændkær er Partc. af Verbet brænde. Jfr. Gaardnavnet Brændegaardshøj ovfr.

**Buksbjærg.** L 1716 Bocksberg. — Dyrenavnet Buk.

**Byggested.** L 1716 Büggestät, Büggestätte; K 1716—18 Büggestät; Ravn 1920 Bøgested [æ Bøgstej].

**Dammerbjærg.** L 1716 Der Dammerberg; K 1716—18 Damer berg. — Nær ved Byen.

**Dybsig** [ˈdy·sˌsi'q]. U 1787 Düpsighaue; U 1788 Dybsieghaue; K 1793 Dypsieghave; Ravn 1920 Dybsighave. — Adj. dyb.

**Fællestoft.** L 1716 Die Felles Tofft, in der Felles Toffte; U 1787 Felledstoft; U 1788 Fælledstofft; K 1793 Fæhledstoft.

**Gejlbjærg.** L 1716 Geylberg; U 1787 Oester Geilbierghaue; U 1788 Oster Geilbierghaue; K 1793 Oster Geilbierg Have; Ravn 1920 Gejlbjærghave [Gejlbjer'əhav·]. — Støder op til Vester-Gejlbjærghave i Tved, Kolding Kbst., 2254. Forleddet er Plantenavnet Gejl „Gyvel“.

**Hok.** K 1793 Hock. — Lille Areal ved Byen. Hok, se Indl.

**Humlegaard** [ˈhɑməɫ̥ˌgɑ'ə]. L 1716 Der Hummel Haff; U 1787 Hummelgaard; U 1788, K 1793 Hommelgaard; Ravn 1920 Hummelgaard. — Plantenavnet Humle.

**Hustoft Made.** U 1787 Huustoft oder Norder May, Huustoft May oder Hvedtoft; U 1788 Huustoft oder Norder May, Huusmay oder Hoedtoft.

?**Hvedetoft.** U 1787 Huustoft May oder Hvedtoft; U 1788 Huusmay oder Hoedtoft.

**Jortenagre** [ˈjɑɹ̇dənˌɑqə]. L 1716 Jördgen Feld, Jordgen Feld; K 1716—18 Jorton-Feld; U 1787, U 1788, K 1793 Jordenagger; Ravn 1920 Jordenager. — Areal mellem Gden Mariesminde og Engslette i Tved, Kolding Kbst., 2254. Forleddet er formodentlig et sammensat Stednavn, hvis første Led antagelig er Dyrenavnet Hjort, og hvis sidste Led maaske opr. er Subst. Eng eller Trænavnet Torn.

**Kobbelløkke** [ˈkɔvəˌlo̤k]. L 1716 Kabelück; K 1716—18 Kabel lücken; U 1787 Kovvellück; U 1788 Kobbebellücke; K 1793 Kobbellöck; Ravn 1920 Store-, Lille Kobbelløkke. — Kobbel, se Indl.

**Komark.** L 1716 das Kohfeld, zu dem Kohfelde.

**Kongens Toftbjærg** [kɑŋəns ˈtɔ̇sdbjɛɹ̇ə]. U 1787 Boibierghaue oder Kongenstoft; U 1788 Boibierg oder Kongentofftbierg; Ravn 1920 [Kongenstoftbjer'ə].

**Krog.** U 1788 Krog. — Krog, se Indl.

**Lammehave** [ˈlam·ˌhas·]. L 1716 Der Lam Haff; K 1716—18 Lam Hag; U 1787 Lammhaue; U 1788 Lamhaue; K 1793, Ravn 1920 Lamhave.

**Langager** [ˈlaŋˌaq'ə].

**?Lergravshave.** L 1716 Leere Grieß Feld, Leer Grieß Feld, Leer Grieß Acker; K 1716—18 Leergrieß Feld; U 1787, U 1788 Lereckes Haue; K 1793 Lerekes Have; Ravn 1920 Lerkeshave [Lærkeshav].

**Møllebjærg.** L 1716 Der Mühlenberg, Der Mühlenbergs haff; K 1716—18 Mühlen berg; U 1787 Möllbierighaue; K 1793 Möllbierg Have, Möllbierghave; Ravn 1920 Mølbjærghave. || **Møllekobbel.** KronSk 3/8 1586 Møllekobbelet. || **Mølleskov Have.** L 1787 Möllskovhaue; U 1788 Möllschauhaue.

**Nørremade.** U 1787, U 1788 Huustoft oder Norder May; K 1793 Nörremay; Ravn 1920 Nørremaj. || **Nørretoft.** L 1716 Die Norder Tofft.

**Overhave.** U 1787, U 1788 Auerhaue; K 1793 Auerhave; Ravn 1920 Overhave. || **Overskov.** L 1716 Ober Holtz.

**Roghave** [ˈʁɔqˌhas·]. U 1787, U 1788 Raghaue; K 1793 Raghave; Ravn 1920 Roghave [æ Rōghav]. — Et ganske lille Areal Nord for en Vej, der gaar langs Stranden. Forleddet synes at være Subst. jy. Rog „fin regn med blæst, rå tåge“ (Feilb.).

**Rughave.** U 1787, U 1788 Rughaue; K 1793 Rughave. — Agerjord Syd for Byen. || **Rugtoft.** L 1716 Die Raue Tofft; K 1716—18 raue Taufft. — Umiddelbart ved Rughave. Plantenavnet Rug.

**Røddevejstoft** [ˈʁöð·vəs ˈtɔ̈st]. L 1716 Rade Ways toffte, Rade ways tofft; K 1716—18 Radewiys Taufft; U 1787 Rörrestoft; U 1788 Rörrestofft; K 1793 Rörrers Toft. — Forleddet kunde maaske være Rødder, Plur. af Subst. Rod.

**Rørholm.** U 1787 der Rörholm in der See. — Plantenavnet Rør „Phragmites“.

**Søndermade.** U 1787 Sünder May; K 1793 Sönder May; Ravn 1920 Søndermaj [æ Syn'əmay]. || **Søndertoft** [ˈsønəˌtɔ̈st]. U 1716 Sünder Haff oder Toffte; U 1787 Sündertoft; K 1793 Söndertoft.

# 2397. ØDIS SOGN.

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Ødis,** Lb [*öiəs*]. Udat. 1250—1300 (LB) Øthesijck; $^{8}/_{9}$ 1429 odhis, ødhys; Paaskrift paa Dok $^{8}/_{9}$ 1429 Ødis, odis; SJb 1462 Odiis; $^{6}/_{10}$ 1474 (Pavens Kopibog) Ur; $^{19}/_{3}$ 1478 (Pavens Kopibog) Odes; $^{9}/_{11}$ 1499 (Pavens Kopibog) Odis; SJb 1509 ff. Odis; Sk 1541—43 Ødis; Sk 1542, Jb 1542—43 Oedis; Sk 1543 Øddis; Udat. (1553 ÆDA V 366) Ødheessze; Provstibog 1564 Oedis Caspell; 1576 (Schr. d. Vereins f. schlesw.-holst. Kirch-gesch. 2 R VII) Øse; Reg 1580 Ødis; Jb 1604—05 Odis, Odisbiu; Jb 1639—40 Ödis el. Ödisz; Mejer 1649 Ödyss; Jb 1672 Ödisß el. Ødis; M 1688, Rhode 1775, DAtl Øddis; VSK Oeddis K. og Bye; Schröder 1837 Oeddis; Nissen 1840, M 1844 Øddis; Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Postadr 1941 Ødis. — Navnets ældste Form viser, at det er sammensat af Adj. ø d e og Subst. S i g. Den paagældende Sig maa være den Engstrækning, som ligger umiddelbart ved Byen og nu hedder Søen. Udtalen [*öiəs*] er i saa Fald uoprindelig, eftersom glda. th efter ð ellers falder bort eller bliver til j i Dialekten; den kan maaske være en Gengivelse af den nyda. Skriveform med dd, idet Skriftsprogets dd undertiden svarer til r i Dialekten, f. Eks. i Fødder [*för'ə*].

**Anholt,** Gde og Hse [*anhɔld*]. B 1789, Jb 1790, Nissen 1840, I 1906, Gst, Postadr 1941 Anholt. — Naturnavnet A n h o l t i Ødis-Bramdrup.

**Anholtlund,** Gd. Postadr 1941 Anholtlund.

**Askely,** Gd [*asgəˈluŋ'*]. Ravn 1920, Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 36, Postadr 1941 Askely. — Udtaleformen er formentlig urigtig.

**Borgvad,** Gd. Schröder 1837 Borgwatt. — Parcel af den i 1793 udstykkede Gd. Drenderup.

**Bramdrup, Ødis-,** Lb [*öiəs ˈbrandrɔp, brandrɔp*]. $^{20}/_{6}$ 1454 Bramdrup; Sk 1541 bramdorp, bramdorpp; Sk 1541—43 Bramdorp; Sk 1542 Bramdorpp; Provstibog 1564 Bramdorp; KronSk $^{20}/_{12}$ 1584 Bramdrup; Jb 1639—40 Brambderup; Mejer 1649 Bramdrup; Jb 1672 Bramderup; M 1688 Bramdrupbye; DAtl, VSK Ødis Bramdrup; Schröder 1837 Bramdrup, Oeddis-Bramdrup; M 1844 Øddis Bramdrup; Gst 1857—58 Bramdrup; Trap[1] Ødis Bramdrup; Opt. 1916 [*bran·drop*]; Gst Bramdrup; Postadr 1941 Ødis-Bramdrup. — Mandsn. glda. B r a m i (DgP u. Bram), jfr. Bramdrup, Moltrup S., 3021.

**Bramdrupgaard,** Gd. Gst 1857—58 Bramdrup Gd; Trap[1] Bramdrupgaard; I 1906 Bramdrup Gaard; Opt. 1916 [*bran·dropˈg.*]; Ravn 1920 Bramdrupgaard [Bran'drupgår]; Gst Bramdrup Gd; Postadr 1941 Bramdrup.

**Dalshøj.** Gd. I 1906, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Dalshøj.

**Damhus,** Hs. I 1922 Damhus. — Naturnavnet D a m i Fovslet.

**Drenderup,** Gd [*drænjərɔp*]. $^{17}/_{11}$ 1421 Drendorp; Sk 1543 Trenderop; KronSk $^{17}/_{11}$ 1541 Drenderup; KancBrevb $^{1}/_{7}$ 1561 Drennerup; Rhode 1775 Drenderup; DAtl Drenderup, Drenderupgaard; VSK Drendrup; Dok 1818 Drenderuphof; Dok 1831 Drenderupgaard; Nissen 1840 Drendrup; M 1844 Drenderup; Trap[1] Drenderupgaard; Opt. 1916 [*drjŋərop*]; Gst Drenderup Gd; Postadr 1941 Drenderup. — Forleddet kan være glda. d r æ n g j a-, Gen. Plur. af Subst. Dreng, som i Vikingetiden havde Bet. „Medlem af en Konges eller Høvdings Hird". Navnet bliver da et Sidestykke til de Navne paa -by, hvis Forled betegner Indbyggernes Klasse eller Stand som Karleby, Tegneby o. lign. (Hellquist, De svenska ortnammen på -by p. 72 ff.), samt Karlebo i

Nordsjælland (DS II p. 22), der er et lignende Navn. Hvis Forleddet i Drenderup er glda. drængja-, har der tidlig fundet en Lydovergang Sted af ng til n, en Overgang hvortil der i Stednavne findes flere Sidestykker. Landerup, S.-Vilstrup S., Brusk H. skrives $^{28}/_{1}$ 1329 (Terpager) Langhorpbyerg, RO 1350—1400 langhtorpbierg; Landting, Ejsing S., Ginding H., skrives Tyge Bisp i Ribe 1273—1288 (RO) Langætiindmark, $^{26}/_{7}$ 1353 Langhetinde, $^{20}/_{8}$ 1406 Langtiinne, $^{3}/_{10}$ 1408 Longtiin, Essenbæk, Sønderhald H., skrives $^{14}/_{5}$ 1395 Eskyngebek; Indrup, Skødstrup S., Ø.-Lisbjærg H. skrives $^{30}/_{8}$ 1446 (1761) Ingdrop; Tinbæk Mølle, Gravlev S., Hornum H., skrives Mandt 1610 Tingbeck mølle, M 1688 Tingsbech Mölle. Disse Eksempler fra forskellige Egne i Jylland viser, at der ingen Betænkelighed er ved i Drenderup at antage en Lydovergang ng til n. Palataliseringen af n er fremkommet ved, at *Drængjathorp ved Synkope er blevet til *Drængthorp og dette igen til Drendorp, hvor nd bliver til palatalt n.

**Drenderuphus.** Guide 1901 Drenderuphus; Gst Drenderup Hs.

**Drenderup, Lille-,** Gd [ˈ*liljə* ˌ*dræŋɒrɔp*]. I 1906, Ravn 1920 Lille Drenderup; Gst Lle Drenderup; Postadr 1941 L-Drenderup.

**Drenderuplund,** Gd. Guide 1901, Gst, Postadr 1941 Drenderuplund.

**Drenderup Mark,** Gde og Hse. Dok 1824 Drenderupfeld; Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 39 Drenderup Mark; Postadr 1941 Drenderupmark.

**Drenderup Mølle.** KronSk $^{20}/_{12}$ 1584 Drennerup Mølle; Jb 1639—40 Drenderrup Mölle; Jb 1672 Drendrup Mühl; Jb 1604—05 Drenderupmöle; Jb 1790 Drendrup Mühle; K 1793 Drenderup-Mühle; Schröder 1837 Drenderupmühle; Nissen 1840 Drendrupmølle; Trap[4] Drenderup Møllegd.; Gst, Postadr 1941 Drenderup Møllegaard.

**Drenderupskov,** Hse. Guide 1868, Postadr 1941 Drenderup Skov.

**Farris,** Gde og Hse. Gst 1857—58, Trap[1] Farris; Opt. 1916 [*farəs*]; Gst, Postadr 1941 Farris. — Har Navn efter Farris Skov, s. d. u. Naturnavne i Frøs og Kalvslund H., 3050, og Naturnavnet Farris i Ødis-Bramdrup.

**Farrisdal,** Gd. I 1906, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Farrisdal. — Se Farris ovfr.

**Farrishave,** Gd [*fɑiəsˈhɑs·*]. I 1906, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Farrishave. — Se Farris ovfr.

**Farrisholt,** Gd. I 1906, Ravn 1920, Gst Farrisholt. — Se Farris ovfr.

**Farrishøj,** Gd [*fɑiəsˈhöj'*]. I 1906, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Farrishøj. — Se Farris ovfr.

**Fløjbjærg,** Gde og Hse [ˈ*flöjˌbjɛi'ə*]. Schröder 1837 Floiberg; Nissen 1840 Fløiberg; Gst 1857—58, I 1906 Fløjbjerg; Opt. 1916 [*flöj·bjœr'ə*]; Ravn 1920 Fløjbjærg; Gst, Postadr 1941 Fløjbjerg. — Naturnavnet Fløjbjærg i Ødis.

**Fovslet,** Gd [*fɒsslət*]. $^{28}/_{9}$ 1390 in campo Fubbethslæt; $^{11}/_{9}$ 1477 (Voss) Fobetzlet; Fr I Reg $^{15}/_{3}$ 1525 Ffobeslet; udat (1553 ÆDA V 336) Fubbeslett; KronSk $^{9}/_{1}$ 1584 Fobitslet; Mejer 1649 Fobithschleth; Provstibog 1564 Fobetzleth, Fobezlet; Rhode 1775 Fobislet, Fobislæt; DAtl Fobislet, Fobisletgaard; Dok 1792 Fobeslet-Gaard; VSK Fobeschlet Gd; Schröder 1837 Fobisleth, Fobislet, Fobisletgaard; Nissen 1840 Fobeslet eller Fobislet; M 1844 Fovslet; Trap[1] Fovsletgaard; Gst, Postadr 1941 Fovslet. — Efterleddet er Slet, rimeligvis i Bet. „Rydning", om denne Bet. af Slet se Gunnar Knudsen i Saga och Sed 1938 p. 59 ff. Forleddet kunde være et sammensat Stednavn *Fubwith eller *Fobwith, hvis sidste Led er glda. with „Skov", se Indl. u. Ved.

**Fovsletlund,** Hs. Trap[1], Guide 1901, I 1906, Ravn 1920, Gst Fovsletlund.

**Fovslet Mark,** Gde og Hse. Dok 1822 Fobeslettfeld; Dok 1853 Fobesletmark; Opt. 1916 [*fåw·slet mark*]; Postadr 1941 Fovsletmark.

**Frøssengaard,** Gd. Nissen 1840 Frøssengaard. — Jfr. Naturnavnet Frøssenager i Ødis.

**Gaaskær,** Gd og Hse. Kok II 160 Gåskær; Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 41 Gaaskær; Gst Gaaskjær. — Naturnavnet Gaasekær i Ødis-Bramdrup.

**Gaaskærlund,** Gd. Postadr 1941 Gaaskærlund.

**Gammeleje,** Gd [ˈ*gɑməlˈæjə*]. Postadr 1941 Gammeleje. — Gd i Ødis-Bramdrup, jfr. Naturnavnet Gammeltoft sst. Efterleddet Eje betyder

„Ejendom, Jord, Tilliggende", saaledes paa Ænyda. (se Kalkar I 248 u. Bøndereje og 443 u. Ege).

**Godrum**, Gd [*gu·jʀœm*]. K 1776 Gode Rumm, Goderuhm; B 1788 Goderöm; B 1796 God Römm; Dok 1835 Godrøm; Schröder 1837 Godröm; Nissen 1840 Godrum; I 1906 Godrum; Trap[1] Godromshuse. — Se Godrum, Vonsild S., 2395.

**Godrum, Lille-**, Hs [*leļə gu·jʀœm*].

**Grænseminde**, Gd. Guide 1901, I 1906, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Grænseminde. — Ligger aller nordligst paa Ødis Bymark ved den gamle Grænse mellem Hertugdømmet Slesvig og Kongeriget.

**Hardtsminde**, Gd [*ˈhaidsˈmiŋ·*]. Guide 1886, I 1906 Hardtsminde; Ravn 1920 Hartsminde; Gst, Postadr 1941 Hardtsminde. — Har Navn efter Rektor ved Haderslev Latinskole Richard von der Hardt, † 1704 (Achelis, Haderslev i gamle Dage II p. 261).

**Herregaard**, Hs. Nissen 1840 Herregaard. — I Ødis-Bramdrup. Øgenavn paa et Hus.

**Hjaruphus**, Hs. SkovK 1937 Hjaruphus. — Ved Grænsen mod Hjarup, Anst H.

**?Hjulerhus**, Hs. K 1776 Raadmacher Kath, Rademacher Kath; B 1796 Rademacher Kate; Beskr 1797 nach der Rademacher Kathe; Schröder 1837 Rademacherkathe. — Hus i Fovslet.

**Holkær**, Hs. Nissen 1840 Holkjer. — Naturnavnet Holkær i Ødis-Bramdrup.

**Holmsminde**, Hs. Gst Holmsminde.

**Hoppesgaard**, Gd [*ˈhɔbəsˌgœˈə, hɔbəsˈgœˈə*]. K 1776 Hoppes Huus; B 1796 Hoppeshuus, Hoppes; Schröder 1837, Nissen 1840 Hoppes; Gst 1887 Hoppes Gd; I 1906 Hoppes; Ravn 1920, Gst Hoppesgaard. — Ligger i Nærheden af Hoppeshuse i Vonsild S., 2395, s. d.

**Hovgaard, Gammel-**, Gd [*gɑməl ˈhɔs·gɑ*]. Schröder 1837 Gammelhougaard; Nissen 1840 Gammelhaugaard; I 1906 Gammel Hovgaard; I 1922 Gl. Hovgaard. — Nævnes af Nissen og Schröder som forsvunden. Subst. Hov „Hoveri".

**Højgaard**, Gd [*höjˈgåˈə, ˈhöjˌgåˈə*]. Ravn 1920, I 1922, Postadr 1941 Højgaard.

(Her?) **Hønsegalhøje**, Gd. KronSk $^{20}/_{12}$ 1584 Hønsgalhøye.

**Kaatgaard**, Gd [*ˈkåˈtˌgœˈə*]. Ravn 1920 Kath; I 1922 Kaahtsgaard; Gst Kaht; Postadr 1941 Kaatgaard. — Ligger tætved Moskovitterhus ndfr. og ikke langt fra Tyskerhuse, der formodentlig alle har været Boliger for fremmede Arbejder paa Fovsletgaard; af Benævnelsen Moskovitterkathe, som er gængs i Slutn. af 18. Aarh., fremgaar det tilsyneladende, at Arbejderboligerne har baaret tyske Benævnelser, og det ligger nær at antage, at Ordet ty. Kate „Hytte" derfra er overført til nærværende Ejendom.

**Kajbjærggaard**, Gd [*ˈkajˌbjɛi̯ˈə*]. Guide 1901 Kajbjerg Gd; I 1906 Kaibjerg; Ravn 1920 Kajbjærggaard; Gst Kajbjerg Gd; Postadr 1941 Kajbjerg. — Naturnavnet Kajbjærg i Ødis.

**Klub**, Hs [*æ klup*]. — Hus ved Svanemosegaard. Her har Ungdommen holdt Klubforsamlinger (Opt.).

**Kransbjærggaard**, Gd [*kʀanʂbjɛiəˈgåˈə*]. Dok 1806 Krandsbierggaard; Schröder 1837 Kransberg; Nissen 1840 Kransbjerg; Gst 1857—58, Trap[1] Krandsbjerg; Gst Kransbjerg Gd; Postadr 1941 Kransbjerg. — Naturnavnet Kransbjærg i Fovslet.

**Kristiansholm**, Gd. Schröder 1837, Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[1] Christiansholm; I 1906, Ravn 1920 Kristiansholm; Gst Christiansholm; Postadr 1941 Kristiansholm.

**Langbjærggaard**, Gd [*lɑŋbjɛiəˈgœˈə*]. Schröder 1837 Langberggaard; Nissen 1840, Gst 1857—58, Trap[1] Langbjerg; I 1906 Langbjerggaard; Ravn 1920 Langbjærggaard; Gst Langbjerg Gd; Postadr 1941 Langbjerg. — Naturnavnet Langbjærg i Fovslet.

**Langebro**, Hse. Gst 1857—58 Langebro.

**Langvad**, Gd [*lɑŋvəj*]. KronSk $^{20}/_{12}$ 1584 Langvad; Jb 1639—40 Langwadt; Mejer 1649 Langwath; Jb 1672 Langewad; Jb 1790 Langwad; Jb 1792

Langway; Gst, Postadr 1941 Langvad. — Naturnavnet Langvad i Ødis.

**Lundegaard,** Gd. Ravn 1920 Lundegaard.

**Lurendal,** Hs. I 1922, Postadr 1941 Lurendal. — I Ødis-Bramdrup. Sikkert et skæmtende Navn.

**Lyksvad,** Gd [*lǫgsˈvaj*]. Guide 1886, I 1906, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Lyksvad. — Gen. af Subst. Løkke, se Indl.

**Lærkenborg,** Gd [*ˈlæigənˌbɔi̯ˀə*]. Schröder 1837 Lerkenborg; Nissen 1840 Lærkenborg; Trap[1], Kok II 265, I 1906, Ravn 1920, Gst Lærkeborg; Postadr 1941 Lærkenborg.

**Lærkerede,** Hs [*æ ˈlæigˈʁi·*].

**Midtgaard,** Gd. Ravn 1920, Postadr 1941 Midtgaard.

**Mosehus,** Hs. Guide 1901, Ravn 1920, Gst Mosehus.

**Moskovitterhus,** Hs. Beskr 1764, K 1776 Moskowiter Kathe; Dok 1787 Moscowitter Kathe; B 1796 die sogenannte Moscauwiter Kate; Beskr 1797 Moskowiter Kathe; I 1922 Moskovitterhus. — Hs paa Fovslet Mark, ikke langt fra Tyskerhuse ndfr. Formodentlig Arbejderbolig til Gaarden. Jfr. Moskovitterbæk i Fovslet.

**Nordskovgaard,** Gd. Nissen 1840 Nørskovgaard; Gst 1857—58 Nørreskovgd; Trap[1] Nørre-Skovgaard; Gst 1887 Nørskov Gd; I 1906 Nørskovgaard; Ravn 1920 Nordskovgaard; Gst Nordskov Gd. — Naturnavnet Nørreskov i Ødis.

**Nygaard, Bramdrup-,** Gd. Guide 1892, Ravn 1920, Gst Bramdrup Nygaard; Postadr 1941 Bramdrup-Nygaard.

**Nygaard, Drenderup-,** Gd [*dʁæŋərɔp ˈnygɶ*]. Guide 1868 Drenderup Nygaard; Ravn 1920 Drenderup Nygaard; Gst Drenderup Nygaard; Postadr 1941 Drenderup-Nygaard.

**Ovskærgaard,** Gd. Gst 1857—58 Oxkjærgd; Postadr 8 Ovskjær; Ravn 1920 Ovskærgaard; Gst Ovskjær Gd. — Naturnavnet Okskær i Ødis.

**Petersborg,** Gd. Nissen 1840, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Petersborg. — I Drenderup. Samme Gaard som St.-Stavergaard.

**Petersborg Mølle.** Trap[1] Petersborg Vindmølle; Ravn 1920 Petersborg Mølle; Gst Petersborg Ml. — I Ødis-Bramdrup.

**Pilegaard,** Gd. Guide 1901 Pilegaard; Ravn 1920 Pilegaarden; Postadr 1941 Pilegaard.

**Rambøge,** Gd [*ʁamˈbø·qə*]. Nissen 1840 Rambøgergaard; Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Rambøge. — Naturnavnet Rambøge i Ødis-Bramdrup.

**Riglandseg,** Gd [*ʁi·qlansˈeˈq*]. KronSk $^{20}/_{12}$ 1584 Recklandtseg; Jb 1672 Ricklands Eg; Dok 1759 Recklands Sieg; Dok 1768 i Recklangseeg; Dok 1772 Reglangseeg, Rechlangseeg; B 1789 Richlundsiig; Jb 1790, Jb 1792 Richlandsieg; K 1792 Reylandseeger Feld; K 1793 Richlandsieg; Beskr 1793 Rieglandsieg; U 1793, U 1794 Riglandseeg; VSK Rechlandsig; Dok 1806 Rücklandseeg; Nissen 1840 Riglandseeg; Gst 1857—58 Riglandseng; Gst, Postadr 1941 Riglandseg. — Ved den gamle Grænse mellem Slesvig og Kongeriget. Subst. sønderjy. Rik „Indhegning" og Land, el. et Mandsn. glty. Rihlant. Efterleddet er Trænavnet Eg. Udtalen maaske paavirket af Ordet Rige, fordi Stedet ligger nær den gamle Rigsgrænse.

**Rodegaard,** Gd. Nissen 1840, Guide 1886 Rodegaard; I 1906 Rodegaard [roi]; Gst Rodegaard; Postadr 1941 Rode. — Se Navnene med Rode- som Forled i Ødis.

**Rosvang,** Gd [*ˈʁɔsˌvaŋˈ*]. Ravn 1920, Postadr 1941 Rosvang. — Har Navn efter en Ejer Ross (Ravn 1920).

**Sandkær,** Hse. Trap[4] Sandkær; Gst Sandkjær Hse. — Naturnavnet Sandkær i Ødis-Bramdrup.

**Sandvad,** Gd [*saŋvaj*]. Nissen 1840 Sandvadgaard; Gst Sandvad Gd; Postadr 1941 Sandvad. — Jfr. de med Sandvad- sammensatte Naturnavne i Ødis.

**Schransgaard,** Gd. Nissen 1840 Schransgaard. — Jfr. Skrandesgaard i Ullerup S., 3243.

**Sofiesminde,** Gd. Guide 1901, Gst, Postadr 1941 Sofiesminde.

**Solbakken,** Hs. Guide 1901, Gst Solbakken.

**Staver,** Gde. Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 39, 40 Staved, Staved-

gaardene. — Samlingsnavn for Bebyggelserne Staverledgaard, samt St.- og L.-Stavergaard.

**Stavergaard, Lille-,** Gd [ˈlilə ˌsdasə]. Guide 1868 Lille Staver; I 1906 Lille Stavrgaard; Ravn 1920 Lille Staver; Gst Lle Stavrgaard; Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 40 Lille Staved, Lille Stavedgaard; Postadr 1941 L.-Staver. — Naturnavnet Stabel i Drenderup.

**Stavergaard, Store-,** Gd [ˈsdu·ə ˌsdasə]. I 1906 [stur staur]; Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 40 Stavedgaard, Store Staved; Postadr 1941 St.-Staver. — Samme Gaard som Petersborg. Naturnavnet Stabel i Drenderup.

**Staverhus,** Hs. Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 40, 41 Stavedhus. — Nævnes 1763 (Jens A. Petersen, l. c.).

**Staverledgaard,** Gd. Dok 1762 Staveley; B 1789 Stabelley; Jb 1790 Stabeled; Jb 1792 Stabbeled; K 1793 Staffelhuus; U 1793, U 1794 Stabeled; VSK Stavedled; Nissen 1840 Staveled; Gst 1857—58, Trap[1] Staverled; Gst Stavrled Gd; I 1906 Stavrled [staurlej]; Jens A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 40 Staveeled; Postadr 1941 Staverled. — Naturnavnet Stabelled i Drenderup; den nu brugelige Form skyldes Dissimilation.

**Svanemose,** Hse. Postadr 1941 Svanemose. — Naturnavnet Svanemose i Fovslet.

**Svanemosegaard,** Gd [svanmœsˈgœˀə]. Schröder 1837 Svansmarkgaard; Dok 1854 Svanemoosgaard; Guide 1868 Svanemosegaard; Gst Svanemose Gd; Postadr 1941 Svanemose. — Naturnavnet Svanemose i Fovslet.

**Søndergaard,** Gd. I 1906, Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Søndergaard. — Afbyggergaard fra Drenderup.

**Sønderlund,** Gd. Ravn 1920, I 1922, Postadr 1941 Sønderlund. — Naturnavnet Sønderlund i Fovslet.

**Sønderskovgaard,** Gd [syŋəsgɔsˈgɑˀə]. Schröder 1837 Sönderskovgaard; Gst 1857—58 Sønderskovgd; Gst Sønderskov Gd; Postadr 1941 Sønderskov. — Naturnavnet Sønderskov i Ødis.

**Tagkær,** Gd [ta·qkjə, ta·xkjə, ta·xkjəˈgœˀə]. Nissen 1840 Tagkjærlund; Gst 1757—58 Tagkjær; Opt. 1916 [taq·kjɛgo'r]; Gst Tagkjær Gd; Postadr 1941 Tagkær. — Naturnavnet Tagkær i Ødis-Bramdrup.

**Tagkærhus,** Hs. Nissen 1840 Tagkjærhuus. — Naturnavnet Tagkær i Ødis-Bramdrup.

**Tinderbæk,** Gd. KronSk $^{20}/_{12}$ 1584 Thinderbeck. — Har muligt Forbindelse med Tønderager i Drenderup.

**Torp,** Hs. Nissen 1840 Torp. — Naturnavnet Torp i Ødis-Bramdrup.

**Trekroner,** Hs. Guide 1901, Gst Trekroner. — Trekroner bruges som Navn paa Huse med tre Skorstene; oprindl. Opkaldelse efter det københavnske Fort.

**Trodsborg,** Hs. K 1776 Trodsbourg, Trodsburg; Jb 1776, B 1796 Trodsburg; Beskr 1796 Trotzburg; Schröder 1837, Trap[1], Gst, Postadr 1941 Trodsborg. — Subst. Trods, jfr. Trodsenborg, Hse i Notmark S., 3259.

**Troldholm,** Gd [ˈtrœlˌhɔlˈm]. Jb 1776 die Landbohle Trollholm; K 1776 Troll Holm; Dok 1790 Trolholm; B 1796, Beskr 1796 Trollholm; Schröder 1837 Troldholm; Nissen 1840 Trolholm; Gst, Postadr 1941 Troldholm. — Naturnavnet Troldholm i Fovslet.

**Tyskerhuse,** Hse [æ ˈtysgəˈhuw·s]. Guide 1901, Ravn 1920, Gst Tyskehuse. — I sin Tid beboet af nogle Tyskere, som arbejdede paa Fovslet.

**Tønderager,** Gd. Mejer 1649 Trindagger; Beskr 1764 Tönderagger Haus; Nissen 1840 Tønderager. — Naturnavnet Tønderager i Drenderup. Jfr. Tinderbæk ovfr.

**Vadhuse,** Hse [æ ˈva·jˌhu·s]. Jb 1776 die Landbohle Waadhuß; K 1776 Waad-Huus; B 1796 Waadhuus, Waadehuus; Beskr 1797, Dok 1798 aus Wadhuus; Schröder 1837 Waadhuus; Nissen 1840 Vadhuus; Gst 1857—58 Vadshus; Guide 1868 Vadehuse; Gst Vadshuse. — Vad, se Indl.

**Vestergaard.** KancBrevb $^{30}/_{5}$ 1587, Nissen 1840 Vestergaard; Kok II 437 Vestergård.

**Vidtskue,** Gd [ˈvidˌsguwə]. Postadr 1941 Vidtskue. — Almindeligt Navn for højtliggende Gaarde med vid Udsigt.

**Ødisgaard,** Gd [*öiəsˈgɑ̀ˈə*]. Jb 1604—05 Odisgardt; Postadr 1941 Ødis.
**Ødis Krog,** Gde og Hse [*öiəs ˈkʀs·x, öiəsˈkʀs·q* el. *æ kʀs·q*]. Dok 1837 Oeddiskrog; Nissen 1840 Øddiskrog; I 1906, Gst, Postadr 1941 Ødiskrog.
**Østergaard,** Gd [*ǫsdəˌgɑˈə*]. Nissen 1840 Østergaard; I 1906, Ravn 1920, Gst Østergaard. — I Ødis-Bramdrup.
**Østergaard,** Gd [*ˈösdəˌgɑ̀ˈə*]. Nissen 1840 Østergaard; Gst 1857—58 Østergd; Gst, Postadr 1941 Østergaard. — I Ødis.

## B. NATURNAVNE.

### Ødis-Bramdrup.

**Aakær** [*ɔɧjə*]. B 1789 Aackier; Jb 1790 Aakier, Aackierwiese; U 1793 Aakier-Wiese; U 1794 Aakier; I 1922 Aakjær. — Eng.
**Anholt.** B 1789 Anholtskobbel, Anholtskier; Jb 1790 Anholt, Anholtholtz, Anholtskobbel, Anholtskier; U 1793, U 1794 Anholt, Anholts Koppel, Anholtskoppel, Anholtskier; K 1839, I 1922, Gst Anholt. — I U 1793 Skov og Agerland. Muligt glda. arnar-, den gl. Gen. af Fuglenavnet Ørn.
**Ballemade.** B 1789 Ballesmay; Jb 1790, U 1793, U 1794 Ballemay. — Balle, se Indl.
**Barnehøj.** B 1789, Jb 1790 Bannhye; U 1793 Baenhoy, Bannhoy; U 1794 Barnhöy.
**Bodilsgrue** [*ˈbs·ɔɫəsˈgʀuw·*]. U 1793 Boldesgrube; I 1922 Bodilsgrue [Buelsgrue]. — En lille Lavning. Kvindenavnet Bodil.
**Boghvedeløkke.** Jb 1790 Bogetlück.
**Bramdrup Skov.** L 1773—74 Bramdrup Skau.
**Bredeng.** K 1716—18 Bree Engen; L 1716—18 Bree Enge. || **Bredmade.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Breemay.
**Brunbjærg.** B 1789 Bruunbierg; Jb 1790, U 1793 Bruunbierre.
**Brødkær.** B 1789 Brödkier; Jb 1790 Bröedkier; U 1793 Bröedkier, Broedkier; U 1794 Broedkier.
**Bukmade.** B 1789, Jb 1790, U 1793 Bockmay; U 1794 Bokmay, Bockmay; I 1922 Bukmaj. — Dyrenavnet Buk.
**Bysager.** U 1793 Bysagger.
**Dameng.** Jb 1790, U 1793, U 1794 Dammwiese. || **Damhul.** B 1789, Jb 1790 Damm oder Kobbelhull; U 1793 Damm- oder Koppelhull; U 1794 Damm oder Koppelhull. || **Damsvie.** I 1922 Damsvidje [Damswij]. — Ager. Efterleddet er Plantenavnet Vidje, Vie „Pil".
**Dragsbjærg** [*ˈdʀɑəsˌbjɛ̀ˈə*]. B 1789 Dravsbiergagger; Jb 1790 Dravsbierre, Dravsbierreagger; U 1793 Dravsbierre Agger; U 1794 Dravsbierreagger; K 1839 Dragsberg; Ravn 1920 Dragsbjærg; I 1922 Drabsbjærg [Drawsbjerre]; Gst Dragsbjerg. — En stor Bakke, hvorfra der udgaar et „Drag" ned mod Karholm, der er omgivet af Grøfter og Enge og danner en Slags Ø. Om Subst. Drag „Landtange", se DS II p. 51.
**Dyndkær** [*dø·nɧjə*]. B 1789 Dyndkier, Stoer-, Lild Dyndkier; Jb 1790 Döendkier, Stoer-, Lille Döenkier; U 1793 Döendkier, Lille-, Stoer Döenkier; U 1794 Lille-, Store Doenkier; Ravn 1920 Dyndkær; I 1922 Dyndkjær.
**Enemærke.** B 1789, Jb 1790 Ennemerck, Ennemerckagger, Nörr Gammel Ennemerck; U 1793 Ennemerk agger, Nörre Gammel Ennemerk, Ennemerk, Ennemarck, Ennemerck; U 1794 Ennemarksagger, Norre Gammel Ennemerk. — Enemærke, se Indl.
**Espholm** [*ˈæsbˌhɔ̀ɫˈm*]. B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Espholm; Ravn 1920 Espeholm; I 1922, Gst Espholm. — Trænavnet Esp „Asp".
**Faarekobbel.** B 1789, Jb 1790 Faarkobbel; U 1794 Faarkoppel; I 1906 Faarekobbel.
**Faldsager.** Jb 1790 Fallsagger. || **Faldskær.** B 1789 Fällskier; Jb 1790, U 1793, U 1794 Fallskier. — Fald, se Indl.
**Farris** [*fɑ.iəs*]. B 1789 Farres; Jb 1790, U 1793, U 1794 Farris; K 1839 Farreskaabel; Gst Farris. — Navn paa et Areal, som er en Del af den gamle Farris Skov. || Farris Bro. I 1906, Gst Farris Bro. — Farris er oprindelig

Navn paa den store Skov, som skilte Nørrejylland fra Sønderjylland. Se Farris Skov, Frøs og Kalvslund H., 3050.

**Flødebøtte.** I 1922 Flödebötten [æ Flö-böt]. — Eng. Samme Navn i Højrup, Stepping S., 3037.

**Fløjstrup Kobbel.** Ravn 1920 Fløjstrup Kobbel. — Har Navn efter en Mand (Ravn 1920).

**Fuglesig.** B 1789 Fuglsiig; Jb 1790, U 1793, U 1794 Fuelsieg Wiese.

**Gaasflod.** Jb 1790 Gaasflood; U 1793 Gaasflod, Gaasfloed. || **Gaaskær** [*gɔ·skjə*]. Beskr 1764 Gaasekier; B 1789 Nörr-, Süder-, Wester Gaaskier; Jb 1790 Sönder-, Wester-, Nörrgaaskier; Jb 1792 Gaaskier; U 1793 Gaaskier Wiese, Goskier; U 1794 Gaas kier Wiese, K 1839 Geeskjer; Ravn 1920 Gaaskær; I 1922, Gst Gaaskjær. — Gaaskær ligger ved Kongeaaen, og Beliggenheden taler for, at det har Navn efter Vildgæs.

**Gammeltoft.** B 1789 Gammeltofft; Jb 1790 Gammeltofte; U 1793 Gammeltoffte; U 1794 Gammeltoft.

**Guldager.** B 1789, U 1793, U 1794 Guldagger. — Se Guldager, Løgumkloster Flække, 3118.

**Gundebæk** [*gœŋəbæk*]. Guide 1892, Ravn 1920, Gst Gundebæk. || **Gundeskær.** B 1789 Gunderkier; Jb 1790 Gondeskier, Gondeskier-Wiese; U 1793, U 1794 Gondeskier Wiese; I 1922 Gundekjær [Gonnekjæ]. — Mark. || **Gundevad Hoved.** Jb 1790 Gonnewayhoved; K 1839 Gonneveethoved; I 1922 Gundevedhoved. — Mandsn. glda. Gunni el. Kvinden. glda. Gunnur.

**Haskær.** B 1789 Hadskier; Jb 1790 Haskier, Haskier-Wiese; U 1793 Haskier, Haskier Wiese; U 1794 Has kier Wiese; K 1839 Haskjer; I 1922 Haskjær [Ha'skjær]. — Mark. Muligt Subst. Has „Gærde, Skel" (Molbech).

**Hedekobbel.** Jb 1790 Sönder Heede-Kobbel; I 1922 Heden [æ Hede]. — Mark.

**Hesselager.** B 1789 Heißel und Dravsbiergagger. — Jy. Hessel „Nøddebusk".

**Himmelager.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Himmelagger.

**Holekær.** B 1789, Jb 1790 Hohlkieragger; U 1793 Hohlkier, Hohlkieragger; U 1794 Hohlkieragger; I 1922 Hulkjær. — Subst. jy. Hole, se Indl.

**Humlegaard.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Hommelgaard.

**Hyldekær.** B 1789 Hyldkier; Jb 1790 Hyldekier, Hyldkier Wiese, Huldekier; U 1793 Hyldkier, Hyldekier; U 1794 Hyldekierwiese, Hyldkier Wiese; K 1839 Hylkjer. — Trænavnet Hyld.

**Højsager.** B 1789 Höysagger; Jb 1790 Hoysagger.

**Høkær.** B 1789 Hiöckier, Stoer-, Lild Hiöckier; Jb 1790 Hiükier, Store Hyökier, Lille Hyökier Wiese; U 1793 Hiükier, Stoer-, Lille Hyokier, Hiukier, Stoer-, Lille Hyekier; U 1794 Store Hyekier, Lille Hyekier Wiese, Hiükier.

**Kalvehave.** B 1789, Jb 1790, U 1793 Kallhave; U 1794 Kallhauge.

**Karholm.** Mejer 1649 Køerholm; B 1789, Jb 1790 Kaarholm; U 1793 Kaarholm-Holz, Kaarholm Hölzung, Karholm, Kaarholm Acker und Wieseland, Karholm Holz; U 1794 Kaarholm; K 1839, M 1864 Karholm; Kok II 244 Kårholm; I 1906 Koholm; Ravn 1920 Koholm; I 1922 Karholm [Kaârholm]. — Køerholm paa Mejers Kort er fejlagtig placeret i Frørup S. paa den forkerte Side af Fovsaa, men hører uden Tvivl til her. || Karholm Mose. Gst 1887, Ravn 1920 Koholm Mose; Gst Karholm Mose. || Karholmsforte. B 1789 Kaarholms Fohrte; Jb 1790 Kaarholms-Fohrte; U 1793, U 1794 Kaarholms Forte. — Muligt Subst. Karre „tohjulet arbejdsvogn" (ODS), i Jylland brugt som Høvogn (Feilb.).

**Kedelshave.** I 1922 Kedelshave. — Ager.

**Keldager.** B 1789, Jb 1790 Keeldagger; U 1793, U 1794 Keelagger. — Subst. glda. kælda „Kilde, Brønd".

**Kirkemark.** U 1793 Kirchemarg.

**Kobbel.** I 1922 Koblerne [æ kaawl]. — Ager. || **Kobbelhale.** B 1789 Kobbelhale; Jb 1790, U 1793, U 1794 Kobbelhaal; (her?) I 1922 Halen [æ Haa'el]. || **Kobbelhul.** B 1789, Jb 1790 Kobbelhull; U 1793, U 1794 Koppelhull. — Kobbel, se Indl.

**Landbøl.** Jb 1639—40 Landtböell; K 1839 Landbøl. — Jfr. Landbøl i Tornumgaard, Lintrup S.,

**Langager.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Langagger. || **Langhave.** I 1922 Langhave.

**Lillemade.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Kleine May. || **Lilletoft.** B 1789 Kleine Tofft.

**Lindholt.** B 1789 Lindholt, Lindholts-Ader; Jb 1790 Lindholt, Lindholts-Wiese; U 1793, U 1794, I 1922 Lindholt. — Mark og Eng. || **Lindholtskrog.** B 1789, Jb 1790 Lindholtskroeg; U 1793, U 1794 Lindholt Krog Heide; I 1922 Lindholtkrog. — Mark.

**Loftskov Krog** [*lysgɔs ˈkʁɔˈq*]. B 1789 Lautsckovkroeg; Jb 1790 Lautskovkroeg Heide; U 1793 Lautschaukrog, Lautschaukrog Heide; U 1794 Lautschaukrog; Ravn 1920 Luskekrog; I 1922 Lundskjærkrog. || **Loftskov Kær.** B 1789 Lautsckovkier; Jb 1790 Lautskovkier, Lautskaukier; U 1793, U 1794 Lautschaukier. — Loftskov findes flere Steder. Subst. Loft, antagelig fordi man her har skovet Lægter til lerklinede Lofter.

**Lundebanke** [*æ ˈluw·nˌbaŋg*]. Ravn 1920 Lund. || **Lundsager.** B 1789 Lundsagger, Lunds und Möllagger; Jb 1790 Lundsacker, Lundsagger; U 1793 Lunds Acker, Lands Acker, Lundsagger; U 1794 Lundsagger; Ravn 1920 Lundshauge.

**Lysholt.** B 1789 Lysholt; Jb 1790 Lyesholt, Lüesholt; U 1793 Lyesholz, Lyesholzgrund; U 1794 Lyes Holzgrund; I 1922 Lysholt. — Om Lys se u. Lysemose i Tønder Lds., 3101.

**Lærkepold.** B 1789 Lerckepold; Jb 1790, U 1793, U 1794 Lerkepold.

**Madekær.** K 1839 Makjer. — Made, se Indl.

**Malkestedbjærg.** B 1789 Molckstedbierg; Jb 1790 Molckstedberg; U 1793 Molckstedt Berg, Molckstedtbierg; U 1794 Molkstedtborg. — Malkested „Sted, hvor Køerne samles til Malkning".

**Melbæk.** B 1789 Meldbeck; Jb 1790 Moldbeck; U 1793 Moldbeck Heide, Mobeck Heide; U 1794 Moldbeck; I 1922 Mellem Bækken [æ Melbæk]. — Ager. || **Melkær.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Imellemkier; I 1922 Mellemkjær [Æ Melkjær]. — Marker. Adj. jy. mel- „mellem-".

**Moseager.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Moosagger.

**Møgelmose.** B 1789 Meulmoeß; Jb 1790 Mäulmoos; U 1793 Mäulmoos, Maulmoos; U 1794 Mäulmoos. || Møgelmose Kær. B 1789 Meulmoeßkier; Jb 1790 Mäulmooskier; U 1793 Mäulmoos kier; U 1794 Mäulmooskier; I 1922 Mulmoskjær [Molmos-kjær]. — Ager ved Karholm Mose. Adj. møgel „stor".

**Møllеager.** B 1789, Jb 1790 Möllagger; U 1793, U 1794 Mollagger.

**Møllertoft.** B 1789 Möllertofft; Jb 1790, U 1793, U 1794 Möllertoft.

**Naverskaft.** B 1789 Naurschafft; Jb 1790 Mauerschafft; U 1793, U 1794 Mauerschaft; I 1922 Naverskaft [æ Nawerskawt]. — Mark. Har Navn efter Formen. Se Naverskaft i Vodder S., 3088.

**Nørreager.** I 1922 [æ Nör-ager]. || **Nørrehede.** U 1793 Norder Heidetheilung; U 1794 Norderheideteilung; K 1839 Nørheede. || **Nørrekær.** B 1789, Jb 1790 Nörrkier; U 1793 Nörkier, Nörrkier; U 1794 Nörkier; I 1922 Nörkjær. — Mark. || **Nørremark.** I 1922 Nörremark. || **Nørretoft.** B 1789 Nörr Tofft; Jb 1790 Nörre Toft; U 1793 Nörre Tofft, Nörtofft; U 1794 Nörre Toft.

**Radsbæk.** I 1922 Rasbæk [Resbæk]. — Ager. || **Radskær.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Radskier; I 1922 Raskjær [Reskjær]. — Del af Karholm Mose.

**Rambøge.** B 1789 Rambyger; Jb 1790, U 1793, U 1794 Rambyge; I 1906 Rambøge. — Jfr. Rambøge i Pøl, Nordborg Lds., 3266. || **Ramdam.** Jb 1790, U 1793 Ramdamm Wiese; U 1794 Rammdammwiese; I 1922 Ramdam (Tryk paa sidste Stavelse). — Ager med en Bæk igennem. Antagelig af et Subst. identisk med sv. Dial. ramm „fugtig Eng, Sump", se Ramme i Bylderup S., 3134.

**Ravnebjærg.** I 1922 Ravnbjerg [Ravnbjerre]. — Mark.

**Rojager.** B 1789, U 1793 Royagger. — Roj, se Indl.

**Rommose** [*ʁɑmˈɔs*]. B 1789 Rommoeß, Kornrommoeß; Jb 1790 Rommoos, Kornrommoes, Rommoos-Wiese; U 1793 Rommoos, Korerommooße;

U 1794 Rommoos; K 1839 Remmes; Ravn 1920 Romers; I 1922 Rommes, Skiden Rommes. — Nu Agerjord. Korn- sigter vel til, at det er opdyrket Mose. || Rommose Mose [*ræməs ˈmu·əs*]. Ravn 1920 Romers Mose; I 1922 Rummesmose [Rommesmues]. — Muligt Dyrenavnet Raa eller Adj. raa om udyrket Jord.

**?Rødslet.** B 1789 Roodslet; Jb 1790 Röödslet; U 1793, U 1794 Roodschlet.

**Røreng.** K 1716—18, L 1716—18 Röer Engen.

**Sandkær** [*sanˀˌkjæˑi*]. B 1789 Sandkier; Jb 1790 Sandkier, Sannkier; U 1793, U 1794 Sandkier; I 1906, I 1922 Sandkjær. — Marker.

**Sivkobbel.** I 1922 Sivkobbel [Æ Siwerkovvel]. || **Sivsig Ager.** B 1789 Sivesiigagger; Jb 1790 Sievesiigagger; U 1793 Sievesigagger.

**Skjoldager.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Skioldagger. — Subst. Skjold i Bet. „Forhøjning" foreligger i flere Stednavne (Steenstrup, De danske Stedn.[2] p. 69).

**Skovhave.** B 1789 Øster Skovhave; Jb 1790 Österskovhave. || **Skovkobbel.** B 1789 Skovkobbel, Anholts Holtzkoppel; Jb 1790 Skovkobbel, Holtzkobbel; U 1793 Skov Koppel, Skau Koppel; U 1794 Skovkoppel.

**Smedekobbel.** I 1922 Smedekobbel. || **Smedskær** [*smæskjə*]. B 1789, Jb 1790 Schmedskier; U 1793, U 1794 Smedskier, Schmedskier; I 1922 Smedskjær. — Lav Mark.

**Spremmeskær.** B 1789, Jb 1790, U 1793 Spremmeskier. — Antagelig et *Sprænmosekær af Plantenavnet jy. Sprægen „Rhamnus frangula".

**Stangborg.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Stangborrig; I 1906 Stangborg; I 1922 Stangborg [Stangborre]. — Skov og Eng. Subst. Stang.

**Stavrholm.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Staverholm; I 1922 Staverholm [Stawerholm]. — Eng. Subst. Staver „Stang".

**Stenskær.** B 1789 Steenskier; Jb 1790 Steenskier-Wiese; U 1793 Steenskier-Wieße; U 1794 Steenskierwiese. — Grænser op til Stenkær i Højrup, Stepping S., 3037.

**Stuveng.** B 1789 Stuffeng, Stuff Eng; Jb 1790, U 1793, U 1794 Stufeng; (her?) I 1922 Stubbing [Stôbeng].

**Sænde.** B 1789 Send; Jb 1790 Sand; U 1793 Sendackerland, Sandaggerland; U 1794 Sandackerland; I 1922 Seden [Séen] (kort e). — Ager. Støder op til Sænde i Højrup, Stepping S., 3037, s. d.

**Søndergyde.** Ravn 1920 Søndergyde. — Vejen sydpaa fra Bramdrup By. || **Sønderhede** [*ˈsyŋəˈhi·*]. B 1789 Sönder Heede; Jb 1790 Sönderheede; U 1793 Sönder Heede, Sönder Heede Acker; K 1839 Sönderheede; I 1922 Sønderhede. || **Søndermark** [*ˈsyŋəˌmaig*]. I 1922 Søndermarkerne. || **Sønderskov.** B 1789 Sönderssckov; Jb 1790 Sönderskov-Wiese; U 1793, U 1794 Sönderskov Wiese. || **Søndertoft.** B 1789 Sönder Tofft; Jb 1790 Sönder-Tofte; U 1793 Sönder Toffte; U 1794 Sündertoft; K 1839 Søndertofte.

**Tagkær.** B 1789 Taagkier; Jb 1790 Tagkier Wiese; U 1793 Tagkier; U 1794 Tagkier Wiese. — Subst. Tag „Rør til Tækkebrug".

**Tamild Krog.** B 1789 Tamildkroeg, Tameldkroeg; Jb 1790 Tamildkroeg; U 1793 Tavildkrog, Tamildkrog; U 1794 Tamildkrog. — Forleddet er vel et Stednavn *Tamholt af et Mandsn. glda. *Tam(m)i, se Beb. Tamdrup i Øsby S., 3017.

**Tangskær.** B 1789, Jb 1790 Tangskier; U 1793 Tangskier, Tangs Kier; U 1794 Tangskier.

**Tindkær** [*teˑnˌkjə*]. B 1789 Teenckier; Jb 1790, U 1793 Teenkier; U 1794 Teenkier, Teenkierholz; K 1839 Tinkjer; Guide 1892 Tingkjær Skov; Ravn 1920 Tingkær, Tingkær Skov; I 1922 Tinkjær [Teen kjæ]; Gst Tingkjær Skov. — Skov og Eng ved Fovsaa. Muligt Subst. Tiende, en Afgift eller Tinde, udtalt [*teˑnˌ*] „spids på greb, rive, harve, gaffel, pen, ålegejr" (Feilb. u. Tind).

**Torp.** B 1789, Jb 1790, U 1793, U 1794 Torp. — Agerjord. Torp, se Indl.

**Tradselle.** B 1789 Trads Ell; Jb 1790 Trads-Ell; U 1793, U 1794 Trads Ell. — Af et Subst., der svarer til sv. trasa „Pjalt", jfr. Trasborg i Ribe Domkirkes Lds., 2701, hvor andre Forklaringsmuligheder anføres, og Kollektivet Elle „Samling af Elletræer".

**Tvedmade.** B 1789 Tveddermay; Jb 1790, U 1793, U 1794 Tvedemay. — Tved, se Indl.

**Tyreskær** [*'tyjəs|kjæ'ɹ*]. B 1789 Tyreskier; Jb 1790 Tyreskier, Türeskier; U 1793 Tyreskier, Tyves Kier; U 1794 Tyres kier; K 1839 Tyrreskjer; I 1922 Tyriskjær. — Ager. Mandsn. glda. Thyrir, jfr. Tyreskær i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191.

**Vase.** I 1922 [æ Waa-es]. — Overgang over Engene ved Ødis-Bramdrup By. Vase, se Indl.

**Vesterkobbel.** Jb 1790, U 1793 Westerkobbel; U 1794 Westerkoppel.

**Viesig.** B 1789 Sönder Wiesiigagger; Jb 1790 Sönder-Wiesigagger; U 1793 Sönder Weisig, Sönder Weisiigagger; U 1794 Sönder Wiesig Agger. — Plantenavnet Vidje „Pil".

**Villeshøj** [*veljəsə*]. B 1789, Jb 1790 Wildeshye; U 1793 Wildes Hye; U 1794 Wildeshoy; K 1839 Wildsøe; I 1922 Villese. — Mark. || Villeshøj Led. I 1922 Villesöled [Villesö-lej]. — Mandsnavnet glda. Vilder.

**Østerbygaardsaa.** Ravn 1920 Østerbygaards Aa. — Begyndelsen af Kongeaaen. Østerbygaard i Vamdrup S. || **Østerkobbel.** Jb 1790 Osterkobbel; U 1793 Oster Koppel, Overkoppel; U 1794 Osterkoppel. || **Østermark.** K 1839 Østermarken; I 1922 Østermark. || **Østerskov** [*'östə|sgɔs*]. B 1789 Østersckovskobbel; Jb 1790 Österskovskobbel, Österskov-Kobbel; U 1793 Osterskovs Koppel, Osterschaues Koppel, Oster Skaukoppel; Ravn 1920, I 1922 Østerskov.

## Drenderup.

**Aalekiste.** Jb 1792 Ahlkist; K 1792 Ahl-Kist; K 1793 Ahl Kist; B 1793, Beskr 1793 Ahlkist. — Midt paa Drenderup Mark, langt fra Vandløb.

**Bygtoft.** Jb 1792, K 1792, Beskr 1793 Bügtofft; K 1793 Bügtoft; B 1793 Bygtoft. — Ved Drenderup.

**Dammark.** Beskr 1764 Damm-Mark; Jb 1792, K 1792, K 1793 Damm-Marck; B 1793 Dammark; Beskr 1793 Dammarck; I 1922 Dam-Mark.

**Drenderup Bæk.** Ravn 1920, Gst Drenderup Bæk. || **Drenderup Mose.** Kirkeinv. 1776 Drenderup Mohr; Jb 1792 Drenderupmoos; K 1792 Drenderupmoos; K 1793 Drenderup-Moos; Beskr 1793 Drenderupmoos; Ravn 1920 Drenderup Mose; Gst Drendrup Mose. || **Drenderup Møllekobler.** K 1792 Drenderupmühle-Koppeln; Beskr 1793 Drenderupmühlen-Koppel, die Drenderupmühlen-Koppeln. || **Drenderup Mølletoft.** Jb 1792 Drenderupmühltoft; K 1792 Drenderup-Mühl Tofft; K 1793 Drenderupmühltoft; Beskr 1793 Drenderupmühltofft. || **Drenderup Skov** [*dræŋərɔp 'sgɔs'*]. Jb 1792 Drenderup-Schau; U 1794 Drenderupper Haagholtzung; **Trap**[1] Drenderupskov; Ravn 1920 Drenderup Skov; Gst Drenderup Skov. || **Drenderup Toft.** B 1793 Drenderuptoft.

**Gaaskær.** Beskr 1764 Gaasekier; B 1789, Jb 1792 Gaaskier; K 1792, K 1793 Gaas-Kier; B 1793, Beskr 1793 Gaaskier. — Støder op til Gaaskær i Ødis-Bramdrup.

**Galgebanke.** Jb 1792, K 1792, K 1793 Galle-Banck; B 1793 Galle Bank, Gallebank; Beskr 1793 Gallebank; I 1906, Ravn 1920, I 1922 Galgebakken. — Bakke ved Drenderup.

**Gammel-Havgaard.** Jb 1792, K 1792, K 1793 Gammel-Haugaard; B 1793, Beskr 1793 Gammelhaugaard. — Subst. jy. Havgaard „et indhegnet stykke jord nær ved gården" (Feilb.).

**Iglesig.** K 1792, K 1793 Ihlsieg; B 1793 Eielsig. — Dyrenavnet Igle.

**Lillemade.** B 1789 Kleine May.

**Marensdam.** Jb 1792, K 1792, K 1793, Beskr 1793 Marnsdamm; B 1793 Marensdamm. — Vandhul.

**Moseryndel.** Jb 1792, K 1792 Moos-Rönnel; B 1793 Moosrönnel; K 1793 Moos Rönnel; Beskr 1793 Moos-Rönnel. — Ved Drenderup Mose.

**Møllemade.** Jb 1792, K 1792, K 1793, Beskr 1793 Müllmay; B 1793 Möllmay. — Ved Drenderup Mølle.

**Nørretoft.** Jb 1792, K 1792 Norrtofft; K 1793 Norrtoft; B 1793 Nortoft; Beskr 1793 Nortofft.

**Skede.** K 1792 Norr-, Sünner-Scheid; K 1793 Nörr-, Sünner-Scheid; B 1793 Synder Scheid, Norscheid; Beskr 1793 Norr- und dem nördlichen Theile von Sünnerscheid. — Ænyda. skede „Grænse", men det ligger ikke tæt ved Sognegrænsen.

**Skovland.** Jb 1792, K 1792, K 1793, B 1793, Beskr 1793 Schauland.

**Sletten.** SkovK 1937 Sletten. — I Drenderup Skov.

**Slotsplads.** Jb 1792, K 1792, K 1793 Schlosplatz. — Drenderup Gaardsplads.

**Stabel.** Beskr 1764 Staver-Feld; Jb 1792 Sünner Staffel, Nörr-Staffel; K 1792 Sünner-Staffel, Norr Staffel; K 1793 Sünner-Staffel, Nörr Staffel; B 1793 Synder-, Norstaffel; Beskr 1793 Aus Norr- und einem Theile von Sünnerstaffel. || **Stabelled.** K 1792 Staffeley-Koppel; K 1793 Staffeley; Beskr 1793 Staffelley-Koppel, Staffelleyer Koppel und Wiese. || Stabelled Toft. Jb 1792 Staffeleytoft; K 1792 Staffelley-Tofft; K 1793 Staffelley-Toft; B 1793 Staffellaistoft; Beskr 1793 Staffelleytofft. — Alle tre Steder ligger ved Staverledgaard ved den gamle Grænse mellem Hertugdømmet og Kongeriget. Subst. Stabel „Pæl, Stolpe" er her anvendt om de Grænsestolper, som ogsaa benævnes „Fløjer", se Fløjbjærg i Ødis ndfr. Jfr. Stabel i Blans, Ullerup S., 3243. Stabel er i Beskr 1764 samt i de hertil hørende Bebyggelsesnavne St.- og L.-Stavergaard samt Staverledgaard (ved Dissimilation) omdannet til Staver.

**Sønderkær.** Jb 1792 Sünner-Kier; K 1792, K 1793, Beskr 1793 Sünnerkier; B 1793 Synderkier. || **Søndermark.** Jb 1792, K 1793 Sünner-Marck; B 1793 Syndermark; Beskr 1793 Sündermarck.

**Tønderager.** Jb 1792 Tönder-Ager, Tönder-Agermarck; K 1792 Tönder-Ager-Marck; K 1793 Tönder-Ager; B 1793 Tönderager, Tönderager Eng; Beskr 1793 Tonder-Ager, Tonder-Agermarck; I 1922 Tyndeager. — Maaske Plur. af Subst. Tønde „Tøndemaal", om Afgrødens eller Udsædens Størrelse.

**Ulgrav Mark.** Beskr 1764 Ulvgraae-Feld; Jb 1792, K 1792, K 1793 Ullgrau-Marck; B 1793 Uhlgrauager, Uhlgraumark; Beskr 1793 Uugraumark. — Subst. Ulvegrav „Grav til at fange Ulve i".

**Vestermade.** Jb 1792 Westermay; K 1792, K 1793, Beskr 1793 Wester-May; B 1793 Westermay. || **Vesterryndel.** Jb 1792, K 1792, Beskr 1793 Wester-Rönnel; K 1793 Wester Rönnel; B 1793 Wester Röndel, Westerrönnel. — Navn paa Drenderup Bæk.

**Østerløkke Mark.** Jb 1792, K 1792, K 1793 Øster-Lück-Marck; B 1793 Østerlykmark; Beskr 1793 Osterlückmarck. || **Østermade.** Jb 1792 Øster-May; K 1792, K 1793 Øster-May; B 1793 Østermay; Beskr 1793 Ostermay.

## Fovslet.

**Andebjærg.** Guide 1868 Andebjerg. || **Andemose** [ˈan·ˌmu·əs]. I 1922 Andemosen. — Udtalen næppe rigtig; der skulde ventes palatalt n.

**Brandkrog.** I 1906 Brandkroge; SkovK 1937 Brandkrog.

**Bredmade.** I 1922 Bredemade [Bremai].

**Bremerholm** [*bræmɔˈhol'm*]. Jb 1776 Bremerholm; K 1776 Bremer-Holm; K c. 1776 Bremmerholm, Brehmerholm; L 1783, B 1796, Beskr 1797, I 1906, Ravn 1920 Bremerholm; I 1922 [Brummerholm]. — Se Bremerholm i Spandet S., 3083.

**Brødekule.** I 1922 Brødekule. — Har Navn af Hørbrydning (I 1922).

**Dam.** Jb 1776 der Damm; K 1776, L 1783, B 1796, Beskr 1797 Damm. || **Dammade.** K 1776 Damm May; L 1783, B 1796, Beskr 1797 Dammay. — Dam, se Indl.

**Dødekobbel.** Beskr 1764 Die so genannte Toden-Koppel, welche auch die Kuh-Koppel heiset; Jb 1776 die Todten Koppel; K 1776 Todten Koppel, Todden Koppel; L 1783 die Todten Koppel; B 1796 Todtenkoppel; Beskr 1797 Der Todten-Koppel; I 1922 Dødekobbel. — Ved Gaarden Fovslet. Subst. Død, som her maa have samme Bet. som Dødmand i Stednavnet Dødmandsgrav i Majbølgaard, Hørup S., 3254, og i Svenstrup, Svenstrup S., 3262, s. d.

**Folekobbel.** Beskr 1764 die Fohlkoppel; Dok c. 1790 (Ravn 1920) Fuglekobbel. || Folekobbel Bjærg. Jb 1776 Fohlkoppelberg; K 1776 Fohl-Koppelberg; L 1783 Fohlkoppelberg; B 1796 Fohlkoppelbierig, die norderste Fohlbergkoppel; Beskr 1797 Fohlkoppelberg. || **Foleskov.** Beskr 1764 Fohl-Hölzung. — Dyrenavnet Fole.

**Fovslet Skov.** Trap[1] Fovsletskov; Ravn 1920, Gst Fovslet Skov.

**Gammeldam.** Jb 1776 Gammeldamm; K 1776 Gammel Damm; L 1783, B 1796, Beskr 1797 Gammeldamm. — Gravet Vanding.

**Grankule** [æ ˈgʁanˈkuw·l]. — Mergelgrav ved Fovsletgaard. Der har vokset Graner deromkring (Opt. 1940).

**Grønneforte** [æ ˈgʁø·nˈfu·id]. I 1906 Grønnevej; Ravn 1920 Grønfort; I 1922 Grønforte. — Vej.

**Hjarup Mose.** SkovK 1937 Hjarup Mose. — Del af Svanemose. Nabosognet Hjarup, Anst H.

**Holkær.** I 1906 Store-, Lille Holkjær [hulkje]; SkovK 1937 Store-, Lille Holkær. — Subst. jy. Hole, se Indl.

**Hoppesmose.** SkovK 1937 Hoppes Mose. || **Hoppesvej** [hɔbəsˈvæj]. B 1796 Hoppes Weg. — Ved Hoppesgaard.

**Hoveng.** K 1776 Hou Eng; L 1783 Houeng. || **Hovvej.** I 1906 Hovvej; I 1922 Hovvejen. — Samme Vej som Hovvej i Vonsild S., 2395.

**Jesseshok.** Jb 1776, K 1776, L 1783 Jesses Hock; B 1796 Jesses Hok; Beskr 1797 Jesses Hoodt.

**Jomfrusmil.** Ravn 1920 Jomfrusmil; I 1922 Jomfrusmilet. — Gangsti.

**Jordbærkule.** I 1922 Jordbærkule. || **Jordbærpold** [ˈjɔɹ·bəˌpœlˀ]. K 1776 Joorber Poll; L 1783, B 1796 Jorberpoll; I 1906 Jordbærpolle; I 1922 Jordbærpuld. — Ret betydelig Bakkeknude, saa Mellemleddet er sikkert Bjærg. Et Jordbjærg findes i Himmark, Svenstrup S., 3262.

**Katkær** [ˈkadˌɛiˈq]. K 1776 Katt-Kier; L 1783, B 1788 Kattkier; B 1796 Katkier; Beskr 1797 Kattkier, Kattkierre.

**Kirkelund.** Jb 1776 Kirchenlund; K 1776 Kirche Lund, Kirckelund; L 1783, B 1796, Beskr 1797 Kirchenlund.

**Kokobbel.** Beskr 1764 die Kuh-Koppel. — S. Lok. som Dødekobbel.

**Kransbjærg** [ˈkʁanˌsˌbjɛɹˈə, kʁanˌsˈbjɛɹˈə]. Jb 1776 Kransberg; K 1776 Krans Bjerg; K c. 1776 Kransberg; L 1783 Kransberg; B 1796 Kransbierig, Kransberg; Beskr 1797 Kransberg; Guide 1868 Krandsbjerg; I 1906 Kransbjerg; Ravn 1920 Kransbjærg; I 1922 Kransbjerg. || Kransbjærg Kule. I 1922 Kransbjerg Kule. || Kransbjærg Mose. K 1776 Kransbierg Moos; K c. 1776 Kransberg Moor; I 1922 Kransbjerg Mose. — Subst. Krans. Muligt har man her hentet Materiale til Kransebinding.

**Krogskov.** Jb 1776 die Koppel Krogskau; K 1776 Krog-Sckou, Kroogschau; L 1783, B 1796 die Koppel Krogskov; Beskr 1797 Krogskow. — Krog, se Indl.

**Landskov.** Beskr 1764 Land- und Fohl-Hölzung.

**Langbjærg.** K 1776 Langbierg; Guide 1868 Langbjerg. || Langbjærg Mose. L 1783 Langbierre Moos; B 1796 Langbieremoos; Beskr 1797 Langbierre Moos.

**Lærkenborg** [ˈlæigənˌbœɹˈə]. — Jord som tidligere har hørt til Lærkenborg (Opt. 1940).

**Majorsmark.** Jb 1776 Majorsmarck; K 1776 Majors Mark; L 1783 Majors Marck; B 1796, Beskr 1797 Majorsmark. — Fovslet har en Tid i 17. og 18. Aarh. været Ryttergods (Trap[4]) og deraf kommer vel et Navn som dette. Jfr. Ryttermark ndfr.

**Moskovitterbæk.** I 1922 Moskovitterbæk. — Ved Moskovitterhus.

**Møllemade.** Jb 1776, K 1776, L 1783, B 1796, Beskr 1797 Möllmay.

**Natkobbel** [ˈnadˌkɔvˈəl]. Ravn 1920 Natkobbel. — Kobbel, hvor Kreaturerne samles om Natten.

**Nørrebjærg** [ˈnɔɹəˌbjɛɹˈə]. K 1776 Nörre Bierg; Guide 1868 Nørrebjerg; Ravn 1920 Nørbjærg; Gst Nørbjerg. || **Nørreskov.** Beskr 1764 grosse Norder Hölzung; Jb 1776 das Norder Holz; K 1776 Norder Holz; Dok 1780 Fobeslet Nørskau; L 1783 Norder Holz; B 1796, Beskr 1797 Norderholz; Schröder 1837 Nörreskov.

**Ondbro.** I 1922 Ondbro [Uhnbro]. — Ved Vadhuse. Jfr. Ondaften i Ødis.

**Overførstereng.** I 1906 Overføster Engen; SkovK 1937 Overførstereng.

**Postdam.** I 1906 Postdam [pɔsdam]; I 1922, SkovK 1937 Postdam. — Plantenavnet sønderjy. Post „Pors".

**Roder.** K 1776 Smaa-, Store-, Öster Roder.

**Rugkobbel.** Beskr 1764 Die Roggen-Koppel; Jb 1776 die Roggen Koppel; K 1776 Roggen Koppel; L 1783 die Roggenkoppel; B 1796 Rogkenkoppel; Beskr 1797 Roggen-Koppel; I 1922 [Rovkovvl]. — Mark som ligger umiddelbart N. for Gaarden Fovslet.

**Ryttermark.** Beskr 1764 Reuter-Feld. — Fovslet har en Tid været Ryttergods, jfr. Majorsmark ovfr.

**Rævetoft.** I 1906 Rævetofte; SkovK 1937 Rævetofte.

**Rørmade** [*ʀø·məj*]. Jb 1776 Rohrmay; K 1776 Rör May; K c. 1776 Röhrmay; L 1783 Röhrmay; B 1796 Röermay; Beskr 1797 Røhrmay; Kok II 332, I 1922 Rørmade. — Ved en Bæk. || Rørmadevej [*ˈʀöməjˌvæj̯*]. I 1906, Ravn 1920 Rømervej; I 1922 Rørmadevej [Rørmervej]. — Vejen langs Rørmade.

**Skolekobbel** [*æ ˈsgu·əl̥ˌkɔv'əl̥*].

**Skøn Annestoft.** Jb 1776 Schönannestoft; K 1776 Schönn Annes Toft; K c. 1776 Skönn Annes Toft; L 1783, B 1796 Schön Annes Toft; Beskr 1797 Schön Annes-Toft; I 1922 Skøn Annas Toft.

**Smededam.** Jb 1776 Schmäddamm; K 1776 Schmeddamm, Schmede Damm; L 1783, B 1796 Schmäddamm; Beskr 1797 Schmädedamm. — Tæt Syd for Fovsletgaard.

**Smuthøj** [*ˈsmɑɔtˌhöj̯'*]. I 1906, Ravn 1920, Gst Smuthøj. — I Fovslet Skov. Subst. jy. Smutte „smøge, smal gennemgang" (Feilb.). En Skovvej gaar lige forbi Højen.

**Sprængkær.** I 1922 Sprængkjær. — Maaske Plantenavnet jy. Sprægen „Bregne".

**Stokbrokær** [*sdɔbʀiˈk̥jæˈɹ̥, ˈsdɔbʀiˌk̥jæˈɹ̥*]. Beskr 1764 Wiese Stobberskier; Jb 1776 Stopperskier; K 1776 Stockbro Kier; K c. 1776 Stobbers Kier; L 1783 Stockbrokier; Dok 1784 Wiese Stobbroekier; Dok 1785 Stockbroekier Wiese; B 1788 Stopperkier, Stoppreckier; Jb 1793 Stoprekier; Tax 1794, U 1794 Stopperkier; U 1797 Stoprekiær, Stoprekier; I 1906 Stabrokjær; Ravn 1920 Stoprekær; I 1922 Stoprekjær. — Subst. Stokbro „Plankebro". I Fovslet Skov paa Grænsen til Ødis, hvor en mindre Del af Kæret ligger.

**Stormark.** Beskr 1764 Das grosse oder Reuter-Feld.

**Svanemose.** Beskr 1764 Schwaans Mohr; Jb 1776 Schwaanmoos; K 1776 Schwanmoos; L 1783 Schwanmoos, Swanmoos; VSK Svane Moese; Schröder 1837 Svansmose; Gst 1857—58, Trap[1], Ravn 1920, Gst Svanemose. — Grænser op til Svanemose i Vonsbæk S., 2395. || Svanemose Ager. L 1783 Schwanmosager, Swanmosager, Schwaanmoosager; B 1796 Schwannmoosager; Beskr 1797 Schwaanmoosager. || Svanemose Krog [*svanmɑɔs ˈkʀɐˈq*]. K 1776 Schwanmoos Kroog; L 1783 Schwaanmooskrog; B 1796 Schwannmooskrog; Ravn 1920 Svanmosekrog; I 1922 Svanemosekrog. || Svanemose Kær. Beskr 1764 Wiese Schwanmoeskier. || **Svansmark** [*ˈsvæn'sˌmɑɹ̥g*]. Dok 1762 des so genanten Svans-Feldes; Beskr 1764 Schwaans Felde, Das grosse Schwaans Feld; Dok u. A. Schwansmarck; Jb 1776 Schwaansmarck; K 1776 Schwans-Mark; L 1783 Swans Marck; B 1796 Schwannsmark; Beskr 1797 Schwansmark; I 1922 Svansmark. — Ved Svanemosegaard.

**Sønderdam.** Beskr 1764 die Wiese Süderdamm; Jb 1776 Süderdamm; K 1776, L 1783 Sünder Damm, Süderdamm; B 1796 Süderdam, Süderdamm; Beskr 1797 Süderdamm. || **Sønderlund** [*ˈsøŋəˈluw'ŋ*]. Jb 1776 Süderlund; K 1776 Sünder Lund, Süder Lund; L 1783 Sünderlund, Sünder Lund; Dok 1784 Süder Lund; B 1796 Süderlund, Süderlund Wiese; Dok 1835 Synderlund; I 1922, Gst Sønderlund. || **Søndermark.** Dok 1786 Sønder Mark, Fobslet synder Marck. || **Sønderskov.** Beskr 1764 Die so genannte Süder-Hölzung; Dok u. A. Sönderschau; Jb 1776 das Süderholtz; K 1776 Süder-

Holz; K c. 1776 Sünder Sckou; L 1783 Sünder Holz, Süderholz; B 1788 Sündersckov; B 1796 Süderholz oder Synderskov; Beskr 1797 Süderholz.

**Sørensløkke.** I 1922 Sørens Lyk (Løkke).

**Terstensmark.** I 1922 Thestens Mark. — Mandsnavnet sønderjy. Tersten.

**Timmerhøj** [ˈtɛmə˛höj̈']. K 1776 Timmer Höy; Beskr 1797 Timmerhoy; Dok 1835 Tømmerhøj; I 1922 Tømmerhøj [Timmerhoj]. || Timmerhøj Krog. K 1776 Timmerhöy Kroog; L 1783 Timmerhöy Krog; B 1796 Timmerhöykrog; Beskr 1797 Timmerhoykrog; I 1922 Timmerhøjkrog. || Timmerhøj Made. K 1776 Timmerhöy May; Beskr 1797 Timmerhoy-May; Kok II 402 Timmerhøjmade. — Subst. sønderjy. Timmer „Tømmer".

**Tordenkobbel.** Dok c. 1790 (Ravn 1920) Tordenkobbel. — Om et Sted, hvor Lynet har slaaet ned.

**Trimmelbjærg** [ˈtʀo̤məl̥˛baŋ·g]. I 1922 Trimlebjerg. — Verb. trimle, se Trimmelhoved i Fjelstrup, Fjelstrup S., 3031.

**Troldholm.** Jb 1776 Trollholm.

**Vadsbro.** Guide 1868 Vadebro; Guide 1886 Vadehusbro; Gst Vadsbro. — Bebyggelsesnavnet Vadhuse.

**Vesterdæmning.** Dok 1786 Vester dømning, Vester Dams. || **Vesterkobbel.** I 1922 Vesterkobbel. || **Vesterkær.** I 1922 Vesterkjær. || **Vesterskov.** Beskr 1764 Die Wester Hölzung; Jb 1776 das Wester Holtz; K 1776 Wester Holz; L 1783 Wester Holtz; B 1796 Wester oder Norderholz; Beskr 1797 nach dem Westerholze; Schröder 1837 Vesterskov. || **Vestertoft.** Jb 1776 Westertoft; K 1776 Wester Toft; B 1796 Westertoft.

**Vonsild Mose.** SkovK 1937 Vonsild Mose. — Nabosognet Vonsild, 2395.

**Østerdam.** Jb 1776 Osterdamm; K 1776 Öster Damm; L 1783 Osterdamm; B 1796 Österdamm; Beskr 1797 Osterdamm. || **Østerkær.** I 1922 Østerkjær. || **Østertoft.** Jb 1776 Ostertoft; K 1776 Oster Toft; B 1796 Ostertoft.

## Ødis.

**Agehøj Ager.** K 1716—18 Age agger; L 1716—18 Age agger, Stoor-, Schmå Age agger; B 1788 Aaghyeagger; Jb 1793 Aahyagger; Tax 1794 Aaghyager, Aaghyagger; U 1794 Aaghyeagger; U 1797 Aahyagger. — Verb. age „køre".

**Agernhave.** U 1789 Agenhave; Jb 1793 Aagenhauge, Aagenhaue; U 1797 Aagenhaue. — Subst. Agernhave „Indhegning til Saaning af Agern", se Gunnar Knudsen i Dansk Skovforen.s Tidskr. 1925 p. 8.

**Bag fra By.** K 1716—18 Back frå By; L 1716—18 in Back frå By, Back fra By. — Ager lidt fra Byen. || **Bag Toften.** K 1716—18, L 1716—18 Bagge Taufft. — Ved Ødis By.

**Bolsager.** K 1716—18 Bohlsagger; L 1716—18 Bohls agger, Båhlsagger; Dok 1774 Boels Agger; Dok 1776 Boeles agger; B 1788 Boels-Agger, Boelsaggerhave; Jb 1793, U 1797 Boelsagger, Boelsaggerhaue; I 1922 Bolsager. — Ved Ødis By. Bol, se Indl.

**Braad.** Dok 1768 Braadet paa Øster ender af Kastagger. — Braad, se Indl.

**Bredkrog.** K 1716—18 Bree Krock.

**Brodam.** K 1716—18 Bro Dam Kiar.

**Brænkrog.** L 1716—18 Brenne Krock; Dok 1759 Breen krog; Dok 1774 Brendkroge; B 1788 Brendkroeg; U 1789 Brengkrog Höltzung; Jb 1793 Brennkrog, Breenkroeg; U 1794 Brendkroeg; U 1797 Brennkroeg, Bremkroeg. || **Brænkær.** L 1716—18 Brenne Kiär. — Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

**Brænore Mose** [bʀænˈu·ə ˈmu·əs]. — Bebyggelsesnavnet Brænore i Taps S., 2398. Sogneskellet gaar midt gennem Mosen.

**Bukkebladskifte.** K 1716—18 Bockblatt Schifft; L 1716—18 Bocks Blatt. — Plantenavnet Bukkeblad „Menyanthes trifoliata".

**Bumsehale.** K 1716—18 Buntze Haal; L 1716—18 Buntze Hohl, Büntze

Hahl, Buntze Haal, Buntze Hahl; B 1788 Bomsehale; Jb 1793 Bomßehaale; U 1794 Bomsehale; U 1797 Bomsehaale. || **Bumsekær.** K 1716—18 Buntze Kiär; L 1716—18 Buntze Kiär Haff; B 1788 Bomseckier; Jb 1793 Bomßekier; U 1794, U 1797 Bomsekier; I 1922 Bumsekjær. — Ved Tagkær. De ældste Former kunde tyde paa et Bundsø-; er dette rigtigt, maa Formerne fra Udskiftningstiden bero paa Fejllæsning.

**Damkær** [*damkɐ*]. Kirkeinv. 1776 das Damkier; B 1788 Dammkier, Damckier; U 1797 Dammkier; I 1922 Damkjær. — Mark. || Damkær Skov. Jb 1793 Dammkierholtz. || **Damsø Kær.** K 1716—18 Damse Kiär; L 1716—18 Damse Kiär, Damm See Kiär Haff. — Dam, se Indl.

**Digeager** [ˈ*di·qˌaqɐ*]. K 1716—18, L 1716—18 Dyckagger; Dok 1768 Digager, Digagger; B 1788 Diigacker, Diigagger; Jb 1793 Digagger, Diigagger; U 1797 Diigagger; I 1922 Dig-ager. || **Digeeng.** K 1716—18, L 1716—18 Dyck Eng; B 1788, Jb 1793, U 1797 Diig Eng. — Dige, se Indl.

**Dridekær** [*dʁiɪnəˈkjæˑɹ*]. K 1716—18 Trieddie Kiär; L 1716—18 Triedde Kiär, Triedelie Kiär, Trieddie Kiär; Dok 1772 Driedekier; Kirkeinv. 1776 Dridekier; B 1788 Driddekierscikifft, Driddekier; Schröder 1837, K 1839 Dridekjer; Ravn 1920 Dridekær; Gst Dridekjær. || **Dridevad** [*dʁiɪnəˈvaj̆*]. K 1716—18 Tried Way Kiär; B 1788 Driddevad, Driddewadskier; Jb 1793 Dridevadskier; U 1797 Dridemadskier, Dridevadskiær; Ravn 1920 Dridevad. — Overgang over Fovsaa i Vejen fra Ødis til Brænore. || Dridevad Bro. Gst Dridevad Bro. || Dridevadsaa. Ravn 1920 Dridevadsaa. — Andet Navn paa Fovsaa. || Dridevadsskov. B 1789 Driddewads Holtzgrund, Driddewads Holzkoppel; Jb 1790 Dridevads Holtzkoppel; U 1793 Dridevadts Holz-Koppel, Dridewads-Holz-Koppel, Dridewadts Holz, Dridewads Holz; U 1794 Dridewadts Holzkoppel. — Subst. glda. *drit, svarende til oldn. drít „Skarn" eller det tilsvarende Verb. oldn. dríta „besudle med Skarn" (Fritzner).

**Egebjærg.** Jb 1793 Eegebierre. || **Egeskov** [ˈ*eˑqəˌsgɔsˀ*]. K 1716—18 Eeck Sckaug; L 1716—18 Eecke Sckaug; Dok 1768 Ege skov; Kirkeinv. 1776 Eichen Holtz; B 1788 Eegesckov; B 1789 Jsckovagger, Jisckov; Ravn 1920 Egeskov [Igeskau]; I 1922 Egeskov. — Mark. || Egeskov Enge. L 1716—18 Eecke Sckaug Wiesen. || Egeskov Forte [ˈ*eˑqɔsgɔsˌfɔˑid*]. Dok 1776 Egeskovs vey.

**Egnet** [*æjnət*]. K 1716—18, L 1716—18 Eggenetagger; Dok 1768, Dok 1776 Egnet; B 1788 Äggenit; Jb 1793 Äegenet; Tax 1794 Æggenit; U 1794 Æggenit; U 1797 Aegenet, Agenet; Ravn 1920 Ejnet; I 1922 Egnet [Ej-net]. — Umiddelbart udenfor Egeskov og s. Lok. som Skovkobbel ndfr.

**Elmtager.** K 1716—18, L 1716—18 Elmdagger; Dok 1768 Elmtager, Elmt agger; Kirkeinv. 1776 die Ellemtagger Koppel; B 1788 Ellemtager; Jb 1793 Elmtagger; Tax 1794 Ellemtagger, Elmtagger; U 1794 Ellemtagger; U 1797 Elmtagger; I 1922 Elmt-ager. || Elmtager Kær. Dok 1768 Elmtagger Kier. — Trænavnet jy. Elmt „Elm" (Feilb. u. Elm).

**Engbjærg.** K 1716—18 Enge birr; L 1716—18 Engbirr; B 1788 Engebierg; Jb 1793 Engbierre; U 1794 Engebierg; U 1797 Engebierre. || Engbjærg Mose. K 1716—18 Engbirr Mooß; L 1716—18 Eng Birr Mooß.

**Enhøj.** K 1716—18 Jen Hü agger; L 1716—18 Jen hü agger; B 1788 Jenhye; Jb 1793 Jennhöy; Tax 1794 Jennhy; U 1797 Jennhøy. — Talordet en el. Plantenavnet Ene „Enebærbusk".

**Eskær.** K 1716—18 Es Kiär; L 1716—18 Es Kiär Haff; B 1788 Eschckier; U 1793 Eskkier; Jb 1793 Esch-kier; U 1797 Eschkier, Eschkiær; I 1922 Eskjær. — Trænavnet Esk.

**Estikmade.** B 1788 Stoere-, Lild-, Groß-, Klein Estickmay; U 1789 Estikmay; Jb 1793 Estikmay, Gros-, Klein Estikmay; U 1797 Klein-, Gros Estickmay; Ravn 1920 Lille-, Store Estikmay.

**Faarmysk.** B 1788, Jb 1793 Faarmösch; U 1797 Faarmøsch. — Jfr. Mysk ndfr. og Mysk i Bramdrup, Moltrup S., 3021.

**Fatting.** K 1716—18, L 1716—18 Fatting. — Rimeligvis et *Fattigeng.

**Felsbanke.** K 1716—18 Felsbanck; U 1716—18 Fels Banck; B 1788 Feldspang; Tax 1794 Jens Jenßens Feldspang. — Maaske Adj. fælles el. Subst. Fælled, se Indl. Da der ikke findes noget Vandløb i Nærheden, kan

Efterleddet ikke være Spang „Gangbræt over Vandløb", men maa være Banke „Bakke" som i de ældste Former, hvormed stemmer, at Stedet ligger i bakket Terræn.

**Fenne.** B 1788, Jb 1793 Fenne; U 1797 Fenne oder kleine Wiese. — Fenne, se Indl.

**Flintager.** U 1789 Flintagger. || **?Flintbjærg.** K 1716—18 Flensbir; L 1716—18 Flendsbirr, Fenßbirr; Dok 1768 Flindtbierg.

**Flodager.** Tax 1794 Flod und Elmtagger; U 1794 Flod und Ellemtagger. — Flod, se Indl.

**Fløjbjærg.** L 1716—18 Flöbirr, Flo Birr; K 1716—18 Flöhbirr; B 1788 Flöybierg; Jb 1793 Flöybierre; U 1797 Fløybierre, Floybierre; Dok 1805 Floybierg; Dok 1807 Floibierg; I 1922 Flojbjærg-kobbel. — Ved den gamle Grænse mellem Hertugdømmet og Kongeriget. I Frederik II.s Tid afmærkedes den med „Fløjer", høje, statelige Træpæle, der øverst bar en Vejrfløj. Efter disse Vejrfløje har Fløjbjærg Navn (Eliassen, Kongeaaen p. 15—16).

**Fordige.** B 1788 Fordiig; Jb 1793 Fordiigagger, Fordigagger; U 1797 Fordiigagger.

**?Fruebøge.** Kirkeinv. 1776 Fruebygger; B 1788 Fruebyger, Fruebüeger; Tax 1794 Fruebyger; U 1797 Truebyge, Trubyge. || **Fruermade.** B 1788, U 1789, Jb 1793, U 1797 Fruermay.

**Frøssenager.** K 1716—18 Lang-, Bree-, Schmå Frößin agger; L 1716—18 Bree-, Schmå-, Lang frößm agger; B 1788 Frößenagger; Jb 1793 Froßenagger, Frößenagger; Tax 1794 Frößen ager; U 1797 Frøßenagger; Ravn 1920 Frostenagre [Fråstjənag'ə]. — Jfr. Gaardnavnet Frøssengaard. Partc. af Verb. fryse.

**Fællestoft.** B 1788 Fælleds-Tofft, Bag Felleds Tofft; Jb 1793 Fælletstofte, Bagfælletstofte; U 1794 Felledstoft; U 1797 Fælletstoft, Bagfælletstofte.

**Galgebakke.** Ravn 1920 Galgebakke; I 1922 Galgebakken. — Bakke Nord for Ødis.

**Gamstkær.** B 1788 Gamstkier, Gamstckier; Jb 1793 Gamstkier; U 1797 Gamstkiær. || **Gamstspjæld.** Dok 1768 Gamstspiold, Gamstspiolder; B 1788, Jb 1793 Gamstspiold; U 1797 Giamstspiold, Gamstspiold. — Forleddet identisk med Landsbynavnet Gamst, Anst S., Anst H. Muligvis Opkaldelse efter denne, eller Byen har haft Brugsrettigheder her.

**Gedemade** [ˈɡjɛɹəˌmaj]. L 1716—18 Girr Kiär May; B 1788 Gieddemay, Giedmay, Lild Giedmay; Jb 1793 Store Giedemay, Lillegiedemay, Giedemay; Tax 1794 Stor-, Lild Gieddemay; U 1794 Stor Gieddemay; U 1797 Store Giedemay, Lillegiedemay, Giedemay; Ravn 1920 Store Gærdemay; I 1922 [Gjerremai]. — Engstrimmel. || **?Gedevadled Sig.** L 1716—18 Gay Way Ley Sieg, Goy Way Ly Sieg. || ?Gedevadledskobbel. Dok 1759 Gelveleds Kobbel; Dok 1785 Gelveleds und Sletholts Kuppeln. || ?Gedevadledsvej. Dok 1768 Gelveleysvey. — Dyrenavnet Ged.

**Havrebjærg.** U 1794 Haverbierre.

**Helligkildeager.** K 1716—18 Helle Keel agger; L 1716—18 Helle Keel agger, Helle Kehl agger. Tax 1794, U 1794 Hellekildagger; B 1788 Hellekeeldager; Jb 1793 Hellekældsagger, Hellekelds Agger; U 1797 Hellekældsagger, Hellekeldsagger; Schröder 1837 Hellig Kilde; I 1922 Helkjærager [Hælkjær-ager]. — Paa Grænsen til Ødis-Bramdrup, paa hvis Mark der findes en Helligkilde (Aug. F. Schmidt, Danmarks Helligkilder p. 151). || **Helligmose.** B 1789 Hellemoeß; U 1793 Hellmooes Wiese. || Helligmose Ager. Ravn 1920 Helmisager. || Helligmose Kær [*hæl̥məsˈk̥jæˈɹ*]. B 1788 Hellemoeßkier; Jb 1793 Hellemooskier; U 1797 Hellemooskiær; Ravn 1920 Helmiskær; I 1922 Helmiskjær. — Adj. hellig.

**Hesselholm.** K 1716—18 Haußel Holm Schifft; L 1716—18 Häußel Holm schifft; Dok 1772 Heiselholm Skifte; Dok 1784 Heiselholm; B 1788 Heisselholm, Heißelholm; U 1789, Jb 1793 Heißelholm; U 1797 Heisselholm, Heißelholm. — Trænavnet Hessel „Nød".

**Hjarupperstykker.** K 1716—18 Järupper St. — Ved Grænsen mod Hjarup. Indbyggernavnet Hjarupper.

**Hjortvad Bro** [ˈjɔɹdvaj ˈbʀʁˈ]. I 1906 Hjortvad; Ravn 1920 Hjortvadbro; Gst Hjortvad Bro. — Husnavnet Hjortvad i Taps S., 2398.

**Hok.** B 1788 Hock; Jb 1793 Hok. — Hok, se Indl.

**Holtsager.** K 1716—18 L 1716—18 Hålsagger; Dok 1776 Holdsagger; B 1788 Hoeldsager; Jb 1793 Hoeldsagger; U 1794 Holdsagger; U 1797 Hoeldsagger. — Skriveformerne tyder paa palatal Udtale af l, hvorfor Forleddet vel er Gen. af Holt, se Indl.

**Humlegaard.** B 1788, Jb 1793, U 1797 Hommelgaard. || Humlegaard Bjærg. B 1788 Hommelgaardbierg; Jb 1793, U 1797 Hommelgaard Bierre.

**Hyrdeeng.** B 1788 Hirtenwiese; Jb 1793 Hirtenwieße; U 1797 Hirtenwiese.

**Hørgaard.** B 1788 Hörregaard; Jb 1793, U 1797 Hörr et Hommelgaard.

**Kaatbanke** [ˈkå·dˈbaŋ·g]. I 1906 Kathbjerg(?). — Ved Kaatgaard.

**Kajbjærg.** K 1716—18 Kay Birr; L 1716—18 Kay Birr, Kayes Birr Haff; Dok 1774 Kayberg; B 1788 Kaybierg; Jb 1793, U 1797 Kaybierre; Kok II 209 Kaibjerg. — Jfr. Kaj i Snogbæk, Sottrup S., 3242.

**Kallund Bjærg.** K 1716—18, L 1716—18 Kalling Birr; B 1788 Kallindbierg; Jb 1793 Kallundbierre, Kallundsbierre; U 1794 Kallundbierg; U 1797 Kall und Bierre, Kallundbierre; Ravn 1920 Kallundbjerre. — Maaske Dyrenavnet Kalv.

**?Kamspjæld.** K 1716—18 Kamspiol; L 1716—18 Kamspiol, Kaarspiol.

**Kastager** [ˈka·sdˌaq'ə]. K 1716—18, L 1716—18 Carstagger; Dok 1768, Dok 1772, Jb 1793 Kastagger; U 1794 Kastaggerkobbel, Lild Kastagger; U 1797 Kastagger; Ravn 1920, I 1922 Kastager. — Subst. Kast „lille, lavt opkastet skeldige, grøft, kanal" (Feilb.).

**Katkær.** K 1716—18 Katt Kiar, Katt Kiär; L 1716—18 Katt Kiär, Katt Kiär Haff; Jb 1793 Kattkier; U 1797 Kattkiær. — To Lokaliteter.

**Kindbanke.** I 1922 Kindbanken. — Ved Siden af Kindbjærg. || **Kindbjærg** [ˈkinˌbjɛi'ə]. Tax 1794 Kindbiere; U 1794 Kindbierre; Ravn 1920, I 1922 Kindbjærg. || **Kindbro.** K 1716—18 Kennbro; L 1716—18 Kenn Brå, Kenne Brå, Keenbrooagger, Kenn Brå agger; B 1788 Kindbroe; Jb 1793 Kinnbroe; Tax 1794 Kindbroe; U 1794 Kindbroe, Kinnbroe. — Subst. Kind, oldn. kinn, der kan bruges om en brat Fjeldside (Fritzner), jfr. NG Indl. p. 60, eller muligt Subst. Kin „Revne", „Sprække", se DS II 142. I Sammensætning, hvis andet Led begynder med b, vil dette Ord kunne faa palatalt *ŋ*. Et Ord som Tranebær f. Eks. udtales saaledes ofte med palatalt *ŋ*, se Tranebærløkke i Lovtrup, Uge S., 3221.

**Kirkekobbel.** I 1922 Kirkekobbel. — Ved Kirken. || **Kirkeslet.** K 1716—18 Kircke Schlätt.

**Kløv.** K 1716—18 Klaue; L 1716—18 Klauwe Haff; B 1788, Jb 1793 Klöv; U 1797 Kløv. — Dalsænkning med en Engplet. Kløv, se Indl.

**Kokhave.** K 1716—18, L 1716—18 Kocks Haff; B 1788 Kockhave; Jb 1793 Kokhaue, Kockhaue; U 1797 Kockhaue. || **Kokholm.** Jb 1793 Kokholm. — Fuglenavnet jy. Kok „Hane".

**Kokær.** B 1788 Koeckier; Jb 1793, U 1797 Koekier.

**Krakkebjærg** [ˈkʀagəˌbjɛi'ə]. K 1716—18 Krackebir; L 1716—18 Kracke Birr; B 1788 Krackebierg; Jb 1793, U 1797 Krakkebierre; Ravn 1920 Krakkebjerre; I 1922 Krakkebjærg. — Jy. Krak „slet hest, krik" (Feilb.).

**Krogkobbel.** K 1716—18 Die Krock; L 1716—18 Die Krock ist sehr Altes Land mit Heyde bewachsen; Kirkeinv. 1776 Krogkoppel; B 1788 Kroeg; U 1797 Kroeg, Kroegkoppel, Kroegkobbel; I 1922 Krogkobbel. — Ved Ødis Krog. Krog, se Indl.

**Kryleng.** K 1716—18 Kräuel; L 1716—18 Kröuel, Kräuel; B 1788 Kryel Engschifft, Kryel-Eng-Schiffte; U 1789 Kryeleng; Jb 1793 Kryel Eng; U 1797 Kryeleng; Ravn 1920 Krøleng. || **Krylkær.** B 1788, Jb 1793 Kryelkier; U 1797 Kryelkiær. — Verb. kryle „myldre" el. Subst. jy. Kryle „lille, ussel hytte", „sted, hvor flere gårde el. huse ligger tæt samlede" (Feilb.), jfr. Krylblok, Emmerlev S., 3107.

**Laaddenjord.** B 1788 Lojenjord; U 1789 Loyenjord; Jb 1793 Löyenjord, Loyenjord; U 1794 Lojenjord; U 1797 Loyenjord. — Adj. laadden om Lyng- og Kratbevoksning.

**Langmade.** Ravn 1920 Langmaj. — Ved Sønderskovgaard. || **Langvad.** K 1716—18 Lang Way. || Langvadforte [ˈlaŋvəjˌfɒ·id]. || Lang-

vadstoft. I 1922 Langvadstoft. || Langvadstved. K 1716—18 Lang Wey Tweet; L 1716—18 Lang Way Tweet; Dok 1768, Dok 1776 Langvadstveed; B 1788 Langwadstwed; Ravn 1920 Langvadstved. — I Kanten af Drenderup Skov, saa sidste Led er Subst. Tved i Bet. „Rydning" (se Gunnar Knudsen i „Saga och Sed" 1938 p. 59).

**Lerbjærg.** I 1922 Lerbjærg. || **Lergrav.** L 1716—18 in Leer Graff, Leer Graffs Haff.

**Lilleeng.** Jb 1793 Fenne oder kleine Wieße. || **Lillehave.** B 1788 Lildhave; Jb 1793 Lillehaue; U 1794 Lild Have; U 1797 Lillehaue. || **Lilletoft.** Kirkeinv. 1776 der kleine Toft; B 1788 Kleine Tofft. || **Lillevadskær.** K 1716—18 Lille ways Kiar; L 1716—18 Lille Meys Kiär, Lille Meyes Kiär; Dok 1759 Lillevads Kier; B 1788 Lildwadskier; U 1797 Lildevadskiær; Ravn 1920 Lillevadskær.

**Lund.** B 1788, Ravn 1920 Lund. || **Lundbanke** [*æ ˈluw·nˌbaŋg*]. — Vest for Ødis By. || **Lundhave.** B 1788 Lundhave; Jb 1793, U 1797 Lundshaue; Ravn 1920 Lundshauge.

**Lykkesholm.** Jb 1793, U 1797 Lykkesholm. — Løkke, se Indl.

**Lyng.** K 1716—18 Liung. — Ved Grænsen mod Drenderup. || **Lyngmaal.** Ravn 1920 Lyngmaal. || **Lyngmose.** K 1716—18 Lungmooß; L 1716—18 Liungs Mooß; B 1788 Lungmoeß, Lüngmoos, Lüngmoeßagger; U 1789, Jb 1793 Lungmoos; U 1797 Lüngmoos. || **Lyngsbjærg.** L 1716—18 Liungsbirr; K 1716—18 Liungsbir; B 1788 Lundsbierg; Jb 1793 Lundberg, Lundsberg, Lunds Bierre; U 1797 Lundsbierre, Lundberg. — Ved Gaarden Hardtsminde.

**Lysholt** [*ly·shœld*]. K 1716—18 Liüs Holt; L 1716—18 Lius Holt, Liüs Holt; Kirkeinv. 1776 Lyßholt; B 1788 Lysholt; Jb 1793 Lysholt, Lyesholt; U 1794 Lysholt; U 1797 Lysholt, Lyesholts Kirchen Erde, Lyesholt; Kok II 263, Ravn 1920, I 1922 Lysholt. — Da Lysholt er Kirkejord, se Belægget i U 1797, betyder Lys sikkert her Kirkelys, idet det er muligt, at Jorden har været udlagt til Anskaffelse af saadanne (jfr. Gunnar Knudsen i NoB XXII p. 100 ff.).

**Madum.** K 1716—18 Mayum; L 1716—18 Mayum, Maym, Mayum Wiesen, Mayum Ackerland; Dok 1772 Mayene; B 1788 May. || Langmadum Skifte. K 1716—18 Lang Mayum Schifft; L 1716—18 Lang May schifft, Lang Mayum Schifft. — Ved Grænsen mod Fovslet. Dat. Plur. af Subst. Made, se Indl.

**Mejerkobbel.** Kirkeinv. 1776 Die Mayerkoppel; B 1788 Mayerkobbel; U 1789 die Mayer Koppel; Jb 1793, U 1794, U 1797 Mayerkoppel; I 1922 Mai-kobbel (Madekobbel). — Mark. || **Mejerkrog.** U 1793 Mayer Krog. — Subst. Mejer „Mejerist", laant fra nty. Meier, jfr. Mejerholm i Tønder Lds., 3101.

**Midtkobbel.** B 1788 Mitkobbel; Jb 1793 Mittelkoppel, Mitkoppel; U 1797 Mittelkoppel. || **Midtvej.** Dok 1768 Mitveyen, Mittveyen, Mitvey; Dok 1776 Mittveyen.

**?Mikkel Mands Toft.** B 1788 Mickelmands Tofft; Jb 1793 Mittelmanstofte, Mittelmannstofte.

**Moltestoft** [*mœldəsˈtɔst*]. K 1716—18, L 1716—18 Moltes Taufft; Dok 1768 Moltestoft; Dok 1776 Moltes tofft; B 1788 Moltes-Tofft; Ravn 1920 Moltestoft; I 1922 Maltestoft [Moltestowt]. — Agerland i Lundhave. || Moltestoft Led [*mœldəs ˈtɔsdlæj*]. — Udkørsel fra Moltestoft til Vamdrupvej. || **Moltesvie.** B 1788, Jb 1793 Molteswie; U 1797 Moltesvie. — Mandsn. Molte. Efterleddet er Plantenavnet Vidie, Vie „fællesnavn for bløde og smidige pilearter" (Feilb.).

**Mosebro Dam.** B 1788 Mooesbroedam; Jb 1793 Mosbredamm; U 1794 Moosbredamm, Moosbroedamm; U 1797 Mosbredamm.

**Mysk.** K 1716—18 Müsck, Musck; B 1788 Mösch; Jb 1793 Mösch, Möschkoppel; U 1797 Møsch, Mörskoppel, Möschkoppel; I 1922 [æ Mösk]. — Mark. || Mysk Eng. L 1716—18 Musck Enge, Musch Eng, Müsch Eng. || Mysk Slet. K 1716—18 Müsck Schlatt; L 1716—18 Musck Schlättagger, Müscke Schlätt agger. — Agerjord med Vandhuller. Se Mysk i Bramdrup, Moltrup S., 3021.

**Møllebro Kær.** L 1716—18 Möllen Brå Kiär.

**Naldkær.** K 1716—18 Nåhl Kiar; L 1716—18 Nohl Kiär Haff, Noll Kiär Haff; B 1788 Naaldkier; Jb 1793 Naalkier; Tax 1794, U 1794 Naaldkier; U 1797 Naalkiær. || Naldkær Krog. U 1794 Naalkier-Krog, Nadelkierkrog. — Plantenavnet jy. Nalde „Nælde".

**Nederkobbel.** B 1788 Nederkobbel; Jb 1793 Nedderkoppel, Neder koppel; U 1797 Nedderkoppel.

**Nordskov.** L 1716—18 Das Norder Sckaug, Norder Sckaug.

**Noskebrænde.** K 1716—18 Noskebren; L 1716—18 Noscke Brenne. — Forleddet er muligt Nordskov ovfr. Stedet ligger noget Syd for Nordskovgaard.

**Nørremark.** L 1716—18 Norder Marck, in Norder Marcke, Das Norder Feld. || **Nørretoft.** L 1716—18 Prestes Norder Taufft, Nord. Taufft, Die Norder Tofft.

**Oksholt.** K 1716—18 Aus Holt Kiär, Aus Holt Bohlen; L 1716—18 Ausholt, Aus Holt Bohlen; L 1716—18, Dok 1768 Ausholt; B 1788 Oxholt; Jb 1793, U 1797, Ravn 1920 Ausholt; I 1922 [Aus-holt]. || **Okskær.** K 1716—18 Aus Kiär; L 1716—18 Aus Kiär Haff; B 1788, Jb 1793 Auskier; U 1797 Auskier, Auskiær; I 1906 Oxkjær. — Dyrenavnet Okse.

**Oliepyt.** Dok 1774 des bishirigen Weges die Ölie pötte genannt; Dok 1776 Olie Pøtten, Olliepøtten.

**Ondaften.** K 1716—18 Stoor-, Lille Unni Affton; L 1716—18 Stoor-, Lille Unny Affons, Stoor-, Lille Unny Affton, Lille Unni Afftons agger. || Ondaftensmose. K 1716—18 Unni Afftons Mooß; L 1716—18 Unny afftons Mooß. — En Markvej fører fra Ødis By ud til disse Steder, og det kan være denne, som oprindelig har heddet Ondaften. Om Navnet, der forekommer flere Steder, se Ondaften i Grødebøl, Vilstrup S., 3013 (jfr. Gunnar Knudsen i DF III p. 34 ff.).

**Piperlel.** K 1716—18 Piperlel; L 1716—18 Piper Lelle. — I Nærheden af Ødis By.

**Rode.** Dok 1774 Roy. || **Rodeforte** [*æ ˈrɔ·jˈfɔ·id*]. L 1716—18 Royge; K 1716—18 Roygü; I 1922 Rodefurt. — Vej til Rodegaard. || **Rodehave.** K 1716—18 Roy Haff; L 1716—18 Royer Haff; B 1788 Rohdhave; Jb 1793 Roedhaue, Rödhaue, Rodhaue, Röedhaue; U 1794 Rødhave, Rodhave; U 1797 Røedhaue, Rødhaue; I 1922 Rødhave [Rø-haue], Rödhaur [Rö-haur]. — To Lokaliteter, den ene mellem Rodegaard og Ødis, den anden ved Grænsen mod Fovslet, men begge i Nærheden af Rodegaard. || **Rodeholm Have.** L 1716—18 Royer Holm Haff. || **Rodekobbel.** Jb 1793 Röedkoppel; U 1797 Røedkoppel, Rødkoppel. || **Rodekrog.** K 1716—18 Roye Krock agger, Roy Krock; L 1716—18 Roy Krock agger, Royer Krock Haff; Dok 1776 Roykrog, Rodkrogs agger; B 1788 Roykroeg; Jb 1793 Röedkrog, Rödkrog, Roykrog; U 1794 Roykrog, Röykrog, Rohdkroeg; Tax 1794, Rohdkroeg; U 1797 Røedkroeg, Roykroeg; I 1922 Röykrog-Kobbel [Rö-Krog]. || Rodekrogskobbel. Dok 1774 Rodkrogs Koppel; Kirkeinv. 1776 Die Rugkrogs Koppel. — Alle disse Lokaliteter ligger ved og omkring Rodegaard. Udtalen af Rodeforte viser klart, at Forleddet er Rode og ikke Roj, der er en Enstavelsesform af samme Ord. Skriftformerne er blandede, idet de snart har Rode, snart Roj. Om disse Ord se Indl.

**Ræveholm.** B 1788 Rävholm; Jb 1793 Rövholm; Tax 1794 Rävholm; U 1794, U 1797 Røvholm.

**Rørholm.** K 1716—18 Rö Holm; L 1716—18 Röer Holm Haff.

**Sandbjærg Ager.** K 1716—18 Sandbirragger; L 1716—18 Sandbir, Sandbirragger; B 1788 Sandbierrigsagger, Sandbiergagger; Jb 1793 Sandbierreagger, Sannbierreagger; U 1794 Sandbierg; U 1797 Sandebierreagger, Sannbierreagger, Sandbierreagger. || **Sandvad Bro.** I 1906, Gst Sandvad Bro. || **Sandvadsager.** U 1797 Sandeveysaggerhaue. || **Sandvadshave.** L 1716—18 Sanguis Haff; B 1788 Sandweyshave; Jb 1793 Sandeveys Haue, Sandeweishaue, Sandweishauge; U 1797 Sandewayshauge, Sandeveishaue, Sandeveyshaue. || **Sandvadskobbel.** B 1788 Sandweyskobbel; U 1794 Sandweyskoppel; U 1797 Sandeveyskoppel. — Jfr. Gaardnavnet Sandvad.

**Skelkær.** K 1716—18 Skel Kiär; L 1716—18 Schell Kiär Haff; B 1788

Skellckier; Jb 1793, U 1794, U 1797 Schellkier; I 1922 Skjel-kær. — Mark ved et Skel, som der har staaet megen Strid om (I 1922).

**Skovjord.** K 1716—18 Skaug Jord; L 1716—18 Sckaug Jord; Dok 1768 Skovsjord, Skovs Jord. || **Skovkobbel.** Dok 1784 Süder Holz-Kuppel; B 1788 Sckovkobbel, Skovkobbel; Jb 1793 die Holtz Koppel, Große-, Klein Holtzkoppel; Tax 1794 Lild-Skovkoppel; Ravn 1920 Skovkobbel. — Umiddelbart ved Egeskov, samme Lokalitet som Egnet. || **Skovmark** [*ˈsgɔsˌmaːig*]. I 1922 Skovkobbel. — Samme Lokalitet som Oksholt, en Del af den forsvundne Nordskov.

**Skræpholt.** K 1716—18 Schrep Holt; L 1716—18 Schreb Holt. — Plantenavnet Skræppe.

**Slætholt** [*ˈslædˌhɔld*]. K 1716—18, L 1716—18 Schlätt Holt; Dok 1768 Sletholds Kobbel; Kirkeinv. 1776 Sletholdts Koppel; Dok 1785 Gelveleds und Sletholts Kuppeln; B 1788 Sletholt, Sletholts Graskoppel, Sletholtskobbel; U 1794 Slet, Schlet-Koppel, Schleetkoppel; Ravn 1920 Sletholt; I 1922 Slet-holt. — Mark ved Drenderup Skov. || Slætholtsbro. B 1788 Sletsholtsbro; U 1794, U 1797 Sletholtsbroe. — Subst. Slæt „Høslæt".

**Smaastykker.** L 1716—18 Schmå stücken.

**Smedbøge** [*smæjˈbø·qə*]. Dok 1759 Smedbygger Kobbel; Dok 1774 Schmeybygger Koppel, Smeybygger-Koppel; B 1788 Smejbyeger Skovkobbel, Smejbyger kobbel; Jb 1793 Smeybyge; Ravn 1920 Smebøge; I 1922 (efter tysk Kilde) Smiybye [Smé-böge]. — Ved el. i den forsvundne Nordskov. Efterleddet er Kollektivet Bøge „Samling af Bøgetræer". || **Smedeng.** B 1788, Jb 1793, U 1797 Smey Eng. || **Smedestykker.** K 1716—18 Schmed st.; L 1716—18 Schmeds Stücken. — Stykker i Dridekær. || **Smedetoft.** I 1922 Smedetoft. — Ved Ødis By.

**Spjæld.** L 1716—18, K 1716—18 Stoor-, Lille Spiol; Dok 1768 paa spiolderne; B 1788 Spiold, Spioldagger, Smaa Spiold; U 1789 Spiold; Jb 1793 Spiold, Spioldagger; U 1797 Spiold, Spiolagger; Ravn 1920 Spjæld [Dam'-spjåld]; I 1922 Spjold, Spiolager. — Spjæld, se Indl.

**Stavholtskrog.** B 1788 Staffholtskroeg; Jb 1793 Staffoltskrog-Koppel, Staffoltskroegkoppel, dito Graskoppel; U 1794 Staffeltskrog; U 1797 Staffoltskrog, dito Graskoppel; I 1922 Staffeltkrogkobbel. — Subst. Stav.

**Stensager** [*ˈsdeˈnsˌaqˈə, ˈsdo·ə-, ˈliljə ˈsdeˈnsˌaqˈə*]. K 1716—18, L 1716—18 Lille-, Stoor Steensagger; B 1788 Steensagerkobbel; Jb 1792 Steenagger, Steensagger; Ravn 1920 Stensagre; I 1922 Stensager.

**Stokbrokær.** K 1716—18 Stabrö Kiär; L 1716—18 Stabrå Kiär. — Grænser op til Stokbrokær i Fovslet.

**Stokholm.** K 1716—18 Stock Holm Schifft; L 1716—18 Stack Holm schifft, Stock Holm schifft.

**Storkær.** K 1716—18 Stoor Kiär; L 1716—18 Stoor Kiär Haff; Dok 1772 Storkier; B 1788 Stoerkier; Ravn 1920 Storekær [æ Stuekjær']; I 1922 Storkjær. — Mark.

**?Svineø.** K 1716—18 Schwin Werder. — Ty. Werder betyder Ø eller Halvø og er hyppigt i tyske Stednavne ved Floderne. Stedet her ligger ved Fovsaa.

**Søen** [*æ søˈ*]. K 1716—18 Siö; L 1716—18 Der Königliche See; B 1788 Söe, Söeschifft; U 1789, Jb 1793 See; Ravn 1920, Gst Søen. — Engareal ved Byen.

**Sønderkrog.** Jb 1793 Sünnerkrog. || **Sønderkær.** K 1716—18 Sünder Kiär; L 1716—18 Sünder Kiär Haff; Dok 1774 Synderkier; B 1788 Sünderkier; U 1797 Sünnerkier. || **Søndermark.** L 1716 Sünderfeld oder Sünder Wang; L 1716—18 Das Sünder Feld. || **Sønderskov.** L 1716—18 Das Süder Holtz; Jb 1793 Sünnerskau, Sunnerskau; U 1794 Sønderskow; I 1906 Sønderskov. || Sønderskovforte [*æ ˈsyŋəsgɔsˌfs·id*]. — Vejen til Taps. || **Søndervang.** L 1716—18 Sünder Wang.

**Tagkær.** K 1716—18 Takiär; B 1788 Taagkier, Taagkier Koppel, Taagkier Wiese, Taackier; U 1789 Süder Tagkier; Jb 1793 Tagkier, Tagkierwieße, Tagkierkoppel; I 1906 Tagkjær; Ravn 1920 Tagkær; I 1922 Tagkjær. || Tagkær Have. K 1716—18, L 1716—18 Tackel Haff. || Tagkær Holt. K 1716—18 Taackel Holt, Tackel Holt; L 1716—18 Tackel Holt, Tackel Holt Haff; B 1788 Taakierholt, Taakerholt; Jb 1793, U 1794 Tagkierholt;

U 1797 Tagkierholt, Tagkierholtkoppel; I 1922 Tagkjærholt. — Mark. Subst. Tag „Rør til Tækkebrug".

**Tanslyng.** K 1716—18 Tans liung; L 1716—18 Tanß Liung, Tans Liung, Tons Liung.

**Toftbjærg.** B 1788 Tofftbierg; Jb 1793, U 1797 Toftbierre. — Toft, se Indl.

**Tredingskobbel.** Dok 1770 det saa kaldede Tredings eller Sletholts Kobbel.

**Trindkær.** K 1716—18, L 1716—18 Trin Kiär. — Adj. trind „rund".

**Tueeng.** K 1716—18 Thu Eng; L 1716—18 Thu Eng, Thu Eng Kräuel, Thueng; B 1788 Tue Engschiffte, Tue Engschifft; U 1789 Tuu-Eng; Jb 1793, U 1797 Tuu Eng. — Tue, se Indl.

**Tving.** K 1716—18 Twing; L 1716—18 Twing, Twinge, Twing Land; B 1788 Tving; Jb 1793 Tving, Tvingkoppel; Tax 1794, U 1794 Lille Tving; Ravn 1920, I 1922 Tving. || Tvingsmose. B 1788 Tvingsmoeß; U 1789 Tvingsmoor; Jb 1793 Tvings-Moor; U 1797 Tvingsmoos, Tvings Moos. — Se Tving i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

**Tværeng.** K 1716—18 Tuer Eng, Thuer Eng; L 1716—18 Die Thuer Eng; Dok 1784 Thur Eng. — To Lokaliteter. || **Tværkrog.** L 1716—18 Thuer Krock.

**Tyrholm.** L 1716—18 Thur Holm; B 1788, Jb 1793, U 1794, U 1797 Tyrholm. — Dyrenavnet Tyr.

**Vestereng** [ˈ*væsdəˈæŋ*']. K 1716—18 Wester Eng; B 1788 Wester-Eng; Jb 1793, U 1797 Wester Eng; Ravn 1920, I 1922 Vestereng. || **Vesterkobbel.** Dok 1759 Vester Kobbel, de vester Kobbele. || **Vestermark.** Kirkeinv. 1776 Wester Felde. || **Vestertoft.** K 1716—18 Taufft Wester; L 1716—18 Die Wester Tofft; Dok 1768 Præstens vester Toft. || **Vestervang.** Dok 1772 vester vang; Dok 1774 Wester Wangs; Dok 1784 Vester-Vang; Dok 1785 Wester wang.

**Viekær.** K 1716—18 Wy Kiär; L 1716—18 Wy Kiär Haff. — Plantenavnet Vidje, Vie „Pil".

**Væggerkær.** K 1716—18 Wöerger Kiär; L 1716—18 Wöeger Kiär, Wöeger Kiär Haff, Wöerger Kiär Haff; B 1788 Wöggerkier; Jb 1793 Wöverkier; U 1794 Wøgerkier; U 1797 Wøverkier. — Plantenavnet jy. Vægger, udtalt [*vøqər*], „fællesnavn for forskellige båndpile" (Feilb.).

**Østerbølling.** K 1716—18 Osterbülling; L 1716—18 Österbülling, Österbüllings Haff; B 1788 Østerbölling; U 1797 Österbölling; I 1922 [Østerhölling]. — Mark umiddelbart Øst for Ødis By. || **Østervang.** L 1716—18 Öster Wang, Die Norder Öster-Wang, Nord-Øster Wang.

# 2398. TAPS SOGN.

## A. BEBYGGELSESNAVNE.

**Taps Sogn** [*tabs*]. $^{17}/_{7}$ 1440 (LDipl) Tapp; SJb 1463 Tappe; $^{6}/_{10}$ 1474 (Pavens Kopibog) Tab; $^{19}/_{3}$ 1478 (Pavens Kopibog) Tap, Torp; $^{9}/_{11}$ 1499 (Pavens Kopibog) Taspe; SJb 1509 ff. Tappj, Tappe; $^{4}/_{2}$ 1523 (DiplFl II 160, 166) Tappe, Tappy; Provstibog 1564 Taps Caspell; Jb 1639—40, Mejer 1649, Jb 1672 Taps; Rhode 1775 Tabs Sogn; DAtl Taps Sogn; VSK Taps Kirke; Schröder 1837 Taps; Gst 1857—58 Taps Ke; Trap[1] Taps Sogn, Taps Kirke; Gst Taps Ke; Postadr 1941 Taps. — Navnet har oprindelig været Tap uden s, som det fremgaar af de overleverede Former. Formen Taps, der første Gang kommer frem i det overleverede Materiale i 1564, idet man ingen Vægt kan lægge paa den forskrevne Form Taspe i et Pavebrev fra 1499, har faaet sit s fra Forbindelsen Taps Sogn, hvorfra Taps er subtraheret. Subst. Tap i Bet. „Spids, Fremspring", her om en Bakketop. Kirken ligger mellem to Bakker.

**Aastorp,** Lb [*ɔ:ˈsdɔ.ib, Øsˈdɔɹp*]. $^{17}/_{7}$ 1440 (LDipl) Østorp; $^{4}/_{7}$ 1452 (1481), $^{11}/_{9}$ 1477 (Voss) Ostorp; 1480—1500 (Voss) Osdrup; Sk 1541 Estorp; Sk 1542 Oestorp; Jb 1542—43 Ostorp, Oestorpp, Astorpp; Provstibog 1564 Østorp, Oestorp; KronSk $^{9}/_{1}$ 1584 Østorp; Jb 1639—40, Mejer 1649 Ostorp; Jb 1672 Ostorff; L 1714—15 ostarp; Rhode 1775, DAtl, VSK Ostorp; U 1815 Osdorp; M 1844 Aastorp; Schröder 1837, Nissen 1840 Ostorp; Gst 1857—58 Aastorp; Lyngby 1859 [*vosˈtårp*]; Trap[1], Gst, Postadr 1941 Aastorp. — De ældste Former tyder paa, at Forleddet er Verdenshjørnebetegnelsen Øst. Den af Lyngby i 1859 optegnede Udtale, der taler herimod, er næppe helt paalidelig. Da Navnet har Efterledstryk, er Forleddet næppe et Personnavn, som det ellers saa ofte er Tilfældet ved Navne paa -torp, idet saadanne Sammensætninger ellers altid har Forledstryk. Med Navnet kan f. Eks. sammenlignes Vistorp i Gamtofte S.. Baag H., der udtales [*visˈdå·r(ə)b*] og skrives ældst Westhorpe i Dok $^{1}/_{8}$ 1474, hvor Forleddet er Verdenshjørnebetegnelsen Vest. At Forleddet i Aastorp er Øst-, stemmer med at det er den østligste By i Sognet.

**Bomhus.** Gst 1857—58 Bomhus. — Jfr. Bomhus i Vonsild S., 2395.

**Brænore,** Lb [*bræn|u·ə*]. $^{20}/_{8}$ 1499 Brenduræ, Brendura; Sk 1541 Vre; Sk 1541—43 Wre, Wree; Sk 1542 Wre; Sk 1543 Brannthur, Branture; 1581 (Schr. d. Ver. f. Schlesw.-Holst. Kirch.-gesch. 2 R. VII) brendwre; KronSk $^{13}/_{3}$ 1584 Brendturne; Jb 1604—05 Whre, Brendwr, Brenwhr; Jb 1639—40 Brendvhr; Mejer 1649 Branduhr; Danckw 1652 Brendühr; Jb 1672 Brenduhr; DAtl Brenduhr, Branduhr; VSK Branduhr Bye; Schröder 1837 Brenduhr; M 1844 Brænøre; Gst 1857—58, Trap[1] Brænore; Lyngby 1859 [*bræŋ|u·r*]; TGst Brenduhr; Gst 1857—58 Brænore; Opt. 1916 [*braŋ|u·ə*]; Trap[4] Brænore; Gst Brenore; Postadr 1941 Brænore. — Forleddet er Partc. af Verb. brænde. Efterleddet er Ure, Ore „stenet Jordbund", et Ord som ofte i Stednavne anvendes om Skovstrækninger (se Mar. Kristensen i NoB XVI p. 104 ff.), jfr. Ure i Hjerpsted S., 3108. Dette Ord har oprindelig u-Vokal, og skulde ventes udtalt [*iuw·ə*], men er blevet opfattet af Skriverne som [*u·ə*], der svarer til Skriftsprogets o, hvorfor det oprindelige -uræ er blevet skrevet -ore og udtalt [*u·ə*]. Paa samme Maade skyldes Tabet af det palatale n de nye Skriftformer Brænore, Brenore; de ældre Optegnelser har endnu palatalt n.

**Dalhavegaard,** Gd [*ˈdal.hås¡goˈə*]. Guide 1901 Dalhave Gd; Ravn 1920, Trap[4] Dalhavegaard; Gst Dalhave; Postadr 1941 Dalhavegaard.

**Dalslund,** fsv Gd. KronSk [12]/3 1584, Jb 1604—05 Dalslundt.

**Damgaardsminde,** Gd [*ˈdamgœsˈmenə*]. Ravn 1920, Postadr 1941 Damgaardsminde. — I Tapsore By.

**Dridevad,** Gd og Hse. Schröder 1837, Trap[1] Dridevad; Ravn 1920 Dridevadhus; Trap[4] Dridevad; Gst Dridevad Hs; Postadr 1941 Dridevad. — Ved Grænsen mod Ødis. Naturnavnet Dridevad i Ødis, Ødis S., 2397.

**Enghavegaard,** Gd [*æŋhasˈgœˈə*]. Ravn 1920 Enghavegaard; Postadr 1941 Enghave.

**Frederikshøj Kro.** Trap[2] Frederikshøi Kro; Opt. 1916 [*freðrəksˈhiw'*]. Ravn 1920, Trap[4], Gst Frederikshøj Kro; Postadr 1941 Frederikshøj. — Tidl. kaldet Høkkelbjærg Kro (Trap[4]), efter Høkkelbjærg i Nabosognet Tyrstrup, 3033.

**Frederiksminde,** Gd [*frœˈrəgsmenə*]. — Ældre Navn paa Gyldenhave.

**Gejlbjærg** [*gæj'l*] Gd. KronSk [12]/3 1584 Geilshus; Jb 1639—40 Gielsßhusß; Mejer 1649 Geill; Danckw 1652 Geilshaus; Jb 1672 Geilshusß; DAtl Geilshuus; B 1791 Geiel; VSK Grill; Schröder 1837 Geil; Gst 1857—58 Gejlbjerg; Trap[1] Geilbjerg; Ravn 1920 Gejlbjærggaard [Gjel'bjer'ægor']; Trap[4] Gejlbjærg; Gst, Postadr 1941 Gejlbjerg. — Det ældre Gejlshus og det nyere Gejlbjærg synes at være samme Sted. Jfr. Gejlstoft u. Naturnavne.

**Gejlstoft,** Hs. L 1716—18 Geyls Tofft Wehrung. — Naturnavnet Gejlstoft i Brænore. Wehrung er ty. Gengivelse af jy. Væring „lille ejendom under 1 td. hartkorn" (Feilb.).

**Geltinggaard,** Gde [*gældəŋˈgœˈə*]. Schröder 1837 2 sogenannte Gjeldinghöfe; Trap[4] Geltinggd; Postadr 1941 Geltinggaard og -skov. — I Tapsore. Her havde Mariekapellet i Haderslev med dets Underhørige, de saakaldte Geltingtjenere, Gods indtil 1865. Kapellet blev i 1541 forenet med det af Gottschalck von Ahlefeld til Gelting stiftede Hospital i Egernförde (J. A. Petersen, Fra de otte Sogne p. 180 f.). Gelting-Navnet stammer saaledes fra det angelske Gods.

**Gyldenhave,** Gd. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Gyldenhave. — Samme Gaard som Frederiksminde.

**Hejnsgaard,** Gd. Ravn 1920 Hejnsgaard.

**Hjendrupgaarde.** B 1790 Hiendrupgaarde. — Mandsn. glda. Hiarni, jfr. Hjerndrup, Hjerndrup S., 3035. Maaske Opkaldelse efter denne sidste By.

**Hjortvad,** Hse. Jb 1639—40 Fiartway; Jb 1672 Hiordwad; Rhode 1775 Hiortvay; DAtl Hiortwad; B 1791 Hiordbrooway; Schröder 1837 Hjortvad; Gst Hjortvad Hs; Postadr 1941 Hjortvad. — Ved et Vad over Fovsaa ved Hjortvad Bro i Ødis, Ødis S., 2397. Dyrenavnet Hjort, jfr. Hjortvad i Kalvslund S., 2705.

**Hørregaard,** Gd [*höjəˈgœˈə*]. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Hørregaard. — Naturnavnet Hørgaard i Aastorp.

**Kirkeby** [*æ kjɛigəby*]. Gst Kirkeby. — Bebyggelsen ved Taps Kirke.

**Kristiansminde,** Gd. Ravn 1920, Postadr 1941 Kristiansminde.

**Lauenborg,** fsv. Hs [*ˈlöəˈənˌbɔɔiˈə*]. — Opkaldelse efter Hertugdømmet eller Byen Lauenburg ved Elben.

**Lundsminde,** Gd [*ˈluŋˈsˌmenə*]. Ravn 1920, Postadr 1941 Lundsminde. — I Tapsore By.

**Nefgaard,** Gd [*nɛfˈgœˈə*]. Schröder 1837, Nissen 1840 Neffgaard; Trap[1] Refsgaard; Ravn 1920 Nefgaard; Trap[4] Nefgd.; Gst Nefgaard; Postadr 1941 Nefsgaard. — Subst. Næb.

**Nygaard,** Gd [*nygœ*]. Schröder 1837, Nissen 1840 Nyegaard; Ravn 1920 Nygaard.

**Petersminde,** Gd. Ravn 1920, Gst, Postadr 1941 Petersminde.

**Rønhøjgaard,** Gd [*rönhöjˈgœˈə, rönhyˈgœˈə*]. Schröder 1837 Rönhoigaard; Nissen 1840, Trap[1] Rønhøigaard; Trap[2] Romhøigaard; Ravn 1920, Trap[4] Rønhøjgaard; Gst Rønhøj Gd; Postadr 1941 Rønhøj.

**Skovgaard,** Gd [*sgɔ̂sgœ*]. Ravn 1920, Trap[4], Postadr 1941 Skovgaard. — Gd i Aastorp By, har Navn efter en Mand, der hed Skovgaard (Ravn 1920).

**Sønderskovgaard,** Gd [*sønəsgɔ̀sˈgœˈə*]. Guide 1886 Sønderskov Gd; Ravn 1920 Sønderskovgaard; Gst Sønderskov Gd; Postadr 1941 Sønderskov.

**Tapsgaard,** Gd [*tabsˈgœˈə*]. Ravn 1920 Tapsgaard; Trap[4] Tapsgd.; Gst Taps Gd; Postadr 1941 Taps.

**Tapsore,** Lb [*tabsˈuˑə*]. [4]/7 1452 (1481) Ure; [14 el. 18]/11 1504 Wræ; Sk 1542, Jb 1542—43, Provstibog 1564 Wre; Jb 1639—40 Uhrre; Mejer 1649, Jb 1672 Tapsuhr; Rhode 1775 Tabsuhr; DAtl, VSK, Schröder 1837, Nissen 1840 Tapsuhr; M 1844 Tapsøre; Gst 1857—58, Trap[1], Gst, Postadr 1941 Tapsore. — Sognenavnet Taps. Om Endelsen -ore se ovfr. u. Brænore.

**Tingskovgaard,** Gd [*teŋˑsgɔsˈgoˈə*]. Guide 1901 Tingskov Gd; Ravn 1920 Tingskovgaard; Gst Tingskov Gd; Postadr 1941 Tingskov.

**Tingskov Hede,** Gde og Hse [*teŋsgɔ̀s ˈhiˑ*]. Schröder 1837, Nissen 1840 Tingskovhede; Trap[1] Thingskovhede; Opt. 1916 [*teŋsgåwh.*]; Gst, Postadr 1941 Tingskovhede. — Naturnavnet Tingskov Hede i Aastorp. Navnet skal stamme fra et Tinghus, der for en Del Aar siden har ligget her (Petersen, Fra de otte Sogne p. 58). I 17. Aarh. laa Tyrstrup Herreds Tingsted her (Trap[4]).

**Torpe,** Gd. Postadr 1941 Torpe. — Torp, se Indl.

**Villasiden,** Hse [*æ ˈviljəˈsiˑ*]. — Nogle smaa Villaer Syd for Taps langs Chausséen. Det var Bygherrens Mening, at de skulde have været kaldt Villareden (Opt. 1940).

## B. NATURNAVNE.

### Aastorp.

**Abildstub.** B 1790 Avvelstov; U 1815 Avvelstoff, Avildstoff; Ravn 1920 Avlstoft. — Agerjord. Subst. Abildstub „Stub af Æbletræ".

**Andegyde** [*æ ˈanˌgɥjˑə*]. — Vej i Aastorp. Fuglenavnet And.

**Bjørnekær** [*bjönkjə*].

**Bommerfælde** [*bœməˈfælˑ, ˈnœˑə bœməˈfælˑ*]. B 1790 Bommerfäel, Bommerfeel; U 1815 Bommerfell; Ravn 1920 Bommefæld, Neder-, Overbommefæld. — To Lokaliteter. Om Bommer- i Stednavne, se Bommerlund u. Bebyggelsesnavne i Bov S., 3271. Efterleddet er det Subst. Fælde, der findes i Sammensætningen Vindfælde om et Træ, der er fældet af Vinden; det er afledt af Verb. falde og betyder her „Sted, hvis Træer er fældet".

**Bredemadesager.** B 1790 Breemaisagger; U 1815 Breemaysagger; Ravn 1920 Brimajsager.

**Brøkkær Eng.** L 1714—15 bröch Wisch, bröch Kehr Wisch Capel.

**Bytoft** [*byˈtɔst*]. B 1790 Bytoft oder Westermarkeshaue; U 1815 Westermarkeshave oder Bytoft; Schröder 1837 Byetofte; Nissen 1840 Byetofter; Ravn 1920 Bytoft. — Agerjord mellem Aastorp og Kirkeby. Her skal Byen Aastorp tidligere have ligget (Schröder, Ravn).

**Bæsthave.** B 1790 Beesthaue; U 1815 Beesthave; Ravn 1920 Bæst. — Subst. Bæst „hest, uden hensyn til køn" (Feilb.).

**Bøllemose** [*ˈbœlˑˈmuˑəs*]. — Plantenavnet Bølle „Vaccinium uliginosum".

**Dalmade.** L 1714—16 Dahle Mai Wisch. || **Dalsbro** [*dalsˈbrɔˈ*]. — S. for Gaarden Dalhave.

**Elkær Ager** [*alkjə ˈaqə*]. B 1790 Ellkieragger; U 1815 Elkieragger; Ravn 1920 Elkæragre. — Trænavnet El.

**Faarehave.** U 1815 Faarhave. || **Faarehøj** [*fɔˈhöjˈ*]. B 1790 Foerhöy; U 1815 Foerhoy; Ravn 1920 Faarehøj.

**Fogedkær** [*fɔ̀səkjə*]. || Fogedkær Made [*fɔ̀səkjə ˈmaj*].

**Foldkær Bjærg.** B 1790 Follkierbiere; U 1815 Foldkierbierg. — Fold, se Indl.

**Fredskov** [*æ ˈfræjˌsgɔsˈ*]. — Navn paa Nørreskov ndfr.

**Fuglekær** [*fɔ̀səlkjə*]. L 1714—15 Fouel Kehr Wisch Capel, Faul Kehr Wisch Capel; B 1790, U 1815 Fuglekier; Ravn 1920 Fuglkær.

**Fælled** [*fœˑləd*]. — Fælled, se Indl.

**Fælleshave.** L 1714—15 Felles Hawen; B 1790 Felletshaue, Felledshaue; U 1815 Felledshave, Felletshave; Ravn 1920 Fælleshave.

# DANIA-LYDSKRIFT

*i, y, u* er Rigssprogets Lyd i ile, ryge, ude.
*i̯, y̯, s* ligger imellem henholdsvis *i* og *e*, *y* og *ø* og *u* og *o*.
*ů* betegner en lidt fremskudt u-Lyd; forekommer kun i de nordligste Sogne i Forb. *ůw·* svarende til de øvrige sønderjy. Sognes *u·*.
*e, ø, o* er lidt mere lukkede end i Rigsspr. ene, øde, Ole; de lange Lyd er undertiden ret stærkt diftongerede.
*ɛ, ǫ, 0, ɷ* ligger mellem *e* og *æ*, *ø* og *ɵ* og *o* og *å* (*0* er lidt mere lukket end *ɷ*).
*æ, ɵ, å* er undertiden lidt mere lukkede end i Rigsspr. æde, Høne, Aage.
*æ, ö* er Rigsspr. Lyd i sætte, Søn.
*ɔ* er i Regelen mere lukket og rundet end i Rigsspr. Kop, Haand.
*ä, ö̈* er Rigsspr. Lyd i stærk, grøn; forekommer kun i r-Forbindelser.
*ȧ, ɔ̇* ligger mellem henholdsvis *a* og *ä* og *ɔ* og *ö*. I Diftongen *ɔ̇s* (*ɔ̇ƀ*), der kun forekommer i Haderslev Amts østlige Del, er *ɔ̇* dog stærkt afrundet.
*a*, Rigsspr. a-Lyd i Gade, Hat, forekommer kun foran Palatal og foran vokalisk r: *maŋ̯'* Mand, *gaɹ·* Gader.
*ɑ* Rigsspr. a i bange.
*ɐ* er mere aaben og forekommer i Rigsspr. i r-Forb. som Arm.
*i̇, æ̇, å̇* forekommer kun i Diftongerne *i̇s, æ̇s* og *å̇s* og betegner temmelig variable Lyd, hvis Rigtighedsbredde kan strække sig fra *i* (*i̯*) til *y* (*y̯*), fra *æ* (*æ*) til *ö* (*ɵ*) og fra *ɔ* til *a*.
*ə* er den svage, ubestemmelige Mellemvokal (Rigsspr. e i tale).
*ɜ, ɨ, ɒ* betegner lidt stærkere Mellemvokaler, hvis Kvaliteter kan bestemmes som liggende i Nærheden af *æ, i, a*.

*p, t, k, b, d, g, m, n, v, f, s, h, j, l* svarer alle til Rigsspr. Lyd. Dog er p, t, k lidt mindre pustede end i Rigsspr.; den upustede Lyd betegnes altid ved *b, d, g: sde'n* Sten.
*ḳ, ǵ* betegner palatale k- og g-Lyd, noget mere fremskudte end i Rigsspr. kj- og gj-Forbindelser (Kjole, gjort).
*ʃ* er en palatal Klusil (d. v. s. en Lukkelyd, der frembringes paa den Del af Ganen, hvor j dannes).
*ʧ* er Rigssprogets t i tjene.
*ʂ* er en palataliseret s-Lyd, der forekommer i sj-Forbindelsen.
*q* er Rigsspr. g-Lyd i bage, Dige.
*x* er den tilsvarende ustemte Lyd (lidt svagere end ty. ch) i sønderjy. *ba·x* bage, *di·x* Dige.
*w* svarer omtrent til engelsk w.
*ƀ* minder meget om *w*, men er urundet og udtales med snævrere Lukke; det forekommer især i Diftongen *ɔ̇ƀ*.
*ŋ* betegner sidste Lyd i Rigsspr. lang.
*ŋ̯, l̯* er palataliseret *n* og *l* (*n* og *l* med j-Klang): *maŋ̯'* Mand, *fɔl̯'* Fald.
*ł* er det hule l, som udtales med en noget stærkere Hævning af Bagtungen end det engelske l i full.
*ʀ* betegner snurret og usnurret Tungespids-r.
*ʜ* betegner snurret Bagtunge-r (Drøbel-r).
*ɹ* er et vokalisk Fortunge-r, f. Eks. i vestslesv. *sdö̈ɹ·* større.
*ɹ̇* er et vokalisk Bagtunge-r som i Rigsspr. varm.

· og . betegner, at den foreg. Lyd er henholdsvis lang eller halvlang.
ˈ og ˌ angiver, at den flg. Stavelse har henholdsv. Hovedtryk ell. Bitryk.
Naar der ikke er sat Tryktegn, betyder det, at Forleddet har Hovedtryk, mens Efterleddet er trykløst.
˹ foran et Navn (el. Navneled) betegner, at dette udtales med

# DANMARKS STEDNAVNE

Af denne Skriftserie, i hvilken efterhaanden Stednavnene fra alle Dele af Danmark vil blive Genstand for Behandling, er hidtil udkommet følgende Numre:

Nr. 1. **Samsøs Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr.

Nr. 2. **Frederiksborg Amts Stednavne.** 1929. Bogladepris 4 Kr. 50 Øre.

Under Udgivelse er:

Nr. 3. **Sønderjyske Stednavne I,** Indledning og Register. (i Trykken).

Nr. 4. **Sønderjyske Stednavne II,** Haderslev Amt. (afsluttet 1942).

Nr. 5. **Sønderjyske Stednavne III,** Tønder Amt. (afsluttet 1933).

Nr. 6. **Sønderjyske Stednavne IV,** Aabenraa Amt. (afsluttet 1936).

Nr. 7. **Sønderjyske Stednavne V,** Sønderborg Amt. (afsluttet 1939).

Sønderjyske Stednavne agtes udsendt i ca. 18 Leveringer à ca. 10 Ark til en Subskriptionspris af 3 Kroner for en Levering. Subskription, der er bindende for hele Værket, kan tegnes i alle Boglader. Enkelte Hæfter sælges ikke.

Til Udgivelse forberedes:

Nr. 8. **Vejle Amts Stednavne.**